

Diş texniki ixtisası üzrə nümunəvi test sualları

1) Hansı hallarda çıxan protezlər hazırlanır?

- A) Ən az üç diş itirildiyi zaman
- B) Dişlərin tam itirilməsi zamanı
- C) Beş və daha çox dişin itirilməsi zamanı
- D) Bütün hallarda
- E) Bir diş itirildiyi zaman

Çıxan protezlər bütün hallarda : tək dişin itirilməsi, bir dişin qalması və ya tamamilə itirilməsi zamanı qüsurun həcminə görə protez hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 206

2) Ölçünün bölündüyü qruplar hansılardır?

- A) İlk və son, aktiv və çeynəmə hərəkətlərinin köməyi ilə alınan 1 qat və 2 qat
- B) Anatomik və funksional, 1 qat və 2 qat, qızdırılmaya davamlı və davamsız, uzun müddət saxlanılan və təcili model alınan
- C) Diaqnostik və funksional
- D) Anatomik və funksional, 1 qat və 2 qat, diaqnostik, tam və hissəvi
- E) Aktiv çeynəmə hərəkətlərinin köməyi ilə alınan anatomik və funksional, minimal təzyiqlə altın, qızdırılmaya davamlı və davamsız ölçülər

Protez düzəldiləcək nahiyyə (protez yatağı) və onun sərhədlərinin xüsusi materiallar ilə alınmış neqativ əksi ölçü adlanır. Ölçülər anatomik və funksional, 1 qat və 2 qat, diaqnostik, tam və hissəvi ola bilər.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev. "Ortopedik Stomatologiya". Bakı 2008. Səh 76

3) Dişlərin hissəvi itirilməsi zamanı çıxan lövhəli protez bazisinin kənarları nə üçün keçid büküsünə çatmır?

- A) Protezin kənarları yumşaq toxumaları zədələməsin
- B) Qarmaqlar yumşaq toxumaları zədələməsin
- C) Qarmaqlara bərkidilmiş protez ağız boşluğundan çıxmasın
- D) Xəstə protezə tez öyrəşsin
- E) Nitqə mane olmasın

Diş ətində, selikli qişada amortizasiya qabiliyyəti olmadığına görə protezin bazisi onu zədələyir. Bu zədələnmənin qarşısını almaq və ya azaltmaq üçün hissəvi protezlərdə sərhədlər qısaldılır.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 204

4) Dairəvi əyilmiş birçiyinli tutucu klammerin çiyinə aid olan tələb hansıdır?

- A) Dişə təzyiq göstərməlidir
- B) İti kənarları olmalıdır
- C) Ekvatordan aşağı yerləşməməlidir
- D) Klammerin çiyini dişin səthinə tam toxunmalıdır.
- E) Dişə maksimal sayda nöqtələrlə toxunmamalıdır

Klammerin çiyini dişin səthinə tam toxunmalıdır çünki,klammerin ucunun iti olması selikli qışanın zədələnməsinə səbəb olur, sonrakı fəsadların əmələ gəlməsinə zəmin yaradır.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev."Ortopedik Stomatologiya". Bakı 2008. Səh 146

5) Laxlayan dişlərin hissəvi çıxan protezlərdə dayaq rolunu oynaması nəyə səbəb olur?

- A) Protezin sınımasına
- B) Dişin sınımasına
- C) Protezin balansına
- D) Protezin zəif fiksasiyasına və sınımasına
- E) Protezin zəif fiksasiyasına

Dişlər hərəkətli olduğuna görə protezin fiksasiyası zəifləyir. Bu səbəb protezin zəif fiksasiyasına,laxlamasına və sınımasına gətirib çıxarır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, В.А.Пономарев. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 88

6) Bazis aşağı ön dişlərin (təbii) hündürlüyünü nə qədər örtür?

- A) 1/4
- B) 2/3
- C) 1/3
- D) 2/4
- E) 1/2

Yuxarı çənəyə hazırlanan protezin bazisindən fərqli olaraq aşağı protezin bazisi ön dişləri 2/3 hissəyə qədər örtür. Yuxarı protez bazisi ön dişləri 1/3 qədər örtür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 209

7) Nə üçün progenik dişləmdə Vasilyev üsulu ilə dişlərin düzülüşü əks və ya kəsişən adlandırılır?

- A) Yuxarı və aşağı çənələrin qövləri qeyri-bərabər olduğundan sol yan aşağı dişlər sağ yan yuxarı dişlərin yerinə düzülür
- B) Əvvəl bütün aşağı dişlər, sonra yuxarı dişlər düzülür
- C) Yuxarı ön dişlərin düzülməsindən sonra aşağı ön dişlər düzülür
- D) Aşağı ön dişlərin düzülməsindən sonra yuxarı ön dişlər düzülür
- E) Əvvəl bütün yuxarı dişlər, sonra aşağı dişlər düzülür

Vasilyev üsulu ilə progenik dişləmin dişləri düzülərkən çarpaz şəkildə sağ aşağı sol yuxarı, sol aşağı sağ yuxarı şəkildə yan dişlər düzülür. Buna səbəb yuxarı dişlərin aşağı dişləri örtə bilməməsidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 297-298

8) Metal karkasın alınmasının neçə növü var?

- A) 2
- B) 5
- C) 4
- D) 1
- E) 3

Metal karkasın alınmasının 2 növü var. I variant: mum konstruksiya işçi modelin üzərindən çıxarılıb metal tökməyə göndərilir. II variant: İşçi modelin dublikatı odadavamlı materialdan hazırlanır və onun üzərində karkas tökmə üsulu ilə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 253

9) Hansı hallarda dublikat modeldən istifadə etmədən karkas hazırlanır?

- A) Üst çənə karkasında
- B) Dairəvi və ardıkəsilməz klammerləri olan karkasda
- C) Lent şəkilli klammerləri olan karkasda
- D) Alt çənə karkasında
- E) 2-3 Akker klammerli, sadə bügel və əlavə çıxıntıları olmayan qövsü olan karkasda

2-3 sadə Akker klammerləri, heç bir əlavəsi olmayan qövsü karkaslarda dublikat model olmadan karkas hazırlana bilər.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 253

10) Dişi əhatə etmə xüsusiyyətinə görə klammerlərin neçə növü var ?

- A) 8
- B) 6
- C) 4
- D) 7
- E) 2

Dişi əhatə etməsinə görə klammerlər birçiyinli, iki çiyinli, iki qat, dairəvi, atma, arası kəsilməz olmaqla 6 növə bölünür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 212-213

11) Hər bir süni dişə görə neçə qram polimer götürülməlidir?

- A) 0,5 qr
- B) 2,5 qr
- C) 2 qr
- D) 1 kq
- E) 1 qr

Hər bir süni dişə 1 qr polimer götürülür. Tam protez üçün isə 8-12 qr lazım olur. Dəqiq olması üçün avtomatik mikserlərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 226

12) Proqnatiya zamanı tam protezlərə hansı pelotların qoyuluşu məqsədəuyğun sayılır?

- A) Damaq üstü sərt plastmas və ya yaylı pelot
- B) İkiçiyinli klammer
- C) Dento-alveolyar
- D) Aşırma klammer
- E) Birçiyinli

Proqnatiya zamanı çıxan protez hazırlayarkən pelot klammerlərdən istifadə olunur. Çünki proqnatiya zamanı üst çənə önə çıxdığından əlavə plastik kütlə qabarıqlılığı daha da artırabilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 298

13) Ortopedik stomatologiya nəyi öyrənən elmdir?

- A) Ağızda çənələrin çeynəmə əzələləri vasitəsilə bütün vəziyyət və yerdəyişmələri
 - B) Üz-çənə sistemi qüsurlarının protezlənmə yolu ilə aradan qaldırılmasını
 - C) Dişlərin, ağız boşluğunun, selikli qişanın xəstəliklərinin müalicəsini
 - D) Diş-çənə sisteminin anomaliyalarının və funksional pozğunluqlarının xüsusi üsullarla müalicəsini
 - E) Çıxan və çıxmayan protezlərin hazırlanmasını
- ZS

Ortopediya sözü yunan sözünün birləşməsindən əmələ gəlmişdir. Ortos-düz, paideia-tərbiyə etmək deməkdir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 4

14) Okklüziya nədir?

- A) Aşağı çənənin bütün dişlərinin bir-biri ilə görüşməsi
- B) Dişlərin qapanması
- C) Diş sıralarının mərkəzi okklüziya halında qarşılıqlı qapanması
- D) Ayrı-ayrı diş qruplarının və ya bütövlükdə diş sırasının qapanması
- E) Antaqonist dişlərin patoloji toxunması

Okklüziya artikulyasiyanın bir növü olaraq, ayrı-ayrı diş qruplarının və ya bütövlükdə diş sırasının qapanmasıdır. Alt çənənin üst çənəyə nisbətən çeynəmə əzələləri vasitəsilə ilə müəyyən vaxt ərzində qapanmasıdır.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 36

15) Hansı dişin dodaq səthi qabarıqdır, kəsici kənarı üçbucaq formadadır?

- A) Böyük azı dişi
- B) Köpək
- C) Kiçik azı dişi
- D) Yan kəsici
- E) Mərkəzi kəsici

Köpək dişləri qidanın tutub saxlanması üçün onun ucu üçbucaq şəkilli sivri olub dodaq səthi daha qabarıqdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 22, 23, 24

16) Stomatoloji plastmaslar neçə qrupa bölünür?

- A) Ağ, rəngsiz, çəhrayı,
- B) Bazis, elastik ağ, rəngsiz
- C) Çəhrayı, göy, bazis, elastik
- D) Bazis, tezbərkiyən, elastik ağ
- E) Bazis, tezbərkiyən, elastik (süni dişlər və körpüvari protezlər üçün)

Lövhəli protezləri hazırlamaq üçün bazis, həmin protezləri təmir etmək üçün tezbərkiyən və digər protezlərdə istifadə olunan elastik-plastik kütlələrdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 71, 73, 85

17) Protez nədir?

- A) Stomatoloji konstruksiya
- B) Dişlərin bərpası
- C) Çıxan və çıxmayan konstruksiya
- D) Plastik əməliyyat
- E) Bədənin hər hansı bir itirilmiş hissəsinin süni bərpası

Bədənin hər hansı bir üzvünün süni şəkildə bərpa olunmuş elementi protez adlanır. Protezlər üzvün tam və ya bir hissəsinin bərpası üçün istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 4-5

18) Çıxan protezlərin bərpası neçə mərhələyə bölünür?

- A) 2
- B) 4
- C) 6
- D) 8
- E) 3

Protezin bərpası 4 mərhələyə bölünür. Bunlar fraqmentlərin yapışdırılması və gips modelin tökülməsi, sınımış kənarların yonulması, özü bərkiyən plastmasla bərpası, korreksiyası və cilalanmadır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 306-308

19) Funksiyasına görə klammerlər neçə yerə bölünür?

- A) 7
- B) 5
- C) 3
- D) 2
- E) 4

Funksiyasına görə klammerlər 3 yerə bölünür. Tutucu, dayaq və dayaq-tutucu.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 209

20) Hansı hallarda lentşəkili klammerlərdən istifadə olunur ?

- A) Arxa azı dişlərində
- B) Kəsici dişlərdə
- C) Köpək dişlərdə
- D) Bütün hallarda
- E) Dayaq diş qapaqla örtüldükdə

Lentşəkili qarmaq yalnız dayaq diş qapaqla örtüldüyü zaman hazırlanır. Əks halda bu qarmaq mina qatının sürtülməsinə səbəb olur. Bundan əlavə bu qarmağın altına qida qalıqları, yumşaq ərp toplanır ki, bu da kariyesin əmələ gəlməsinə səbəb olur

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 213

21) Üççiyinli klammer nə zaman tətbiq olunur?

- A) Paradontoz
- B) İkitərəfli hüdudlanan qüsür
- C) Bütün qüsurlar
- D) Birtərəfli hüdudlanan qüsür
- E) İkitərəfli hüdudlanmayan qüsür

İkitərəfli hüdudlanmayan qüsür zamanı protezin fiksasiyasının daha effektiv olması üçün üççiyinli klammerlərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 248-249.

22) Dişin anatomik tacı hansı hissəsidir?

- A) Alveolda qalan hissə
- B) Ekvator xəttinə qədər olan hissə
- C) Mina ilə örtülən hissə
- D) Diş ətindən yuxarıda qalan hissə

E) Ağız boşluğunda görünən hissə

Dişlər anatomik quruluşuna görə 3 hissəyə bölünür. Tac, boyun və kök . Diş tacının daha çox mexaniki təsirlərə məruz qaldığına görə yalnız diş tacı mina qatı ilə örtülüdür.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 22

23) Vasilyevə görə düzlükdə I kiçik azı dişinin vəziyyəti necədir?

- A) Yaşdan asılıdır
- B) Heç bir qabar dəymir
- C) Yanaq qabarı dəyir, damaq qabarı dəymir
- D) Yanaq qabarı dəymir, dil qabarı dəyir
- E) Hər iki səthdən qabarı dəyməlidir

Vasilyevə görə dişlərin düzlükdə I kiçik azı dişinin yanaq qabarı şüşəyə toxunur. Damaq qabarı isə 1 mm aralı qalır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 295

24) Aşağıdakı hansı variant köməkçi materiala aiddir?

- A) Gips, ekzofleks, süni dişlər
- B) Mum, süni dişlər, ekzofleks
- C) Mum, gips, elastik
- D) Mum, plastmas, süni dişlər
- E) Ekzofleks, etakril, pripoy

Protezin hazırlanması zamanı istifadə olunan və protez hazır olduqdan sonra atılan materiallar köməkçi materiallardır. Mum, gips və elastik köməkçi materiallardır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 10

25) Süd dişlərinin rəngi necə olur?

- A) Şəffaf
- B) Ağ
- C) Sarı
- D) Qəhvəyi
- E) Mavi

Süd dişlərinin rəngi ağ olur. Bu rəng bir qədər təzə sağılmış süd rəngi verir və bu səbəbdən süd dişləri adlanır.

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»- 1991 səh 33

26) Oklüziyanın neçə növü var?

- A) 7
- B) 1
- C) 4
- D) 3
- E) 5

Oklüziyanın 4 növü var: mərkəzi, ön, sağ, sol olmaqla yan okklüziya

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 36, 37

27) “А” xətti nədir?

- A) Sərt damağın yumşaq damağa keçdiyi yer
- B) Sərt damaqla damaq arasındakı məsafə
- C) Yumşaq damaqla keçid büküşü arasındakı xətt
- D) Dodaq yüyəninin üstündən keçən xətt
- E) Dişlər arasından keçən xəyali xətt

A hərfini tələffüz etdiyimiz zaman yumşaq damağın sərt damağa keçdiyi hissədə yumşaq damağın aşağı hərəkəti nəticəsində xətt əmələ gəlir və buna A xətti deyilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 208

28) Nisbi sakitlik vəziyyəti zamanı nə baş verir?

- A) Çənə yana əyilir
- B) Çəynəmə əzələləri gərgin olur
- C) Dodaqlar sıxılır
- D) Çəynəmə əzələləri sərbəst, dodaqlar yarıqapalı vəziyyətdə olur
- E) Dişlər qapanır

Nisbi sakitlik vəziyyəti zamanı əzələlər sərbəst boşalmış şəkildə , dodaqlar yarıqapalı şəkildə, dişlər bir qədər bir-birindən aralı olur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 369

29) Hər çənədə neçə diş olur?

- A) 4 kəsici, 2 körək, 6 böyük azı və 4 kiçik azı dişi
- B) 6 kəsici, 2 körək, 2 böyük azı və 6 kiçik azı dişi
- C) 4 kəsici, 2 körək, 4 böyük azı və 6 kiçik azı dişi
- D) 2 kəsici, 2 körək, 1 böyük azı və 4 kiçik azı dişi
- E) 4 kəsici, 2 körək, 2 böyük fzi və 6 kiçik azı

Müxtəlif funksiyaları yerinə yetirmək üçün hər çənədə 16 diş olur. Bunlardan qıdanı kəsmək üçün 4 kəsici, tutub qorarmaq üçün 2 körək, qıdanı əzmək və çeynəmək üçün 4 kiçik və 6 böyük azı dişi vardır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 19

30) Polimerləşdirmə nədir?

- A) Temperatur vasitəsilə polimerin monomerlə birləşməsi
- B) Metalı oksid təbəqəsindən təmizləmək üçün
- C) Temperatur vasitəsilə mumun əridilməsi
- D) Metalı maye halına gətirmək
- E) Temperatur vasitəsilə polimerin monomerdən ayrılması

Plastik kütlənin polimerləşməsi kimyəvi reaksiya olub polimerlə monomerin temperatur vasitəsilə birləşməsidir. Bu zaman monomerin artıq hissəsi ayrılıb uçar.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 226-227

31) Qarmaqlar formasına görə neçə yerə bölünür?

- A) 3
- B) 9
- C) 2
- D) 4
- E) 7

Klammerlər formasına görə Ney sisteminə görə 5 və dento-alveolyar, pelot qarmaqlar olaraq 7 növə ayrılır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 212-213

32) Hazır işçi modelə aid olmayan tələb hansıdır?

- A) Masa üzərində düzgün yerləşdirilməli
- B) Keçid büküsü daxil olmaqla bütün protez yatağı tam əks olunmalıdır
- C) Məsamələr və qabarcıqlar olmamalıdır
- D) Okkuldatora bərkidilməməlidir
- E) Hər tərəfdə eyni qalınlıqda olmalıdır

Hazır modelə aid olan tələblərə aid olmayan modelin masa üzərində düzgün yerləşdirilməsidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 116-119

33) Progeniya dişləmi zamanı hansı süni dişlərin yerdəyişməsi baş verir?

- A) Köpək dişləri
- B) Frontal dişləri
- C) Böyük azı dişləri
- D) Bütün dişləri
- E) Kiçik azı dişləri

Progenik dişləmdə dişlərin düzülməsi zamanı çarpaz olaraq aşağı və yuxarı böyük azı dişləri dəyişdirilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 297

34) Çeynəmə funksiyasını yerinə yetirən orqanlar hansılardır?

- A) Diş və damaq, çeynəmə əzələləri, dil, yumşaq və sərt damaq, ağızın selikli qişası
- B) Diş və damaq, dil, ağız, çənə sümüyü, yumşaq damaq, selikli qişa
- C) Diş, əng sümüyü, tüpürcək vəziləri, almasıq sümüyü, gicgah-çənə oynaqı, çənə sümüyü
- D) Dişlər, damaqlar, ənsə sümüyü, alın sümüyü, dil, selikli qişa
- E) Yuxarı çənə

Çeynəmə funksiyası həzmin ilk mərhələsi olub ağız boşluğunda yerinə yetirilir. Bu funksiyanı yerinə yetirən orqanlar dişlər, dil, çeynəmə əzələləri, ağızın selikli qişası, yumşaq və sərt damaqdır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 24-36

35) Heyvani mumlar hansılardır?

- A) Arı mumu
- B) Parafin
- C) Yapon

- D) Serezin
- E) Karnaub

Heyvani mum təbii mum olub üzvi maddələrdən ibarətdir. Arı mumu heyvani mumdur. Tərkibində üzvi turşular, yağlar, spirt vardır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 124-125

36) Birçiyinli klammer aşağı çənədə necə yerləşir?

- A) Ekvatorla eyni səviyyədə
- B) Ekvatordan aşağıda
- C) Əyilmənin əks tərəfində
- D) Ekvatorun yarısında
- E) Ekvatordan yuxarıda

Birçiyinli klammer tutucu klammerdir. Çıxan protezlərdə fiksasiya rolunu oynayır. Yuxarı protezdə ekvator yuxarı, aşağıda isə ekvatordan aşağı yerləşir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 214-215

37) Abrziv materiallar hansı halda tətbiq olunur?

- A) Mum kompozisiyasının modelləşdirilməsi üçün
- B) Kimyəvi işlənmə üçün
- C) Pardaxlama və cilalama üçün
- D) Dişlərin düzülməsi üçün
- E) Polimerləşdirmə üçün

Abrziv materiallar hazır protezin pardaxlanmasında istifadə olunur. Abrziv materiallar işlənəcək materialdan sərt olur.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 145

38) Üççiyinli klammer hansı qarmaqlara aiddir?

- A) Tutucu
- B) Rouç
- C) İstinad-tutucu
- D) Bonivel
- E) Dayaq

Üççiyinli klammer bügel protezlərdə istifadə olunur

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 242-243

39) Plastik kütlənin polimerizasiyaya hazır olması necə təyin edilir?

- A) Hazırlanma vaxtı ilə
- B) Şpatelə yapışmır, dartılarkən uzun saplar əmələ gəlmir, qopur
- C) Plastik kütlənin parıltısı ilə
- D) Elastik kütlə halına gəldikdən sonra
- E) Qarışdırdıqdan dərhal sonra

Plastik kütlənin hazırlığı otağın temperaturundan asılı olaraq dəyişə bilər. Buna görə hazırlıq vaxtı ilə deyil, şpatelə yapışmaması, dartılarkən qopması ilə təyin edilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 227

40) Ağız boşluğunda protez konstruksiyasının yoxlanması zamanı ön dişlər arasında kontakt hansı səbəbdən pozula bilər?

- A) Yan okklüziyada
- B) Qapanma zamanı dişləm şablonu yüngülcə yerini dəyişmişdir
- C) Dərin dişləmədən
- D) Ön okklüziyada
- E) Mərkəzi okklüziyada qapanmışlar

Mum konstruksiya ağız boşluğunda yumşalıb bir qədər yerdəyişmə verərsə dişlərin qapanması pozula bilər.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 210-211

41) Çıxan lövhəli protez hansı protezə deyilir?

- A) Dişsiz çənəyə hazırlanan protezlər
- B) 5-7 dişli çənəyə qoyulan protez
- C) Yalnız sahibi tərəfindən çıxarılan protezlər
- D) Yalnız həkim tərəfindən çıxarılan protezlər
- E) Həkim və sahibi tərəfindən çıxarılan protez

Diş cərgəsinin qüsuru zamanı hazırlanır. Həkim və xəstə tərəfindən asanlıqla çıxarılan protezə çıxan protezlər deyilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 206

42) Protez konstruksiyasının seçilməsi hansı amillərdən asılıdır?

- A) Kabinetin və diş texniki laboratoriyasının imkanlarından
- B) Dişlərin parodontuna əsasən
- C) Dişlərin vəziyyətindən və miqdarından, onların laxlama dərəcələrindən
- D) Qüsurun yeri və ölçüsündən, qalan dişlərin sayından, onların sərt toxumalarından və parodontun vəziyyətindən, alveol çıxıntısı və qabarıqların çıxıntısından
- E) Alveol və qabarıqların çıxıntılarında

Protezin konstruksiyası qüsurun yeri və ölçüsündən, qalan dişlərin sayından, onların sərt toxumalarından və parodontun vəziyyətindən, alveol çıxıntısı və qabarıqların çıxıntısından asılıdır. Ona görə də protez seçərkən qüsurun yeri, parodontu, selikli qişanı, dişlərin sayını nəzərə almaq lazımdır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 140

43) Ölçü nədir?

- A) Modeldən alınan əks
- B) Protez yatağı toxumalarının neqativ əksi
- C) Protez yatağının neqativ və pozitiv əksi
- D) Protez yatağı toxumalarının pozitiv əksi
- E) Həkim tərəfindən çənədən alınmış əks

Protez yatağının neqativ əksinə ölçü deyilir. Bu zaman ölçüdə protez sahəsinin sərt və yumşaq toxumaları əks olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 83

44) Okklüdatora gipsləmədə bir modelin o biri modelə nəzərən yerini dəyişməsi nəyə səbəb olur?

- A) Plastik kütlənin hava qabarcıqlı olmasına
- B) Dişləm təyininə səhvə səbəb olur
- C) Gülüş xətti itir
- D) Mərkəzi okklüziyanın səhv təyini haqqında fikir yaradır
- E) Dişlər düzüldükdə səhvə səbəb olur

Mərkəzi okklüziya təyin olunarkən buraxılan səhvlər: modellər okklüdatora səhv bərkidilə bilər. Bu zaman bir model digər modelə nisbətən yerini dəyişə bilər və mərkəzi okklüziyanın təyini haqqında səhv fikir yaradır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 371-372

45) K p k xətti okkluziya yastıqlara nə məqsədlə çəkilir?

- A) Mərkəzi dişlərin protezdə yerləşməsinin təyini üçün
- B) G l ş xəttinin təyininə görə
- C) Mərkəzi qrup dişlərin hündürlüyünün təyini üçün
- D) Mərkəzi qrup dişlərin eninin təyini üçün
- E) K p k dişlərinin eninin təyini üçün

Protez hazırlanarkən süni dişlər xəstənin  z quruluşuna görə seçilir. Mərkəzi qrup dişlərin eninin təyini -  n dişlərin enini seçmək  c n köpək diři xəttini təyin edilir.

 d biyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 372

46) Bazisl rin təmiri zamanı küvetə basdırmanın hansı üsulu tətbiq edilir?

- A) Kombin dilmiř
- B)  ks
- C)  ks v  kombin dilmiř
- D) D z və əks
- E) D z

Bazisin təmiri zamanı protezin bir tərəfdə qalması lazım olur. Buna görə də d z gipsl m  tətbiq olunur.

 d biyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 308

47) Diř cərgəsi qüsurlarında fərdi qařıq nə zaman tətbiq olunur?

- A)  n l rin mürəkkəb anatomik formasında tətbiq olunur
- B) Standart qařıq olmadıqda
- C) Həkim istəsə tətbiq edə bilər
- D) Q sur böyük olduđu halda
- E) Q sur kiçik olduđu halda

Protezin hazırlanması zamanı protez yatađının dəqiq  ls n n olması vacibdir. Mürəkkəb quruluřlu  n l r zamanı  ln n alınması  tinl řir. Bu zaman fərdi qařıqdan istifadə olunur.

 d biyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 354-356

48) Vasilyev üsulu ilə (progenik diřl md ) diřlərin d z lməsində üst  n  modelinə qoyulmuř II kiçik azı ř ř y  hansı qabarı ilə toxunur?

- A) Ön qabar
- B) Dil yanaq
- C) Yanaq və damaq**
- D) Ön

E) Arxa

Vasilyev üsulu ilə dişlər düzülərkən II kiçik azı dişi hər 2 qabar vasitəsilə şüşəyə toxunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 295

49) Vasilyevə görə ortoqnatik dişləmdə dişlərin düzülməsində I yuxarı kiçik azılar şüşəyə necə toxunur?

- A) Distal qabarı ilə
- B) Medial yanaq qabarı ilə
- C) Medial qabarı ilə
- D) Medial damaq qabarı ilə
- E) Yanaq qabarı ilə

Vasilyevə görə ortoqnatik dişləmdə I kiçik azı dişi şüşəyə yanaq qabarı ilə toxunur, damaq qabarı isə 1 mm aralı qalır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 295

50) Nə üçün tam çıxan protezin kənarı keçid бүküsündə bitir?

- A) Çeynəmə təzyiği azalır
- B) Protezin fiksasiyası artır
- C) Çeynəmə təzyiği artır
- D) Protezin fiksasiyası azalır
- E) Stabilizasiyaya kömək edir

Çıxan protezin fiksasiyasının yaxşı olması üçün sərhəd keçid pərdəsində bitir. Keçid pərdəsi hərəkətli olduğu üçün protezin sərhəddi uzun olarsa fiksasiya zəifləyər.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 285-286.

51) Birçiyinli klammerin forması necədir?

- A) Yarım dairəvi
- B) Romb şəklində
- C) Lentvari

- D) Dairəvi
- E) Torvari

Birçiyinli klammer tutucu rolunu oynadığına görə, qarağa söykənən hissə yastı, digər hissə isə dairəvi olub tamamı yarım dairəvidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 212-215

52) Əsas model nədir?

- A) Köməkçi model
- B) Antaqonistdən götürülən model
- C) Muzey modeli
- D) Üzərində iş görülməyən model
- E) Üzərində iş görülən model

Bazisin hazırlanması prosesində işlərin hamısının görüldüyü model əsas model adlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 118-119

53) Dişsiz çənədə fiksasiya neçə cür olur?

- A) 1 və 2
- B) 2
- C) 4
- D) 1
- E) 3

В.К. Boyanova görə dişsiz çənədə fiksasiya mexaniki, biomexaniki, fiziki və biofiziki növlərə bölünür.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 340

54) Dişli çənələrdə yastıq xəstənin dişlərindən nə qədər hündür olmalıdır?

- A) 2-3 mm
- B) 2 mm
- C) 8 mm
- D) 10 mm
- E) 1 sm

Dişli çənələrdə yastıq dişlərdən 2-3 mm hündür olmalıdır. Bu qapanışın daha yaxşı olmasına və səhvlərin buraxılmamasına səbəb olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 209-210

55) Plastmas süni qarnitur dişlərin çini dişlərdən üstünlüyü nədir?

- A) Protezin bazisi ilə kimyəvi üsulla birləşir
- B) Təbii dişlərə çox oxşayır
- C) Estetik normaya uyğundur
- D) İşlənməsi çox rahatdır
- E) Çeynəmə funksiyası güclüdür

Süni plastik dişlər bazis plastik kütləsinə kimyəvi birləşdiyinə görə çini dişlərdən daha üstündür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 220-221

56) Torus və ekzostozların izolə edilməsi nə üçündür?

- A) Dilə mane olmaması üçün
- B) Bütün hallarda
- C) Ağrıların və protez balansının qarşısını almaq üçün
- D) Protez yatağının səliqəli alınması üçün
- E) Süni dişlərin düzgün düzülməsi üçün

Torus və ekzostozların izolə edilməsi qabarların üzərinə düşən təzyiqlə zamanı əmələ gələn ağrı, balans və yataq yarasının qarşısını almaq üçün lazım olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 285

57) Pelotlar nə zaman tətbiq edilir?

- A) Digər qarmaqlar tətbiq olmadıqda
- B) Alveol qabarının görünməməsi
- C) İstənilən halda tətbiq olunur
- D) Alveol qabarının xəstəliyi zamanı
- E) Alveol qabarı daha qabarıq olduqda

Alveol qabarı daha qabarıq olduqda protezin protez sərhəddinə oturması çətin olduğundan pelot qarmaqlardan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 216

58) Uzunlaşdırılmış klammerin adı klammerdən fərqi nədir?

- A) Hazırlanma materialı
- B) Hazırlanma üsulu
- C) Bütün diş cərgəsini əhatə etməsi
- D) İki diş əhatə etməsi
- E) Bir diş əhatə etməsi

Bəzi hallarda protezin fiksasiyasını artırmaq üçün klammer iki diş əhatə edərək uzadılır və uzadılmış klammer adlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 216

59) Protezin polimerizasiyasından sonra dərhal soyuq suya salınması nəyə gətirib çıxara bilər?

- A) Protezin elastik şəkildə qalmasına
- B) Monomerin ayrılmamasına
- C) Plastik kütlədə mikro çatların əmələ gəlməsinə
- D) Dişlərin qırılmasına
- E) Gipsin protezdən qopmasına

Protez bişirildikdən sonra tədricən yavaş-yavaş soyudulması təmin olunmalıdır. Əks halda plastik kütlədə mikro çatların əmələ gəlməsinə gətirib çıxarar.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 226-231

60) Relsvari attachmentları hansı hallarda istifadə etmək olar?

- A) Ön dişlərdə
- B) Diş tacı qısa olarsa
- C) Diş tacı hündür olarsa
- D) Yalnız köpək dişlərində
- E) Arxa dişlərdə

Protezin fiksasiyasının daha yaxşı olması üçün gizli kilidlərdən relsvari kilid (attachment) istifadə olunur. Relsvari kilidin uzunluğu bir qədər böyük olduğundan diş tacı hündür dişlərdə istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 222-223

61) Klammer xətti nədir?

- A) Protez yatağından keçən xətt
- B) Fissurlardan keçən xətt
- C) Ön dişlərdən keçən xətt
- D) Dayaq dişlərindən keçən xəyali xətt
- E) Dayaq dişlərin arxasından keçən xətt

Klammer xətti dayaq dişlərdən keçən xəyali xətdir. Bu xətt klammerlərin dayaq dişlərdə yerləşməsinin göstəricisidir və transversal, dioqanal, sagital şəkildə keçə bilər.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 226

62) Klammerlərin funksiyası nədir?

- A) Dayaq dişlərini zədələnmədən qoruyur
- B) Fiksasiyaedici
- C) Protezi möhkəm edir
- D) Fiksasiyaedici və protezə düşən təzyiqlə dayaq dişlərinə paylama
- E) Bəzək xarakteri daşıyır

Klammerlər funksiyasına görə 3 yerə bölünür: tutucu, dayaq və qarışıq. Tutucu, yəni fiksasiyaedici, dayaq və ya istinad, yəni üzərinə düşən təzyiqlə protezdən dişə ötürən, dayaq-tutucu isə hər iki funksiyamı yerinə yetirən.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 207-209

63) Protez sahəsi və onun hüdudlarının neqativinə nə deyilir?

- A) Model
- B) Şablon
- C) Ölçü
- D) Qarmaq
- E) Əks

Protez sahəsi və hüdudlarının əksi və ya neqativinə ölçü deyilir. Bu protez sahəsində yumşaq və sərt toxumaları əhatə edir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 83-84

64) Artikulyasiya nə deməkdir?

- A) Çənə
- B) Yuxarı çənəyə nisbətən aşağı çənənin hərəkət etməsi
- C) Sorulma
- D) Qapanma
- E) Fiksasiya

Yuxarı çənəyə nəzərən çeynəmə əzələləri vasitəsilə aşağı çənənin etdiyi bütün hərəkətlər, yerdəyişmələr və vəziyyətlər haqqında anlayışdır.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 36

65) Çəp dişləm hansı istiqamətli dişləm formasıdır?

- A) Şaquli, üfüqi
- B) Sagital
- C) Şaquli
- D) Transversal
- E) Üfiqi

Çənələrin transversal anomaliyasıdır. Bu zaman çənənin bir hissəsində progeniya vəziyyəti yaranır.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 503

66) Çeynəmə dişləri nahiyəsində yastığın eni nə qədər olur?

- A) 1 sm
- B) 1,2 sm
- C) 2 sm
- D) 0,8 sm
- E) 1,5 sm

Dişləm yastığı hazırlanarkən öndə 0,8 sm, yanda 1 sm qalınlıqda, hündürlüyü isə 1,2-1,5 sm olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 287

67) Küvet neçə hissədən ibarətdir?

- A) 2
- B) 4
- C) 1
- D) 5

E) 3

Küvet alt, üst qaraqlardan və 2 cisim olmaqla 4 hissədən ibarətdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 223-226

68) Hansı hallarda protezin fiksasiya elementlərinin sahəsi protez sahəsindən böyük ola bilər?

- A) İkitərəfli hüdudlanan qüsurlarda
- B) Tam çıxan protezlərdə
- C) Birtərəfli hüdudlanmayan qüsurlarda
- D) İkitərəfli hüdudlanmayan qüsurlarda
- E) Ön qüsurlarda

Birtərəfli hüdudlanmayan qüsür zamanı protezin fiksasiyasında çoxsaylı klammerlər, teleskopik qaraqlardan istifadə olunur ki, bu zaman fiksasiya elementi protez sahəsindən böyük olur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 248

69) Kəmenin təklif etdiyi klammer hansıdır?

- A) Birçiyinli
- B) Sadə Akker
- C) Dental
- D) Alveolyar
- E) Dento-alveolyar

Kəmeni tərəfindən təklif olunan klammer müəllifin adıyla adlanan Kəmeni klammeridir. Başqa sözlə dentalveolyar klammerdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 218-219

70) Birtərəfli hüdudlanmayan qüsür da hansı fiksasiya elementlərindən istifadə olunur?

- A) Teleskopik qaraqlar, kilidlər
- B) Okklüzion pəncə və taxma
- C) Dairəvi qarmaq
- D) Ekvator qaraq
- E) Birçiyinli qarmaq və taxma

Birtərəfli hüdudlanmayan qüsurlar zamanı kiçik yəhərvari protez hazırlanır ki, bu zaman fiksasiya elementi olaraq teleskopik qapaqlardan və kilidlərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 247

71) Dişlərin hissəvi itirilməsində onların model üzərində düzülməsi qaydaları və əsas tələblər hansılardır?

- A) Diş qövsü düzbucaqlı formada olmalıdır
- B) Alveol çıxıntının ortasında yerləşməli, əks tərəfin dişlərinin tam əksini verməli, antaqonistlərlə yaxşı kontaktda olmalı
- C) Diş qövsü oval olmalı, antaqonistlə sıx kontaktda olmalı
- D) Diş qövsü oval olmalı, alveol çıxıntının ortasında yerləşməli, antaqonistlərlə düzgün kontaktda olmalı
- E) Diş qövsünü düzəltməli, antaqonistlə sıx kontaktda olmalı

Alveol qövsü oval olduğu üçün diş qövsü də oval olmalıdır. Alveol çıxıntısından kənarında dişlər düzülərsə protez üzərinə düşən təzyiqlərdən protezin fiksasiyası pozular. Buna görə də çıxıntının ortasında düzülməlidir. Çeynəmənin effektiv olması üçün antaqonistlə tam təmasda olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 221-223

72) Yuxarı çənədə metal bazisin qalınlığı nə qədərdir?

- A) 0,4-0,6 mm
- B) 0,6-0,8 mm
- C) 0,4-0,7 mm
- D) 0,7-0,9 mm
- E) 0,8-1,0 mm

Yuxarı çənədə metal bazisi hazırlayarkən 0,5 mm qalınlıqlı mumdan istifadə olunur. Bazis işlənərkən qalınlıq dəyişir və 0,4-0,6 mm olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 233-234

73) Dento-alveolyar klammerin materialına görə hansılara aiddir?

- A) Çini
- B) Plastmas
- C) Metal-çini
- D) Metal-plastmas
- E) Metal

Dento-alveolyar kammerlər plastik kütlədən, yəni bazis materialından hazırlanır. Plastik klammerlərə aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 218-219

74) Teleskopik qaraqlar çıxan protezlərdə nə rolunu oynayır?

- A) Protez sahəsini kiçiltmək üçün
- B) Fiksasiya elementi
- C) Diş tacını qorumaq üçün
- D) Diş tacını bərpa etmək üçün
- E) Estetik görünüş yaratmaq üçün

Teleskopik qaraqlar iki hissədən ibarət olub, protezin fiksasiyası üçün istifadə olunur. Bu zaman daxili qaraq dişə sementlə bərkidilir, xarici qaraq isə protezin üzərində qalır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 222, 246-247

75) Protez yəhərinin transversal ekskursiyasının qarşısını almaq üçün hansı klammerlərdən istifadə etmək lazımdır?

- A) Pelotla
- B) Protez yatağını böyütməklə
- C) Dayaq-tutucu klammerlərlə
- D) Dentoalveolyar qarmaqla
- E) Ardıkəsilməz klammerlərlə

Protez yəhərinin transversal hərəkəti zamanı bir sıra ağırlaşmalar olur. Bunlardan selikli qışanın travması, alveol qövsünün atrofiyası və travmatik gingivitin əmələ gəlməsidir. Bunun qarşısını almaq üçün ardıkəsilməz klammerlərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 235

76) Ney sistemi klammerlərinin V tipi hansı hallarda istifadə olunur?

- A) Köpək dişlərində
- B) İkitərəfli hüdudlanmayan qüsurlarda
- C) Tək yerləşən azı dişlərində
- D) Kiçik azı dişlərində
- E) Kəsici dişlərdə

Ney sistemi qarmaqlarının V tipi birçiyinli dairəvi klammer olub, əsasən hüdudlanan qüsurlarda tək qalmış azı dişlərində istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 221

77) Ekzostozun qarşısının alınması qaydası hansıdır?

- A) Qarmaqlardan istifadə olunur
- B) Ekzostoz kəsilib götürülür
- C) 0,2-0,3 mm qalınlığında qurğuşundan istifadə olunur
- D) Həmin nahiyə plastmasdan təcrid olunur
- E) Yumşaq altlıq-elastik plastmasdan istifadə olunur

Bəzi hallarda protezin alveol kənarında oturacaq hissə elastiki plastik kütlədən düzəldilir, lakin yumşaq plastik kütlələr vaxt ötdükcə bərkiyir ki, bunun nəticəsində ağırlar təkrarlanır. Digər hallarda cərrahi müalicəyə əl atılır.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. «Maarif» nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 26

78) Bütün çıxan konstruksiyalar üçün ümumi elementlər hansılardır?

- A) Qarmaqlar, bazis
 - B) Bazis, tutucu elementlər, süni dişlər
 - C) Süni dişlər, qarmaqlar
 - D) Bazis, metal karkas, süni dişlər
 - E) Bazis, qövs, şaxələnmə
- Bütün çıxan protezlər bazis - plastmas, süni dişlərdən ibarətdir. Hissəvi çıxan protezlərə qarmaqlarda əlavə olunur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 121

79) Frontal dişlər və azı dişlərin bir qismi antaqonistinə hansı dişləmdə toxunmur?

- A) Düz
- B) Dərin
- C) Çəp
- D) Açıq
- E) Qapalı

Açıq dişləmdə frontal dişlər arasında məsafə olur, çeynəmə dişləri ortoqnatik dişləmdə olduğu kimi görüşür. Bu zaman frontal dişlərin arasında kontakt olmadığına

görə xəstə azı dişləri ilə yeməyi yeyir. Yeməyin çeynəməsində dil də hərəkətdə olur. Xəstənin danışıqı və xarici görünüşü dəyişilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 34

80) İşçi gips modelə olan əsas tələb hansıdır?

- A) Ən nazik yerdə hündürlüyü 20 mm olmalıdır
- B) Ağır və böyük olmamalıdır
- C) Keçid büküşü nahiyyəsində qabarıq və məsamələrin olması
- D) Keçid büküşü nahiyyəsində izlər tam təsvir olmalıdır
- E) Ən nazik yerdə hündürlüyü 10 mm olmalıdır

Keçid büküşü nahiyyəsində məsamələr hazırlanmasında istifadə olunur. Həmin modellərdə süni dişlər düzülür və protez polimerzasiya olunur. Bu modeldə bütün ağız boşluğunda olan büküşlər, çənədə olan xırda izlər və keçid pərdəsi tam təsvir olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 50

81) Dişlərin hissəvi itirilməsində onların model üzərində düzülməsi qaydaları və əsas tələblər hansılardır?

- A) Diş qövsü oval olmalıdır
- B) Diş qövsünü düzəltməli, antaqonistlə sıx kontaktda olmalı
- C) Alveol çıxıntının ortasında yerləşməli, əks tərəfin dişlərinin tam əksini verməli, antaqonistlərlə yaxşı kontaktda olmalı
- D) Diş qövsü oval olmalı, antaqonistlə sıx kontaktda olmalı
- E) Diş qövsü oval olmalı, alveol çıxıntının ortasında yerləşməli, antaqonistlərlə düzgün kontaktda olmalı

Diş qövsü oval olmalı, alveol çıxıntının ortasında yerləşməli, antaqonistlərlə düzgün kontaktda olmalı

Dayaq dişlərə əsas tələblər;

1. Dayaq dişlər möhkəm olmalıdır.
2. Dayaq dişlər normal anatomik formaya cavab verməlidir.
3. Dayaq dişlər antaqonist dişləri ilə qapanmalıdır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 226

82) Küvetdə mumun əridilməsi zamanı onun qaynar suda çox saxlanması nəyə səbəb olur?

- A) Mumun keyfiyyətini itirməsinə
- B) Mumun tamam əriməsinə səbəb olur
- C) Gipsin bərkiməsinə səbəb olur
- D) Gipsin həddən çox qurumasına səbəb olur
- E) Mumun plastmasa keçməsilə formanın mumla dolmasına səbəb olur

Mumun plastmasa keçməsilə formanın mumla dolmasına səbəb olur.

Küvet qaynayan suda 5 dəqiqə qalmalıdır. Əgər küvet suda çox qalsa mum modelə keçə bilər, bu da sonra mumun plastmasa keçməsinə səbəb olar.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 248

83) Üzün aşağı 1/3 hündürlüyü nəyi təyin edir?

- A) Üzün yuxarı 1/3-yü hündürlüyü
- B) Çeynəmə hərəkəti
- C) Üzün orta 1/3-yü hündürlüyü
- D) Fizioloji sakitlik vəziyyəti
- E) Mərkəzi okklüziyanı

Mərkəzi okklüziyaya aşağıdakı əməliyyatlar daxildir;

1. Yuxarı çənənin okklyuzion yastığının qabaq hissəsinin hündürlüyündə qurulması;
2. Okklyuzion düzlüyün təyin edilməsi;
3. Alveolyararası xəttin hündürlüyünün təyin edilməsi;
4. Dişsiz çənələrin mərkəzi qapanmasının təyin edilməsi və fiksasiyası.
5. Okklyuzion yastıqların vestibulyar üzlüklərinə anatomik xəttinin çəkilməsi (üzün orta xətti, köpək dişlərin xətti və gülüş xətti)

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 181

84) Vasilyev üsulu ilə (progenik dişləmdə) dişlərin düzülməsində çənənin modeli üzərində hansı diş qoyulmur?

- A) II böyük azılar
- B) II kiçik azılar
- C) Köpək dişi
- D) I böyük azılar
- E) I kiçik azılar

Yuxarı dodaq qabarın kontaktı ilə aşağı dişlərin dil qabarı ilə kəskin görünən progeniya zamanı frontal dişlər progenik münasibətində düzülür. Yuxarı dişin qövsü hər tərəfdə bir diş azaldılır. (II kiçik azılar)

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 324

85) Gipsdən alınmış ölçünü suya atmaqda məqsəd nədir?

- A) Ölçünü isitmək üçün
- B) Ölçünün yumşalması üçün
- C) Soyuq qalması üçün
- D) Gipsin bərkiməsi üçün
- E) Ölçünün sudan doyması üçün

Qurumuş ölçüdə modelin alınması üçün onu mütləq suya atmaq lazımdır, ona görə ki, ölçü modelin alınması zamanı qarışdırılan gipsdən suyu öz canına çəkə bilməsin və ölçü modeldən rahat ayrılınsın.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 49

86) Əng sümüyü haqqında anlayış hansıdır?

- A) Üz skeletinin yeganə hərəkətsiz sümüyüdür, üzün yuxarı hissəsini təşkil edir
- B) Cüt və hərəkətli sümükdür, gözlərin aşağı hissəsindədir
- C) Tək sümük olub üzün orta hissəsində yerləşir
- D) Cüt sümük olub, üzün orta hissəsində yerləşir, hərəkətsiz sümükdür
- E) Üz skeletinin yeganə hərəkətli sümüyüdür, üzün aşağı hissəsini təşkil edir

Əng sümüyü 4 çıxıntıdan və cisimdən obarətdir: alt, almacıq, damaq və alveol. Alveol çıxıntıların sağ və sol qıraqları bir-biri ilə birləşib yuxarı çənənin alveol qövsünü, damaq-bərk qübbə təşkil edir. Selikli qişa bu hissədə nazikdir və sümüyün üstünü örtən birləşdirici toxuma pərdəsi ilə birləşir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 13

87) Bügel protezinin çeynəmə təzyiqi hansı nahiyəyə düşür?

- A) Həm selikli qişaya, həm dayaq dişə, həm də sümük toxumasına
- B) Selikli qişaya
- C) Sümük toxumasına
- D) Dayaq dişə
- E) Dil yüyəninə

Bügel protezində çeynəmə təzyiqi həm selikli qişaya, həm dayaq dişə, həm də sümük toxumasına düşür.

Х.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 65

88) Neylon protezlərin mənfi cəhəti hansıdır?

- A) İtirilmiş dişin yerinə əlavə etmək mümkün deyil
- B) Elastiki və yumşaqdır
- C) Hazırlanması çətinidir
- D) Rəngi açıqdır
- E) Yüngüldür

Neylon protezlərin hazırlandıqdan sonra üzərinə yeni itirilmiş dişin əlavə edilməsi mümkün deyil. Bu da onların mənfi cəhətidir.

Ədəbiyyat: Google, Valplast. Съёмные нейлоновые гибкие протезы. Valplast. (США)

89) Neylon protezlər hansı yolla hazırlanır?

- A) Soyuq təzyiq yolu ilə
- B) Polimerləşdirmə yolu ilə
- C) Qaynar suda saxlamaqla
- D) İsti təzyiq yolu ilə
- E) Modelin üzərinə sürtüb gözləməklə

Neylon protezlər 12 atm təzyiq altında isti halda xüsusi presdə sıxılaraq hazırlanır.

Ədəbiyyat: Google, Valplast. Съёмные нейлоновые гибкие протезы. Valplast. (США)

90) Bazis mumunun standart lövhəsinin qalınlığı nə qədərdir?

- A) 1,2 mm
- B) 2,0 mm
- C) 1,6 mm
- D) 1,3 mm
- E) 1,5 mm

Çıxan protezlərin bazislərinin okklüzion yastıqları ilə hazırlanması zamanı mum kompozisiyalardan istifadə olunur. Mum plastinkaların qalınlığı 2,0 mm, 10x20 sm uzunluğunda və 40⁰ C temperaturda yumşalır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 140

91) Bunlardan hansı neylon protezlərə aid deyil?

- A) Versacril
- B) Sunflex

- C) Etakril
- D) Flexicril
- E) Pro-Flex

Hal-hazırda istifadə olunan yumşaq protez (neylon) növləri; Valplast, Flekident, Versacril, Flexicril, Versasoft, Pro-Flex və s. Etakril bunlara aid deyil.

Ədəbiyyat: Google, Valplast. Съемные нейлоновые гибкие протезы. Valplast. (США)

92) Metal bazisin düzəldilməsinin neçə üsulu var?

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 1
- E) 5

1Metal bazisi tökmə üsulu ilə hazırlanır. Model üzərində gələcək protezin bazisinin sərhədləri çəkilir, hansı ki, vestibulyar tərəfdən 2-3 mm alveol çıxıntıdan aşağı keçir, bu hissədə alveol tacı əhatə edir və "A" xəttinə 3-4 mm çatmır. Aşağı çənədə isə tam əsas sərhəd boyu 3-4 mm çatmır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 261

93) Hissəvi çıxan protezlər neçə qrupa bölünür?

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 2
- E) 3

Dişlərin tam itirilmədiyi zaman paradontun həddən artıq yüklü olmaması üçün hissəvi çıxan protezli konstruksiyalardan istifadə olunur. Bu zaman həm hissəvi lövhəli və bügel protezlərindən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 121

94) Kennedi təsnifatı nəyi göstərir?

- A) Diş sırasının qüsurluğunu
- B) Çeynəmə aktının fiziologiyasını
- C) Alveolyar çıxıntının atrofiyasını
- D) Bügel protezinin ağız boşluğunda yerləşməsini

E) Qarmaqların növlərini

Kennedi təsnifatı ağız boşluğunda olan diş sırasının qüsurlarını göstərir.

X.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 52

95) Neylon protezlərin korreksiyasında hansı borlardan istifadə olunur?

- A) Xüsusi fırçalardan
- B) Vulkanit borlardan
- C) Xüsusi sərtləşdirilmiş borlardan
- D) Adi metal borlardan
- E) Almaz borlardan

Neylon protezlərin korreksiyası zamanı vulkanit borlardan, qırmızı vulkanit borlardan və rezin disklərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 266

Ədəbiyyat: Google, Valplast. Съёмные нейлоновые гибкие протезы. Valplast. (США)

96) Hansı fikir düz deyil?

- A) Süd və daimi dişlərin sayı eynidir
- B) Süd dişləri maviyə çalır
- C) Hər bir dişin anatomik və kliniki tacı var
- D) İnsan ömrü boyu üç dişləm dövrü keçirir
- E) Süd dişlərində kiçik azı dişləri olmur

Süd dişləri 6-7 aydan çıxır və 2,5-3 yaşda tamamlanır. Süd dişləri sayı 20-dir. Daimi dişlər 6-7 yaşdan çıxır və 14 yaşında tamamlanır. Üçüncü azı dişi isə 20-25 yaşında çıxır. Daimi dişlərin sayı 32-dir.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991 səh 31

97) Ardıkəsilməz klammer nə zaman tətbiq edilir?

- A) Dayaq dişin tacı qısa olduqda
- B) Çeynəmə dişlərinə tətbiq olunur
- C) Bütün hallarda tətbiq olunur
- D) Dayaq dişin tacı normal olduqda
- E) Dayaq dişin tacı uzun olduqda

Ardıkəsilməz klammer bir neçə klammerlərin birləşməsinə təsvir edir, oral ya da vestibulyar hissədə yerləşərək təbii dişlərin tərəcik ya da ekvator hissəsinə bitişik olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 158

98) Hansı variant çıxan protezlərin kliniki mərhələsinə aiddir?

- A) Polimerləşdirmə
- B) Dişlərin düzülməsi
- C) Ölçünün alınması
- D) Protez sərhəddinin çəkilməsi
- E) Modelin tökülməsi

Əsasən ölçünün alınması klinikada həkim tərəfindən aparılır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология səh 64

99) Süni dişlərin neylonda fiksasiyası üçün nədən istifadə olunur?

- A) Əvvəlcə spirtlə , sonra asetonla silinir
- B) Monomer sürtülür
- C) İsti suda saxlanılır
- D) Süni dişlərdə retension nöqtələr və dəliklər açılır
- E) Xüsusi yapışqanla silinir

Süni dişlər neylonla kimyəvi reaksiyaya girib birləşmədiyinə görə üzərində dəliklər açılıb retension nöqtələr əmələ gətirilir.

Ədəbiyyat: Google, Valplast. Съемные нейлоновые гибкие протезы. Valplast. (США)

100) Hissəvi çıxan protez nə zaman tətbiq edilir?

- A) Dişsiz çənəyə
- B) Diş sırasında iki diş olmadıqda
- C) Tam dişli çənəyə
- D) Diş sırasında bir və ya bir neçə diş olduqda
- E) Diş sırasında 5-7 diş olduqda

Ağız 1 və ya 1 neçə diş olduğu zaman hissəvi çıxan protezlərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 121

101) Neylon protezlərdə qalıq monomerin miqdarı nəçə %-dir?

- A) 4 % qalıq monomer olur
- B) 1 % qalıq monomer olur
- C) 10 % qalıq monomer olur
- D) 8 % qalıq monomer olur
- E) 0 % qalıq monomer olur

Neylon protezlərdə qalıq monomer olmadığına görə bəzi allergiyalı xəstələrə daha yaxşı təsir göstərir.

Ədəbiyyat: Google, Valplast. Съёмные нейлоновые гибкие протезы. Valplast. (США)

102) Neylon protezlərdə hansı klammerlərdən istifadə olunur?

- A) Üççiyinli klammerlərdən
- B) Dento-alveolyar klammerlərdən
- C) Birçiyinli klammerlərdən
- D) Dairəvi klammerlərdən
- E) Pelotlar

Neylon protezlərdə öz materialından elastiki dento-alveolyar klammerlərdən istifadə olunur ki, bu da protezin daha estetik görünməsinə səbəb olur.

Ədəbiyyat: Google, Valplast. Съёмные нейлоновые гибкие протезы. Valplast. (США)

103) Lövhəli protezdə I kiçik azı dişlərə klammer qoymaq üçün hansı xətt daha uyğundur?

- A) Dioqanal klammer xətti
- B) Sagital klammer xətti
- C) Mərkəzi xətt
- D) Transversal klammer xətti
- E) Burun-qulaq xətti

Lövhəli çıxan hissəvi protezlərdə I kiçik azılara klammer qoymaq üçün ən uyğun xətt transversal xəttidir..

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 214

104) Model nəyə deyilir?

- A) Protez sahəsi və onun hüdudlarının pozitividir

- B) Diş sıralarının və yumşaq damağın ölçüsündən gipslə alınan əksidir
- C) Bədənin çatışmayan hissəsini əvəz edən süni hissəsidir
- D) Diş sırasının, alveol çıxıntısının və üst çənədə isə sərt damağın relyefindən gipslə alınan əksidir
- E) Əyani vəsəitdir

Model protezin sahəsini və ona birləşik sahəsinin, protezin toxumaların pozitivini əks etdirir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 49

105) Frontal dişlər nahiyəsində mum yastığının hündürlüyü nə qədərdir?

- A) 1,6-1,8 sm
- B) 1,2-1,5 sm
- C) 1,6 sm
- D) 0,8-1,2 sm
- E) 0,8-2 sm

Okkluzion yastıqlar alveol çıxıntının mərkəzində yerləşməlidir. Okkluzion yastıqlar monolitdir və hündürlüyü 1,2-1,5 sm, eni 1 sm-dir. Dişlər olduğu zaman okkluzion yastıqlar 2-3 mm dişlərdən hündür olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 234-235

106) İlgəkvari klammerin qalınlığı nə qədərdir?

- A) 0,2-0,3 mm
- B) 0,6-0,8 mm
- C) 1-1,5 mm
- D) 0,8-1 mm
- E) 0,9-1 mm

Klammerin çiyini ilgək formada elə əyirlər ki, ilgəyin bir hissəsi ekvatorun üstündən, o bir hissəsi isə onun altından birinciyə paralel keçir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология səh 161

107) Okklüdatorda dişləmin özbaşına qaldırılıb endirilməsi nəyə gətirib çıxarır?

- A) Dayaq dişlərin əyilməsinə
- B) Dişləmin hündürlüyünün dəyişməsinə
- C) Klammerlərin əyilməsinə
- D) Protezin diş ətinin zədələməsinə

E) Dayaq dişlərin laxlamasına

Bəzən texnik okklüdatorda dişləmi öz başına qaldırdığı ya da endirdiyi zaman dişli şablonun yuxarı frontal dişləri, aşağı frontal dişləri və yan dişləri arasında məsafə yaranır. Yuxarı və aşağı mum bazisin dəyişilməsi modellərin mürəkkəb dəyişilməsinə gətirib çıxarır.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 81

108) Hansı variant polimerləşən ölçü materiallarına aiddir?

- A) Repin, stomalgin, düpofleks
- B) Etakril, ftoraks
- C) Sielast, ekzafleks
- D) Tiodent,stens
- E) Ekzafleks, tiodent, elastik

Etakril-metilmetalakrilat, etilmetakrilat və metilakrilat birləşməsindən ibarətdir. Tozdan və mayedən ibarətdir. Ftoraks-toz tərkibli rezindən ibarətdir. O yarımhamardır və ağız boşluğun yumşaq toxumaların rənginə uyğundur.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина» Москва 1986 səh 86

109) Düz dişləm hansı dişləm növünə aiddir?

- A) Transversal dişləmin növüdür
- B) Patoloji dişləmin növüdür
- C) **Fizioloji dişləmin növüdür**
- D) Sagital dişləmin növüdür
- E) Dərin dişləmin növüdür

Düz dişləmdə frontal dişlər aşağı frontal dişlərin qapanması ilə xarakterizə olunur və yuxarı frontal dişlərin kəsici qıraqları aşağı qabaq dişlərin kəsici qıraqları ilə bitişik toxunur. Yan dişlərin toxunması –ortoqnatik dişləmdə olduğu kimidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 33

110) Hər iki çənənin geriyə meyliyi vəziyyətində çənələrin qapanması necə adlanır?

- A) Opistoqnatiya
- B) Distal dişləm

- C) Progeniya
- D) Proqnatiya
- E) Mezial dişləm

Opistoqnatiya-alveol hissələrin və frontal dişlərin ağız boşluğa tərəf əyilməsidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 34

111) Protez üzərində aşağı və yuxarı çənələrdə dişlərin sayı neçədir?

- A) Yuxarıda 12, aşağıda 14
- B) Hər iki çənədə 10
- C) Yuxarıda 10, aşağıda 14
- D) Hər iki çənədə 14
- E) Yuxarıda 14, aşağıda 12

Protezin yuxarı və aşağı çənəsində 14 diş olur. Xəstənin ağız boşluğunda olduğu kimi hər çənədə 16 diş olur. Ona görə ki, əgər hər çənədə 16 diş qoyulsa ağız boşluğunda dişlərin bir-birinə qaranmasına maneçilik törənəcək və dişlər arasında açıqlıq yaranacaqdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 181

112) Diş texnikliyi ilə məşğul olan mütəxəssislərin əsas məsələləri hansılardır?

- A) Çeynəmə funksiyasının, estetik görünüşün bərpası
- B) Damağın sağlam vəziyyətə gətirilməsi
- C) Pozulmuş funksiyaların bərpası, qüsurların əvəz olunması, sağlam toxumaların və üzvlərin dağılmasının qarşısını almaq
- D) Mədə-bağırsaq sisteminin işinin bərpa edilməsi
- E) Diş cərgəsi qüsurunun aradan qaldırılması

Diş texniki pasientin diş cərgəsində olan qüsurlarını bərpa etməli, ağız boşluğunda olan qüsurlara ona lazım olan konstruksiyasını hazırlamalıdır.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 35

113) Mum bazisli modellər ən çox hansı üsulla küvetə basdırılır?

- A) Düz
- B) Kombinə edilmiş və düz
- C) Əks
- D) Düz, əks və kombinə edilmiş

E) Kombinədilmiş

Düz üsul- gips modeli elə kəsilir ki, onu küvetin əsas hissəsində yerləşdirən zaman, onun qıraqlarını qaydaya salmaq üçün lazımı qədər yer saxlanılmalıdır. Model küvetin əsas hissəsinə elə basdırılır ki, süni dişlər küvetin qıraqlarının bir qədər hündüt olsun. Düz üsulda süni diş və model küvetin əsasında qalır.

Əks üsul- Plastmas protez hazırladıqda, əsasən əks gipsləmədən istifadə olunur. Bunun üçün modelin səviyyəsinə qədər gips dişlərin vestibulyar tərəfindən kəsik aparılır. Eləcə də klammer qoyulacaq dişlər də kəsilir. Əks üsulun düz üsuldan fərqi küvetin əsasında süni dişlər və klammerlər, kontr küvetdə isə gips model qalır.

Kombinədilmiş üsulda küvetin əsasında gips model, ön gips və süni dişlər yastıqla örtülü klammerlər, kontrküvetdə isə çeynəmə dişləri və süni dişətinin izi qalır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 136

114) Kennediyə görə diş cərgəsi qüsurları neçə qrupa bölünür?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 1
- E) 2

I qrup- diş qövsün iki tərəflinin arxa qüsuru

II qrup- diş qövsünün birtərəfli arxa qüsuru

III qrup- diş qövsün yan hüdudlanan qüsuru

IV qrup- diş qövsün frontal qsuru

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 110

115) Vasilyev üsulu ilə (progenik dişləmədə) dişlərin düzülməsində üst çənə modelinə qoyulmuş I böyük azı şüşəyə hansı tərəfilə toxunur?

- A) Yanaq qabarı ilə
- B) Bütün qabarı ilə
- C) Arxa yanaq qabarı ilə
- D) İki ön qabarı ilə
- E) Ön damaq qabarı ilə

Vasilyev üsulu ilə (progenik dişləmədə) dişlərin düzəlməsində üst çənə modelinə qoyulmuş I böyük azı şüşəyə ön damaq qabarı ilə toxunur. Ön yanaq-0,5 mm, arxa yanaq-1,5 mm və arxa damaq -1 mm

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 326

116) Elastik altlıqlı bazisin tətbiqinin əsas səbəbi nədədir?

- A) Çeynəmə effekti artır
- B) Belə bazis altında atrofik proseslər zəif gedir
- C) Ağrı aradan qalxır
- D) Protezin fiksasiyası yaxşılaşır, ağrı aradan qalxır
- E) Fiksasiyanı gücləndirir

Protezdə elastik altlıq sümük çıxıntıları olduğu zaman düzəldilir. (ekzostoz, torus və sümük çıxıntılar olduğu zaman)

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 135

117) Birçiyinli klammerin qoyulması zamanı təbii dişə qoyulan tələb hansıdır?

- A) Dişin ekvatoru
- B) Dişin tacı
- C) Diş cərgələri
- D) Dişin antaqonistə münasibəti
- E) Dişin hündürlüyü

Birçiyinli məftil klammerlər dişə ancaq bir tərəfdən (dodaq tərəfdən) əhatə edir. Bu klammerləri elə hazırlamaq lazımdır ki, o ancaq istinad qapağın ekvatorundan keçdikdə öz sərtliyini göstərsin.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 105

118) Klammerlər materialına görə neçə yerə bölünür?

- A) 8
- B) 4
- C) 5
- D) 6
- E) 3

Qarmaqlar (Klammerlər) materialına görə -metal, plastmas və kombinə edilmiş olur. Metal qarmaqların tutuculuq xüsusiyyəti onun hazırlandığı materialdan asılıdır.

Dentoalveolyar və diş əti qarmaq plastmasdan hazırlanır. Onlar estetik cəhətdən frontal və paradontoz dişlərə düzəldilir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 161-162

119) Kristallaşan ölçü materialları hansıdır?

- A) Gips, dentol, repin
- B) Mum, algelast, gips
- C) Gips, repin, akrodent
- D) Gips, stomplast, dentol
- E) Dentol, sielast, tiudent

Gips kristallaşan ölçü materialıdır, ağ rənglidir. Modellər alınır və okklüdatora gipslənilir. Dentolun tərkibi: sink-oksidi, vazelin yağı, kanifol, qayyakol və boyaq mayesi. Repinin tərkibi: sink oksidi, evgenol tərkibli kütlədir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина» Москва 1986 səh 109-110

120) Elastik ölçü materialları hansılardır?

- A) Stomalgin, elastik, dentafol, ekzofleks, akrodent
- B) Elastik, dentafol, ksantalgin, stomalgin
- C) Evgenol, ortokor, iralgin, dentafol
- D) İralgin, repin, stomalgin
- E) Stomalgin, elastik, ksantalgin, iralgin

Elastik materialları bərkidildikdən sonra elastik və rezinə oxşar hala düşür. Təzyiq zamanı ölçü materialı dəyişilir, amma azad etdikdən sonra əvvəlki vəziyyətə qaydır. Elastikliyinə görə belə ölçü materialları ağız boşluğundan bütöv çıxarılır. Bu elastik ölçülər dəqiq ölçülərdir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 66

121) Modellərin hansı növləri var?

- A) İşçi, köməkçi, diaqnostik
- B) İşçi, köməkçi, diaqnostik, muzey
- C) İşçi, köməkçi, muzey, plastik
- D) Funksional, anatomik
- E) İşçi, köməkçi, muzey

İşçi model üzərində bütün işlər görülür. Köməkçi model əsasən antoqanist ya da odadavamlı modeldir. Diaqnostik model əsasən ortodontiyada uşaq aparatların düzəldilməsində istifadə olunur. Muzey modeli muzeydə saxlanılır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 49

122) Kemeniyə görə dişəti klammerinin alveol hissəsinin qalınlığı nə qədərdir?

- A) 2,5 mm
- B) 3 mm
- C) 2 mm
- D) 1,8 mm
- E) 1,5 mm

Bu klammerləri protez bazisindən ayrılan keçid pərdəsinin altından keçən çıxıntı təşkil edir. Bu klammer, adətən plastik kütlədən olduğundan onun fiksasiya və elastiki qüvvəsi az olur. Belə klammerlər ancaq alveol qabarı aydın ifadə olunduqda tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 111 Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 162

123) Fərqi qaşığı hazırlanmasının neçə laborator mərhələsi var?

- A) 3
- B) 2
- C) 5
- D) 4
- E) 6

İndividual qaşığın hazırlanmasının 2 mərhələsi var. I mərhələ- model alınıb, onun üstündə sərhədləri çəkildikdən sonra qızdırılmış mumu sıxırlar və ona məftildən tutacaqlar hazırlanır. II mərhələdə mum plastinkanın modellə birlikdəkütə gipslənilir, mum əridilir və plastmasla əvəz olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 266

124) Aproksimal klammerin tətbiq olunduğu dişlər hansılardır?

- A) Çeynəmə dişləri
- B) Frontal
- C) Kiçik azılar
- D) Azı
- E) Bütün dişlər

Aproksimal klammerlər bir və ya ikiçiyinli olur. Bu növ klammerlər ancaq ön dişlərdə və onların aproksimal səthlərində tətbiq olunduqda onlara aproksimal klammerlər deyilir.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 110

125) Küvətdə plastması gipsdən ayırmaq üçün hansı materialdan istifadə olunur?

- A) İzakol
- B) Visfat sement
- C) Fosfat sement
- D) Silikodent
- E) Eda lakı

Polimerzasiyadan sonra damaq tərəfə yerləşən üzə gips yapışdığından protezi gipsdən ayırmaq çətin olur. Bu zaman onu bordan və ya şpateldən istifadə edərək təmizləmək lazım olur, çox vaxt belə təmizləmə protezin korlanmasına gətirib çıxarır. Ona görə də protezin rahat ayrılması üçün izokoldan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 250

126) Ön dişlərin simmetrik düzülməsi üçün oriyentir hansı xətdir?

- A) Sagital
- B) Gülüş
- C) Köpək
- D) Transversal
- E) Estetik mərkəz, gülüş

Yuxarı və aşağı şablonların üstündə ağız boşluğunda onun mərkəzi xətti, sonra gülüş xətti, axırda isə köpək dişlərin xətti çəkilir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 282

127) Birçiyinli qarmaqlar hansı hissədən ibarətdir?

- A) Cisim, çıxıntı
- B) İki okklüzion pəncə, cisim
- C) Çiyin, cisim, çıxıntı
- D) Çiyin ,çixıntı
- E) Çıxıntı, iki okklüzion pəncə

Birçiyinli məftil qarmaqlar dişi ancaq bir tərəfdən (dodaq tərəfdən) əhatə edir. Bu qarmaqları elə hazırlamaq lazımdır ki, o ancaq istinad qanadın ekvatorundan keçdikdə öz sərtliyini göstərsin. Bu qarmağın göstərdiyi təzyiq tədricən dişin laxlanmasına şərait yaradır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 161

128) Hissəvi çıxan protezlərin tam çıxan protezlərdən fərqi nədədir?

- A) Klammerlərə görə
- B) İstifadə müddətinin uzunluğuna görə
- C) Plastmasa görə
- D) Hazırladığı materiala görə
- E) Yalnız özübərkiyənlə plastmasdan hazırlanmasına görə

Tam çıxan protezlər ağız boşluğunda sorulma qabiliyyətinə görə fiksasiya olur, hissəvi çıxan protezlər də isə klammerlər vasitəsilə ilə fiksasiya olunur.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 89

129)Kombinə edilmiş bügel protezində olan teleskopik fiksasiya elementində alt qapağın qalınlığı nə qədərdir?

- A) 0,2 mm
- B) 0,5 mm
- C) 0,8 mm
- D) 1 mm
- E) 1,2 mm

Teleskopik fiksasiya elementində alt qapağın qalınlığı 0,2 mm-dir.

X.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 138

130) Yuxarı çənə üçün fərdi qaşığın kənarı "A" xəttini nə qədər örtür?

- A) "A" xəttini 5 mm keçir
- B) Yan şöbələrini təşkil edir
- C) "A" xəttini 2 mm keçir
- D) Ön dişlər nahiyəsinin əhatə edir
- E) "A" xətti nahiyəsinəni təşkil edir

Protezin daha yaxşı fiksasiyası üçün klapan zonasının daha dəqiq təyin edilməsi lazımdır. Yuxarı çənədə protezin arxa hissəsi "A" xəttini 2 mm keçməlidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 178

131) Şaquli istiqamətdə olan dişləm forması hansıdır?

- A) Çəp və dərin
- B) Açıq və dərin**
- C) Distal və fizioloji proqnatiya
- D) Dərin və açıq
- E) Açıq və düz

Açıq dişləm –bu dişləm zamanı frontal dişlər toxunmur, çeynəmə dişləri isə ortoqnatik dişləmdə olduğu kimi görünür.

Düz dişləm- bu dişləmdə yuxarı frontal dişlərin kəsici qıraqları aşağı frontal dişlərin kəsici qıraqları ilə görüşməsi ilə xarakterizə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. səh 32-33

132) Okklüziyanın hansı növündə yuxarı və aşağı çənə kəsici dişləri arasından keçən xətlər eyni sagital səthdədir?

- A) Ön okklüziya
- B) Yan və mərkəzi okklüziyalar
- C) Yan okklüziya
- D) Mərkəzi okklüziya
- E) Ön və yan okklüziyalar

Mərkəzi okklüziyada yuxarı çənənin orta xətti aşağı çənənin orta xətti ilə müstəvidə yerləşir. Üzün orta xətti çənənin mərkəzi kəsicilərin arasıyla keçir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 51-52

133) Dento-alveolyar klammerin diş hissəsi hansı qalınlıqda olur?

- A) 5 mm
- B) 0,5-1,0 mm
- C) 1,5-2,0 mm
- D) 4,0-6,0 mm
- E) 2,0-3,0 mm

Dento-alveolyar klammerin diş hissəsinin qalınlığı 0,5-1,0 mm olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 219

134) Ölçü alma neçə mərhələdə gedir?

- A) 5
- B) 6
- C) 4
- D) 3
- E) 2

Ölçü alma 2 mərhələdə gedir. I mərhələ-qaşığı seçilir, material hazırlanır. II mərhələ-material qaşığa qoyulub ağız boşluğundan ölçü alınır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 49

135) Torus nədir?

- A) Azı dişləri nahiyəsində qabar
- B) Alveolun qabarı
- C) Diş-çənə sisteminin anomaliyası
- D) Damaq tikişinin qabarı
- E) Frontal dişlər nahiyəsində qabar

Torus təzyiqə həssas nazik selikli qişa ilə örtülü olur, müxtəlif hündürlükdə və formada rast gəlinir. Damaq torusu hissəvi lövhəli protez hazırlandıqda nəinki protezin pis fiksasiyasına, həm də onun sınımasına səbəb ola bilər.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 59

136) Klammerlərin tətbiqi üçün vacib şərt nədir?

- A) İstinad dişlərinin paralelliyi
- B) Antaqonist dişlərin paralelliyi
- C) Fərqi yoxdur
- D) İstinad dişlərin sayı
- E) Konvergeniya etmiş üstünad dişləri

Hər bir hissəvi protez düzəldiyi zaman dayaq dişlərin paralelliyinə fikir vermək lazımdır. Dayaq dişlər paralel olmadığı zaman hissəvi çıxan protezin üstündə yerləşdiyi klammer dişə oturmayaacaq.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 99

137) Hansı diş birköklüdür?

- A) Azı dişləri
- B) Kəsici, köpək və azı dişləri
- C) Kəsici , köpək dişləri və II kiçik azı dişləri
- D) Kəsici, köpək
- E) Köpək və böyük azı dişləri

Dişlər 2 qrupa bölünür: 1. Frontal dişlər (kəsici) –kəsmək üçün və 2.Yan dişlər çeynəmə üçün.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 13

138) Yuxarı frontal dişlər aşağı eyniadlı antaqonistlərin neçə hissəsini örtür?

- A) 1/3
- B) 2/4
- C) 1/2
- D)3/4
- E) 2/3

Ortoqnatik dişləmdə yuxarı frontal dişlər aşağı frontal dişlərin 1/3 hissəsini örtür. Aşağı kəsici dişlərin qıraqları yuxarı kəsici dişlərin qabarcıqları ilə kontakta olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 33

139) Süd dişləmində hansı dişlər olmur?

- A) Köpək dişləri
- B) Yan kəsici dişləri
- C) Böyük azı dişləri
- D) Kiçik azı dişləri
- E) Birinci böyük azı dişləri

Uşaqlarda dişlər 6-7 aylıqdan başlayır, aşağı və yuxarı mərkəzi dişlər çıxmasından başlanıır və 3 yaşda qurtarır. Bu zaman müəyyən ardıcillıq olur. Mərkəzi kəsicilər , yan kəsicilər, I azı dişlər, köpək dişlər, II azı dişlər. Hər çənədə 10 diş (kiçik azı dişlər) olmur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 30

140) Polimerləşmədən sonra gips plastik kütlədən ayrılırsa nə etmək lazımdır?

- A) Mexaniki üsulla əzilərək gips çıxarılır

- B) Yapışqan sürtməklə qoparılır
- C) Gipsə yağ sürtülür və qoparılır
- D) Sabunlu su ilə yuyulur
- E) Gipsə HCl sürtülür, 5-10 dəq sonra su ilə yuyulur

Polimerləşmədən sonra əgər gips protezdən çətin qopursa, bu zaman həmin hissələr xlorid turşusu ilə isladılır və 5-10 dəqiqədən sonra sabunlu su ilə yuyularaq çıxarılır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 228

141) Protezin mexaniki işlənməsi nə ilə aparılır?

- A) Qumvuran aparatla
- B) Qələvilərlə
- C) Obraziv materiallarla
- D) Daşlarla və obraziv materiallarla
- E) Turşularla

Protezin işlənməsi üçün xüsusi insrumentlərdən istifadə olunur. Ürçül şabərlərdən, yarım dairəvi nəqqaş qələmi, iri çətilmiş düz və iti yiyələrdən istifadə olunur. Protezin son işlənməsi sumbata kağızla, fülslə, setka və s. aparılır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 251

142) Süd dişlərinin tam çıxması nə qədər vaxt tələb edir?

- A) 32-38 ay
- B) 20-25 ay
- C) 30-35 ay
- D) 38-40 ay
- E) 20-30 ay

6-7 aylığında uşaqların süd dişlərinin çıxması başlayır. Hər hansı dişin çıxması onun kötüyün inkişafından başlayır. Dişin inkişafı və onun tam formalaşması tac hissəsinin çıxdığı vaxt baş verir.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991 səh 31

143) Ştixel aləti nə məqsədlə istifadə olunur?

- A) Protez yatağını yonmaq üçün
- B) Protezi yonmaq üçün
- C) Protezin süni dişlərinin aralarını işləmək üçün

- D) Protezi pardaxlamaq üçün
- E) Protez təmiri zamanı protakrili qarışdırmaq üçün

Protez hazırlandıqdan sonra süni dişlərin araları işlənərkən ştixeldən istifadə olunur. Bu taxta və ya plastik kütlədən tutacağı olan yarım dairəvi, üçbucaq , törpüşəkilli ucu olan alətdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 229

144) Dişlən şablonunun mum yastığına aid olmayan tələb hansıdır?

- A) Universal ölçüdə olmalıdır
- B) Monolitdir
- C) Kənarları hamar olmalıdır
- D) Kənarları hamar olmamalıdır
- E) Kəsildə aralanmalıdır

Qızdırılmış mum lövhəciyi yavaşca model üzərinə sıxılır. Qızdırılmış şpatel ilə sərhəd boyu artıq mum kəsilir. Lövhəciyi odun üstündə yumşaldıb yumurlayıb valik formada lövhəciyin üstünə qızdırıb yapışdırılır. Mum bərkiməmiş çəvrilib hamar yerdə sıxılır. Valik əridilmiş mumla bir-birinə yapışdırılır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 322

145) Antaqonist dişlər olduqda mərkəzi okklüziya təyininə nə aid deyil?

- A) Köpək xəttinin təyini
- B) Aşağı çənənin mezio-distal vəziyyətinin təyini
- C) Dişlən hündürlüyünün təyini
- D) Dişlən şablonuna oriyentir xətlərinin çəkilməsi
- E) Fizioloji sakitlik vəziyyətinin təyini

Dişlən şablonu xəstənin ağız boşluğuna salınıb xəstəyə sakitcə ağızını bağlamasını xahiş edirik. Əgər antoqonist dişlər açıq qalır, dişlən şablondan artıq mumu götürürük, əgər dişlər qapanırsa, mum şablon arasındakı məsafə qalır, mumun üstü mumla əlavə olunur. Okklüziyanı dişlərin qapanmasıyla yoxlanılır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Оксман. Ортопедическая Стоматология. «Медицина», 1978 səh 205

146) Tam dişsiz progenik vəziyyətdə olan çənədə dişlər necə düzülür?

- A) Yuxarı çənədə yan kəsicilər qoyulmur
- B) 6-ci dişlər yuxarı çənədə qoyulmur

- C) Yuxarı və aşağı çənələrə I kiçik azı dişləri qoyulmur
- D) 6-ci dişlər aşağı çənədə qoyulmur
- E) 5-ci dişlər yuxarı çənədə qoyulmur

Kəskin görünən atrofiyada yuxarı çənə aşağı çənədən kiçik olduqda süni dişlər əks istiqamətdə qoyulur. Mərkəzi aşağı frontal dişlər yuxarı frontal dişləri örtür. Bu zaman yuxarı çənədə 12 diş, aşağıda isə 14 diş qoyulur. Dişlərin düzülməsi ortoqnatik dişləmədə olduğu kimidir, ancaq 2-ci kiçik azı dişi qoyulmur. (5-ci kiçik dişlər).

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 326

147) Tam dişsiz proqnatik vəziyyətdə olan çənələrdə dişlər hansı qayda ilə düzülür?

- A) Yuxarı çənədə kiçik azılar qoyulmur
- B) Aşağı və yuxarı çənələrə kiçik azılar qoyulmur
- C) Yuxarı çənədə I böyük azılar qoyulmur
- D) Aşağı çənədə kiçik azılar qoyulmur
- E) Aşağı çənədə I böyük azılar qoyulmur

Progeniya həqiqi və yanlış olur. Həqiqi progeniyada yuxarı çənə çox inkişaf edir. Bu zaman frontal dişləri bir-birinə toxunaraq qoyulur. Fiksasiya üçün vestibulyar damaq qarmaqlardan istifadə olunur. Yanlış proqnatiyada dişləri ortoqnatik dişləmədə olan kimi düzəlir. Proqnatiya əlamətlərini aradan qaldırmaq üçün aşağı frontal dişləri qabağa əyilmiş vəziyyətində və iki kiçik azı dişin əvəzinə hər tərəfdə I kiçik azı diş qoyulur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, И.М.Оксман. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 291

148) Paradontoz olan dişlərə hansı klammerlərdən istifadə olunur?

- A) Pelot qarmaqdan istifadə olunur
- B) Birçiyinli qarmaqdan
- C) Lentşəkilli qarmaqdan
- D) İki çiyinli qarmaqdan istifadə olunur (bir çiyin paradontoz dişə, o birisi sağlam dişə)
- E) Oxvari qarmaqdan istifadə olunur

Dodaq və dil-damaq tərəfini əhatə edən klammerlər ikiçiyinli klammerlər adlanır. İkiçiyinli klammerlərin bir çiyini ekvatorun aşağı, o biri çiyini ekvatorun yuxarı keçir. Bu xətlər bir-biriyə paralel olmalıdır. Belə klammerlər ancaq dişlərin tacı hündür olduqda tətbiq edilə bilər.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992 səh 105

149) Neytral ərazi nə deməkdir?

- A) Aşağı çənədə ekzostos olan hissə
- B) Hərəkətsiz selikli qışanın hərəkətli selikli qışaya keçən ərazi
- C) Yuxarı çənədə torus olan hissə
- D) Aşağı çənədə selikli qışanın dil nahiyəsi
- E) Yuxarı çənədə frontal dişlər olan ərazi

Protezin arxa kənarı bazisin qurtaracaq yerlərin istiqaməti damaq batıqların yerləşməsinə təyin edilməsidir. Onlar arxa burun çıxıntılarının qıraqlarında və "A" xəttə yaxın yerləşir. Protezin bazisin distal kənarları uzadılma dərəcəsinə onun yumşaq damağın quruluşunun növündən, enindən və selikli qışasının elastikliyin dərəcəsinə asılıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983 səh 178

150) Plastik kütlə küvetə qoyulduqdan sonra presdə neçə dəqiqə saxlamaq lazımdır?

- A) 3-4 dəq
- B) 10-15 dəq
- C) 5-9 dəq
- D) 1-2 dəq
- E) 4-6 dəq

Plastik kütlə küvetə qoyulduqdan sonra presdə 10-15 dəqiqə saxlamaq lazımdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 227

Bölmə 2. Çıxmayan protezlərinin hazırlanma texnikası

151) Çıxmayan protezlərə aid olan xüsusiyyətlər hansılardır?

- A) Protez dişlərə sementlə fiksasiya olunur
- B) Xəstə istədiyi vaxt protezi ağız boşluğundan çıxara bilir
- C) Yalnız metaldan hazırlana bilir
- D) Protez ağız boşluğunda böyük sahəni tutur
- E) Belə protez üçün əsas material plastmasdır

Dağılmış diş tacını bərpa edən, olmayan dişləri əvəz edən və bu zaman dişlərə sement vasitəsilə fiksasiya edilən, çıxarılması yalnız həkim tərəfindən mümkün olan və bu zaman konstruksiyası pozulan protezlərə çıxmayan protezlər deyilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

152) “Algelast” hansı ölçü materiallarına aiddir?

- A) Elastik
- B) Termoplastik
- C) Polimerləşən
- D) İkiqat ölçü materialı
- E) Kristallaşan

“Algelast” ölçü materialının fiziki və kimyəvi xassələri elastiki ölçü materiallarının xassələrinə uyğundur.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 113-115

153) Aşağıdakı variantlardan hansı tökmə güdüllü qapaqların müsbət cəhətlərinə aid deyil?

- A) Ön və yan dişlərdə tətbiq etmək olar
- B) Tökmə olduğu üçün daha dəqiqdir və köklərdə daha yaxşı fiksasiya olur
- C) Ayrı-ayrı dişlərin əyilmiş olması zamanı tətbiq edilərək qüsuru aradan qaldırmaq olur.
- D) Patoloji sürtülmə zamanı tətbiqi mümkün deyil
- E) Təkrar istifadəsi mümkündür(tac hissəni çıxarmaq məcburiyyəti olanda)

Tökmə güdüllü qapaqların müsbət cəhəti onların patoloji sürtülmə zamanı tətbiqinin mümkün olmamasıdır.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 129-130

154) Taxmalar hansı üsulla hazırlanır?

- A) Düz və tərs üsulla
- B) Düz və dolay üsulla
- C) Düz üsulla
- D) Şamplanma üsulu ilə
- E) Dolay üsulla

Taxmalar mikroprotezlərə aiddir. Diş tacının pozulmuş anatomik forması onların köməyilə bərpa edilir. Taxma metaldan, qeyri-metaldan və eləcə də üzlüklü (metal, sement-silikat, plastik kütlə və ya çininin kombinasiyasından) olur. Taxmanın mum modelinin hazırlamağın əsasən iki üsulu vardır: düz və dolay üsulla. Bundan başqa kombinə edilmiş üsul da vardır, lakin həmin üsuldan nadir hallarda istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 131-132

155) Dişləm nədir?

- A) Hər iki çənənin önə çıxmış vəziyyətdə qapanmasıdır
- B) Alt çənənin önə çıxmış vəziyyətdə qapanmasıdır
- C) Alt çənənin sola yerini dəyişmiş vəziyyətdə qapanmasıdır
- D) Çənələrin mərkəzi münasibətdə qapanmasıdır
- E) Diş sırasında bütün dişlərin mövcud olmasıdır

Çənələrin mərkəzi okklüziya vəziyyətində qarşılıqlı qapanmasına dişləm deyilir. A.İ.Betelman funksional əlamətlərinə görə dişləmi iki qrupa bölür: fizioloji patoloji.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik Stomatologiya. Maarif nəşriyyatı. Bakı I hissə. 1992, səh 24-25

156) Okklüziya nə deməkdir?

- A) Dişləm növü
- B) Çənə
- C) Qapanma
- D) Əzələ
- E) Oynaq

"Okklüziya"-termini altında aşağı çənənin yuxarı çənəyə doğru diş cərgələrinin xarakterik kontaktlarının saxlanması şərti ilə hərəkəti, yəni qapanması deməkdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 49

157) Verilənlərdən hansı çıxmayan protez hazırlanmasında əsas material kimi istifadə olunur?

- A) Gilizlər, modelləşdirmə mumu
- B) Melod, gilizlər, plastmas
- C) Gilizlər, plastmas, gips
- D) Metal xəlitələr, çini, plastmas
- E) Metal ərintiləri, gips, çini

Ortopedik Stomatologiyada istifadə olunan materiallar 2 qrupa bölünür: əsas və köməkçi. Əsas materiallara metal və metal ərintiləri, plastmaslar və çini kütlələr aiddir. Protez və aparatların hazırlanma prosesində istifadə olunan digər materiallar köməkçi adlanır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 29,102

158) Gilizi seçərkən nəyə diqqət yetirmək lazımdır?

- A) Gilizin qalınlığına
- B) Gilizin hazırlanma materialına
- C) Gilizin dayaq dişin ölçüsünə uyğun olmasına
- D) Gilizin uzunluğuna
- E) Gilizin rənginə

Qapaq döymək üçün gilizləri seçərkən onun dişin (yəni meloddan hazırlanmış kontrstampın) ölçüsünə uyğun olmasına fikir verilməlidir. Çünki gilizin ölçüsü kiçik olarsa ştampa keçməz, böyük olarsa qapaq hazırlamaq mümkün olmaz. Giliz ştampa çətinliklə keçməli və kip olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 63-65

159) Metaldan qaynaq edilmiş körpüvari protezin hazırlanmasının neçə klinik mərhələsi var?

- A) 7
- B) 5
- C) 4
- D) 6
- E) 8

Metaldan olan qaynaq edilmiş körpüvari protezin hazırlanmasının 4 klinik mərhələsi var:

1. Dişlərin yonulması və ölçünün alınması
2. Mərkəzi okklüziyanın təyini
3. Dayaq elementlərinin ağız boşluğunda yoxlanılması və onlarla birlikdə ölçünün alınması
4. Hazır protezin dayaq dişlər üzərində oturdulması (sementlənməsi)

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 170

160) Sonuncu modelləşdirilən səth hansıdır?

- A) Damaq səthi
- B) Yan səth
- C) Oral səth
- D) Vestibulyar səth
- E) Dil səthi

Müəllifə istinad edərək modelləşdirmə zamanı sonuncu modelləşdirilən səth yan səthdir. (aproksimal)

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60-61

161) Modelləşdirməyə aid olmayan şərt hansıdır?

- A) Modelləşdirmə bərkimiş mumla aparılır
- B) Kimyəvi karandaşla klinik boynun çəkilməsindən sonra modelləşdirmə aparılır
- C) Yan səthlər axırda modelləşdirilir
- D) Modelləşdirmədə çeynəmə qabarıları kəskin nəzərə çarpmamalıdır
- E) Antaqonistə uyğun modelləşdirilməlidir

Modelləşdirmə qaynar mumla başlanır, davamı qızdırılmış mumla aparılır. İlk qaynar mum gips formaya yaxşı yapışmalıdır (tam tökmə metal qapağın hazırlanmasını çıxmaq şərti ilə). Sonrakı mum yalnız formanı almaq üçün az porsiyalarla, qaynar olmadan verilməlidir. Yan səthlər axırda modelləşdirilməlidir. Modelləşdirməyə başlamadan əvvəl kimyəvi qələmlə klinik boyun çəkilməlidir. Ştamplanma qapağı hazırlayarkən çeynəmə qabarıları kəskin nəzərə çarpmamalıdır və antaqonistə uyğun modelləşdirilməlidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 61

162) Çərçivə əsasında gips ştamplar arasındakı məsafə nə qədərdir?

- A) 3 sm
- B) 4 sm
- C) 1 sm
- D) 2 sm
- E) 5 sm

Gips şamplar çərçivə üzərində horizontal vəziyyətdə qalınlığının yarısı qədər, araları 1 sm olmaqla basdırılır.(müəllifə istinad edərək)

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 64

163) Yarımqapaqlar dişin hansı səthini örtür?

- A) Vestibulyar səthi
- B) Oral səthi
- C) Dil səthi
- D) Çeynəmə səthi
- E) Yan səthi

Yarımqapaqlar (3/4 qapaqlar) çıxmayan protezlərə aiddir. Onlar dişin yalnız oral, aproksimal və çeynəyici səthlərini örtür.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 70

164) Körpüvari protez hansı hissələrdən ibarətdir?

- A) Aralıq hissədən və qapaqlardan
- B) Dayaq elementlərdən və aralıq hissədən
- C) Dayaq dişlərdən və taxmalardan
- D) Şiftli dişlərdən və aralıq hissədən
- E) Mərkəzi və aralıq hissədən

Körpüvari protez iki hissədən ibarətdir: əsas olan aralıq hissədən və dayaq elementlərdən. Dayaq elementi olaraq müxtəlif növ qapaqlardan, taxmalardan, şiftli dişlərdən istifadə etmək olar. Aralıq hissə qaynaq yolu ilə dayaq dişlərə lehimplənmiş süni dişlərdən, tökmə yolu ilə hazırlanmış vahid blokdan ibarət ola bilər.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

165) Aralıq hissənin neçə forması var?

- A) 5
- B) 4

- C) 1
- D) 3
- E) 2

Aralıq hissənin 3 növü var: toxunan, yuyulan (asma) və yəhərvari.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

166) Vestibulyar səthi plastmasdan olan qapaq necə adlanır?

- A) Yarımqapaq
- B) Metal
- C) Teleskopik
- D) Kombinəedilmiş
- E) Tam tökmə

Qapaqların hazırlanma materialına görə 3 növü var:

1. Metaldan olanlar (qızıl, polad)
2. Kombinəedilmiş (eyni zamanda həm metal, həm də plastmas və ya çinidən)
3. Plastmasdan və ya çinidən olanlar

Kombinəedilmiş konstruksiyalar fərqli olur. Bəzi konstruksiyaların altı metaldan olur, üstü plastmas və ya çini ilə üzlənir. Digərlərinin isə yalnız vestibulyar hissəsi plastmasdan olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 74

167) Asma protezi qapaqdan fərqləndirən xüsusiyyət hansıdır?

- A) Asma konstruksiya kimyəvi işlənmişdir
- B) Asma konstruksiya çıxan protezlərə aiddir
- C) Qapaq - diş cərgəsi, asma - bir diş protezidir
- D) Asma - diş cərgəsi, qapaq - bir diş protezidir
- E) Asma konstruksiya ortodontik aparatı fiksasiya etmək üçün hazırlanır, qapaq isə bir diş protezidir

Asma və ya konsol protezlərin birtərəfli dayaq nöqtəsi və aralıq hissəsi olur. Bu tip konstruksiyalar olmayan dişləri bərpa etmək məqsədilə hazırlanır. Qapaqlar dağılmış diş tacını bərpa etmək, körpüvari protezlərə dayaq rolunu oynamaq üçün hazırlanır. Beləliklə asma diş cərgəsi, qapaq isə-bir diş protezidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 130

168) Körpüvari protezlə hissəvi protezin eyni xüsusiyyəti hansıdır?

- A) Hər ikisi sementlə fiksasiya olunur
- B) Hər iki protezin tətbiqində dad hissiyatı itmir
- C) Hər ikisi istənilən materialdan hazırlana bilər
- D) Hər ikisində dayaq elementinin sağlam parodontunun olması vacibdir
- E) Hər ikisinin polimerləşdirilməsində etakrildən istifadə olunur

Körpüvari protezlərin və hissəvi çıxan protezlərin eyni xüsusiyyəti odur ki, hər ikisinin hazırlanmasının əsas şərti dayaq dişin sağlamlığıdır. Dayaq dişin sağlam olması, laxlamaması, payına düşən yükü saxlamağı bacarması hər iki konstruksiyanın fiksasiyası, möhkəmliyi üçün vacibdir

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 237

169) Yəhərəbənzer formadan nə vaxt istifadə edilir?

- A) Frontal dişlərdə
- B) Təzyiqli düzgün paylaşdırmaq üçün
- C) Çeynəmə dişlərinin tacı qısa olduqda
- D) Estetik keyfiyyəti artırmaq üçün
- E) Gigiyenik olduğuna görə

Dayaq dişlər alçaq kliniki taclara malik olduqda lehimləmə üçün meydança kiçik olur. Buna görə aralıq hissə dayaq qapaqlarından qopa bilər. Belə hallarda istisna kimi aralıq hissənin yəhərəbənzer formasını tətbiq etmək olar

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I hissə 1992, səh 177

170) Modelləşdirmə zamanı mum diş boynuna çatmamalıdır?

- A) 2.5-3,0 mm
- B) 1,0-1,5 mm
- C) 1,5-2,0 mm
- D) 0,5-1,0 mm
- E) 2,0-2,5 mm

Müəllifin fikrinə əsaslanaraq modelləşdirmə zamanı mum diş boynuna 1,0-1,5 mm çatmamalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60-61

171) Tökmə qapaqların ştamplanmış qapaqlardan üstünlüyü nədir?

- A) Qənaətlilik
- B) Yüksək dəqiqliyi, davamlılıq
- C) Metalın az sərf edilməsi
- D) Plastiklik
- E) İstehsalda sadəlik

Tökmə üsulu ilə hazırlanan bütün konstruksiyalar yüksək dəqiqliyi ilə və davamlılığı ilə fərqlənir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 72

172) Çıxmayan protezlərin hazırlanmasında dayaq məqsədilə nədən istifadə edilir?

- A) Süni dişlərdən
- B) Teleskopik qapaqdan
- C) Taxmalardan və qarmaqlardan
- D) Qapaqlardan, şiftli dişlərdən, taxmalardan
- E) Yuyulan formadan

Körpüvari protezlər hazırlanarkən dayaq məqsədilə qapaqlardan, şiftli dişlərdən və taxmalardan istifadə edilir. Yalnız qapaqların bütün növlərindən dayaq kimi istifadə etmək olmaz. Məsələn: teleskopik qapaq yalnız çıxan protezi fiksasiya etmək üçün, ortodontik qapaq isə ortodontik aparatların fiksasiyası üçün yararlıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

173) Şiftli diş nədir?

- A) Yalnız plastmasdan hazırlanan şiftli protez
- B) Kökə çatmayan, şifti yalnız tac hissəyə fiksasiya olunan protez
- C) Süni qapaqdan və kök kanalında yerləşdirilən şiftdən ibarət olan çıxmayan protez
- D) Yalnız tək köklü dişlərə hazırlanan şiftli protez
- E) Dişin ekvatoruna qədər sahəsi əhatə edən şiftli protez

Şift vasitəsilə dişin kökünə fiksasiya edilən konstruksiyaya şiftli diş deyilir. Şiftli diş qapaqdan, şiftdən, kökü mühafizə edən lövhədən ibarətdir. Süni qapaqdan və kök kanalında yerləşdirilən şiftdən ibarət olan çıxmayan protez olub, istənilən materialdan hazırlana bilər. Şiftli dişlər tək dişə və ya körpüvari protezə dayaq elementi kimi qoyula bilər.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-80

174) Şiftli dişlər konstruksiyasına görə neçə yerə bölünür?

- A) Tökmə və qaynaq edilmiş
- B) Şiftli və şiftsiz
- C) Sadə və mürəkkəb
- D) Qalın və nazik
- E) Metal və plastmas

Konstruksiyasına görə şiftli dişlər iki qrupa bölünür: sadə və mürəkkəb. Sadə konstruksiyalara Loqanın, Devisin şiftli konstruksiyaları və eləcə də standart şiftlirlərlə; standart dişlərin tezbərkiyənlə plastik kütlə ilə bərkidilən üsulları aiddir. Mürəkkəb konstruksiyalara isə Reçmondun, İlyininin, Əhmədovun şiftli dişləri aid edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-81

175) Metal şampın əksi olan gips sütunun diş boynundan başlayaraq kəsilmə qaydası necədir?

- A) Konusvari
- B) Diş oxuna paralel
- C) Diş oxuna perpendikulyar
- D) Dairəvi
- E) Pazvari

Gips sütun kəsildikdə qaydalara riayət etmək vacibdir, çünki düzgün kəsilmiş gips sütundan metal sütun töküləcək və onun üzərində qapaq döyüləcək. Gips sütunda buraxılmış səhvlər keyfiyyətsiz və dəqiq olmayan qapağa gətirib çıxarır. Gips sütun dişin boynundan başlayaraq diş oxuna paralel kəsilməlidir ki, giliz onun üzərinə oturdulub döyüldükdən sonra çıxarıla bilsin.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60-61

176) Dişin ağız boşluğuna baxan səthi necə adlanır?

- A) Oral səth
- B) Distal səth
- C) Aproksimal səth
- D) Vestibulyar səth
- E) Çeynəmə səth

Hər dişin 5 səthi var.

1. Oral səth- ağız boşluğuna baxan. Alt çənə üçün dil səthi, üst çənə üçün isə damaq səthi də adlanır.

2. Vestibulyar səth-ön dişlər üçün dodaq, yan dişlər üçün yanaq səthidir, ağız dəhlizinə baxan səth

3. Kəsicici səth- ön dişlər üçün , çeynəyici səth –azı dişlər üçün.

4 və 5. Aproximal səthlər- medial (mərkəzə doğru baxan səth) və distal (arxaya doğru baxan səth)

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 19

177) Qapaq hazırlayarkən dişlərin qapanmasına nə mane olmur?

- A) Çeynəmə səthinin düzgün modelləşdirilməməsi
- B) Ekvator xəttinin qabarıq olması
- C) Dəqiq preslənməməsi
- D) Gilizin düzgün seçilməməsi
- E) Gilizin düzgün çəkilməməsi

Qapaq hazırlayarkən buraxılan bəzi səhvlər dişlərin qapanmasına mane ola bilər. Bu səhvlər gələcəkdə xəstəyə daha böyük problem törədir. Belə səhvlərə aşağıdakılar aiddir. Çeynəmə səthinin düzgün modelləşdirilməməsi, gilizin düzgün çəkilməməsi, dəqiq preslənməməsi və düzgün seçilməməsi aiddir. Yalnız ekvator xəttinin qabarıq olması qapanmaya heç bir əks təsir göstərmir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 61-63

178) Aralıq hissənin hansı formasıdır gigiyenik olub, yalnız çeynəmə dişlərinə tətbiq edilir?

- A) Toxunan və yuyulan
- B) Yəhərəbənzər
- C) Yəhərəbənzər və yuyulan
- D) Toxunan
- E) Yuyulan

Körpüvari protezlərin aralıq hissəsinin 3 forması var.

1. Toxunan

2. Yuyulan (asma)

3. Yəhərvari

Yuyulan və ya asma forma gigiyenikdir, damağın dərin atrofiyası zamanı hazırlanır və yalnız azı (çeynəmə) dişlərdə tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

179) Modelləşdirmədə dişin ölçüsünü nisbətən böyütmək nə zaman lazımdır?

- A) Tökmə qapaqlarda
- B) Qızıl qapaqlarda
- C) Metal qapaqlarda
- D) Plastmas qapaqlarda
- E) Kombinəedilmiş qapaqlarda

Plastmas qapaq hazırlayarkən modelləşdirmə zamanı dişin anatomik forması- tam ölçülərdə aparılmalıdır, hətta polimerzasiyadan sonrakı emalı nəzərə alaraq az miqdarda ölçü böyüdülə bilər.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 149

180) Ən uzun ömürlü və effektiv qapaqlar hansılardır?

- A) Metal-çini
- B) Plastmas
- C) Teleskopik və ekvator qapaq
- D) Ştamplanmış metal qapaq
- E) Metal-plastmas

Ortopedik stomatologiyada bütün konstruksiyaların müsbət və mənfi cəhətləri vardır. Hər hansı bir konstruksiyanın effektiv və uzun ömürlü olması onun dəqiq texnologiya ilə hazırlanmasından asılıdır. Yalnız metal-çini konstruksiyalar digər materiallardan fərqli olaraq daha möhkəm estetik və uzun ömürlüdür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 187.

181) Körpüvari protezlərdə dayaq elementi olaraq nədən istifadə olunur?

- A) Bütün dişlərdən və köklərdən
- B) Yalnız mərkəzi dişlərdən
- C) Müalicədən sonra bütün kariesli dişlər
- D) Yalnız böyük azı dişlərdən
- E) Yalnız azı dişləri

Körpüvari protezlərə dayaq elementi olaraq müxtəlif növ qapaqlardan və şiftli dişlərdən istifadə etmək olar. Bu konstruksiyalar III böyük azı dişləri çıxmaq şərtilə bütün dişlər üzərində yerləşdirilə bilər. Hətta sağlam tələblərə (şiftli konstruksiyaların tələbləri) uyğun olan köklərin üzərinə belə hazırlana bilər.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 171-176

182) Ön dişlərə hazırlanmış aralıq hissə hansıdır?

- A) Yəhərvari
- B) Həkimin seçimindən asılıdır
- C) Toxunan
- D) Yuyulan
- E) Yəhərvari və yuyulan

Ön dişlərə hazırlanması mümkün olan aralıq hissənin forması toxunandır. Aralıq hissənin 3 forması var:

1. Toxunan

2. Yuyulan (asma)

3. Yəhərvari

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

183) Körpüvari protezin aralıq hissəsini modelləşdirərkən (dişlərin oral səthini) nəyə fikir vermək lazımdır?

- A) İstənilən formada modelləşdirilə bilər
- B) Bir dişdən o biri dişə hamar keçid olmalıdır
- C) Sərhəd qoyulur
- D) Sərhəd qoyulmur
- E) Dişin anatomik formasını tam, dəqiq bərpa edirlər

Körpüvari protezin aralıq hissəsini modelləşdirərkən bir dişdən o biri dişə keçid hamar olmalıdır. Çünki oral səthdən bir dişdən o biri dişə keçid modelləşdirildikdə dilin selikli qişasının zədələnməməsinin qarşısını almaq üçün hamar forma verilməlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 171-172

184) Hansı protez qeyri-gigiyenikdir və selikli qişaya yatır?

- A) Yəhərəbənzər
- B) Yəhərəbənzər və yuyulan
- C) Toxunan
- D) Toxunan və yuyulan
- E) Toxunan və yəhərvari

Körpüvari protezin aralıq hissəsinin 3 forması var:

1. Yuyulan (asma)

2. Toxunan

3. Yəhərəbənzər

Bu formalarının hamısının müsbət və mənfi cəhətləri var. Yalnız yəhərəbənzər forma qeyri-gigiyenikdir, selikli qışaya tam yatır və bununla onun qıcıqlanmasına səbəb olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

185) Yuyulan forma toxunan formadan nə ilə fərqlənir?

- A) Frontal, toxunan forma isə çeynəmə dişlərinə hazırlanır
- B) Selikli qışaya yatmır, toxunan forma isə yatır
- C) Selikli qışaya tam yatır, toxunan forma isə yatmır
- D) Azı, toxunan forma isə frontal dişlərə hazırlanır
- E) Qeyri-gigiyenik, toxunan forma isə gigiyenikdir

Yuyulan forma damağın dərin atrofiyası zamanı hazırlanır. Adından görüldüyü kimi yuyulan (və ya asma) yəni damağa çatmayan formadır. Toxunan forma selikli qışaya toxunur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

186) Aşağıdakılardan hansı laborator mərhələdir?

- A) Mərkəzi okklüziyanın təyini
- B) Polimerləşdirmə
- C) Ölçünün alınması
- D) Qapağın yoxlanması
- E) Dişlərin yonulması

Çıxmayan konstruksiyalar müxtəlifdir, fərqli formaları, fərqli klinik və laborator mərhələləri vardır. Yalnız bütün konstruksiyaların hazırlanmasında eyni oxşar mərhələlər var. Polimerləşdirmə plastmasdan hazırlanan konstruksiyaların son laborator mərhələlərindən biridir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 149

187) Ştamlama neçə mərhələdən ibarətdir?

- A) 2
- B) 3
- C) 5
- D) 4
- E) 1

Ştamplanma 2 mərhələdən ibarətdir.
ilkin və yekun. İlkin ştamplama metal ştampl üzərində, yekun ştamplama zından (yolka nakovalniya) üzərində aparılır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 145

188) Çini qapağın tətbiqinə göstərişləri nə məhdudlaşdırır?

- A) Plastik olmaması , kövrəkliyi
- B) Ağız boşluğunda çox yer tuturması
- C) Ağır konstruksiya olması
- D) Allergik reaksiya verməsi
- E) Qapağın rəngi dəyişməsi

Çini qapaqların digər materiallardan bir sıra üstünlükləri var. Yalnız mənfi cəhətləri də var ki, bu da onların plastik olmaması, kövrək olmasıdır. Belə ki, bu mənfi cəhəti nəzərə alaraq onları hazırlayarkən anatomik formalarını tam dəqiqliklə vermək lazımdır, aşağı çənənin bütün istiqamətlərdən hərəkəti zamanı okkluzion münasibətlərə texnoloji nöqtəyi nəzərdən riayət olunmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 187

189) Verilənlərdən hansı güdüllü və şiftli qapaqlara aid deyil?

- A) Sementin sorulmasının qarşısını alır
- B) Çıxmayan protezlərdir
- C) Dişin tacını bərpa edirlər
- D) Metaldan hazırlanır.
- E) Plastmas və çinidən hazırlanır

Güdüllü və şiftli konstruksiyalar istənilən materialdan: metaldan, plastmasdan, çinidən hazırlana bilər.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-80

190) Çıxan körpüvari protez hazırlanmasına görə neçə yerə bölünür?

- A) 4
- B) 3
- C) 1
- D) 2
- E) 5

Çıxan körpüvari protez iki yerə bölünür:

1. Dayaq tutucu klammerlə çıxan körpüvari protez

2. Qıfıllı birləşmələrlə çıxan körpüvari protez

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 180

191) Çıxmayan protezlərin çatışmayan cəhətləri hansılardır?

- A) Ağız boşluğunda çox yer tutması
- B) Ağızda dad hissiyatını itirməsi
- C) Torusun olması zamanı hazırlanmasının mümkün olmaması
- D) Dişləri yonmağın lazım gəlməsi
- E) Olmayan dişləri əvəz etməsi

Bütün çıxmayan konstruksiyalar ağız boşluğunda yonulmuş dişlər üzərində yerləşdirilir. Bu da onların mənfi cəhətləri hesab olunur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

192) Hansı xüsusiyyətlər ölçü materiallarına aid deyil?

- A) Ağız suyunda həll olmalıdır
- B) Pis qoxuya və dada malik olmamalıdır
- C) Alınmış ölçü modeldən asan ayrılmalıdır
- D) Ağız boşluğu toxumalarının relyefini tam əks etdirməlidir
- E) Ağız boşluğu toxumalarına mənfi təsir göstərməməlidir

Ölçü materiallarına aid olan xüsusiyyətlər:

1. Ağız boşluğu toxumalarını mənfi təsir göstərməməlidir.

2. Pis qoxuya və dada malik olmamalıdır.

3. Alınmış ölçü modeldən asan ayrılmalıdır.

4. Protez nahiyəsinin relyefini tam əks etdirməlidir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 113-115

193) Aşağıdakılardan hansılar model növləridir?

- A) Plastmas, metal və kombinə edilmiş
- B) Diaqnostik, işçi, köməkçi
- C) Anatomik, funksional, diaqnostik
- D) İlkin, işçi, yekun
- E) Ortoqnatik, biproqnatik, diaqnostik

Model-protez yatağında yerləşən bütün növ toxumaların pozitiv əks olunmasına deyilir. Modelin 3 növü var: diaqnostik, işçi və köməkçi.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 49-50

194) Gips sütunlarını nə üçün suda saxlamaq lazımdır?

- A) Suyu hopdurub, gipsin blokdan asan çıxmasını təmin etməsi üçün
- B) Çəkilməmiş boyun cızıqları itməməsi üçün
- C) İstifadə müddətinin artması üçün
- D) Deformasiyaya uğramaması üçün
- E) Mum verilmiş hissəsi ayrılıb qopmaması üçün

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 63

195) Toxunan və yuyulan formanın eyni cəhətləri hansılardır?

- A) Qeyri-gigiyenik olmaları
- B) Çeynəmə dişlərinə hazırlanmaları
- C) Frontal dişlərə hazırlanmaları
- D) Bütün dişlərə hazırlanmaları
- E) Gigiyenikdir olmaları

Toxunan və yuyulan formaların eyni cəhəti hər ikisinin də gigiyenik olmasıdır. Toxunan forma damağa yalnız vestibulyar səthi ilə toxunur, bu cəhətdən gigiyenik cəhətdən əlverişlidir. Yuyulan forma damağa çatmır və damağa gigiyenik cəhətdən qulluq etmək çox asanlaşır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

196) Artikulyasiya nədir?

- A) Üst çənənin müəyyən istiqamətlərdə yerdəyişməsidir
- B) Alt çənənin üst çənəyə nəzərən dişlərin bir-birinə toxunmaması halında qapanmasıdır
- C) Alt çənənin müəyyən istiqamətlərdə yerdəyişməsidir
- D) Alt çənənin üst çənəyə nəzərən müxtəlif yerdəyişməsidir
- E) Alt çənənin üst çənəyə nəzərən dişlərin daha çox təmasda olması halında qapanmasıdır

Artikulyasiya və okklüziya anlayışı, stomatologiyada çoxdan işlənməsinə baxmayaraq, ayrı-ayrı müəlliflər tərəfindən müxtəlif şəkildə izah olunur. Hazırda artikulyasiya (latınca anatomik mənada “articulatio”- oynaq deməkdir) alt çənənin üst çənəyə nisbətən çeynəmə əzələləri vasitəsilə icra etdiyi bütün vəziyyətlərinə və yerdəyişməsinə deyilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 48-49

197) Çıxmayan protez hazırlanmasında istifadə olunan əsas materiallar hansılardır?

- A) Modelləşdirmə mumu, obraziv materiallar, gilizlər
- B) Plastmas, metal, çini
- C) Gilizlər, plastmas, modelləşdirmə mumu
- D) Turşular, leykoplastr, çini
- E) Gips, lehim, modelləşdirmə mumu

Ortopedik stomatologiyada protezlərin hazırlanması zamanı istifadə olunan bütün materiallar 2 qrupa bölünür:

1. Əsas materiallar

2. Köməkçi materiallar

Əsaslara metallar, metal ərintiləri (xəlitələr), plastmaslar, keramik kütlələr, süni dişlər aiddir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 29

198) Yarımqapağın hazırlanmasına aid olan tələblər hansılardır?

- A) Diş kökü uzun olmalı
- B) Hündür taca, enli kəsici kənara, aydın ifadə olunmuş qabarlara malik olmalı
- C) Diş tacı enli olmalı
- D) Diş tacı yaxşı ifadə olunmuş qabara malik olmalı
- E) Hündür taca, sağlam köklərə malik olmalı

Yarımqapaqları hazırladıqda dayaq dişlər aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir; onlar yaxşı ifadə olunmalı, kəsici kənarları enli, mina qatı sağlam olmalıdır. Nazik, yastı, boynu dar olan uzun dişlər, minası kövşək və protezin fiksasiyası üçün lazımı uzunluqda olmayan, eləcə də aproksimal səthi kariyesə uğrayan, həmçinin tacları sürtülmüş alçaq dişlər yarımqapaq hazırlamaq üçün yararlı deyil. Yarımqapaq hündür taca, enli kəsici kənara, yaxşı ifadə olunmuş qabarlara malik olmalıdır

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 134-135

199) Ştamlama üsulu ilə hazırlanmış qapağın neçə klinik və laborator mərhələsi var?

- A) 7

- B) 10
- C) 4
- D) 12
- E) 6

Ştamplama üsulu ilə qapağın hazırlanmasının 12 klinik və laborator mərhələsi var;

1. *Dişlərin yonulması*
2. *Ölçünün alınması*
3. *Diş cərgələrinin gips modellərinin alınması*
4. *Mərkəzi okklüziyanın təyini (klinikada) və modellərin mərkəzi okklüziya vəziyyətində qapanması (laboratoriyada).*
5. *Modellərin okklüdatora bərkidilməsi*
6. *Diş taclarının modelləşdirilməsi*
7. *Modeldən gips şampların alınması*
8. *Gips şamplardan metal şampların alınması*
9. *Gilzlərin seçilməsi və hazırlanması*
10. *Qapaqların ştamplanması*
11. *Klinikada qapaqların yoxlanılması*
12. *Süni qapağın cilalanması və parladılması*

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137

200) Hazırlanmasına görə qapaqlar necə yerə bölünür?

- A) Ştamplanmış, tökmə və qaynaq edilmiş
- B) Plastmas və metal
- C) Ştamplanmış, tökmə və çini
- D) Tökmə və çini
- E) Lehimlənmiş və yarımqapaq

Qapaqlar müxtəlif səbəblərdən qruplara ayrılır: hazırlanma materialına görə , tətbiqinə görə, konstruksiyasına görə və hazırlanma üsuluna görə.

Hazırlanma materialına görə: metal, qeyri-metal və kombinəedilmiş.

Tətbiqinə görə: dayaq, fiksasiyaedici və bərpaedici.

Konstruksiyasına görə: tam, ekvator, yarımqapaq, güdüllü, teleskopik və şiftli.

Hazırlanma üsuluna görə: tökmə, ştamplanmış və qaynaq edilmiş (tikişli).

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60-68,72 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137-146, 146-149

201) Modelləşdirməyə aid olmayan şərt hansıdır?

- A) Modelləşdirilən dişlə qonşu dişlər arasında qapağın qalınlığı qədər məsafə qalmalıdır
- B) Sonuncu dil-damaq səthi modelləşdirilir
- C) Antaqonistə uyğun olmalıdır
- D) Bir səthdən digərinə keçid hamar olmalıdır
- E) Diş qabarıları kəskin nəzərə çarpmamalıdır

Sonuncu dil-damaq səthi modelləşdirilir
Modelləşdirməyə aşağıdakı şərtlər aiddir:

1. Bir səthdən digərinə keçid hamar olmalıdır
2. Modelləşdirilən dişlə qonşu dişlər arasında qapağın qalınlığı qədər məsafə qalmalıdır
3. Diş qabarıları kəskin nəzərə çarpmamalıdır
4. Antaqonistə uyğun olmalıdır
5. Sonuncu modelləşdirilən səth yan səthdir (aproksimal)

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 61

202) Çıxmayan protezlər konstruksiyasına görə hansı hissələrə bölünürlər?

- A) Bir tərəfli dayaq dişləri olan protezlər
- B) Diş tacı protezləri və diş sırası protezləri
- C) Aralıq hissə, əsas hissə və dayaq elementləri
- D) Diş sırası protezləri
- E) İki tərəfli dayaq dişləri olan protezlər

Diş tacı protezləri və diş sırası protezləri
Çıxmayan protezlər konstruksiyasına görə 2 qrupa bölünür:

1. *Diş tacı protezləri; taxmalar, süni qapaqlar, şiftli dişlər*
2. *Diş sırası protezləri; körpüvari və konsol protezlər*

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 130

203) Şiftli diş konstruksiyasının əsas elementləri hansılardır?

- A) Güdüllü qapaq və şift
- B) Şift, süni qapaq və kökü mühafizə edən lövhə
- C) Kök kanalına salınan şift və taxma
- D) Şift və teleskopik qapaq
- E) Süni qapaq və qarmaq

Şiftli diş konstruksiyasının əsas elementləri şift, süni qapaq və kökü mühafizə edən lövhədir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79

204) Hansı qaraqlardan müvəqqəti protez kimi də istifadə olunur?

- A) Plastmas qaraqlardan
- B) Ştamplanmış qaraqlardan
- C) Ekvator qaraqlardan
- D) Metal qaraqlardan
- E) Çini qaraqlar dan

Müvəqqəti protez kimi plastmas qaraqlardan istifadə edilir

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 149-151

205) Frontal dişlər nahiyəsində aralıq hissənin hansı forması tətbiq edilir?

- A) Yuyulan və toxunan
- B) Yuyulan
- C) Yuyulan, yəhərəbənzər
- D) Yəhərəbənzər
- E) Toxunan

Ön dişlərə hazırlanması mümkün olan aralıq hissənin forması toxunandır. Aralıq hissənin 3 forması var:

1. Toxunan

2. Yuyulan (asma)

3. Yəhərvari

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

206) Körpüvari protezi asmadan fərqləndirən xüsusiyyət hansıdır?

- A) Asma protezdə iki dayaq qapağı hazırlanır
- B) Körpüvari protez-diş cərgəsi, asma-bir diş protezidir
- C) Asma protez nitqə mənfi təsir etmir
- D) Körpüvari protez nitqə mənfi təsir etmir
- E) Asma protezdə birtərəfli, körpüvari protezdə isə ikitərəfli fiksasiya elementi var

Körpüvari və konsol protezlər diş cərgəsi qüsurlarını bərpa etmək üçün hazırlanır. Körpüvari protezin hər iki tərəfdən dayaq elementi olmalıdır, hətta lazım gəldikdə 3 dayaqı belə ola bilər. Konsol protezlər isə birtərəfli fiksasiyası olan konstruksiyalara deyilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 167

207) Ştamplanmış metal qapağın qalınlığı nə qədər olmalıdır?

- A) 0,3 sm
- B) 1 mm
- C) 0,5 mm
- D) 0,8 mm
- E) 0,20-0,28 mm

Paslanmayan poladdan ştamplama üsulu ilə qapaqların hazırlanması üçün 0,20-0,28 mm qalınlığında gilizlərdən istifadə olunur. Qızıl və ya platindən döyülən qapaqlar üçün diametri 23-30 mm, qalınlığı 0,26-0,28 mm olan disklərdən istifadə edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 64

208) Yuyulan formaya aid olan əlamətlər hansıdır?

- A) Selikli qişaya ön tərəfi ilə yatır
- B) Frontal və çeynəmə dişlərinə tətbiq olunur
- C) Qeyri-gigiyenikdir
- D) Frontal və kiçik azı dişlərinə tətbiq olunur
- E) Çeynəmə dişlərinə tətbiq edilir

Körpüvari protezlərin aralıq hissəsinin 3 növü var:

1. Yəhərəbənzər
2. Yuyulan (asma)
3. Toxunan

Yuyulan forma yalnız çeynəmə dişlərinə tətbiq edilir, çox gigiyenikdir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

209) Güdüllü qapağı şiftli dişdən fərqləndirən xüsusiyyət hansıdır?

- A) Çıxan protezə bərkidilir
- B) Kök kanalına şift vasitəsilə bərkidilir
- C) Çıxmayan protezə aiddir
- D) Çoxköklü dişlərə də hazırlamaq olar
- E) Diş tacını bərpa edir

Güdüllü qapaqlar diş tacının xeyli hissəsi və ya tamamilə dağılıqda hazırlanır. Bu halda kanala şift yeridilməklə bərabər, onun ağız boşluğunda görünən hissəsinin

üzərində yonulmuş diş formasında güdül hazırlanır və sonradan bu güdülün üzərinə adi qaydada qapaq düzəldilir. Diş köklərinə olan tələbatlar şiffli dişlərdə olduğu kimidir. Lakin şiffli dişlərdən fərqli olaraq, çoxköklü dişlərə də güdüllü qapaq hazırlamaq olar.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 107-108

210) Dişin çeynəmə qabarlarını modelləşdirərkən nəyə görə onları hündür etmirlər?

- A) Dişləmi qaldırmasın
- B) Diş cərgəsində görünməsin
- C) Estetikanı pozmasın
- D) Dayaq dişini laxlatmasın
- E) Çeynəmə prosesində iştirak etməsin

Dişin çeynəmə qabarlarını modelləşdirərkən hündür etmək olmaz, çünki alt çənənin hərəkətinə mane ola bilər, dişləmi qaldıra bilər. Bu da xəstəyə çox böyük narahatçılıq yarada bilər. Əgər həkim tərəfindən diş az yonulubsa, bu səhvi texnik model üzərində aradan qaldıra bilər.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 112

211) Materialına görə qapaqlar necə yerə bölünür?

- A) Metal, plastmas, çini və kombinə edilmiş qapaqlar
- B) Metal və çini qapaqlar
- C) Teleskopik, metal və çini qapaqlar
- D) Teleskopik və ekvator qapaqlar
- E) Tam və yarımqapaqlar

Qapaqlar müxtəlif səbəblərdən qruplara ayrılır: hazırlanma materialına görə, tətbiqinə görə, konstruksiyasına görə və hazırlanma üsuluna görə.

Hazırlanma materialına görə: metal, qeyri-metal və kombinə edilmiş.

Tətbiqinə görə: dayaq, fiksasiyaedici və bərpaedici.

Konstruksiyasına görə: tam, ekvator, yarımqapaq, güdüllü, teleskopik və şiffli.

Hazırlanma üsuluna görə: tökmə, ştamplanmış və qaynaq edilmiş (tikişli).

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60-68, 72 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137-146, 146-149

212) Güdüllü qapaqlar nəyə deyilir?

- A) Dişin güdülündə fiksasiya edilmiş (bərkidilmiş) qapağa
- B) Ekvator xəttinə qədər olan qapağa
- C) Qısaldılmış qapağa
- D) Süni güdüldən, ştiftdən və tac hissədən ibarət olan çıxmayan protezə
- E) Dişin kontakt və damaq səthini örtən protezə

Güdüllü qapaqlar süni güdüldən, ştiftdən və tac hissədən ibarətdir. Tac hissəyə keramik, plastmas, kombinə edilmiş qapaqlardan istifadə etmək olar.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 86

213) Metal-çini körpüvari protezi metal-plastmas protezdən fərqləndirən xüsusiyyət hansıdır?

- A) Sürtülməyə məruz qalmır, metal-çini isə sürtülür
- B) Qızıldan karkas hazırlamaq olar, metal-keramik protezə isə qızıl karkas hazırlamaq olmaz
- C) Rəngini dəyişir, metal-plastmas protez isə rəng dəyişdirmir
- D) Daha möhkəmdir, rəngini dəyişmir, sürtülməyə məruz qalmır
- E) Hər iki konstruksiyanın hazırlanması eyni şərtlər altında aparılır

Metal-çini körpüvari protezlər metal-plastmalara nisbətən möhkəmdir, rəngini dəyişmir, fizioloji sürtülmə qədər sürtülür. Metal-plastmas konstruksiya tədricən saralır, patoloji sürtülmə səviyyəsində sürtülür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 196,180

214) İlkin olaraq dişin hansı səthi modelləşdirilir?

- A) Oral səthi
- B) Çeynəmə səthi
- C) Yan səth
- D) Damaq səthi
- E) Vestibulyar səth

Hazırlanan konstruksiyadan asılı olaraq modelləşdirmənin müəyyən qaydaları var. İlkin olaraq dişin vestibulyar səthi modelləşdirilir. Sonuncu aproksimal səth modelləşdirilir. Yalnız səthlərin sıralanması belədir:

1. Vestibulyar səth
2. Oral səth
- 3 və 4. Aproksimal səthlər (medial və distal)

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60-61 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137-138

215) Düzgün seçilmiş giliz necə olmalıdır?

- A) Metal şampdan enli olmalıdır
- B) Metal şampın yarısına qədər oturmalıdır
- C) Metal şampa çətinliklə keçməlidir
- D) Metal şampa keçməməlidir
- E) Metal şampa boş oturmalıdır

Müəllifin fikrinə əsaslanaraq şampalama zamanı gilizləri seçərkən onların ölçüləri metal şampalar üzərində yoxlanılır. Metal şampa gilizlər çətinliklə keçməlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 141-142

216) Dişin neçə anatomik hissəsi var?

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 6
- E) 2

3

Insan dişinin 3 anatomik hissəsi var:

1. Tac hissə
2. Anatomik boyun (tacın kökə keçid hissəsi)
3. Bir və ya bir neçə köklər

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 19

217) Düzgün hazırlanmış süni qapağın uzunluğu haraya qədər olmalıdır?

- A) Damaq səthinə qədər çatmalıdır
- B) Diş əti cibinə 0,2 mm daxil olmalıdır
- C) Dişin ekvatoruna qədər olmalıdır
- D) Damaq səthi ilə eyni səviyyədə olmalıdır
- E) Diş əti cibinə 1,0 mm daxil olmalıdır

Süni qapaq hazırlanarkən onun uzunluğu 1mm artırılmalıdır ki, kəsilib yonulduqdan sonra hazır qapağın diş əti cibinə girməsi 0,2 mm-dən artıq olmamasın.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 141

218) Belkin qapağının metal hissəsində pəncərənin kəsilməsi nə zaman aparılır?

- A) Pəncərə metal hissə üzərində kəsilmir
- B) Qapağın ilkin ştamplanmasından sonra kəsilir
- C) Metalın cilalanmasından sonra aparılır
- D) Metalın cilalanmasına qədər aparılır
- E) Mum konstruksiyasının üzərində aparılır

Cilalanıb, parıldadılmadan sonra qapağın vestibulyar səthində kiçik pəncərə kəsilir. Yalnız bu zaman boyun nahiyəsində və kəsici kənar boyu 0,5 mm qədər dar məsafə qalmalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 75

219) Tacın tamlığının pozulmasında şiftli dişlər nə zaman hazırlanmır?

- A) Kiçik azı dişlərə
- B) Yalnız aşağı çənənin dişlərinə
- C) Köpək dişlərə
- D) Aşağı mərkəzi və yan kəsici dişlərə
- E) Yuxarı çənənin mərkəzi dişlərə

Şiftli dişlər, eləcə də aşağı dişlərin tacı dağıldıqda və onların kökü şiftli diş hazırlanması tələblərinə cavab verdikdə düzəldilir. Eyni zamanda qeyd etmək lazımdır ki, aşağı mərkəzi və yan kəsici dişlərin və eləcə də böyük azı dişlərin köklərinin kanalları dar olduğundan çox vaxt bu dişlərin köklərində şiftli diş hazırlamağa göstəriş olmur.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 149

220) Aralıq hissənin oral səthini maili modelləşdirmək nə üçün lazımdır?

- A) Protezin yaxşı fiksasiyası üçün
- B) Dilin selikli qişasını zədələməmək üçün
- C) Estetik görünüş üçün
- D) Protezin möhkəmliyi üçün
- E) Aralıq hissənin möhkəmliyi üçün

Oral səthdə bir dişdən digər dişə keçid maili modelləşdirilir ki, selikli qişa zədələnməsin. Bir səthdən digərinə keçid tam hamar olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 171-172

221) Aşağıda adları çəkilənlərdən hansı tökmə yolu ilə hazırlanmış güdüllü şiftli taxmaların şiftli dişlərdən üstünlüklərinə aid deyil?

- A) Tam tökmə olduğundan onlar möhkəmdir və köklərin kanallarında daha yaxşı fiksasiya olunurlar
- B) İlkən konstruksiya söküldükdə yenidən istifadəsi mümkündür
- C) Onları kökün divarları çox dağıldıqda hazırlamaq mümkün deyil
- D) Onları ön və yan dişlər qruplarının köklərinə fiksasiya etmək olar
- E) Patoloji sürtülmə zamanı diş taclarının hündürlüyünü onlarla bərpa etmək olar

Tam tökmə güdüllü şiftli taxmaların şiftli dişlərlə müqayisədə bir sıra üstünlükləri var:

- 1. Onları kökün divarları çox dağıldıqda belə istifadə etmək mümkündür.***
- 2. Tam tökmə olduğundan onlar möhkəmdir və köklərin kanallarında daha yaxşı fiksasiya olunurlar***
- 3. Onları ön və yan dişlər qruplarının köklərinə fiksasiya etmək olar***
- 4. İlkən konstruksiya söküldükdə yenidən istifadəsi mümkündür***
- 5. Patoloji sürtülmə zamanı diş taclarının hündürlüyünü onlarla bərpa etmək olar***
- 6. Bunlardan ayrı-ayrı dişlərin sırada düzgün durmasını aradan qaldırmaq üçün istifadə edilir.***

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79,80,86

222) Yarımqapaq dişin hansı səthlərini örtür?

- A) Vestibulyar, çeynəmə
- B) Oral, aproksimal, vestibulyar
- C) Çeynəmə, aproksimal
- D) Vestibulyar, medial, oral
- E) Oral, aproksimal, çeynəmə

Yarımqapaqlar (3/4 qapaqlar) çıxmayan protezlər aiddir. Onlar dişin yalnız oral, aproksimal və çeynəyici səthlərini örtür.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 70

223) Yuyulan formaya aid olan xüsusiyyət hansıdır?

- A) Qeyri-gigiyenikdir
- B) Selikli qişaya qismən yatır

- C) Selikli qışaya tam yatır
- D) Gigiyenikdir, selikli qışaya yatmır
- E) Dayaq dişlərə zəif fiksasiya edilir

Körpüvari protezlərin aralıq hissəsinin 3 forması var.

1. Tохunan
2. Yuyulan (asma)
3. Yəhərvari

Yuyulan və ya asma forma gigiyenikdir, damağın dərin atrofiyası zamanı hazırlanır və yalnız azı (çeynəmə) dişlərdə tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

224) Yəhərəbənzər forma hansı halda düzgün hazırlanmış hesab edilə bilər?

- A) Ön tərəfi ilə alveola yatmalıdır
- B) Alveola baxan tərəfi geniş olmalıdır
- C) Gigiyenikdir, selikli qışaya yatmır
- D) Alveola baxan tərəf maili hamar olmalıdır
- E) Alveola tam yatmalıdır

Körpüvari protezin aralıq hissəsinin 3 forması var:

1. Yuyulan (asma)
2. Tохunan
3. Yəhərəbənzər

Bu formalarının hamısının müsbət və mənfi cəhətləri var. Yalnız yəhərəbənzər forma qeyri-gigiyenikdir, selikli qışaya tam yatır və bununla onun qıcıqlanmasına səbəb olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

225) Hansı variant çıxmayan protez hazırlanmasının laborator mərhələsinə aid deyil?

- A) Ağardılma
- B) Şamplama
- C) Polimerləşdirmə
- D) Cilalama
- E) Okklüziyanın təyini

Mərkəzi okklüziyanın təyini çıxmayan protezlərin kazırlanmasının klinik mərhələsinə aiddir. Adları çəkilən digər cavab variantları çıxmayan protezlərin hazırlanmasının laborator mərhələlərinə aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 130

226) Körpüvari protezin hansı konstruksiyasında tökmə zamanı aralıq hissənin həcmi kiçilir?

- A) Konsolda
- B) Lehimli
- C) Tam tökmə
- D) Lehimsiz
- E) Üç dayaq nöqtəli körpüvari protezdə

Körpüvari protezin tam tökmə formasında tökmə zamanı aralıq hissənin həcmi kiçilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 90-91

227) Taxmalar nəyə deyilir?

- A) Hissəvi dağılmış diş tacını bərpa edən mikroproteze
- B) Laboratoriyada hazırlanmış kütləyə
- C) Diş cərgəsinə taxılan protezə
- D) Ştift vasitəsilə bərkidilən konstruksiyaya
- E) Diş kökünə yerləşdirilən yad cismə

Taxmalar mikroprotezlərə aiddir. Diş tacının pozulmuş anatomik forması onların köməyilə bərpa edilir. Taxma metaldan, qeyri-metaldan və eləcə də üzlüklü (metal, sement-silikat, plastik kütlə və ya çininin kombinasiyasından) olur. Taxmanın mum modelinin hazırlamağın əsasən iki üsulu vardır: düz və dolay üsulla. Bundan başqa kombinəedilmiş üsul da vardır, lakin həmin üsuldən nadir hallarda istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57-59

228) Plastmas qapağın mənfi xüsusiyyətinə hansı aid deyil?

- A) Tez sınır və sürtülür
- B) Rəngini tədricən dəyişir
- C) Yüksək estetik görünüşə malikdir
- D) Dayaq elementi kimi nadir halda istifadə olunur
- E) Klammer üçün dayaq elementi kimi istifadə olunmur

Plastmas qapaqların bir sıra mənfi cəhətləri var ki, onlar bu konstruksiyaların istifadəsini məhdudlaşdırır:

1. Rəngini tədricən dəyişir
2. Dayaq elementi kimi nadir halda istifadə olunur
3. Tez sınır və sürtülür

4. Klammer üçün dayaq elementi kimi istifadə olunmur
5. Sağlam toxumaların nisbətən çox yonulması (metal qapağa nisbətən) Yüksək estetik görünüşü onun mənfi cəhətidir.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 132

229) Aralıq hissə nədən hazırlanır?

- A) Plastmasdan
- B) Qapaqlardan
- C) Süni dişlər blokundan
- D) Ştiftlərdən
- E) Güdüllərdən

Körpüvari protezin aralıq hissəsi dayaq elementləri ilə qaynaq və vahid tökmə yolu ilə birləşdirilmiş süni dişlər blokundan ibarət olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

230) Selikli qışaya "yatan" forma necə adlanır?

- A) Asma
- B) Toxunan
- C) Belə forma yoxdur
- D) Yuyulan
- E) Yəhərəbənzər

Körpüvari protezin aralıq hissəsinin 3 forması var:

1. Yuyulan (asma)
2. Toxunan
3. Yəhərəbənzər

Bu formaların hamısının müsbət və mənfi cəhətləri var. Yalnız yəhərəbənzər forma qeyri-gigiyenikdir, selikli qışaya tam yatır və bununla onun qıcıqlanmasına səbəb olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

231) Diş cərgəsi üçün hazırlanan çıxmayan protezlər hansılardır?

- A) Asma, kombinəedilmiş körpüvari protez, lehimsiz körpüvari protez
- B) Tökmə qapaq, taxma, tökmə körpüvari protez
- C) Şiftli dişlər, plastik kütlədən körpüvari protez
- D) Taxma, şiftli diş, plastik kütlədən körpüvari protez

E) Ştiftli dişlər, çini qapaqlar, konsol protezlər

Çıxmayan protezlər konstruksiyasına görə 2 qrupa bölünür:

1. Diş tacı protezləri; taxmalar, süni qapaqlar, ştiftli dişlər
2. Diş sırası protezləri; körpüvari və konsol protezlər

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 130

232) Plastmas qapağı çini qapaqdan fərqləndirən xüsusiyyət hansıdır?

- A) Dişlər çox yonulur
- B) Sürtülməyə məruz qalır
- C) Gigiyenikdir
- D) Frontal dişlərə hazırlanır
- E) Estetik deyil

Plastmas qapağın çini qapaqdan bir sıra fərqli cəhətləri var.

1. Plastmas qapaq üçün diş daha az yonulur.
2. Plastmas qapaq tədricən rəngini dəyişir, çini qapaq isə dəyişmir.
3. Plastmas qapaq sürtülür, çini qapaq demək olar ki, yox.
4. Çini qapaq vasitəsilə dişin anatomik formasını bütün incəliyiylə, emalın təbii rəngini və şəffaflığını bərpa etmək olar.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 132,141

233) Hansı sıradakı əsas materiallar çıxmayan protez hazırlanmasında tətbiq olunur?

- A) Protakril, giliz, izokol
- B) Ftoraks, etakril
- C) Gips, lehim, etakril
- D) Sinma-74, metal xəlitələr
- E) Gips, protakril, mum

Ortopedik Stomatologiyada istifadə edilən materiallar 2 qrupa bölünür: əsas və köməkçi. Əsas materiallar: metal və metal ərintiləri, plastmaslar və çini kütlələr. Sinma-74 çıxmayan protezlərin üçün istifadə olunan plastmasdır. Metal gilizlərdən ştamplama yolu ilə qapaqlar hazırlanır. Digər variantlarda ya köməkçi materiallar sadalanır, ya da çıxan konstruksiyalar üçün istifadə edilən materialların adları çəkilir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 82-87

234) Çıxmayan protezin neçə növü var?

- A) 5
- B) 3
- C) 2
- D) 6
- E) 7

Çıxmayan protezlərin 5 növləri var:

1. Taxmalar
2. Qapaqlar
3. Şiftli konstruksiyalar
4. Körpüvari protezlər
5. Konsol protezlər

Bunlardan diş tacı qüsurlarını bərpa etmək üçün konstruksiyalar: taxmalar, qapaqlar və şiftli dişlərdir. Körpüvari və konsol protezlər isə diş sırası qüsurlarının bərpası üçün olan konstruksiyalardır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

235) Alt çənənin önə çıxmış vəziyyətdə qapanması necə adlanır?

- A) Opistoqnatiya
- B) Progeniya
- C) Çəp dişləm
- D) Proqnatiya
- E) Düz dişləm

Progeniya alt çənənin önə çıxmış vəziyyətdə qapanması deməkdir. Bu patoloji dişləm növüdür.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 27

236) Çıxan körpüvari protez hazırlanmasına görə neçə yerə bölünür?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

Çıxan körpüvari protez hazırlanmasına görə 2 yerə bölünür_

1. Dayaq –tutucu klammerlə çıxan körpüvari protez
2. Qıfıllı birləşmələrlə olan çıxan körpüvari protez

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 180-183

237) Kiçik azı dişlərinə hazırlanan yarımqaraqlara nə deyilir?

- A) Teleskopik qaraqlar
- B) Ekvator qaraqlar
- C) $\frac{1}{2}$ qaraqlar
- D) Taxmalar
- E) $\frac{3}{4}$ qaraqlar

Yarımqaraqlar və ya $\frac{3}{4}$ qaraqlar çıxmayan protezlərə aiddir. Onlar dişin vestibulyar səthindən başqa bütün digər səthlərini örtür. Yarımqaraqlar frontal dişlər, çox vaxt üst kiçik azı, nadir hallarda isə böyük azı dişlərdə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 134

238) Ə.A.Əhmədov tərəfindən təklif olunmuş şiftli diş hansı konstruksiyaya aiddir?

- A) Sadə
- B) Mürəkkəb
- C) Kombinəedilmiş
- D) Kombinəedilmiş və qarışıq
- E) Qarışıq

Konstruksiyasına görə şiftli dişlər iki qrupa bölünür: sadə və mürəkkəb. Sadə konstruksiyalara Loqanın, Devisin şiftli konstruksiyaları və eləcə də standart şiftlirlərlə; standart dişlərin tezbərkiyəm plastik kütlə ilə bərkidilən üsulları aiddir. Mürəkkəb konstruksiyalara isə Reçmondun, İlyinanın, Əhmədovun şiftli dişləri aid edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-81

239) Hansı variant çıxmayan protez hazırlanmasının klinik mərhələsinə aiddir?

- A) Ştamplama
- B) Dişləm hündürlüyünün təyini
- C) Pardaxlama
- D) Modelin tökülməsi
- E) Cilalama

Çıxmayan protezlərin hazırlanmasının bir sıra klinik və laborator mərhələsi vardır. Dişlərin yonulması, ölçünün alınması, mərkəzi okklüziyanın təyini və dişləm

hündürlüyünün təyini klinik mərhələlərə aiddir. Digər variantlar laborator mərhələlərə aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137

240) Süni qapağa aid olan tələblər hansılardır?

- A) Qapaqlar diş cərgələrinin qapanmasına mane olmamalıdır
- B) Diş əti cibinə 0,3 mm-dən çox keçməlidir
- C) Diş əti cibinə keçməməlidir
- D) Qonşu dişlərlə intaktlığı bərpa etməməlidir
- E) Diş tacının formasını tam əks etdirməməlidir

Süni qapaqlara bir sıra tələblər irəli sürülür:

1. Bərpa edilən dişin anatomik formasına tam uyğun olmalıdır.
2. Aydın bilinən ekvatoru olmalıdır.
3. Diş boynunu tam əhatə etməli və diş əti cibinə 0,2 mm-dən artıq girməməli.
4. Qonşu dişlərdə kontakt nöqtələri bərpa etməlidir.
5. Alt çənənin hərəkətinə mane olmamalı, dişləmi qaldırmamalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 136

241) Şamplamanın əsas məqsədi nədir?

- A) Gilizi genişləndirmək
- B) Gilizin formasını dişin anatomik formasına yaxınlaşdırmaq
- C) Gilizi parılatmaq
- D) Gips sütünündən metal sütünü hazırlamaq
- E) Gilizin keyfiyyətini artırmaq

Şamplanmanın əsas məqsədi gilizin formasını dişin anatomik formasına yaxınlaşdırmaqdır. Bunun üçün bir sıra klinik və laborator mərhələlər var.

Şamplama üsulu ilə qapağın hazırlanmasının 12 klinik və laborator mərhələsi var;

1. Dişlərin yonulması
2. Ölçünün alınması
3. Diş cərgələrinin gips modellərinin alınması
4. Mərkəzi okklüziyanın təyini (klinikada) və modellərin mərkəzi okklüziya vəziyyətində qapanması (laboratoriyada).
5. Modellərin okklüdatora bərkidilməsi
6. Diş taclarının modelləşdirilməsi
7. Modeldən gips şampların alınması
8. Gips şamplardan metal şampların alınması
9. Gilizlərin seçilməsi və hazırlanması
10. Qapaqların şamplanması
11. Klinikada qapaqların yoxlanılması

12.Süni qarağın cilalanması və parıldadılması

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137

242) Diş tacını tam əhatə edən qaraq necə adlanır?

- A) Yarımqaraq
- B) Taxma
- C) Ekvator qaraq
- D) Ştamplanmış və ya tökmə qaraq
- E) Güdüllü qaraq

Dişin tacını tam əhatə edən qaraq tam tökmə qaraqdır. Yarımqaraq $\frac{3}{4}$ qaraqdır, vestibulyar səthdən başqa bütün səthləri əhatə edir. Ekvator qaraq yalnız ekvator xəttinə qədər olan qaraqdır. Taxma bir mikroprotezdır. Güdüllü qaraq –şiftdən və güdüldən ibarətdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 130-132

243) Qaraq tam hazır olana qədər neçə dəfə ştamplanır?

- A) 4
- B) 5
- C) 2
- D) 3
- E) 6

Ştamplanmanın 3 növü, ilkin və yekun iki mərhələsi var. İlkin ştamplama metal şamp üzərində aparılır, yekun ştamplama zindan (yolka nakovalniya) üzərində. Qaraq 2 dəfə ştamplanır: ilkin və yekun.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 145

244) Bərpaedici qaraqlar hansı qaraqlardır?

- A) Dayaq məqsədi ilə hazırlanan bütün qaraqlardır
- B) Daimi qarağa qədər qoyulan bərpaedici qaraqdır
- C) Dağılmış diş tacını bərpa etmək üçün qaraqdır
- D) Körpüvari protezləri bərpa edən qaraqlar
- E) Konsol protez üçün istifadə olunan qaraqdır

Təyinatına görə süni qaraqlar bir neçə qrupa bölünür:

1. Dayaq
2. Fiksasiyaedici

3. Bərpaedici

Dayaq məqsədilə hazırlanan qapaqlar körpüvari protezlərə dayaq rolu oynayır. Fiksasiyaedici konstruksiyalar daimi və müvəqqəti aparat və protezlərin fiksasiyası üçün hazırlanır. Bərpaedici konstruksiyalar dağılmış təbii diş taclarının formasını, hündürlüyünü və funksiyasını bərpa etmək üçün istifadə edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60

245) Asma protezin körpüvari protezlə eyni xüsusiyyəti hansıdır?

- A) Hər ikisi çıxan protezdir
- B) Hər ikisi diş sırası üçün çıxmayan protezdir
- C) Hər ikisi gigiyenikdir
- D) Hər ikisinin iki dayaq elementi var
- E) Hər ikisi bir diş protezidir

Asma və ya konsol protezlər körpüvari protezlər kimi çıxmayan konstruksiyalara aiddir. Hər iki konstruksiya diş sırası qüsurlarını bərpa etmək üçün hazırlanır. Onların fərqi yalnız dayaq elementlərindədir. Konsol protezlər yalnız bir tərəfli fiksasiyası olan konstruksiyalardır, körpüvari protezlərin isə iki tərəfli dayaqları var.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

246) Körpüvari protez hazırlanmasının laborator mərhələsinə aid olanı hansıdır?

- A) Dayaq dişlərin yönülməsi
- B) Mərkəzi okklüziyanın təyini
- C) Dişləm hündürlüyünün təyini
- D) Ölçünün alınması
- E) Aralıq hissənin modelləşdirilməsi

Körpüvari protezlərin müxtəlif növləri var. Növündən asılı olaraq onların müxtəlif klinik və laborator mərhələləri var. Yalnız aşağıdakı adları çəkilən variantlar konstruksiyadan asılı olmayaraq sırf klinik mərhələlərdir.

1. Dişləmin hündürlüyünün təyini
2. Ölçünün alınması
3. Dişlərin yönülməsi
4. Mərkəzi okklüziyanın təyini

Aralıq hissənin modelləşdirilməsi laborator mərhələdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137

247) Konsol protezlərdə neçə dayaq elementi var?

- A) 2
- B) 1
- C) 4
- D) 5
- E) 3

Bütün müəlliflərin dediklərinə istinad edərək konsol protezlərin bir tərəfi var: konsol protezlər bir tərəfli dayağı olan çıxmayan konstruksiyalar deyilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

248) Yuyulan formanın mənfi cəhəti nədir?

- A) Estetik deyil
- B) Dişləmi qaldırır
- C) Dayaq dişlərlə lehim sahəsi kiçik olduğundan, qırılma ehtimalı yüksəkdir
- D) Qeyri-gigiyenikdir
- E) İltihaba səbəb olur

Körpüvari protezlərin aralıq hissəsinin 3 forması var.

1. Təxunan
2. Yuyulan (asma)
3. Yəhərvari

Yuyulan və ya asma forma gigiyenikdir, damağın dərin atrofiyası zamanı hazırlanır və yalnız azı (çeynəmə) dişlərdə tətbiq edilir.

Yalnız yuyulan formaların 2 mənfi cəhəti var:

1. Ön dişlərə hazırlanmır (estetik nöqtəyi nəzərdən)
2. Dayaq dişlərlə lehim sahəsi kiçik olduğundan, qırılma ehtimalı yüksəkdir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

249) Diş texnikliyi laboratoriyasına daxil olan mütəxəssis ilk növbədə nə etməlidir?

- A) Cihazları işə salmalı
- B) Qazı açmalı
- C) İşığı yandırmalı
- D) Havanı iyləməli
- E) Soyuducunu söndürməli

Diş texniki laboratoriyasında işləyən texnik bir çox insan orqanizminə zərərli olan maddələrlə sıx təmasda olur. Bu müxtəlif turşular (onların buxarları), benzin, civə, plastmas, tozlar və s. Bütün bunlardan qorunmaq üçün texnik lazımi təhlükəsizlik qaydalarına riayət etməli, ilk növbədə öz sağlamlığını qorumalı. Təhlükəsizlik qaydalarından ən vacibi, iş gününün başlanğıcında olan iş otağına girərkən ilk öncə havanı iyləyib, məhz sonra lazımi tədbirlər görməlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 15-17

250) Hansı xassə yuyulan formaya aid deyil?

- A) Selikli qışanın iltihabına səbəb olmur
- B) Çeynəmə dişlərinə hazırlanır, gigiyenikdir
- C) Ön dişlərə hazırlanır
- D) Gigiyenikdir
- E) Selikli qışaya yatmır

Körpüvari protezlərin aralıq hissəsinin 3 forması var.

1. Toxunan
2. Yuyulan (asma)
3. Yəhərvari

Yuyulan və ya asma forma gigiyenikdir, damağın dərin atrofiyası zamanı hazırlanır və yalnız azı (çeynəmə) dişlərdə tətbiq edilir.

Estetik nöqteyi nəzərdən aralıq hissənin yuyulan forması ön dişlərə tətbiq edilmir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

251) İlkin şamplama zamanı gilizin üzərində qatların əmələ gəlməsinin qarşısını almaq üçün çəkiçin zərbələri hara yönəldilməlidir?

- A) Ekvatordan çeynəmə səthinə doğru
- B) Çeynəmə səthdən ekvatora doğru
- C) Aproksimal səthdən oral səthə doğru
- D) Vestibulyar səthdən aproksimal səthə doğru
- E) Otəyindən gövdəsi boyu

Şamplanmanın iki mərhələsi var: ilkin və yekun. İlkin şamplama zamanı çəkiçin zərbələri çeynəmə səthindən ekvator doğru yönəlməlidir. Əks halda gilizin üzərində qatlar əmələ gəlir. Daha sonrakı mərhələdə bu daha da böyük nöqsanlar yaradır. Yekun şamplanmada bu qatlar şampın işində aradan qaldırıla bilməz, bir az da sıxlaşar.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 142-145

252) Körpüvari protez nəyə deyilir?

- A) İki və daha çox dayağı olan çıxmayan protezə
- B) Konsol protezlərə
- C) Dişin anatomik formasını bərpa edən çıxmayan protezə
- D) Bir və ya bir neçə dayaq elementi və aralıq hissəsi olan çıxmayan protezə
- E) Ştift vasitəsilə bərkidilən protezə

Təbii dişlərdən dayaq elementi kimi istifadə edərək olmayan dişləri bərpa etmək körpüvari konstruksiyalar vasitəsilə mümkündür. Bunlar da öz növbəsində bir tərəfli konsol və ya iki tərəfli olur. Körpüvari protezlər iki hissədən ibarətdir: əsas olan aralıq və dayaq elementlər.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

253) Şpatellə boyun açıldıqdan sonra texnik kimyəvi qələmlə hansı elementi çəkir?

- A) Anatomik və klinik boyunları
- B) Gələcək qapağın uzunluğunu
- C) Klinik boynu
- D) Fizioloji boynu
- E) Anatomik boynu

Ştamlama üsulu ilə qapaq hazırlayarkən texnik şpatellə boynu açandan sonra klinik boynu çəkir. Dişin iki boynu var: klinik və anatomik. Klinik boyun model üzərində görünən kimyəvi qələmlə çəkilən boyundur. Anatomik boyun gips sütunu üzərində şpatellə cızılan və gələcək qapağın uzunluğunu bilindiren boyundur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 142-143

254) Aşağıdakılardan hansı patoloji sürtülmə zamanı istifadə olunur?

- A) Taxmalardan
- B) Plastmas qapaqlardan
- C) Şiftli dişlərdən
- D) Yarıq qapaqdan
- E) Metal qapaqlardan

Taxmaların hazırlanmasına göstərişlər:

1. Dişin sərt toxumalarının qüsurlarını bərpa edir.
2. Dişin sərt toxumalarının sürtülməsinin profilaktikası üçün istifadə edilir.

3. Körpüvari və bügel protezlərinə dayaq elementi kimi istifadəsi mümkündür.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57-59

255) Ştamplamanın ilkin mərhələsində dişin ekvatorla boynunun arasına nəyə görə çəki zərbəsi vurmaq olmaz?

- A) Qaraq əzilə bilər
- B) Metal sütunu qırıla bilər
- C) Qaraq deşilə bilər
- D) Qaraqda qırıqlar əmələ gələr
- E) Ştamplamadan sonra qarağın çıxarılması asanlaşsın

Ştamplanmanın iki mərhələsi var: ilkin və yekun. İlkin ştamplama zamanı çəki zərbələri çeynəmə səthindən ekvator doğru yönəlməlidir. Əks halda gilizin üzərində qatlar əmələ gəlir. Daha sonrakı mərhələdə bu daha da böyük nöqsanlar yaradır. Yekun ştamplanmada bu qatlar ştamplamanın işində aradan qaldırıla bilməz, bir az da sıxlaşar.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 142-145

256) Modelləşdirmədə ilk modelləşdirilən səth necə adlanır?

- A) Vestibulyar
- B) Kəsici
- C) Yan
- D) Çeynəmə
- E) Oral

Bir çox müəlliflərin dediklərinə istinad edərək modelləşdirmə zamanı ilk modelləşdirilən səth vestibulyar, daha sonra oral (dil, damaq), sonuncu isə aproksimal səthlər modelləşdirilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 61

257) Plastmas qaraq nə üçün istifadə olunur?

- A) Öne çıxmış çənəni yerinə oturtmaq üçün
- B) Dişin anatomik formasını bərpa etmək üçün
- C) Ortodontik aparatı fiksasiya etmək üçün
- D) Uşaq yaşlarında
- E) Uzun müddətə estetik qaydalara riayət etmək üçün

Plastmas qapaqlar dişin anatomik formasını bərpa etmək üçün (dağılan dişlərdə) və ya olmayan dişləri əvəz etmək üçün (körpüvari protezlərdə) hazırlanırlar. Bu konstruksiyalar metal qapaqlara nisbətən estetik nöqteyi nəzərindən daha məqsədəuyğundur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 149

258) Belkinə görə kombinəedilmiş qapaq küvetə necə gipslənilir?

- A) Çəpinə
- B) Şaquli, mum hissəsi aşağı
- C) Şaquli
- D) Üfqi, mum hissəsi yuxarı
- E) Üfqi, mum hissəsi aşağı

Belkinə görə kombinəedilmiş qapaq küvetə üfqi, mum hissəsi yuxarı. Suda isladılır və ya yağlanır və küvetin əks hissəsi tökülür.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 75

259) Şiftli dişlərə aid olan əks göstərişlər hansıdır?

- A) Tək köklü dişlər
- B) Kökün periodonta qədər ploblanması
- C) Çox köklü olması
- D) Kökün ayrılığı
- E) Tacın dağılması

Şiftli dişlərin hazırlanmasına müəyyən göstərişlər vardır ki, bunlara mütləq riayət olunmalıdır;

1. Köklər sağlam olmalı, heç bir iltihabı proseslər olmamalı.
2. Tac dağılmış olsa belə, kök damaq səthinə qədər olmalıdır.
3. Kanal apeksa qədər və ya bir az çox doldurulmalıdır.
4. Şiftli dişlər tək və çox köklü dişlərə hazırlana bilər. Yalnız bu köklər əyri və qısa olmamalı.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 156

260) Hansı konstruksiyanın hazırlanmasında dişin tac hissəsini modelləşdirdikdə onun həcmi artırılır?

- A) Tökmə qapaqlarda
- B) Teleskopik qapaqlarda

- C) Ştamplanmış qapaqlarda
- D) Plastmas qapaqlarda
- E) Çini qapaqlarda

Platmas qapaqlar hazırlanarkən dişin anatomik forması tam bərpa edilməlidir, hətta bir az artıq forma verilməlidir. Bu gələcəkdə polimerzasiyadan sonra dişin işlənməsi üçün lazımdır. Modelləşdirmə ağ və sarı mumla aparılmalıdır, əks halda göy və yaşıl mumların rəngi press formadan çıxarıldıqda gipsə, sonra isə plastmas dişə çıxır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 149-150

261) Toxunan forma nə zaman düzgün hesab edilir?

- A) Alveola ön tərəfi ilə yatdıqda
- B) Alveola baxan tərəfi maili hamar olduqda
- C) Alveola tam yatdıqda
- D) Alveola arxa tərəfi ilə yatdıqda
- E) Alveola baxan tərəfi geniş olduqda

Körpüvari protezlərin aralıq hissəsinin 3 növü var:

1. Yəhərəbənzər
2. Yuyulan
3. Toxunan

Toxunan və yuyulan formaların eyni cəhəti hər ikisində gigiyenik olmasıdır. Toxunan forma damağa yalnız vestibulyar səthi ilə toxunur, bununla o gigiyenik cəhətdən əlverişlidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

262) Tam tökmə körpüvari protezlərin hazırlanması üçün nədən model hazırlanır?

- A) Gipsdən və super gipsdən
- B) Odadavamlı kütlədən
- C) Adi tibbi gipsdən
- D) Super gipsdən
- E) Gipsdən, super gipsdən və çıxan dayaq dişlərdən

Tam tökmə körpüvari protezləri hazırlayarkən gipsdən və super gipsdən model hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 99-100

263) Teleskopik qapaq nəyə deyilir?

- A) Güdüllü taxmaya
- B) Adi yalnız diş əti cibinə girməyən ortopedik qapağa
- C) Ortodontik aparata fiksasiya edilən konstruksiyaya
- D) Üş hissədən : ştiftdən, xarici və daxili qapaqdan ibarət konstruksiyadan
- E) İki hissədən xarici və daxili qapaqdan ibarət konstruksiyaya

Teleskopik qapaqlar çıxan protezlərin fiksasiyası üçün tətbiq edilən konstruksiyaya deyilir. Bu qapaqlar iki hissədən ibarətdir: xarici və daxili qapaqdan. Daxili qapaq adi silindr formasında olur, dişə daim sementlənir və diş əti cibinə girir. Xarici qapaq isə çıxan protezə lehirlənir. Çıxan konstruksiya çıxarıldıqda xarici qapaq çıxır, daxili isə dişin üzərində qalır. Bu konstruksiyalara teleskopik qapaqlarda deyilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 73

264) Gips şamp üzərindəki boyunlar arasındakı məsafə nəyi göstərir?

- A) Qapaq ekvatorunun qabarıqlığını
- B) Qapağın qalınlığını
- C) Məsafə istənilən ölçüdə qoyula bilər
- D) Qapağın boyun hissədə daralmasını
- E) Qapağın diş ətinə keçmə uzunluğunu

Gips şamp üzərində iki boyun mövcuddur: anatomik və klinik. Klinik boyun (birinci boyun) diş əti kənarını bildirir. Ondan 2 mm aşağıda anatomik boyun çəkilir. Bu boyun şpatellə cızılır və gələcək qapağın uzunluğunu bildirir, yəni qapağın diş ətinə keçməsinin uzunluğunu.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 145

265) Plastmas körpüvari protezlərin müsbət xüsusiyyətləri hansıdır?

- A) Heç bir təsirə məruz qalmır
- B) Azı dişlərdə daha effektiv olması
- C) Frontal hissədə daha effektiv olması
- D) Dayaq dişləri az yonulur
- E) Selikli qışada yataq yarası əmələ gətirmir

Plastmas körpüvari protezlərin bir sıra üstünlükləri var:

1. Yüksək dəqiqlik
2. Gözəl kosmetik effekt

Bu üstünlüklər ən çox ön dişlərdə effektivdir, çünki bəzi mənfi cəhətləri olduğuna görə azı dişlərə təzyiq yüksək olduğundan bu konstruksiyaya onlarda tərtib edilmir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 179

266) Tam tökmə körpüvari protezin müsbət xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır?

- A) Dişlərin patoloji sürtülməsi zamanı tətbiq edilə bilər
- B) Dişəti cibində iltihab törətmir
- C) Yalnız plastmasdan üzlüklənə bilər
- D) Gigiyenikdir
- E) Sementləmədən sonra dayaq dişindən asan çıxarılır

Tam tökmə üsulu ilə hazırlanan körpüyəbənzər protezlərin hazırlanmasında protez materialı kimi qızıl, kobalt-xrom, palladium və gümüş əsaslı xəlitələrdən istifadə edilir. Bu metal konstruksiya vasitəsilə dişlərin anatomik formasını tam bərpa etmək mümkün olduğundan ondan dişlərin patoloji sürtülməsində geniş istifadə edilir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı-2008. səh 136

267) Aşağıdakılardan hansı yarımqapaqların hazırlanmasına aid deyil?

- A) Körpüvari protezin fiksasiyası üçün
- B) Şinalayıcı protezin fiksasiyası üçün
- C) Frontal dişlərin patoloji sürtülməsi zamanı
- D) Çıxan körpüvari protezi ağız boşluğunda fiksasiya üçün
- E) Kəsici dişlərin sınımış tirlərinin bərpası üçün

Yarımqapaqlar aşağıdakı hallarda hazırlanır:

1. Körpüvari protezin fiksasiyası üçün
2. Şinalayıcı protezin fiksasiyası üçün
3. Frontal dişlərin patoloji sürtülməsi zamanı
4. Kəsici dişlərin sınımış tirlərinin bərpası üçün

Çıxan körpüvari protezlərin ağız boşluğunda fiksasiyası üçün yarımqapaqlardan istifadə etmirlər.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 102

268) Hansı variant süni qapağa aid olan tələbdir?

- A) Aşağı çənənin okklüzion hərəkətinə mane olmamalıdır
- B) Dişləmi qaldırmalıdır
- C) Dişin anatomik formasından böyük olmalıdır
- D) Diş əti cibinə keçməməlidir
- E) Diş əti cibinə 5 mm keçməlidir

Süni qapaqlar dişlərin anatomik formasını və ağız boşluğundakı rolunu, yəni funksiyasını bərpa etməlidirlər. Bu zaman aşağı çənənin okklüzion hərəkətinə mane olmamalıdır. Bəzi konstruksiyalar vardır ki, onlar məhz bu məqsədlə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60

269) Körpüvari protezə aid olan mənfi xüsusiyyət hansıdır?

- A) Çox gigiyenikdir
- B) Dayaq elementlər diş əti cibinə 3 mm keçməlidir
- C) Çeynəmə aktını bərpa etmir
- D) Təbii dişlər yonulur
- E) Ağız boşluğunda çox yer tutur

Ümumiyyətlə, Ortopedik Stomatologiyada mövcud olan bütün konstruksiyaların müsbət cəhətləri ilə yanaşı bəzi mənfi cəhətləri də var. Körpüvari protezlərin müsbət cəhətləri bunlardır:

1. Olmayan dişləri əvəz edir.
 2. Bərpa edilmiş dişlərin nəinki anatomik formasını, həmçinin ağız boşluğundakı funksiyasını da bərpa edir.
 3. Xəstənin zövqündən, maddi vəziyyətindən asılı olaraq istənilən materiallardan hazırlana bilər.
 4. Körpüvari protezlərin həm müalicəvi, həm də profilaktik effekti olur.
 5. Dişlərin hərəkət etməsinin və okklüzion səthin deformasiyasının qarşısını alır.
- Müsbət cəhətlərlə bərabər mənfi cəhətlərdə mövcuddur:

1. Dayaq elementlərin fiksasiyası üçün intakt dişlərin sağlam toxumalarının yonulması
2. Dayaq dişlərin sayının və protezin konstruksiyasının düzgün seçilməməsi zamanı dişlərin paradontunun funksional yüklənməsi
3. Diş əti kənarının süni qapaq tərəfindən zədələnməsi
4. Estetik cəhətdən qənaətbəxş deyil
5. Konstruksiyanın çıxmayan olduğundan gigiyenik qulluğun çətinləşməsi

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

270) Taxma nəyə deyilir?

- A) Laboratoriya yolu ilə hazırlanmış şiftə
- B) Tökmə yolu ilə hazırlanmış qapağa
- C) Vestibulyar səthi örtən konstruksiyaya
- D) Diş formasını bərpa edən çıxmayan protezə
- E) Diş cərgəsinə hazırlanan çıxmayan protezə

Taxmalar çıxmayan konstruksiyalara aid olan mikroprotezdır. Taxmalardan istifadə etdikdə dişin boşluğunda həndəsi formada oturacaq hazırlanır və taxma səthlərin sıx təması vasitəsilə fiksasiya edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57-60

271) Materialına görə süni qaraqlar neçə yerə bölünür?

- A) Metal, tökmə və plastmas
- B) Tam və çini qaraqlar
- C) Metal güdüllü, plastmas və çini
- D) Teleskopik, ek vator və keramik qaraqlar
- E) Metal, qeyri-metal, kombinəedilmiş

Süni qaraqlar müxtəlif xassələrinə görə təsniflənir:

1. Hazırlanma materialına görə
2. Hazırlanma üsuluna görə
3. Funksiyasına görə
4. Təyinatına görə

Materialına görə aşağıdakılara bölünür:

1. Metaldan (qızıl, polad, titan)
2. Qeyri-metal (plastmas, keramik)
3. Kombinəedilmiş (plastmas və ya keramika ilə üzlüklənmiş metal qaraq).

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60

272) Kombinəedilmiş hügel protezində olan teleskopik fiksasiya elementində alt qarağın qalınlığı nə qədərdir?

- A) 0,2mm
- B) 0,5 mm
- C) 0,8 mm
- D) 1 mm
- E) 1,2 mm

Teleskopik fiksasiya elementində alt qarağın qalınlığı 0,2 mm-dir.

Ədəbiyyat: Х.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 138

273) Güdüllü qaraq nəyə deyilir?

- A) Taxmalara
- B) Metal qarağa
- C) Vəpraedici qarağa
- D) Fiksəedici qarağa

E) Yarımqapaqlara

Süni qapaqlar müxtəlif xassələrinə görə təsniflənir:

1. Hazırlanma materialına görə
2. Hazırlanma üsuluna görə
3. Funksiyasına görə
4. Təyinatına görə

Təyinatına görə qapaqlar dayaq, fiksasiyaedici və bərpaedicilərə bölünür. Bərpaedici qapaqlara güdüllü qapaqlar aiddir. Bu növ qapaqlar təbii dişlərin dağılmış taclarının hündürlüyünü, formasını və funksiyasını bərpa edir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60

274) “Distal dişləm” dedikdə çənələrin hansı vəziyyəti nəzərdə tutulur?

- A) Hər iki çənənin önə çıxması
- B) Yuxarı çənə alt çənənin 1/3 hissəsini örtür
- C) Alt çənənin önə çıxması
- D) Üst çənənin önə çıxması
- E) Hər iki çənənin geriyə meyililiyi

Çox vaxt tək bir çənənin, məsələn üst çənənin proqnatiyasına rast gəlmək olar. Belə dişləm patoloji olub, distal dişləm adlanır. Distal dişləmdə alt çənə üst çənəyə nisbətən arxada yerləşir.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 27

275) Dişin tac hissəsini modelləşdirdikdə onun həcmi hansı konstruksiyalarda azaldırlar?

- A) Tökmə qapaqlarda
- B) Çini qapaqlarda
- C) Kombinəedilmiş
- D) Plastmas qapaqlarda
- E) Şamplanmış qapaqlarda

Şamplanmış qapaqlarda dişin tac hissəsini modelləşdirdikdə onun həcmi azaldırlar. Gips sütununun üzərində qalır, bu modelləşdirilmiş forma, sonra melod sütuna keçir. Bu forma üzərinə giliz taxılıb qapaq döyülür. Qapağın ölçülərinin normal dişin ölçüsündən böyük olmaması üçün modelləşdirmə zamanı həcmi kiçildir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 145

276) Aralıq hissənin neçə forması var?

- A) 2
- B) 1
- C) 5
- D) 3
- E) 4

Aralıq hissənin 3 növü var: toxunan, yuyulan (asma) və yəhərvəri.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

277) Aşağıdakılardan hansı çıxmayan protez hazırlanmasının laborator mərhələsinə aid deyil?

- A) Modelin alınması
- B) Polimerləşdirmə
- C) Protezin cilalanması
- D) Modelləşdirilmə
- E) Mərkəzi okklüziyanın təyini

Mərkəzi okklüziyanın təyini çıxmayan protezlərin hazırlanmasının klinik mərhələsinə aiddir. Adları çəkilən digər cavab variantları çıxmayan protezlərin hazırlanmasının laborator mərhələlərinə aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 130

278) Süni qapağa aid olmayan tələb hansıdır?

- A) Dişləmi qaldırmamalıdır
- B) Qapaqlar diş əti cibinə daxil olmalıdır
- C) Diş sıralarının qapanmasına mane olmamalıdır
- D) Qapaqlarda yaxşı əks olunan ekvator olmamalıdır
- E) Qonşu dişlərlə təmasda olmalıdır

Süni qapaqlara aid olan tələblər aşağıdakılardır:

1. Qapaqlar diş əti cibinə daxil olmalıdır
2. Qonşu dişlərlə təmasda olmalıdır
3. Diş sıralarının qapanmasına mane olmamalıdır
4. Dişləmi qaldırmamalıdır

Yalnız ekvatorun yaxşı əks olunmaması süni qapaqların hazırlanmasına aid olan tələb deyil.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60

279) Yarımqaraq nəyə deyilir?

- A) Diş üzərinə hazırlanan müvəqqəti protezə
- B) İki hissədən ibarət olan protezə
- C) Dişin anatomik formasını bərpa edən protezə
- D) Dişin çeynəmə səthini sərbəst saxlayan protezə
- E) Dişin oral, aproksimal və çeynəmə səthlərini örtən protezə

Yarımqaraqalar və ya $\frac{3}{4}$ qaraqalar çıxmayan protezlərə aiddir. Onlar dişin vestibulyar səthindən başqa bütün digər səthlərini örtür. Yarımqaraqalar frontal dişlər, çox vaxt üst kiçik azı, nadir hallarda isə böyük azı dişlərdə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 134

280) Körpüvari protezin fiksasiyaedici hissəsi hansıdır?

- A) Ortodontik qaraq
- B) Ştanq
- C) Taxma
- D) Qarmaq
- E) Teleskopik qaraq

Adları çəkilən variantlardan yalnız taxmalar körpüvari protezlərə fiksasiya elementi kimi tətbiq oluna bilər.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

281) Çıxmayan protezlərə nə aid deyil?

- A) Taxmalar
- B) Şiftli dişlər
- C) Qaraqalar
- D) Konsol protezlər
- E) Lövhəli protezlər

Çıxmayan protez dağılmış dişləri bərpa edir. Olmayan dişləri əvəz etmək üçün təbii dişlərə fiksasiya edilir və yalnız həkim tərəfindən çıxarılır. Çıxmayan protezlərə aiddir: taxmalar, yarımqaraqalar, bütün növ qaraqalar, şiftli dişlər, körpüvari və konsol protezlər. Lövhəli protezlər çıxmayan protezlərə aid deyil

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

282) Ortodontik qaraqlardan nə üçün istifadə olunur?

- A) Olmayan dişləri əvəz edərək ağız boşluğunda olan dişlərə fiksasiya etmək üçün
- B) Üz-çənə aparatlarını fiksasiya etmək üçün
- C) Çıxmayan ortodontik aparatları dişlərə fiksasiya etmək üçün
- D) Çıxan ortodontik aparatların fiksasiyası üçün
- E) Çıxan protezi ağıza fiksasiya etmək üçün

Ortodontik qaraqlardan çıxmayan ortodontik aparatları dişlərə fiksasiya etmək üçün istifadə edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 218

283) Körpüvari protez hazırlanmasının laborator mərhələsinə aid olan hansıdır?

- A) Dayaq qapağın fiksasiyası
- B) Dişlən hündürlüyünün təyini
- C) Mərkəzi okklüziyanın təyini
- D) Qapaqların ağız boşluğunda yoxlanması
- E) Aralıq hissənin tökülməsi

Adları aşağıda çəkilən mərhələlərdən yalnız aralıq hissənin tökülməsi körpüvari protezlərin hazırlanmasının laborator mərhələsinə aiddir. Digər mərhələlərin hamısı klinik mərhələlərə aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 171

284) Konsol protez neçə hissədən ibarətdir?

- A) 6
- B) 2
- C) 3
- D) 5
- E) 4

Körpüvari protezlər dayaq elementindən və aralıq hissədən ibarətdir. Birtərəfli dayaq elementi olan körpüvari protezə konsol protez deyilir. Belə ki, konsol protezlər 2 hissədən ibarətdir: birtərəfli dayaq və aralıq hissədən

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

285) Selikli qışaya çatmayan aralıq hissə hansıdır?

- A) Yuyulan
- B) Yəhərəbənzər
- C) Toxunan
- D) Yuyulan və yəhərəbənzər
- E) Toxunan və yəhərəbənzər

Yuyulan forma damağın dərin atrofiyası zamanı hazırlanır. Adından bəlli olduğu kimi yuyulan (və ya asma) yəni damağa çatmayan formadır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

286) Yuyulan aralıq hissədən hansı dişlərin qüsurlu bərpa etmək üçün istifadə edilir?

- A) Böyük azı
- B) Yalnız kiçik azılar
- C) Kөрək
- D) I kiçik azı
- E) Mərkəzi kəsici

Yuyulan forma damağın dərin atrofiyası zamanı hazırlanır. Adından bəlli olduğu kimi yuyulan (və ya asma) yəni damağa çatmayan formadır. Estetik nöqtəyi nəzərdən bu konstruksiya yalnız böyük azı dişlərə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

287) Kombinə edilmiş körpüvari protez aşağıdakılardan hansıdır?

- A) Çini və ya plastmasla üzlənmiş metal hissəsi olan
- B) İki dayaq qapağı və plastmas hissəsi olan
- C) İki dayaq qapaqdan və aralıq hissədən ibarət olan
- D) İki dayaq qapağı və metal hissəsi olan
- E) Çini və plastmas hissəsi olan

Kombinə edilmiş körpüvari protezin metaldan karkası plastmas və ya çini ilə üzləklənmiş olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 180,196

288) Ştamplanmış qapağın hazırlanmasının neçə kliniki mərhələsi var?

- A) 4
- B) 6
- C) 5
- D) 2
- E) 3

Ştamplanma üsulu ilə qapağın hazırlanmasının 4 klinik mərhələsi var;

1. Dişlərin yonulması
2. Ölçünün alınması
3. Mərkəzi okklüziyanın təyini
4. Hazır qapağın ağızda yoxlanması

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 137

289) Süni qapaq nəyə deyilir?

- A) Dişi zədələnmədən qoruyan qapağa
- B) Çıxmayan protezə
- C) Bir neçə diş üzərinə hazırlanan çıxan protezə
- D) Dişdə sement vasitəsi ilə bərkidilən və onun anatomik formasını bərpa edən qapağa
- E) Taxmaya

Süni qapaqlar dişlərin anatomik formasını və ağız boşluğundakı rolunu, yəni funksiyasını bərpa etməlidirlər. Bu zaman aşağı çənənin okklüzion hərəkətinə mane olmamalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 136

290) Dişin modelləşdirilməsi zamanı texnik mumun ilk hissəsini qaynar halda gips dişin üzərinə nə üçün çəkir?

- A) Dişi dezinfeksiya etsin
- B) Mum gipsdən rahat qopsun
- C) Mum dişin bütün səthi boyu yayılsın
- D) Mum gipslə yaxşı birləşsin
- E) Qaynar mumdan istifadə etmək olmaz

Dişin modelləşdirilməsi zamanı texnik mumun ilk hissəsini qaynar halda gips dişin olaraq texnik mumun gipsə yapışıb yapışmamasını özü idarə edir. Məsələn tam

tökmə qapaq hazırlayanda mum yarışmır, ştamplanma qapaq hazırlayanda mum yarışmalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 61-64

291) Dayaq-tutucu klammerli körpüvari protez nəyə aiddir?

- A) Konsol körpüvari protezə
- B) Bügel protezinə
- C) Çıxan hissəvi protezə
- D) Çıxmayan körpüvari protezə
- E) Çıxan körpüvari protezə

Çıxan körpüvari protez hazırlanmasına görə 2 yerə bölünür _

1. Dayaq –tutucu klammerlə çıxan körpüvari protez
2. Qıfıllı birləşmələrlə olan çıxan körpüvari protez

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 180-183

292) Ştiftli dişlərin hazırlanmasına əks göstərişlər hansıdır?

- A) Diş tacının dağılması
- B) Diş kökünün uzun olması
- C) Kök kanalının enli olması
- D) Körpüvari protezlərə dayaq olması
- E) Diş kökünün əyri olması

Ştiftli dişlər, eləcə də aşağı dişlərin tacı dağıldıqda və onların kökü ştiftli diş hazırlanması tələblərinə cavab verdikdə düzəldilir. Eyni zamanda qeyd etmək lazımdır ki, aşağı mərkəzi və yan kəsici dişlərin və eləcə də böyük azı dişlərin köklərinin kanalları dar olduğundan çox vaxt bu dişlərin köklərində ştiftli diş hazırlamağa göstəriş olmur.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 149

293) Çıxmayan protezlərin hazırlanmasında köməkçi material kimi nədən istifadə olunur?

- A) Gips, çini, karborund
- B) Mum, gips, korund
- C) Plastmas, karborund, mum
- D) Plastmas, giliz, turşu
- E) Metal, mum, çini

Ortopedik Stomatologiyada istifadə edilən materiallar əsas və köməkçilərə bölünür: Əsaslar bunlardır: metal ərintiləri, plastmaslar və çini kütlələr. Qalanlar köməkçi materiallar aiddir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 29,102

294) Plastmas qapaqları nə zaman hazırlamaq olmaz?

- A) Sərt toxumaların patologiyasını aradan qaldırmaq üçün
- B) Dişlərin formasının və yerləşməsinin anomaliyalarının aradan qaldırılmasında
- C) Böyük azı dişlərdə
- D) Mərkəzi dişlərin rəngini, formasının və funksiyasını bərpa etmək üçün
- E) Depulpasiya zamanı zədələnmiş dişlərə

Plastmas qapaqlar mərkəzi dişlərin rəngini, formasını və funksiyasını bərpa etmək üçün istifadə edilir. Bu pozğuntuluqlar depulpasiya, travma, formanın və yerləşməsinin anomaliyaları zamanı baş verir. Böyük azı dişlərdə təzyiq çox olduğuna görə plastmas qapaqların hazırlanması mümkün deyil.

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 132

295) Metal-plastmas qapaqda ərinti ilə plastmasın birləşməsi hansı üsulla aparılır?

- A) Mexaniki-kimyəvi üsulla
- B) Kombinəediliş üsulla
- C) Mexaniki üsulla
- D) Qaynaq yolu ilə
- E) Kimyəvi üsulla

Metal-plastmas qapaqda ərinti ilə plastmasın birləşməsi mexaniki-kimyəvi üsulla aparılır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 70-75

296) Şiftli dişə dayaq olan kökün uzunluğu nə qədər olmalıdır?

- A) Uzunluğu 10 mm-dən az olmamalıdır
- B) Uzunluğu 0,5 mm-dən az olmamalıdır
- C) Tacın uzunluğu ilə eyni olmalıdır
- D) Tacın uzunluğundan artıq olmalıdır
- E) Uzunluğu 5 mm-dən az olmamalıdır

Ştiftli konstruksiyalar hazırlanan köklər müəyyən tələblərə cavab verməlidir.

1. Kökün kanalı apəksə və ya bir az da çox doldurulmalıdır
2. Periodont toxumalarında heç bir iltihabı proses olmamalı
3. Kök damaq səviyyəsindən aşağı olmamalıdır
4. Kökün uzunluğunun tacın uzunluğuna nisbəti 2:1 olmalıdır

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 80

297) Qapaqlar tətbiqinə görə neçə yerə bölünürlər?

- A) Kombinə edilmiş
- B) Fiksasiyaedici, bərpaedici və dayaq
- C) Dayaq və aralıq hissə
- D) Ştamplanmış və tökmə
- E) Metal və plastmas

Hazırlanma materialına görə: metal, qeyri-metal və kombinə edilmiş.

Tətbiqinə görə: dayaq, fiksasiyaedici və bərpaedici.

Konstruksiyasına görə: tam, ekvator, yarımqapaq, güdüllü, teleskopik və ştiftli.

Hazırlanma üsuluna görə: tökmə, ştamplanmış və qaynaq edilmiş (tikişli).

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60

298) Modelləşdirmə zamanı mum diş boynunu örtərsə nə baş verər?

- A) Qapaq parıldamaz
- B) Qapaq uzun olar
- C) Qapaq diş boynunu əhatə etməz, diş ətinin üstünə oturur
- D) Qapaq diş boynundan qısa olar
- E) Qapaq möhkəm olmaz

Qapaq dişin boynunu kip əhatə etməklə, fizioloji diş əti cibinə minimal (0,3-0,5 mm) daxil olmalıdır. Əgər qapaq dişin boynundan enlidersə, o, diş əti cibində deyil, onun üstündə oturur. Belə qapaq sementlənersə, onunla diş arasındakı boşluğu sement doldurur. Lakin tədricən ağız suyunun təsirindən sement sovrulur və həmin boşluğa qida qalıqları dolur. Qidanın parçalanma məhsulları ağızda xoşagəlməz qoxunun yaranmasına səbəb olmaqla yanaşı, boyunətrafi kariyesin yaranmasına gətirib çıxarır, ya da konstruksiya boşalıb düşür.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 92

299) Çini qapaqların müsbət cəhəti hansıdır?

- A) Qapağın həcmi və rəngi dəyişmir
- B) Ağız boşluğunda çox yer tutur
- C) Dışın sərt toxuması az yonulur
- D) Qeyri-estetikdir
- E) Sadə konstruksiyadır

Çini qapaq dişin sərt toxumaları (mina, dentin) kimi bir neçə qatdan ibarət olduğundan onu təbii dişlərin rənginə tam uyğunlaşdırmaq mümkündür. Zaman keçdikcə çini qapağın rəngi və həcmi dəyişmir, allergiya vermir, diş ətinə qıcıqlandırmır. Səthi çox hamar olduğundan qida qalıqları yapışmır, üzərində diş ərpi yaranmadığına görə ağız boşluğunun gigiyenik vəziyyəti pisləşmir. Çini orqanizm üçün zərərsizdir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı, 2008, səh 94

300) Çıxmayan protezlər neçə qrupa bölünür?

- A) 6
- B) 4
- C) 2
- D) 3
- E) 5

Çıxmayan protezləri 2 qrupa bölünür:

1. Diş tacı qüsurlarını bərpa etmək üçün konstruksiyalar (taxma, yarımqapaq, süni qapaqlar, ştifli dişlər)
2. Diş sırası qüsurlarını bərpa edən konstruksiyalar (körpüvari və konsol protezlər)

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 130

301) Toxunan forma nə zaman düzgün hesab edilir?

- A) Alveola tam yatdıqda
- B) Alveola ön tərəfi ilə yatdıqda
- C) Alveola baxan tərəfi maili hamar olduqda
- D) Alveola baxan tərəfi geniş olduqda
- E) Alveola oral tərəfi ilə yatdıqda

Toxunan və yuyulan formaların eyni cəhəti hər ikisində gigiyenik olmasıdır. Toxunan forma damağa yalnız vestibulyar səthi ilə toxunur, bununla o gigiyenik cəhətdən əlverişlidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

302) Plastik kütlədən körpüvari protezin nöqsanı nədir?

- A) Diş əti cibinə 0,5 mm-dən artıq keçir
- B) Kiçik azı dişlərinə tətbiq oluna bilər
- C) Estetik deyil
- D) Plastmanın rəngi dəyişir
- E) Yalnız böyük azı dişlərinə tətbiq oluna bilər

Plastik kütlədən körpüəbənzər protezin bir sıra nöqsanları var:

1. Tam dəqiq deyillər
2. Okklüzion (çeynəyici) səthin sürtülməsi
3. Dərin dişləmə zamanı və uşaqlarda tətbiqi mümkün deyil
4. Tədricən rəngini dəyişir

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 96

303) Plastmas qapağın metal qapaqdan üstünlüyü nədir?

- A) Diş az yonulur
- B) Möhkəmdir
- C) Davamsızdır
- D) Estetikdir
- E) Davamlıdır

Plastmas qapaqlarla metal qapaqların bir sıra fərqləri var. Metal qapaq dəqiqdir, plastmas nisbətən yox. Metal qapaqlar möhkəmdir, davamlıdır. Plastmas rəngini dəyişir, sürtülür, metal qapaq isə yox. Yalnız plastmas qapaqlar estetik nöqteyi nəzərdən çox əlverişlidir. Dişlərin təbii rənginə və formasına tam uyğundur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 72,73

304) Yarımqapaqların mənfi xüsusiyyəti hansıdır?

- A) Ayrıca protez kimi tətbiq olunur
- B) Yalnız üst kiçik azı dişlərinə tətbiq edilir
- C) Dişin metallə təmas səthlərində karies əmələ gətirir
- D) Estetik deyil
- E) Dişləri patoloji sürtülmədən qoruyur

Yarımqapaqlar dişin oral, aproksimal və çeynəmə səthlərini örtür və dayaq məqsədilə istifadə olunur. Bu konstruksiya estetik baxımdan əlverişli olsa da hazırlanmasında buraxılan səhvlər bu protezi yerinə oturtmağı çətinləşdirir, bəzən mümkünsüz edir, gələcək dişin metal ilə təmas səthlərində kariyesin yaranmasına gətirib çıxarır. Hal-

hazırda estetik baxımından daha əlverişli və etibarlı çıxmayan protez konstruksiyaları istifadəsini çox məhdudlaşdırmışdır.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı, 2008, səh 103

305) Təyinatına görə qapaqların növləri hansılardır?

- A) Tökmə və tikişli
- B) Bərpaedici və fiksəedici
- C) Müvəqqəti və daimi
- D) Dayaq və tikişsiz
- E) Kombinəedilmiş

Hazırlanma materialına görə: metal, qeyri-metal və kombinəedilmiş.

Tətbiqinə görə: dayaq, fiksasiyaedici və bərpaedici.

Konstruksiyasına görə: tam, ekvator, yarımqapaq, güdüllü, teleskopik və şiftli.

Hazırlanma üsuluna görə: tökmə, ştamplanmış və qaynaq edilmiş (tikişli).

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 60

306) Plastmas qapağın hazırlanmasına əks-göstəriş hansıdır?

- A) Diş tacının qalın olması
- B) Estetik görünüş
- C) Diş tacının hündür olması
- D) Dərin və açıq dişləmlərdə
- E) Dişin sərt toxumalarının yetəri qədər qalın olmaması

Plastmas qapaqların hazırlanmasına bir sıra əks göstərişlər var:

1. Yeniyetmələrdə və uşaqlarda istifadə olunmaz
2. Dişin sərt toxumaları yetəri qədər qalın olmadıqda hazırlanmaz
3. Dərin dişləm zamanı hazırlanmaz
4. Akril plastmaslara allergik reaksiyası olan pasiyentlərə hazırlanmaz

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 73

307) Şiftli dişlərə aid olmayan tələb hansıdır?

- A) Diş kökdə yaxşı fiksasiya olunmalıdır
- B) Diş kökü ətrafı toxumaları travmaya uğratmamalıdır
- C) Şift kanala onun uzunluğunun 2/3 qədər keçəcək
- D) Təbii diş oxşamalı, qonşu dişlərdən fərqlənməməlidir və estetik tələblərə cavab verməlidir
- E) Ölçüsündən və formasından asılı olmayaraq istənilən kökün üzərinə qoyula bilər

Ştiftli dişlərin hazırlanması üçün istifadə olunacaq köklər müəyyən tələblərə cavab verməlidir. Əks halda konstruksiyanın keyfiyyətinə və uzun ömürlülüyünə zəmanət vermək olmaz. Bu tələblərə aşağıdakılar aiddir:

1. Kökün kanalı apeksə və ya bir az da çox doldurulmalıdır
2. Periodont toxumalarında heç bir iltihabı proses olmamalı
3. Kök damaq səviyyəsindən aşağı olmamalıdır
4. Kökün uzunluğunun tacın uzunluğuna nisbəti 2:1 olmalıdır

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-80

308) Ştift taxılacaq kökə aid olmayan tələb hansıdır?

- A) Periodont nahiyəsində heç bir xroniki iltihab əlamətləri olmamalıdır
- B) Apeksə qədər və ya ondanda çox plomblanmalıdır
- C) Kökün özü qısa və kiçik olmamalıdır
- D) Kök damaq səviyyəsindən alçaq olmalıdır
- E) Köklə tacın uzunluqlarının nisbəti 2:1 az olmamalıdır

Ştiftli dişlərin hazırlanması üçün istifadə olunacaq köklər müəyyən tələblərə cavab verməlidir. Əks halda konstruksiyanın keyfiyyətinə və uzun ömürlülüyünə zəmanət vermək olmaz. Bu tələblərə aşağıdakılar aiddir.

1. Kökün kanalı apeksə və ya bir az da çox doldurulmalıdır
2. Periodont toxumalarında heç bir iltihabı proses olmamalı
3. Kök damaq səviyyəsindən aşağı olmamalıdır
4. Kökün uzunluğunun tacın uzunluğuna nisbəti 2:1 olmalıdır

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-80

309) Teleskopik qapaqlar nə üçün hazırlanır?

- A) Çıxan protezləri ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün
- B) Tacı dağılmış dişləri bərpa etmək üçün
- C) Yalnız uşaq yaşlarında protezləmədə istifadə olunur
- D) Əyilmiş dişlərin ortodontik aparat vasitəsi ilə düzəldilməsi üçün
- E) Olmayan dişləri əvəz etmək üçün

Teleskopik qapaqlar yalnız protezin fiksasiyası üçün istifadə olunur. Daha doğrusu klammeri əvəz edir. Teleskopik qapaqlar ona görə belə adlanır ki, konstruksiyaları 2 qapaqdan ibarətdir: silindrik formada alt qalpaq (dişə sementlənir), dişin anatomik formasına uyğun olan üst qalpaq

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 145

310) Ortodontik qapaqları nə zaman istifadə edirlər?

- A) Ortodontik aparatları ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün
- B) Çıxan protezləri ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün
- C) Bügel protezlərini ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün
- D) Üz-çənə aparatlarını ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün
- E) Olmayan dişləri əvəz etmək məqsədilə, çıxmayan protezləri ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün

Ortodontik qapaqlar yalnız ortodontik aparatları ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün hazırlanır. Bunlar müvəqqəti protez olduğundan yonulmamış dişə qoyulur, diş əti cibinə girmir, diş ətinə çatmır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 218-220

311) Şiftli dişlər hansı hissələrdən ibarətdir?

- A) Şiftdən, kökü mühafizə edən lövhədən və qarmaqdan
- B) Şiftdən, ortopedik qapaqdan və qarmaqdan
- C) Şiftdən, qövsdən və yarımqapaqdan
- D) Şiftdən, kökü mühafizə edən lövhədən və qapaqdan
- E) Tikişli qapaqdan, lövhədən və şiftdən

Şiftli diş çıxmayan protezlərə aiddir, təbii dişin tacını tamamilə əvəz edir və kökünün kanalında şift vasitəsilə bərkidilir. Beləliklə, demək olar ki, şiftli dişlər 3 hissədən ibarətdir: kökə daxil edilən şiftdən, kökü ağız suyundan mühafizə edən lövhədən və dişin tacını əvəz edən qapaqdan ibarətdir.

В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-80

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-80

312) Bunlardan hansı tikişli qapaqdır?

- A) Tikişli qapaqdan, lövhədən ibarət olan
- B) Bir birinə tikilmiş iki qapaqdan ibarət olan
- C) Lövhədən və tikişli tac hissədən ibarət olan
- D) İki hissədən ibarət : tikişi olan qapaqdan və şiftdən
- E) İki hissədən ibarət : ön dişlər üçün dodaq və oral, yan dişlər üçün halqadan və çeynəyici səthdən

Tikişli qapaqlar dişlər qeyri-adi formada olduqda və bu zaman şampplama üsulu ilə qapaq hazırlamaq mümkün olmadıqda istifadə olunurlar. Qeyri-adi forma dedikdə kəskin bilinən ekvator və kəsici kənarla boyun nahiyəsinin ölçülərindəki böyük fərq nəzərdə tutulur. Tikişli qapaqlar qızıldan və platindən hazırlanır. Onlar 2 hissədən ibarətdir: ön dişlər üçün dodaq və oral, yan dişlər üçün isə halqadan və çeynəyici səthdən..

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 69

313) Teleskopik qarağın neçə hissəsi var?

- A) İki hissədən ibarətdir: xarici və daxili qapaqdan
- B) Vestibulyar səthi olmayan ortopedik qapaqdan ibarətdir
- C) Üç hissədən ibarətdir: qarmaqdan, xarici və daxili qapaqdan
- D) İki hissədən ibarətdir: qapaqdan və qarmaqdan
- E) Üç hissədən ibarətdir: şiftdən, xarici və daxili qapaqdan

Teleskopik qapaqlar çıxan protezin ağız boşluğunda fiksasiyası üçün istifadə olunur, daha doğrusu klammeri əvəz edir. Teleskopik qapaqlar 2 hissədən ibarətdir: daxili (silindrik formada, diş əti cibinə keçən, dişə daim sementlənən) və xarici qapaqdan (hazırlanacaq dişin anatomik formasına uyğun olan, çıxan protezə lehimlənən və onunla birlikdə çıxarıla bilən)

Ədəbiyyat: Ə.А.Əhmədov. Ортопедик стоматология. “Maarif” nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 145

314) Bunlardan hansı ortodontik qapaqdır?

- A) Dişin ekvatoruna qədər olan qapağa
- B) Dişə daim sementlənən, dişləmi qaldırmayan qapağa
- C) Diş əti cibinə 2 mm qədər keçən, metalı qalın olan qapağa
- D) Diş ətinə çatmayan, yonulmamış dişə qoyulan qapağa
- E) Diş əti cibinə girən, metalı qalın olan qapağa

Ortodontik qapaqlar yalnız ortodontik aparatları ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün hazırlanır. Bunlar müvəqqəti protez olduğundan yonulmamış dişə qoyulur, diş əti cibinə girmir, diş ətinə çatmır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 219-220

315) Ortodontik qarağın qalınlığı nə qədərdir?

- A) 0.15-0,18 mm
- B) 0,18-0,20 mm

- C) 0,28-0,32 mm
- D) 0,30-0,35 mm
- E) 0,25-0,30 mm

Ortodontik qapaqlar yalnız ortodontik aparatları ağız boşluğunda fiksasiya etmək üçün hazırlanır. Bunlar müvəqqəti protez olduğundan yonulmamış dişə qoyulur, diş əti cibinə girmir, diş ətinə çatmır. Məhz bu səbəbdən onların qalınlığı ortopedik qapağın qalınlığından azdır. 0,18-0,20 mm

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 219-220

316) “Dentol” hansı ölçü materiallarına aiddir?

- A) Polimerləşən
- B) Termoplastik
- C) Ölçü materialı deyil
- D) Kristallaşan
- E) Elastik

Dentol kristallaşan ölçü materiallarına aiddir. Onun tərkibində sink oksidi, qvayakol, kanifol, vazelin yağı, boyalar. Dentolun analoqu repindir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 113-115

317) Tam qapağın hazırlanmasında buraxıla bilən səhvlərə nə aid deyil ?

- A) Qapağın dişləmi qaldırması
- B) Qapağın qabarlarının kəskin modelləşdirilməsi
- C) Qapağın estetik tələbatə cavab verməməsi
- D) Qapaqların əks çənənin dişləri və qonşu dişlərlə normal qarşılıqlı təmasda olması
- E) Qapağın diş əti cibinə 0,3-0,5 mm-dən çox keçməsi və eləcə də ona çatmaması

Tam qapaqların hazırlanmasında bir sıra səhvlərə yol verilir. Bunlardan ən çox təsadüf edilənləri aşağıdakılardır:

1. Qapağın göstəriş olmadan hazırlanması
2. Qapağın dişin normal anatomik formasını təsvir etməməsi və həmçinin əks çənənin dişləri və qonşu dişlərlə normal qarşılıqlı təmasda olmaması
3. Qapağın diş əti cibinə 0,3-0,5 mm-dən çox keçməsi və eləcə də ona çatmaması
4. Qapağın kənarının dişin boynunu kip əhatə etməməsi
5. Qapağın dişləmi qaldırması
6. Qapağın qabarlarının kəskin modelləşdirilməsi
7. Qapağın estetik tələbatə cavab verməməsi və s.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 125

318) Aşağıdakılardan hansı modelləşdirici materiallara aid edilən tələblərə aid deyil?

- A) Yandırıldıqdan və kütlənin əridilməsindən sonra tamamilə yox olmalıdır
- B) Deformasiyaya uğramamalıdır
- C) Müəyyən dərəcə intervalında və konkret istehsalçı şəraitində yaxşı plastik xassələrə malik olmalıdır
- D) Model üzərinə qat-qat çəkilməsi mümkün olmalıdır
- E) Rəngi, çəkildiyi səthin rəngindən fərqlənməməlidir

Ortopedik Stomatologiyada istifadə olunan modelləşdirici materiallar müəyyən spesifik cəhətlərə malikdirlər ki, bu da onlardan müxtəlif ölçüdə və konfigurasiyada konstruksiyaları hazırlamağa imkan verir. Bu materiallar aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

1. Rəngi, çəkildiyi səthin rəngindən fərqli olmalıdır
2. Model üzərinə qat-qat çəkilməsi mümkün olmalıdır
3. Deformasiyaya uğramamalıdır
4. Müəyyən dərəcə intervalında və konkret istehsalçı şəraitində yaxşı plastik xassələrə malik olmalıdır
5. Yandırıldıqdan və kütlənin əridilməsindən sonra tamamilə yox olmalıdır

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 124

319) HCl-47%, HNO₃-?, H₂O-?

- A) HCl-dan 47% istifadə edilə bilməz
- B) 16%, 37%
- C) 37%, 16%
- D) 47%, 6%
- E) 6%, 47%

Metal xəlitələrin ağardılması qeyri-üzvü turşularla aparılır. Bu turşular müəyyən nisbətlərdə su ilə qarışdırılır:

1. HCl-44%, H₂SO₄-22%, H₂O-34%
2. HCl-47%, HNO₃-6%, H₂O-47%
3. HCl-5%, HNO₃-10%, H₂O-85%

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 166

320) Üst-çənənin önə çıxmış vəziyyətdə qapanması necə adlanır?

- A) Podnutriya
- B) Progeniya
- C) Proqnatiya
- D) Palpasiya
- E) Perkusiya

Üst çənənin önə çıxmış vəziyyətdə qapanmasına proqnatiya deyilir

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 24

321) Neçə patoloji dişləm növü var?

- A) 6
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

Patoloji dişləmin 5 növü var:

1. Distal dişləm
2. Mezial dişləm
3. Dərin dişləm
4. Açıq dişləm
5. Çəp dişləm

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 24-27

322) Transversal istiqamətdə yerləşmədən əmələ gələn dişləm hansıdır?

- A) Mezial
- B) Açıq
- C) Çəp
- D) Dərin
- E) Düz

Transverzal istiqamətdə olan dişləm anomaliyalarına çəp dişləm aid edilir. Çəp dişləm ortoqnatik dişləmin morfoloji cəhətdən transversal istiqamətdə (sağdan sola və əksinə) yerdəyişməsi ilə xarakterizə olunur. Həm bir, həm də ikitərəfli çəp dişləmə təsadüf edilir.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 24-27

323) Hansı variant çıxmayan protez hazırlanmasının laborator mərhələsinə aid deyil?

- A) Qaynaq
- B) Cilalama
- C) Okklüziyanın təyini
- D) Ştamlama
- E) Polimerləşdirmə

Mərkəzi okklüziyanın təyini klinik mərhələdir. Digər mərhələlər ; cilalama, qaynaq, polimerləşdirmə, ştamlama laborator mərhələlərə aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 138

324) Süni qapaq diş əti cibinə neçə mm daxil olur?

- A) 0,4
- B) 0,2
- C) 0,3
- D) 0,5
- E) 0,1

Ştamlama qapaq hazırlanarkən onun uzunluğunu 1mm artıq edirlər. Sonunda kəsilib, yonulduqdan sonra qapaq 0,2 mm-dən artıq dişəti cibinə girməməlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 141

325) Gips ştamp üzərindəki boyunlar arasındakı məsafə nəyi göstərir?

- A) Diş ətinin iltihabını
- B) Qapağın qalınlığını
- C) Qapağın boyun hissədən daralmasını
- D) Qapağın dişətinə keçmə uzunluğunu
- E) Qapaq ekvatorunun qabarıqlığını

Gips ştampın üzərində 2 boyun görünür: klinik və anatomik. Klinik boyun dişəti kənarını bildirir. Ondan 1 mm aşağıda 2-ci boyun, yəni anatomik boyun qələmlə çəkilir. (I-nin dəqiq təkrarı) və şpatellə cızılır. Bu cızıq metal ştamp üzərində əks olunur və gələcək qapağın uzunluğunu, yəni dişəti cibinə nə qədər keçəcəyini bildirir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 140-141

326) Qızıl əsaslı diskin qalınlığı nə qədərdir?

- A) 0,20 mm
- B) 0,22 mm
- C) 0,35 mm
- D) 0,30 mm
- E) 0,25 mm

Qızıl əsaslı xəlitədən alınmış diskin qalınlığı 0,25-0,28 mm, paslanmayan poladdan olanlar isə 0,20-0,22 mm olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 142

327) Tezəriyən metalın qızıla qarışmasının aradan qaldırmaq üçün nə etməli?

- A) Tezəriyən metal qızıla qarışa bilməz
- B) Tezəriyən metalı qızıldan ayırmağa ehtiyac yoxdur
- C) Gilizi qaynar suya atmaq
- D) Pensetlə çıxarmaq
- E) 1-2 dəqiqə HCl turşusunda qaynadılmalı

Tezəriyən metalın qızıl gilizin üzərində hətta çox az bir miqdarda qalması qızıl qapağın korroziyaya uğramasına səbəb ola bilər. Bunun qarşısını almaq üçün ştamplama bitdikdən sonra qızıl qapaq 1-2 dəqiqə HCl turşusunda qaynadılır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 144

328) Hazırlanma texnikasına görə neçə cür qapaq var?

- A) Teleskopik, ortodontik
- B) Yalnız bir növ qapaq var, o da ortopedik
- C) Tökmə, ştamplanmış
- D) Metal, qeyri-metal, kombinəedilmiş
- E) Tam tökmə, ekvator

Qapaqlar müxtəlif xassələrinə görə təsniflənir. Təyinatına görə: bərpaedici və fiksasiyaedici. Qapaqlar daimi və müvəqqəti olur. Konstruksiyasına görə: tam, ekvator, yarımqapaq, teleskopik. Hazırlanma üsuluna görə: tökmə və ştamplama. Materialına görə: metal, qeyri-metal, kombinəedilmiş

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 144

329) Asma protezin körpüvari protezlə eyni xüsusiyyəti hansıdır?

- A) Hər ikisi çıxan protezdır
- B) Onlardan ortodontiyada da istifadə edilir
- C) Hər ikisi bir diş protezidir
- D) Hər ikisi diş sırası üçün çıxmayan protezdır
- E) Hər ikisinin iki dayaq elementi var

Körpüvari və konsol protezlər diş cərgəsi qüsurlarını bərpa etmək üçün hazırlanır. Körpüvari protezin hər iki tərəfdən dayaq elementi olmalıdır, hətta lazım gəldikdə 3 dayağı belə ola bilər. Konsol protezlər isə birtərəfli fiksasiyası olan konstruksiyalara deyilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

330) Körpüvari protez neçə hissədən ibarətdir?

- A) 4
- B) 2
- C) 1
- D) 3
- E) 5

Körpüvari protezlər 2 hissədən ibarətdir: əsas olan aralıq və dayaq elementlərdən. Dayaq elementi kimi taxmalardan, qapaqlardan və şiftli dişlərdən istifadə olunur. Aralıq hissənin 3 növü var: yəhərəbənzər, yuyulan, toxunan.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

331) Üç dayaq dişindən biri əyri olduqda körpüvari protezin konstruksiyası necə olmalıdır?

- A) Protezin yaxşı fiksasiyası üçün əyri dişin metal səthində çuxur açılır
- B) Protezin dörd dayaq elementi olmalıdır
- C) Əyri olan dişlər mütləq şəkilməlidir
- D) Protezin aralıq hissəsi üç qapaq arasında lehimplənməlidir
- E) Protez üç dayaq qapağından ibarət olmalıdır

Körpüəbənzər protezin maneəsiz oturdulması üçün konstruksiya elə qurulmalıdır ki, çeynəmə təzyiqi eyni zamanda dayaq dişlərinin üçünə də düşsün, lakin protezin aralıq hissəsi yalnız 2 dayaq qapağı ilə lehimplənsin. Protezin aralıq hissəsi 2 düz dayaq nöqtəsindəki qapaqlara lehimpləmə vasitəsilə bərkidilir və o biri hissəsi konvergensiyaya edən dişdəki çuxurluğa mexaniki olaraq söykənir.

Ədəbiyyat: Ə.A.Əhmədov. Ortopedik stomatologiya. "Maarif" nəşriyyatı, Bakı, I-II hissə 1992, səh 190

332) Selikli qışaya ön tərəfi ilə yatan aralıq hissə necə adlanır?

- A) Toxunan
- B) Qarmaqşəkili
- C) Yuyulan
- D) Asılan
- E) Yəhərəbənzər

Toxunan və yuyulan formaların eyni cəhəti hər ikisində gigiyenik olmasıdır. Toxunan forma damağa yalnız vestibulyar səthi ilə toxunur, bununla o gigiyenik cəhətdən əlverişlidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

333) Hansı variant yuyulan formaya aid deyil?

- A) Çənə sümüyünün atrofiyası zamanı istifadə edilir
- B) Gigiyenikdir
- C) Selikli qışanın iltihabına səbəb olur.
- D) Ağız boşluğuna baxan səthi hamar olmalıdır
- E) Ön dişlərə hazırlanması əks göstərişdir

Körpüvari protezlərin aralıq hissəsinin 3 növü var:

1. Yəhərəbənzər
2. Yuyulan (asma)
3. Toxunan

Yuyulan forma yalnız çəynəmə dişlərinə tətbiq edilir, çox gigiyenikdir.

Selikli qışanın iltihabına səbəb olmur, çənə sümüyünün atrofiyası zamanı istifadə edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

334) Plastmanın formalaşdırılması zamanı artığı nə edilir?

- A) Qaynayan suya atılır
- B) İşçi stolun daxilində bərkiməsi gözlənilir
- C) Soyuq suya atılır
- D) Başqa bir protez üçün istifadə edilə bilər
- E) Tullantı qutusunda atılır

Plastmasın formalaşdırılması zamanı artıqları tullantı qutusunda atılır. Onun başqa bir protez üçün istifadəsi mümkün deyil. Bu döner prose deyil, yəni qızdırıldıqda onlar yeni formaya salına bilməz.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 70-75

335) Dublikat qəlib almaq üçün hidrokolloid kütlə neçə dərəcə temperatura qədər əridilməlidir?

- A) 80⁰
- B) 60⁰
- C) 30⁰
- D) 40⁰
- E) 20⁰

Yalnız 40⁰ dərəcəli temperatura qədər əridildikdə hidrokolloid kütlədən dublikat qəlib almaq olar.

Ədəbiyyat: Х.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 82
В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 64

336) Taxma nəyə deyilir?

- A) Dişin formasını bərpa edən çıxmayan protezə
- B) Ştift vasitəsilə taxılmış protezə
- C) Diş boşluğuna yerləşdirilmiş yad cismə
- D) Diş cərgəsinə hazırlanan çıxmayan protezə
- E) Laboratoriya yolu ilə hazırlanmış mikro protezə

Taxmalar mikroprotezlərə aiddir. Diş tacının pozulmuş anatomik forması onların köməyilə bərpa edilir. Taxma metaldan, qeyri-metaldan və eləcə də üzlüklü (metal, sement-silikat, plastik kütlə və ya çininin kombinasiyasından) olur. Taxmanın mum modelinin hazırlamağın əsasən iki üsulu vardır: düz və dolay üsulla. Bundan başqa kombinə edilmiş üsul da vardır, lakin həmin üsuldan nadir hallarda istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 , səh 131-132

337) Materialına görə süni qapaqlar hansı hissələrə bölünürlər?

- A) Metal və plastmas qapaqlar
- B) Ştamplanmış, qızıl, titan
- C) Teleskopik və ekvator qapaqlar
- D) Tam və yarımqapaqlar
- E) Metal, plastmas, keramik (çini) qapaqlar, kombinə edilmiş

Qapaqlar müxtəlif xassələrinə görə təsniflənir. Təyinatına görə: bərpaedici və fiksasiyaedici. Qapaqlar daimi və müvəqqəti olur. Konstruksiyasına görə: tam, ekvator, yarımqapaq, teleskopik. Hazırlanma üsuluna görə: tökmə və ştamplama. Materialına görə: metal, qeyri-metal, kombinə edilmiş.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı, 2008, səh 88

338) Dişin çeynəmə qabalarını modelləşdirərkən onları nə üçün hündür etmirlər?

- A) Antaqonistə toxunmamalı
- B) Diş cərgəsində görünməsin
- C) Dayaq dişi laxlatmasın
- D) Antomik formasının
- E) Çənənin hərəkətinə mane olmasın

Dişin çeynəmə qabalarını modelləşdirərkən onları hündür etmək olmaz, çünki onlar dişləmi pozmamalı, çeynəməyə və nitqə mane olmamalı, antoqanistinə uyğun olmalı, ondan qısa və ya uzun ola bilməz.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 61-62

339) Tikişli qapaqlar nə zaman hazırlanmalıdır?

- A) Kəskin bilinən ekvator olduqda və ya boyun nahiyəsilə kəsici səthin arasındakı fərq çox olduqda
- B) Yalnız azı dişlərə
- C) Tacları xırda olan dişlərə
- D) Dişlərin tacı qısa olduqda
- E) Çeynəyici səth hamar olduqda

Tikişli qapaqlar kəskin nəzərə çarpan ekvator olduqda və ya boyun nahiyəsilə kəsici səthin arasındakı fərq çox olduqda yalnız tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 69

340) Standart gilzdən ştamplanmış qapaq hazırlayarkən onu neçə dəfə qızdırırlar?

- A) 2-3 dəfə
- B) 10 dəfə
- C) 1 dəfə
- D) Yalnız polad qapaq qızdırılmalıdır

E) Neçə dəfə qızdırılması samsondan keçirilmənin sayından asılıdır

Gilizlərin samsondan bir neçə dəfə keçirilməsi metalın strukturunun və xassələrinin dəyişməsinə gətirib çıxarır. (metal plastikliyini itirir, codlaşır və ştamplanması çətinləşir) Bunun üçün onun əvvəlki strukturunun bərpa edilməsi üçün iş əsnasında termiki emal edilməlidir. Qızıl gilizlər qızarana qədər qarelkanın odunda yandırılır. Polad gilizlər isə körük aparatının odunda (700^0 - 800^0 C) qızdırılır, sonra isə suda və ya havada soyudulur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 64

341) Qaynaq aparatı ilə tezəriyən ərintiləri nəyə görə əritmək olmaz?

- A) Qaynaq aparatı altında tezəriyən metal buxarlanır
- B) Ərimə sürətini idarə etmək çətinidir
- C) Kadmiumun zəhərli buxarı əmələ gəlir
- D) Ərintinin keyfiyyəti sürətlə pozulur
- E) Ətrafa dağıla bilər

Tezəriyən metal qaynaq aparatında qızdırılmalı, çünki onun ərimə dərəcəsi çox aşağıdır. Tezəriyən metal bir ərintidir, onun tərkibində qurğuşun və Pb (qalay) var. Bu metalların ərimə dərəcəsi aşağıdır. Sn (232^0 C), Pb (327^0 C). Müxtəlif kristallik strukturların ərintidə mexaniki əlaqəsi zamanı ərimə dərəcəsi bir az da aşağı düşür.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 158

342) Ağızda yoxlanmadan əvvəl tək metal qapaqları nə etmirlər?

- A) Ağartırlar
- B) Ağardırlar
- C) Cilalayrlar və parıldadırlar
- D) Parıldadırlar
- E) Ağardırlar və cilalayrlar

Ağızda yoxlanmadan əvvəl tək metal qapaqları ağartmaq, cilalamaq, parıldatmaq olmaz. Çünki qapaqda hər hansı bir nöqsan olduqda onu aradan qaldırmaq üçün yenidən qızdırmaq lazım gələ bilər. Qapaqların 2 dəfə qızdırılması metalın keyfiyyətinə əks təsir göstərir. Bunun üçün qapaq tam hazır vəziyyətə gəldiyindən, ağız boşluğunda yoxlandıqdan sonra ağardılır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 165

343) Dişin tac hissəsini modelləşdirdikdə onun həcmi nə zaman artırılır?

- A) Çini qapaqlarda
- B) Tökmə qapaqlarda
- C) Plastmas qapaqlarda
- D) Ştamplanmış qapaqlarda
- E) Teleskopik qapaqlarda

Dişin tac hissəsini modelləşdirdikdə onun həcmi plastmasla qapaq hazırlayarkən artırılır. Mum forma plastmasla əvəz olunduqda pardaxlama zamanı müəyyən qədər yonulur, formaya salınır.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı, 2008, səh 96

344) Materialından və hazırlanma üsulundan asılı olmayaraq düzgün hazırlanmış qapaq aşağıdakı tələblərdən hansına cavab verməlidir?

- A) Müxtəlif qalınlıqda olmalıdır
- B) Taca bütün perimetri boyu kip oturmalıdır
- C) Dişin anatomik formasına tam uyğun olmalıdır
- D) Dişlə qapaq arasında sement üçün məsafə saxlanmalıdır
- E) Eyni qalınlığa malik olmalıdır

Çıxmayan konstruksiyalar hamısı ağız boşluğuna sement vasitəsilə fiksasiya edirlər, materialından və hazırlanma üsulundan asılı olmayaraq. Bu səbəbdən dişlə qapaq arasında sement üçün məsafə qalmalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

345) Tam tökmə körpüvari protezlərin eyni adlı lehimlənmiş protezdən üstünlüyü nədir?

- A) Möhkəmlilik və etibarlılıq
- B) Yalnız metaldan hazırlana bilməsi
- C) Gigiyemikliyi
- D) Sadə hazırlanması
- E) Estetikliyi

Tam tökmə körpüvari protezlərin eyni adlı lehimlənmiş protezdən üstünlüyü möhkəmliyi və etibarlılığıdır. Lehimlənmiş protezin zəif yeri lehim sahəsidir, tam tökmə protezdə bu yoxdur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 99

346) Körpüvari protezin metal ərintilərindən hazırlanmış aralıq hissəsi necə adlanır?

- A) Süni dişlər
- B) Metal-plastmas
- C) Metal-keramika
- D) Üzlük
- E) Tökmə

Körpüvari protezin metal ərintilərindən hazırlanmış hissəsi tökmə adlanır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

347) Körpüvari protezə aid olan mənfi cəhət hansıdır?

- A) Çeynəmə aktını 90% bərpa edir
- B) Dişlərin konvergenziyasının qarşısını alır
- C) Protezə tez öyrəşmək olar
- D) Protez ağızda az yer tutur
- E) Dayaq elementi üçün sağlam dişlər yonulur

Körpüvari protezlərin bütün konstruksiyalar kimi mənfi cəhətləri var. Bu cəhətlərdən biri də dayaq elementi üçün sağlam toxumaların yonulmasıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 89

348) Dişin tac hissəsini modelləşdirdikdə onun həcmi hansı konstruksiyada azaldırlar?

- A) Keramik
- B) Tökmə
- C) Ştamplama
- D) Kombinə edilmiş
- E) Plastmas

Modelləşdirilmiş dişin həcmi bərpa olunan dişin həcmindən metalın qalınlığı qədər (0,25-0,30mm) az olmalıdır. Qabarları isə iti olmamalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 61

349) Hansı aralıq hissənin ağız boşluğuna baxan səthi hamar olmalıdır?

- A) Toxunan

- B) Toxunan və asılan
- C) Asılan
- D) Yəhərəbənzər
- E) Yəhərəbənzər və asılan

Körpüvari protezin aralıq hissəsini modelləşdirərkən bir dişdən o biri dişə keçid hamar olmalıdır. Çünki oral səthdən bir dişdən o biri dişə keçid modelləşdirildikdə dilin selikli qişasının zədələnməməsinin qarşısını almaq üçün hamar forma verilməlidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

350) Güdüllü qapaqlar nə zaman hazırlanır?

- A) Dişlər adi üsulla yonulduqda
- B) Diş tacı pilləli yonulduqda
- C) Diş tacının xeyli və ya tamamilə dağılmasında
- D) Ortodontik aparatları fikssasiya etmək üçün
- E) İmplant qoyulduqda

Güdüllü qapaqlar diş tacının xeyli hissəsi və ya tamamilə dağıldıqda hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 79-80, 86

351) Plastmas körpüvari protezlər üçün çeynəmə dişlərdən dayaq dişi kimi istifadə etmək olarmı?

- A) Dişlər pilləli yonularsa olar
- B) İstənilən dişlərdən istifadə etmək olar
- C) Tacı qısa olan dişlərdən olmaz
- D) Dişlərin adi yonulması zamanı olar
- E) Çeynəmə təzyiqinə davam gətirməz

Çünki bu konstruksiya çeynəmə təzyiqinə davam gətirmir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 96

352) Vilyams tərəfindən təklif olunmuş yarımqapağın xüsusiyyəti nədir?

- A) Dişəti cibinə 0,3 mm keçir
- B) Dişin kəsici səthini örtmür
- C) Ekvator xəttinə qədər olur
- D) Dişin vestibulyar səthi açıq qalır

E) Diş boynundan görünür

Yarımqapaqlar dişin oral, aproksimal və çeynəmə səthlərini örtür və dayaq elementi kimi istifadə olunur. Yarımqapaq hazırlandıqda dişin vestibulyar səthi yonulmur və qapaqla örtülmədiyi üçün estetik baxımdan əlverişli protez növü kimi istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 103

353) Fiksasiyaedici qapağa nə aid deyil?

- A) Dişəti cibinə 0,5 mm keçir
- B) Diş tacını əks etdirir
- C) Körpüvari protezlərdə dayaq məqsədilə istifadə edilir
- D) Ştift vasitəsilə fiksasiya olunan qapaq
- E) Dişəti cibindən 0,1 mm aralı olur

Fiksasiyaedici qapağa aid olan tələblər bunlardır:

1. *Diş tacını əks etdirir*
2. *Dişəti cibinə 0,5 mm keçir*
3. *Körpüvari protezlərdə dayaq məqsədilə istifadə edilir*
4. *Ştift vasitəsilə fiksasiya olunan qapaq*

Fiksasiyaedici qapaq diş əti cibindən 0,1mm aralı ola bilməz.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 88

354) Standart dişlərdən istifadə etməklə hazırlanan plastmas qapağın adı plastmas qapaqdan fərqi nədir?

- A) Qeyri-estetikliyi
- B) Rənginin tez dəyişməsi
- C) Dişəti cibinə keçməsi
- D) Mexaniki təsirə qarşı davamlılığı
- E) Fiziki xüsusiyyətləri

Standart dişlərdən hazırlanan plastmas qapaqlar adı plastmas qapaqlardan mexaniki təsirə qarşı davamlılığı ilə fərqlənir. Fabriklərdə yüksək texnoloji şəraitdə hazırlanmış dişlər daha keyfiyyətli və möhkəmdir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 96

355) Tam tökmə körpüvari protezlərin müsbət xüsusiyyəti hansıdır?

- A) Estetikdir
- B) Dişlərin patoloji sürtülməsində geniş istifadə edilir
- C) Gigiyenik deyil
- D) Selikli qışada iltihab törətmir

E) Ağızda metal dadı hiss olunmur

Tam tökmə üsulu ilə hazırlanan körpüyəbənzər protezlərin hazırlanmasında protez materialı kimi qızıl, kobalt-xrom, palladium və gümüş əsaslı xəlitələrdən istifadə edilir. Bu metal konstruksiya vasitəsi ilə dişlərin anatomik formasını tam bərpa etmək mümkün olduğundan, ondan dişlərin patoloji sürtülməsində geniş istifadə edilir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 136

356) Hansı variant polimerləşən ölçü materiallarına aiddir?

- A) Ekzofleks, tiodont, elastik
- B) Repin, stomalgin, dupofleks
- C) Etakril, dentol, sielast
- D) Sielast, ekzofleks
- E) Repin, dentol, stomalgin

Hal-hazırda mövcud olan ölçü materialları şərti olaraq aşağıdakı qruplara bölünür:

1. Kristallaşan ölçü materialları-repin, dentol,dentia, plastodent, kaveks,verteks və s
2. Termoplastik ölçü materialları-stens, ortokor,dentafol, adgezial,mukodin
3. Elastiki ölçü materialları-stomalgin, ipin, kromopan,alteks,vereks və s
4. Polimerləşən ölçü materialları (rezinəbənzər)-sielast, ekzofleks, dentofleks, impressional və s.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 78

357) Ölçü alma neçə mərhələdə gedir

- A) 4
- B) 6
- C) 2
- D) 3
- E) 8

Ölçü almanın aşağıdakı mərhələsi var:

1. Ölçü qaşığının düzgün seçilməsi
2. Ölçü materialının qarışdırılıb qaşığ üzərinə yerləşdirilməsi
3. Qaşığın ağız boşluğuna yerləşdirilməsi
4. Gələcək ölçünün kənarlarının formalaşdırılması
5. Qaşığın ağız boşluğundan çıxarılması
6. Ölçünün qiymətləndirilməsi.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983,сəh 49

358) Təbii abraziv materiallara hansılar aiddir?

- A) Frezlər, korund
- B) Koarborund, frezlər
- C) Karund, almaz
- D) Sumbata, karbid bora
- E) Karborund, sumbata

Abraziv materiallar 2 qrupa bölünür: təbii və süni. Təbiilər bunlardır: korund, almaz, sumbata, pemza. Sünilər bunlardır: karborund, qrafit, xrom və dəmir oksidləri, elektrokorund.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı, 2008, səh 75

359) H₂SO₄-22%, HCl-?, H₂O-?

- A) 5%, 73%
- B) 44%, 34%
- C) 10%, 68%
- D) 42%, 6%
- E) 47%, 31%

Metal ərintilərin ağardılması qeyri-üzvi turşularla aparılır. Paslanmayan polad üçün ağardıcı məhlulların reseptləri bunlardır:

1. HCl-44%, H₂SO₄-22%, H₂O-34%
2. HCl-47%, HNO₃-6%, H₂O-47%
3. HCl-5%, HNO₃-10%, H₂O-85%

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 166

360) Düz dişləm hansı dişləm növünə aiddir?

- A) Transversal
- B) Saqital
- C) Patoloji
- D) Ortoqnatik
- E) Fizioloji

Dişləmlər fizioloji və patoloji olmaqla 2 qrupa bölünür. Fizioloji dişləmlərə ortoqnatik, düz, fizioloji proqnatiya və fizioloji opistoqnatiya aiddir. Patoloji dişləmlərə isə distal, mezial, dərin, açıq və çəp dişləm aid edilir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı, 2008, səh 40

361) Konsol protez haqqında verilənlərdən hansı səhv deyil?

A) Birtərəfli dayaq nöqtəsi olan körpüvari protezdir

B) Bir diş protezidir

C) Dayaq nöqtəsi kimi medial hissədə olan dişdə pəncə yaradılmadır

D) Yalnız köpək dişlərinə tətbiq olunur

E) Aralıq hissə və iki dayaq qapağı var

Körpüvari və konsol protezlər diş cərgəsi qüsurlarını bərpa etmək üçün hazırlanır. Körpüvari protezin hər iki tərəfdən dayaq elementi olmalıdır, hətta lazım gəldikdə 3 dayaqı belə ola bilər. Konsol protezlər isə birtərəfli fiksasiyası olan konstruksiyalara deyilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 57

362) Kombinəedilmiş qapaqda plastmasın fiksasiyasını təmin edən nədir?

A) Qapağın vestibulyar qapalı hissəsi

B) Çeynəyici səth

C) Dişəti cibi

D) Mişarabənzər hissə

E) Kəsici səth

Kombinəedilmiş qapaqda plastmasın fiksasiyasını təmin edən mişarabənzər kəsiklərdir ki, bunlar vestibulyar səthdə açılır. Bu M.Y.Belkin üsulu ilə kombinəedilmiş qapağın hazırlanmasıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарева. Руководство для зубных техников. «Медицина», Ленинград, 1983, səh 75

363) Hazırlanma üsuluna görə körpüyəbənzər protezlərin növləri hansıdır?

A) Lehimli, tam tökmə, kombinəedilmiş

B) Birdayaqlı, ikidayaqlı

C) Lehimli, metal-plastmas, metal-keramik

D) Tam tökmə, yəhərvəri, taxmalı

E) Taxmalı, şiftli, güdüllü

Hazırlanma üsuluna görə körpüyəbənzər protezlər lehimli, tam tökmə və kombinəedilmiş ola bilər. I halda körpüyəbənzər protezin dayaq elementləri və aralıq hissəsi ayrı-ayrılıqda hazırlanır. Sonradan bir-birinə lehimlənir. Tam tökmə körpüyəbənzər protezlərdə isə dayaq elementləri və aralıq hissə bir yerdə əridilmiş metal xəlitədən tökülür. Həmçinin təkcə metaldan hazırlanmış və metal ilə plastmas yaxud çininin kombinasiyasından hazırlanmış körpüyəbənzər protezlər olur.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev “Ortopedik Stomatologiya”. Bakı, 2008, səh 122

364) Adgeziv körpüyəbənzər protezlərin dayaq dişlərə fiksəedici hissələri hansılardır?

- A) Şiftli dişlər, qövsələr
- B) Taxmalar, qarmaqlar, güdüllər
- C) Şiftlər, qövsələr, güdüllər
- D) Güdüllər, taxmalar
- E) Klammerlər, okklüziya pəncələri

Adgeziv körpüyəbənzər protezlərə fiksasiya hissələri-klammerlər, okklüziya pəncələri və s. Adgeziv körpüyəbənzər protezlərin üstünlüyü ondadır ki, digər konstruksiyalardan fərqli olaraq onlar hazırlananda, ən travmatik əməliyyat olan dayaq dişinin sərt toxumaları yonulmur. Bu protezlər estetik baxımdan əlverişlidir, çünki protezin fiksəedici elementləri dişlərin oral səthində yerləşdiyindən kənarında görünür.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı, 2008, səh 137

365) Samson aparatından keçirilmiş gilizin diametri nəyə uyğun olmalıdır?

- A) Diş boynunun diametrindən az olmalıdır
- B) Diş boynunun diametrindən çox olmalıdır
- C) Dişin tacının diametrinə uyğun olmalıdır
- D) Dişin boyun nahiyəsinin diametrinə
- E) Dişin ekvatoruna

Samson aparatından keçirilmiş gilizin diametri dişin boyun nahiyəsinin diametrinə uyğun olmalıdır. Hazır giliz ştampa zorla keçirilməlidir. Giliz ştampın üzərinə qoyulur və çəkiyə ç

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 143

366) İmplantat üzərində protez hazırlanmasının hansı üsulları var?

- A) Bilavasitə və vaxtı uzadılmış
- B) Bilavasitə, vaxtı uzadılmış, kombinəedilmiş
- C) Düz, əks, qarışıq
- D) Bilavasitə və əks
- E) Düz və əks

İmplantat tətbiqi ilə dişlərin protezlənməsinin 2 üsulu var: bilavasitə və vaxtı uzadılmış.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

367) Bilavasitə protezləmədə protez hansı hissələrdən ibarətdir?

- A) Dayaq qapaqlı körpüvari protez, implantat
- B) Asma körpüvari protez, implantat
- C) Dayaq dişləri, implantat, plasstmas
- D) Süni dişlər, plastmas, implantat
- E) Dayaq qapaqlı və aralıq hissəli körpüvari protez, implantat

Bilavasitə protezləmədə protez dayaq qapaqları və aralıq hissədən ibarət olan körpüvari protezdən və implantatdan ibarətdir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

368) Bilavasitə protezləmədə diş texniki hansı elementləri hazırlayır?

- A) Proses birmomentli klinikada həkim tərəfindən yerinə yetirilir
- B) İmplantatı
- C) Aralıq hissəni
- D) Qapaqlar və aralıq hissə
- E) Qapaqları

Dişlər yonulduqdan sonra diş texniki qapaqları və sonra aralıq hissəni hazırlayır.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

369) İmplantın gips modelinin hansı səthində dərinlik açılır?

- A) Ön səthdə
- B) Dişlərin kontakt səthində
- C) Yan səthdə
- D) Arxa səthdə
- E) Ön və arxa səthlərdə

Gips modelin yan səthində dərinlik açılır.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

370) Gips modeli üzərində açılan dərinlik hansı səviyyədə açılır?

- A) Dayaq dişin tacı hündürlükdə

- B) Alveol yuvasına qədər
- C) Ştiftə qədər
- D) Ştiftən aşağı
- E) Ştiftən yuxarı

Açılan dərinlik ştiftə qədər olmalıdır.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

371) Dərinliyin üzərində hansı element modelləşdirilir?

- A) Ştift
- B) İmplantat
- C) Qapaq
- D) Körpüvari protez
- E) Aralıq hissə

Gips model üzərindəki dərinlikdə implantat modelləşdirilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

372) Gips model üzərində çatmayan dişlər hansı materialdan hazırlanır?

- A) Gipsdən
- B) KXS-dən
- C) Paslanmayan poladdan
- D) Titandan
- E) Mumdan

Gips model üzərində mumdan çatmayan dişlər modelləşdirilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

373) Mum kompozisiya hansı üsulla əvəz olunur?

- A) Lehimləmə
- B) Tökmə
- C) Əritmə
- D) Polimerləşdirmə
- E) Ştamplama

Mum kompozisiya tökmə üsulu ilə ərinti ilə əvəz olunur.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

374) Tökmədən sonra hazır hissə dayaq qapaqlarına necə bərkidilir?

- A) Qaynaqla
- B) Qarmaqla
- C) Sementlə
- D) Yapışqanla
- E) Lehimləmə yolu ilə

Tökmədən sonra hazır hissə işlənir, modelə oturdulur və dayaq qapaqlarına lehimlənir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

375) Tam dişsiz çənələrdə implantat üzərində hazırlanan protez ştiftləri ağız boşluğuna hansı yolla fiksasiya edilir?

- A) Qıfıl və teleskopik qapaqla
- B) Teleskopik qapaq və maqnitlərlə
- C) Teleskopik, qıfıl və maqnit bərkidicilərlə
- D) Teleskopik qapaqlarla
- E) Qıfıl və maqnit bərkidicilərlə

Tam dişsiz çənələrdə implantat üzərində hazırlanan protez ağız boşluğuna teleskopik, qıfıl və maqnit sistemli bərkidicilərlə fiksasiya edilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

376) İmplantat tətbiqinin mümkün olmadığı yerdə süni diş necə yerləşdirilir?

- A) Dayaq qapaqlarına sementlənir
- B) İmplantat üzərində
- C) Alveolyar çıxıntı nahiyələrində
- D) Qonşu dişlərə sementlənir
- E) İmplantatla təbii dişlər arasında

Protez bazisi üzərindəki süni dişlər implantasiya üçün şərait olmadıqda alveolyar çıxıntı nahiyələrində yerləşdirilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 266

377) Diş texniki protez hazırlayarkən dayağı necə stabilizasiya etməlidir?

- A) Protez yatağı toxumalarına uyğun
- B) Protez bazisinə uyğun
- C) Diş cərgəsinə uyğun
- D) Gələcək implantatlara uyğun
- E) Diş qövsünə uyğun

Protez konstruksiyasının dayağını stabilləşdirən diş texniki stabilizasiyanı diş qövsünə uyğunlaşdırılmalıdır.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 267

378) Qıfıllı çıxan protez hazırlanması zamanı patrisa və tac hansı materialdan modelləşdirilir?

- A) Metal ərintisi
- B) Mum
- C) Silikon kütlə
- D) Gips
- E) Plastmas

Super gipsdən tökülmüş model üzərində mumdan tac və patrisa modelləşdirilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 268

379) Modellərin hazırlanması üçün tələb olunan element nədir?

- A) İmplantat özü
- B) İmplantatın fərdi laborator analoqu
- C) İmplantatın standart laborator analoqu
- D) Mum kompozisiya
- E) İmplantatın klinik analoqu

Abatmentlərin ölçü də fiksasiyasından sonra işçi model hazırlanır. Modellərin hazırlanması üçün standart laborator analoqlar tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

380) Diş implantatı üzərində ortopedik konstruksiya hazırlanması zamanı neçə işçi model alınır?

- A) 3
- B) 4

- C) 1
- D) 2
- E) 5

Diş implantatı üzərində ortopedik konstruksiyaların hazırlanmasında, standart restavrasiyalardakı kimi 2 növ işçi model tətbiq olunur: Sökülən və sökülməyən

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

381) Diş implantatı üzərində ortopedik konstruksiya hazırlanması zamanı hansı işçi modellər alınır?

- A) Sökülən və tam
- B) Sökülən və sökülməyən
- C) Qatlanan və tam
- D) Tam və qatlanan
- E) Sökülən və qatlanan

Diş implantatı üzərində ortopedik konstruksiyaların hazırlanmasında, standart restavrasiyalardakı kimi 2 növ işçi model tətbiq olunur: Sökülən və sökülməyən.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

382) Şəffaf metilmetakrilat lövhələrdən implantat üzərindəki protez hazırlanmasının hansı mərhələsində istifadə olunur?

- A) Protezin cilalanmasında
- B) Mum kompozisiyasının hazırlanmasında
- C) Model alınmasında.
- D) Protezin polimerləşdirilməsində
- E) Dişlərin düzülməsində

10x65x75 mm-lik şəffaf metilmetakrilat lövhələrdən modelin əsasinin alınmasında istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

383) İmplantın modelinin əsası nədən ibarətdir?

- A) Çəhrayı metilmetakrilat lövhədən
- B) Şəffaf metilmetakrilat lövhədən
- C) Gipsdən
- D) Latun şiftədən
- E) Silikon kütlədən

10x65x75 mm-lik şəffaf metilmetakrilat lövhələrdən modelin əsasının alınmasında istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

384) İmplantat üzərindəki protez üçün işçi model hansı mərhələdən sonra hazırlanır?

- A) İmplantatın ağız boşluğunda yoxlanılmasından sonra
- B) Abatmentlərin ölçü üzərində dəqiq oturdulmasından sonra
- C) Abatmentlərin ağız boşluğuna dəqiq oturdulmasından sonra
- D) İmplantatın gips üzərinə dəqiq oturdulmasından sonra
- E) Abatmentlərin gips üzərinə dəqiq oturdulmasından sonra

Abatmentlərin ölçü də fiksasiyasından sonra işçi model hazırlanır. Modellərin hazırlanması üçün standart laborator analoqlar tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

385) İmplantat üzərində protezin modelini hazırlamaq üçün hansı materiallar lazım gəlir?

- A) Latun ştift, sərt frez, epoksid qatranı
- B) Almaz ştift, sərt frez, epoksid qatranı
- C) Latun ştift, rezin frez, epoksid qatranı
- D) Almaz ştift, rezin frez, epoksid qatranı
- E) Latun ştift, sərt frez, rezin frez

Protezin modelini hazırlamaq üçün latun ştift, sərt frez, epoksid qatranı və s kimi materiallar lazım gəlir.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

386) İmplantat üzərində protez hazırlayarkən kolpakin kənarı nəyi göstərir?

- A) Qapaq kənarının enini
- B) Qapaq kənarının diametrini
- C) Qapağın enini
- D) Qapağın uzunluğunu
- E) Qapaq kənarının uzunluğunu

İşçi modelin alınması zamanı kolpakin kənarı qeyd olunur ki, bu da qapaq kənarının uzunluğunu göstərir.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

387) İmplantat üzərindəki protezin kolpak və qapağının keyfiyyətli birləşməsi üçün aralıq hissə nə zaman bura ilə örtülür?

- A) Modelləşdirmədən əvvəl
- B) Qapağın aralıq hissə ilə birləşdirilməsindən sonra
- C) Modelləşdirmədən sonra
- D) İmplantat üzərinə hazır protezin oturdulmasından əvvəl
- E) Qapağın aralıq hissə ilə birləşdirilməsindən əvvəl

Kolpak və qapağın daha keyfiyyətli birləşməsi üçün aralıq hissənin modelləşdirilməsindən əvvəl bura ilə örtülür.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

388) İmplantat üzərinə hansı növ protezlər hazırlanır?

- A) Hissəvi çıxan və şərti çıxan
- B) Çıxan və çıxmayan
- C) Tam çıxan və şərti çıxan
- D) Bügel və konsol
- E) İmmediat və bügel

İmplantat quraşdırılmasından sonra 2 növ protezləmə -çıxan və çıxmayan protez mümkündür.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

389) Düzümlü əsaslı olan çıxan protez üçün neçə implantat tələb olunur?

- A) 1
- B) 6
- C) 3
- D) 2
- E) 4

Düzümlü əsaslı tam çıxan protez hazırlanması üçün cəmi 4 implantatın olması bəsdir.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

390) İmplantat üzərinə hazırlanacaq protezin mum konstruksiyası üzərindəki süni dişlərə nə üçün silikon kütlə çəkilir?

- A) Fiksasiya üçün
- B) Mərkəzi okklüziyanın təyin etmək üçün
- C) Hündürlüyü artırmaq üçün
- D) Mumun rahat əridilməsi üçün

E) Davamlılığını artırmaq üçün

Mum kompozisiya pasiyentin ağız boşluğunda yoxlanılır. Sonra laboratoriyada süni dişlərin vestibulyar səthinə fiksasiya məqsədilə silikon kütlə çəkilir.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

391) İmplantat üzərinə hazırlanacaq protezin mum konstruksiyasında süni dişlərin hansı səthinə silikon kütlə çəkilir?

- A) Vestibulyar
- B) Çeynəmə
- C) Aproximal
- D) Oral
- E) Kontakt

Mum kompozisiya pasiyentin ağız boşluğunda yoxlanılır. Sonra laboratoriyada süni dişlərin vestibulyar səthinə fiksasiya məqsədilə silikon kütlə çəkilir.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

392) Hansı element implant üzərində damaq kəsikli qısa sərhədli çıxan lövhəli protez hazırlanmasına imkan verir?

- A) Yivli implantat
- B) Attaçmen
- C) Şarnir
- D) Matrisa
- E) Patrisa

Yivli implantatın təbii çıxan lövhəli protezin sərhəddi qısa və damaq nahiyyəsində kəsiklə hazırlamağa imkan yaradır.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

393) Tökmə presləmə metodunun son mərhələsində protez üzərinə nə üçün işıqdan bərkliyən lak çəkilir?

- A) Xüsusi hamar və parıltılı səth yaranır
- B) Protezin davamlılığını artır
- C) Protezin implantat üzərində fiksasiyasını təmin edir
- D) Gələcəkdə protezin gigiyenik təmizliyinə ehtiyac qalmır
- E) Tökmə konstruksiyasının istifadə müddətini uzadır

Tökmə presləmə metodunun son mərhələsində texnik protez üzərinə xüsusi işıqdan bərkliyən lak çəkilir. Bu hamar və parıltılı səth yaradır, protezə qulluğu asanlaşdırır.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

394) Tökmə presləmə metodunun son mərhələsində protezin hamar və parıltılı olması üçün üzərinə nə çəkilir?

- A) İşıqdan bərkiyən lak
- B) İzokol
- C) Benzin
- D) Silikon kütlə
- E) İstidən bərkiyən lak

Tökmə presləmə metodunun son mərhələsində texnik protez üzərinə xüsusi işıqdan bərkiyən lak çəkilir. Bu hamar və parıltılı səth yaradır, protezə qulluğu asanlaşdırır.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

395) Hansı metodda protezin üzərində işıqdan bərkiyən lak çəkilir?

- A) Presləmə
- B) Tökmə
- C) Tökmə presləmə
- D) Şinalama
- E) Polimerləşmə

Tökmə presləmə metodunun son mərhələsində texnik protez üzərinə xüsusi işıqdan bərkiyən lak çəkilir. Bu hamar və parıltılı səth yaradır, protezə qulluğu asanlaşdırır.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

396) Yivli implantatın tətbiqi çıxan protezin sərhəddinə nə kimi təsir edir?

- A) Geniş sərhədli protez hazırlanmasına imkan verir
- B) Qısaldılmasına imkan verir
- C) Uzunlaşdırılmasına imkan verir
- D) Çıxan lövhəli protez sərhədlərinə uyğunlaşdırılır
- E) Protez yatağını tam əks etdirməyə imkan verir

Yivli implantatın tətbiqi çıxan lövhəli protezin sərhəddi qısa və damaq nahiyəsində kəsiklə hazırlamağa imkan yaradır.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http:// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

397) İmplantat üzərinə hazırlanacaq protezin süni dişlərin üzərinə silikon kütlə nə zaman çəkilir?

- A) Mərkəzi okklüziyanın təyinindən sonra

- B) Mum kompozisiyanın ağız boşluğunda yoxlanmazdan əvvəl
- C) Mərkəzi okklüziyanın təyinindən əvvəl
- D) Polimerləşdirmədən əvvəl
- E) Mum kompozisiya ağız boşluğundan yoxlandıqdan sonra

Mum kompozisiya pasiyentin ağız boşluğunda yoxlanılır. Sonra laboratoriyada süni dişlərin vestibulyar səthinə fiksasiya məqsədilə silikon kütlə çəkilir.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

398) Süni dişlərin fiksasiyası üçün implantat üzərinə hazırlanacaq protezin üzərinə nə çəkilir?

- A) Mum
- B) Işıqdan bərkியən lak
- C) Silikon kütlə
- D) Sement
- E) Hər hansı plomb materialı

Mum kompozisiya pasiyentin ağız boşluğunda yoxlanılır. Sonra laboratoriyada süni dişlərin vestibulyar səthinə fiksasiya məqsədilə silikon kütlə çəkilir.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

399) İmplantat üzərində çıxan protezdə matrisa nə üçün yaradılır?

- A) Protezin dayaq üzərində kip oturması üçün
- B) Protez yatağı toxumalarına təzyiqin azalması üçün
- C) Protezin ağız boşluğuna rahat daxil edilməsi üçün
- D) Protezin dayaq üzərindən rahat çıxarılması üçün
- E) Protezin ağız boşluğundan rahat çıxarılması üçün

Protezdə abatmenlər üçün matrisa düzəldilir ki, bu da protezin dayaq üzərində nəinki dayanmasına, hətta çox kip oturmasına imkan yaradır.

Ədəbiyyat: Mənbə: [http// www.implantat-info.ru/imp/1-0 htm](http://www.implantat-info.ru/imp/1-0.htm)

400) İmplantat üzərində protez hazırlanmasının neçə üsulu var?

- A) 1
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 2

İmplantat tətbiqi ilə dişlərin protezlənməsinin 2 üsulu var: bilavasitə və vaxtı uzadılmış.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ. 2003, səh 265

401) Hidrokolloid kütlədən dublikat qəlib alınmamışdan əvvəl model ilə hansı işləri görülməlidir?

- A) Məhlulu turşu məhluluna salınmalıdır
- B) Model metil spirtinə qoyulmalıdır
- C) Model xüsusi izoləedici vasitə ilə örtülməlidir
- D) Model suya qoyulmalıdır
- E) Mufel sobasına qoyulmalıdır

Model hidrokolloid kütlədən su çəkməsinin və model səthinin relyefinin pozulmasının qarşısını almaq üçün model suya qoyulur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany səh 81

402) Bügel protezlərin hazırlanmasında əsas şərtlər hansılardır?

- A) Ağız boşluğunda 2-3 dayaq diş olmalıdır
- B) Ağız dibi dərin olmalı, 4-6 dayaq diş olmalıdır
- C) Ağız dibi dayaz olmalı, 5-6 dayaq diş olmalıdır
- D) Dişsiz çənədə atrofiya olmamalı, dayaq dişin tacı qısa olmalıdır
- E) Çox atrofiyalı çənələrdə

Müəlliflərə görə ağız dibi dərin olmalı və 4-6 dayaq diş olmalıdır, əks təqdirdə bügel protezlərin biofiziki fiksasiyası pozula bilər.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 301

403) Müasir odadavamlı kütlələr hansılardır?

- A) Wiropaint plus , Wirofine
- B) Hidrokolloid kütlə, silikon
- C) Repin, stens
- D) Vaynşteyn kütləsi, algilast
- E) Eladent, ekzofleks

Müəllifə görə Wiropaint plus, Wirofine müasir odadavamlı kütlələr sayılır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany, səh 249-250

404) Bügel protezlərin hazırlanmasında Ney sisteminin neçə növ əsas klammerlərindən istifadə olunur?

- A) 10
- B) 2
- C) 4
- D) 5
- E) 12

Ney tipli qarmaqlar ən çox yayılmış və istifadə olunan klammerlərdir. Bu klammerlər Ney tərəfindən əsas 5 növə bölünmüşdür.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техников»
səh 153-156

405) Nəyə görə texnik orta damaq tikişini yuxarı çənədə qalaydan olan folqa ilə örtməlidir?

- A) Metalın damaqda allergik reaksiyası yaratmasının qarşısını
- B) Folqasız mum ilə modelləşmə aparmaq mümkün deyil
- C) Qida qalığının yığılmaması üçün
- D) Danışiq zamanı dil qüsurunun yaranmaması üçün
- E) Tikişə düşən təzyiqi aradan qaldırmaq üçün

Orta damaq xətti daha qabañq olduđu üçün ona düşən yük o biri hissələrə düşəndən daha artıq ola bilər, bu da sümükdə atrofiyaya gətirib çıxara bilər.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental International School BEGO Germany, səh 81

406) Üst çənədə yerləşən bügel protezinin qövsünün mərkəzə düşən eni nəyə bərabərdir?

- A) Ən qısa yəhərin uzunluğunun 2/3 hissəsinə
- B) Ən uzun yəhərin uzunluğunun 1/3 hissəsinə
- C) Qısa yəhərin uzunluğuna
- D) Ən uzun yəhərin uzunluğuna bərabərdir
- E) Ən uzun yəhərin uzunluğunun 2/3 hissəsinə

Üst çənədə yerləşən bügel protezinin qövsünün mərkəzə düşən eni ən uzun yəhərin uzunluğunun 2/3 hissəsinə bərabərdir

Ədəbiyyat: Ренферт «Техника модельного литья» 2008 səh 7

407) Bügel protezinin əsas hissələrindən hansı dayaq dişi əhatə edir?

- A) Qarmaq
- B) Qövs
- C) Yəhər
- D) Bazis
- E) Bügel

H.Г.Аболмасов «Ортопедическая стоматология» səh 290

Bügel protezinin əsas hissələrindən olan qarmaq dayaq dişi əhatə edir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 154

408) Rouç klammerinin Ney sisteminə görə nömrəsi hansıdır?

- A) 1
- B) 5
- C) 2
- D) 4
- E) 3

Ney bu sistemi yaratdığına görə bu nömrəyə aiddir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 154

409) Sadə Akker klammerin elementləri hansılardır?

- A) Ardıkəsilməz çiyin birləşməsi, cisim, çıxıntı
- B) İki çiyin , okklüzion pəncə, cisim, çıxıntı
- C) İkili çiyin, okklüzion pəncə, cisim
- D) Bir çiyin, okklüzion pəncə, cisim, çıxıntı
- E) T-şəkilli çiyin, okklüzion pəncə, çıxıntı

Qarmaqların içində ən sadə quruluşlu qarmaq Sadə Akkerdir. Başqa qarmaqlarda əlavə elementlər var.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 153

410) Master –model suya salınandan sonra nə ilə qurulanmalıdır?

- A) Yumşaq salfetka ilə
- B) Turşu məhlulu ilə
- C) Fərqi yoxdur

- D) Mufel sobasında
- E) Təzyiq altında olan hava ilə

Çünki qeyd olunmuş başqa qurutma yolları master –modelin səthinin relyefini pozur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany 2006 səh 82

411) Üst çənədə hansı növ qövslər işlənir?

- A) Transversal qövs, skeletşəkilli qövs
- B) Vorotnik şəkilli qövs, labial qövs
- C) Vestibulyar qövs
- D) Dilaltı qövs, vestibulyar qövs
- E) Engel qövsü

Başqa qövslər aşağı çənədə istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany 2006 səh 64

412) Hansı metalın bügel protezinin karkasında istifadəsi zamanı ağız boşluğunda allergik reaksiya baş verir?

- A) Kobalt xrom ərintisi
- B) Xrom
- C) Mis
- D) Nikel
- E) Qızıl

Nikel allergiya verən metallardan biridir. Onun istifadəsi Avropada qadağan edilib.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 264

413) Bügel protezlərinin körpüvari protezlərdən üstün cəhətləri hansılardır?

- A) Bu protez xəstə tərəfindən çıxarılıb təmizlənə bilər
- B) Bu protezlərdə çox zaman dişlər yonulmur
- C) Protezin əsas hissəsi metaldandır
- D) Protez qarmaqların köməyi ilə ağız boşluğunda fiksasiya olur
- E) Protezlərin istifadəsinə göstəriş çoxdur

Bügel protezlərdə fiksasiya vasitəsi qarmaq olduğuna görə və çıxarılıb təmizlənə bildiyi üçün bu protezin körpüvari protezdən üstünlüyüdür.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, Ш.М.Альшиц «Ортопедическая Стоматология» səh 203

414) Bügel protezlərinin mənfi xüsusiyyətləri hansılardır?

- A) Dəqiq tökülməsi üçün xüsusi ərintilər lazımdır
- B) Çoxçiyinli qarmaqlar estetikani pozur
- C) Qızıldan tökülə bilər
- D) Çox möhkəm protezdir
- E) Protezləmədə protez konstruksiyasının dəyişilməsi qeyri mümkündür

Xüsusəndə frontal dişlərdə qarmaq tətbiq olunanda danışanda və güləndə qarmağın çiyin hissələri görünür, bu da estetik cəhətdən əlverişli deyil.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 136

415) V tipli Ney qarmaqlarının xarakteristikasına hansılar aiddir?

- A) Əks təsir, hüdudlanan qüsurlar
- B) Rouç qarmağı- hüdudlanan qüsurlarda istifadə olunur
- C) Dairəvi – tək qalmış böyük azıların əyilməsində
- D) Əks təsir, hüdudlanmayan qüsurlar
- E) Əks təsir, hüdudlanan və hüdudlanmayan qüsurlar

Ney bu sistemi yaratdığı üçün V tipli qarmaqlar bu xüsusiyyətlərə malikdirlər.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 156

416) Mərz xətti dayaq dişin səthini hansı sahələrə bölür?

- A) Okklüziya və saxlayıcı
- B) Sagital və dayaq
- C) Sagital və diaqonal
- D) Dayaq və retensiya
- E) Retensiya və aproksimal

Ona görə ki, dayaq sahədə qarmağın çiyinin dayaq hissəsi, retensiya sahəsində isə qarmaq çiyinin retensiya hissəsi yerləşməlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 290

417) Metal karkasın ağardılmasında hansı turşulardan istifadə olunur?

- A) Xlorid, ortofosfat
- B) Xlorid, sulfat, nitrat
- C) Ortofosfat, sulfat
- D) Sulfat, nitrit
- E) Nitrat, nitrit turşuları

Texniki laboratoriyalarda bu turşuların istifadəsi geniş yayılıb.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 94-95

418) Aşağıdakılardan hansı bügel protezlərinin kliniki mərhələsinə aiddir?

- A) Şablon yastığın hazırlanması
- B) Mərkəzi okklüziyanın təyini
- C) Süni dişlərin düzülməsi
- D) O2 bügel mumunun izolə edilməsi
- E) Metalın kimyəvi işlənməsi

Mərkəzi okklüziyanın təyini mərhələsini həkim yerinə yetirir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 35

419) Bügel protezin modelləşdirilməsi nəyin köməyi ilə aparıla bilər?

- A) Qalaydan olan folqa ilə
- B) Plastik şablon ilə
- C) Bügel mumu
- D) Bügel mumu ilə, plastmasdan olan şablonlar ilə
- E) Vaynşteyn kütləsi

Müəllifə görə modelləşdirmədə istifadə olunan əsas material bügel mumu və hazır plastmasdan olan şablonlardır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 95

420) Odadavamlı modelin alınmasında tətbiq olunan küvet hansıdır?

- A) Çıxmayan və çıxan protezlər üçün küvet
- B) Xüsusi küvet
- C) Çıxan protezlər üçün küvet
- D) Çıxmayan protezlər üçün küvet
- E) Körpüvari işlər üçün küvet

Bu küvet öz quruluşu ilə texniki laboratoriyada istifadə olunan küvetlərdən fərqlənir.

Ədəbiyyat: Ренферт «Идеи для зубной техники» 2008, səh 14

421) Hansı klammeri kombinəedilmiş bügel protezlərində istifadə edirlər?

- A) Ardıkəsilməz klammer
- B) Bonixard klammeri
- C) Aşırma-Cekson klammeri
- D) Teleskopik qaraq
- E) Sadə Akker qarmağı

Adları çəkilən digər qarmaqlar qarmaqlı bügel protezində istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 164

422) Tibbi gipsi möhkəmləndirmək üçün hansı qatıqdan istifadə olunur?

- A) 10%-li CaCl
- B) 5%-li CaCl
- C) 2%-li CaCl
- D) 7%-li CaCl
- E) 1%-li CaCl

Yalnız 10%-li CaCl tibbi gipsi möhkəmləndirir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов «Ортопедическая стоматология» səh 302

423) Bügel protezlərinin hissəvi çıxan protezlərdən fərqli cəhəti hansı maddədə verilmişdir?

- A) Xarici estetik görünüş
- B) Metal karkas
- C) İşlədilər ölçü materialına görə
- D) İşlədilər süni dişlərə görə
- E) Plastiklərin çox sərf olması

Hissəvi çıxan protezlərin içində bügel yeganə protezdir ki, əsas hissəsi metal karkasdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 301

424) Aşağıdakı göstərilən sıralardan hansı Ney sistemi qarmaqlarına aiddir?

- A) Sadə kker qarmağı, T-şəkilli Rouç qarmağı, kombinəedilmiş qarmaq, əks istiqamətdə təsir göstərən qarmaq, dairəvi qarmaq
B) Sadə Akker, T-şəkilli armaq, kombinəedilmiş qarmaq, üzükvari qarmaq, əks istiqamətdə təsir göstərən qarmaq
C) Sadə Akker qarmağı, birçiyinli qarmaq, T-şəkilli qarmaq, kombiunəedilmiş qarmaq
D) Çoxşaxəli qarmaq, A-tipik qarmaq, Rouç qarmağı, Bonivel qarmağı, Svenson qarmağı
E) Sadə Akker , T-şəkilli qarmaq, Svenson qarmağı, kombinəedilmiş qarmaq

I tipli Ney sisteminə aiddir: Sadə Akker qarmağı

II tipli Ney sisteminə aiddir: T-şəkilli Rouç qarmağı

III tipli Ney sisteminə aiddir: Kombinəedilmiş qarmaq

IV tipli Ney sisteminə aiddir: əks istiqamətdə təsir göstərən qarmaq

Ney sisteminə aiddir: Dairəvi qarmaq V tipli

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 səh 217

425) T-şəkilli çiyin olan qarmaqlar hansılardır?

- A) Sadə Akker qarmağı
B) Kombinəedilmiş və sadə akker qarmağı
C) Reyxelman və aşırma-Cekson qarmağı
D) Dairəvi qarmaq
E) Rouç və Bonixart qarmağı

Rouç və Bonixard qarmağının çiyinləri T-şəkillidir. O biri qarmaqlarda T-şəkilli çiyin yoxdur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 156-158

426) Bügel protezinin dişsiz metal hissəsi necə adlanır?

- A) Qövs
B) Karkas
C) Qarmaq
D) Yəhər
E) Aralıq hissə

Qövs karkasın bir hissəsidir, o yəhər hissələri birləşdirir və bu hissədə diş yoxdur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 301

427) Aşağı çənədə frontal dişlər laxlayırsa, bu dişlərə hansı qarmaq qoyulmalıdır?

- A) Akker
- B) Rouç
- C) Ardıkəsilməz
- D) Bonvill
- E) Cekson

Aşağı çənədə frontal dişlər laxlayırsa, bu dişlərə ardıkəsilməz qarmaq qoyulmalıdır. Çünki bu qarmağın çiyinləri tutucu funksiya yerinə yetirir.

Н.Г.Аболмасов «Ортопедическая стоматология» səh 296

428) Sadə Akker klammerin çiyini diş səthinin neçə hissəsini tutur?

- A) 2/5
- B) 3/4
- C) 2/4
- D) 1/5
- E) 1/4

V.S.Poqodin və V.A.Ponomaryovun fikrinə əsaslanaraq biz belə hesab edirik.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, В.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 153

429) Köpək dişin üzərində okklüzion pəncə hansı hissəyə qoyulmalıdır?

- A) Vestibulyar hissədə
- B) Diş qabarında
- C) Oral səthdə
- D) Qabarlar arasında
- E) Kəsici kənarlara yaxın olan hissəyə

Başqa variantda sadalanan yerlərə okklüzion pəncə qoyulsa dişləmin hündürlüyü artır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 71

430) Aşağı çənə üçün biz tökmə sistemini quraşdıranda tökmə qıfını harada yerləşdirə bilərik?

- A) Qıf mütləq dişlərin kəsici səthlərinin üstündə olmalıdır
- B) Dublikat-modeli hazırlayanda dublikat formanın içinə
- C) Qıf dilaltı qövsə birləşikli olmalıdır

- D) Qıf mütləq dişlərin çeynəmə səthlərinin üstündə olmalıdır
E) Qıf ilə modelin səthinin arasında 2 mm olmalıdır

Qıfın belə yerləşdirilməsi modeldə tökmə üçün lazımi boş sahə yaradır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 99

431) Hansı qarmaq üçün dayaq diş mütləq qapaq ilə örtülməlidir?

- A) Rouç
B) Reyxelman
C) Akker
D) Djekson
E) Bonivel

Reyxelman qarmağı bütün çeynəmə səthi boyu yerləşdiyinə görə dayaq diş mütləq qapaq ilə örtülməlidir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh 158

432) Dairəvi qarmağın neçə okklüzion pəncəsi var?

- A) 2
B) 3
C) 4
D) 1
E) 5

Dairəvi qarmağın 2 okklüzion pəncəsi var, böyük azı dişlərin ölçüsü böyük olduğuna görə tətbiq edilir ki, fiksasiya möhkəm olsun.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh156

433) Texnik odadavamlı materialı ilk olaraq nə ilə qarışdırılmalıdır ?

- A) Xüsusi mikser ilə qarışdırılır
B) Katalizator əlavə etməlidir
C) Əl ilə qarışdırılır, sonra vakuum aparatında qarışdırılır
D) Mütləq mufel sobasının içində qarışdırılır
E) Vakuum aparatında qarışdırılır

Vakuum aparatında qarışdırmamışdanq qabaq odadavamlı materialdan həmcins kütlə alınmalıdır və ona görə də ilk olaraq əl ilə qarışdırılmalıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 101

434) Bu verilənlərdən hansı qayda kombinə edilmiş qarmağa aid edilə bilməz?

- A) Plastmasdan hazırlanır
- B) Uzun çıxıntısı qövsə birləşir
- C) Oral tərəfdən ardıkəsilməz qarmağa birləşir
- D) T-şəkilli çiyini var
- E) İkiçiyinli qarmaqdır

Bügel protezinin qarmaqları plastmasdan hazırlanmır

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh 158

435) Bügel protezlərinə aid olan əsas materiallar hansıdır?

- A) Silikon
- B) Obraziv materiallar
- C) Sulfat turşusu
- D) Wirofine +, Belowest
- E) Kobalt-xrom ərintisi, plastmas, süni dişlər

Kobalt-xrom ərintisi, plastmas, süni dişlər bügel protezlərinə aid olan əsas materiallardır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006 səh 250

436) Bügel protezini lehimləmədən qabaq plastmas səthləri nə ilə örtülməlidir?

- A) İzolyasiya kağızı ilə
- B) Hidrokolloid kütlə ilə
- C) Xüsusi silikon ilə
- D) Ternoqoruyucu pasta ilə
- E) Xüsusi aerozol ilə işlənməlidir

Müəllifə əsaslanaraq bügel protezində lehimləmədən qabaq biz plastmas səthləri termoqoruyucu pasta ilə örtürük.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006 səh 119

437) İşçi modeli almaq üçün qəlib hansı materiallardan hazırlanır?

- A) Silikondan
- B) Plastmasdan
- C) Silamindən
- D) Mumdan
- E) Alginatdan

Silikondan başqa heç bir sadalanan materialdan qəlib düzəltmək olmaz.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 246

438) Yuxarı çənə qövsü “A” xəttindən nə qədər aralı olmalıdır?

- A) 18 mm
- B) 1,002 sm
- C) 12 sm
- D) 12 mm
- E) 1,02 mm

V.S.Paqodin və V.A.Ponomaryovun fikrinə əsaslanaraq yuxarı çənə qövsü “A” xəttindən 12 mm aralı olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 145

439) Hidrokolloid kütlənin əsas hissəsi hansıdır?

- A) Plastmas
- B) Kristobalit
- C) Marşalit
- D) Rəngləyici maddələr
- E) Aqar-aqar

Hidrokolloid kütlənin əsas hissəsi aqar-aqardır. Bu maddə olmasa kütlə öz xüsusiyyətini itirir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 246

440) Bügel protezlərinə aid olan köməkçi materiallar hansıdır?

- A) Odadavamlı materiallar
- B) Süni dişlər
- C) Kobalt-xrom ərintisi
- D) Plastmas
- E) Attaçmenlər

Çünki başqa variantlar əsas materiallardır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 248

441) Kombinə edilmiş bügel protezinin ağız boşluğunda fiksasiya elementləri hansılardır?

- A) Süni dişlər
- B) Xüsusi yapışdırıcı maddələr
- C) Kappalar
- D) Attaçmenlər
- E) Pelotlar

Kombinə edilmiş bügel protezi ağız boşluğunda attaçmenlər vasitəsilə fiksasiya olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 136

442) Bügel protezləri hansı növ protezlərə aiddir?

- A) Hissəvi çıxan
- B) Körpüvari
- C) Taxma
- D) Çıxmayan
- E) Tam çıxan

Bu protez dişsiz ağız boşluğunda hazırlana bilməz. Heç olmasa 5-6 dayaq diş olmalıdır və dayaq dişlərə fiksasiya elementləri ilə bərkidilməlidir. Ona görə də hissəvi çıxan protezlərə aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 285

443) Karkasın konstruksiyası hansı tökmə üsulunda daha dəqiq tökülür?

- A) Model üstündə
- B) Həm modelsiz, həm model üstündə
- C) Modelsiz
- D) Ancaq qiymətli metal istifadə olunanda
- E) Metal hissələri töküüb, sonra lehimləyəndə

Müəllifə əsaslanaraq karkasın konstruksiyası model üstündə tökmə üsulu ilə daha dəqiq tökülür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 313

444) Odadavamlı kütlə mumda neçə dəqiqə saxlanılmalıdır?

- A) 2 dəq
- B) 4 dəq
- C) 5 dəq
- D) 3 dəq
- E) 1 dəq

Müəllifə əsaslanaraq odadavamlı kütləni mumda 3 dəq saxlamaq lazımdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 317

445) Kombinəedilmiş bügel protezində hansı fiksasiya vasitələrindən istifadə olunur?

- A) Anker-attaçmen
- B) Rouç qarmağı
- C) Kats qarağı
- D) Andrezen-Hoypl aparatı
- E) Engl qövsü

Kombinəedilmiş bügel protezində anker attaçmenindən fiksasiya vasitəsi kimi istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 237

446) Bügel protezinin qövsü aşağı çənədə selikli qişadan nə qədər aralıdır?

- A) 0,7 mm
- B) 2,5 mm
- C) 3 mm
- D) 0,2 mm
- E) 2 mm

Bügel protezinin qövsü aşağı çənədə selikli qişadan 0,7 mm olmalıdır

Н.Г.Аболмасов «Ортопедическая стоматология» səh 289

447) Hansı növ qarmaq bügel protezinin hazırlanmasında istifadə olunmur?

- A) Dentoalveolyar
- B) Sadə Akker

- C) Rouç
- D) Bonvill
- E) Bonixart

Dentoalveolyar qarmaq bügel protezində istifadə olunmur

H.Г.Аболмасов «Ортопедическая стоматология» səh 290-297

448) Rouç qarmağın okklüzion pəncəsi qarmağın hansı hissələri ilə birləşir?

- A) Qövs
- B) Cısım
- C) Cısım və çiyin
- D) Cısım və çıxıntı
- E) Yəhər

Rouç qarmağın okklüzion pəncəsi qarmağın cısım və çıxıntı hissələri ilə birləşir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 154

449) Alt çənədə labial qövs hansı vəziyyətdə tətbiq olunur?

- A) Alt çənə dişlərin oral tərəfə əyilməsində
- B) Alt çənə dişlərin vestibulyar tərəfə əyilməsində
- C) Alt çənə dişlərin sayı az olanda
- D) Alt çənə dişlərin medial əyilməsində
- E) Alt və çənə dişlərin distal əyilməsində

Alt çənədə labial qövs dişlərin oral tərəfə əyilməsi vəziyyətində tətbiq olunur

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 64

450) Attaçmenli bügel protezinin qarmaqlı bügel protezindən fərqləndirən mənfi cəhət hansıdır?

- A) Çeynəmə funksiyasını zəif bərpa edir
- B) Fiksasiya zəifdir
- C) Mütləq sağlam dişlər yonulmalıdır
- D) Estetik cəhətdən xəstəni qane etmir
- E) Yalnız qiymətli metallarla hazırlanır

Attaçmenli bügel protezinin qarmaqlı bügel protezindən fərqləndirən mənfi cəhət sağlam dişlərin yonulmasıdır

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 136

451) Bügel protezi qövsünün yuxarı çənədə optimal eni nə qədərdir?

- A) 5-10 mm
- B) 10-11mm
- C) 2-3 mm
- D) 3-4 mm
- E) 1 mm

Müəllifə görə bügel protezin qövsünün yuxarı çənədə optimal eni 5-10 mm-dir

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh 145

452) Paralelometriyanın seçmə üsulunda neçə növ kalibr istifadə olunur?

- A) N:1, N:2
- B) N:1, N:2, N:3, N:4
- C) N:5, N:7
- D) N:5, N:6
- E) N:1, N:2, N:3

Müəllifə görə paralelometriyanın seçmə üsulunda 3 növ kalibr istifadə olunur. N:1,
N:2, N:3

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев «Руководство для зубных техника» səh
150

453) Okklüzion pəncə üçün dişin hansı toxumasında fissur açılır?

- A) Mina
- B) Paradont
- C) Pulpa
- D) Dentin
- E) Periodont

Okklüzion pəncə üçün dişin mina toxumasında fissur açılır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 71

454) Qarmağın aktiv çiyini mərz xəttinə əsasən harada yerləşir?

- A) Çeynəmə səthinin üstündə

- B) Mərz xəttinin üstündə
- C) Mərz xəttinin altında
- D) Mərz xətti boyunca
- E) Çeynəmə səthinin üstündə

Müəllifə görə qarmağın aktiv çiyini mərz xəttinə əsasən onun altında yerləşir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 42

455) Obyektə tərəf əks istiqamətdə olan frezləmə üsulunun çatışmayan cəhəti hansıdır?

- A) Ucluğun tez-tez çıxması
- B) Həm şaquli, həm də üfüqi şırımların əmələ gəlməsi
- C) Şaquli şırımların əmələ gəlməsi
- D) Metalın tam yonulması
- E) Üfüqi şırımların əmələ gəlməsi

Müəllifə görə obyektə tərəf əks istiqamətdə olan frezlərin çatışmayan cəhəti şaquli şırımların əmələ gəlməsidir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 200

456) Odadavamlı model harada qurudulur?

- A) 15-20 dəq. havada və 30 dəq. 180-200 oC quruducu şkafda
- B) 15-20 dəq açıq havada və 30-40 dəq 120-160 oC quruducu şkafda
- C) Açıq havada və ya quruducu şkafda
- D) Açıq havada
- E) 1 saat 120-180 oC quruducu şkafda

Müəllifə görə odadavamlı model 15-20 dəq. havada və 30 dəq. 180-200 °C quruducu şkafda qurudulur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 162

457) Bügel protezinin konstruksiyasını təyin etmək üçün hansı üsuldən istifadə olunur?

- A) Tökmə
- B) Preslənmə
- C) Mikroskopik
- D) Paralelometriya

E) Frezlənmə

Ancaq **paralelometriya** üsulunun köməyi ilə protezin konstruksiyası təyin olunur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 148

458) Verilənlərdən hansı bügel protezlərinin hazırlanmasının laboratoriya mərhələlərinə aiddir?

- A) Dişləmin təyin edilməsi
- B) Şablon yastığının hazırlanması
- C) Ölçünün alınması
- D) Ağız boşluğunun protezləməyə hazırlanması
- E) Mum konstruksiyasının yoxlanması

Başqa mərhələlər həkim tərəfindən yerinə yetirilir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 35

459) Yuxarı çənə qövsünün qalınlığı nə qədərdir?

- A) 1,8-3,0 mm
- B) 1,5-2,0 mm
- C) 1,0-1,5 mm
- D) 2,0-3,0 mm
- E) 1,5-1,8 mm

Müəllifə görə yuxarı çənə qövsünün qalınlığı 1,5-2,0 mm-dir

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 148

460) Nə üçün teleskopik birləşməsi olan bügel protezləri hazırlananda alt qapaqda pillə qoyulur?

- A) Estetik cəhətdən
- B) Pille olmasa alt qapaq dayaq dişə keçməz
- C) Dayaq sahəsini artırmaq üçün
- D) Pille alt qapaqda mütləq olmalıdır
- E) Pillənin köməyi ilə dişləmin hündürlüyü bərpa edilir

Dayaq sahəsini artırmaq üçün teleskopik birləşməsi olan bügel protezləri hazırlananda alt qapaqda pillə qoyulur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 185-186

461) Aşağıdakılardan hansı bügel protezlərinin kliniki mərhələsinə aiddir?

- A) Şablon yastığın hazırlanması
- B) Süni dişlərin düzülməsi
- C) 02 bügel mumunun izolə edilməsi
- D) Karkasın pardaxlanması
- E) Mərkəzi okklüziyanın təyini

Mərkəzi okklüziyanın təyini bügel protezlərinin kliniki mərhələsinə aiddir. Başqa mərhələlər texnik tərəfindən yerinə yetirilir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 35

462) Bügel protezlərinin çıxan protezlərdən fərqli cəhəti hansı cavabda verilmişdir?

- A) Bazisin metaldan olması
- B) Plastmanın çox səhv olması
- C) Xarici görünüşü
- D) İşlədilən ölçü materiallarının fərqli olması
- E) Qarmaqların çox funksiyalı olması

Çıxan protezlərin içində bazisi metaldan olan yeganə protez bügel protezləridir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 301

463) Kombinə edilmiş qarmağın əsas hissələri hansıdır?

- A) 2 çiyin – biri T-şəkilli , o birisi Sadə Akker qarmağın çiyini, okklüzion pəncə, cisim
- B) 2 dənə çiyin, cisim
- C) 1 çiyin, okklüzion pəncə, çıxıntı
- D) 2 dənə T-şəkilli çiyin, okklüzion pəncə, çıxıntı
- E) 2 dənə çiyin, okklüzion pəncə

2 çiyin – biri T-şəkilli , o birisi Sadə Akker qarmağın çiyini, okklüzion pəncə, cisim kombinə edilmiş qarmağın əsas hissələridir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 155

464) Dilaltı qövs diş ətindən neçə mm aralı olmalıdır?

- A) 5 mm
- B) 3 mm
- C) 2 mm
- D) 4 mm
- E) 1mm

Müəllifə görə dilaltı qövs diş ətindən 4 mm aralı olmalıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 63

465) Bügel protezlərinin əlavə elementləri hansılardır?

- A) Süni dişlər, bazis
- B) Qarmaqlar və pəncələr
- C) Təzyiqlik bölüşdürücülər, məhdudlaşdırıcılar, pəncələr
- D) Yəhərəbənzər hissə, pəncələr, dişlər
- E) Dişlər, bazislər, yəhərəbənzər hissə

Bügel protezlərinin əlavə elementləri təzyiqlik bölüşdürücülər, məhdudlaşdırıcılar, pəncələrdir. Qalan variantlar bügel protezinin əsas elementləridir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 63

466) Bügel protezlərinin əsas elementləri hansılardır?

- A) Plastmas, klammer, qaraq, okklüdator
- B) Plastmas, metal karkas, klammer, süni dişlər
- C) Metal karkas, qarmaqlar, şiftlər
- D) Plastmas, mum
- E) Süni dişlər, metal karkas, okklüdator

Bügel protezlərinin əsas elementləri plastmas, metal karkas, klammer, süni dişlərdir. Qalan variantlarda əsas hissələrlə bərabər əlavə hissələr qeyd olunub.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 285

467) Kobalt-xrom ərintisinə hansı metallar daxildir?

- A) Kobalt, xrom, nikel
- B) Kobalt, xrom, molibden
- C) Kobalt, xrom, platin
- D) Kobalt, xrom, qızıl

E) Kobalt, xrom, titan

Kobalt-Xrom ərintisinin tərkibinə daxildir: Kobalt,xrom,molibden metalları
Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 255

468) Bügel protezlərində ən çox tətbiq edilən qarmaqlar hansılardır?

- A) Dayaq
- B) Tutucu
- C) Əyilmiş, tutucu
- D) Dayaq-tutucu
- E) Dentoalveolyar

Bügel protezlərində ən çox tətbiq edilən qarmaqlar dayaq-tutucudur. O biri qarmaqların istifadəsi çox az hallarda olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh 153

469) Tökmə üçün qoyulan qıf ilə modelin ən hündür nöqtəsi arasında məsafə neçə mm olmalıdır?

- A) 1 mm
- B) 0,5 mm
- C) 12 mm
- D) 5-10 mm
- E) 2-3 mm

Müəllifə görə tökmə üçün qoyulan qıf ilə modelin ən hündür nöqtəsi arasında məsafə 5-10 mm olmalıdır.

Ədəbiyyat: Ренферт «Идеи для зубной техники» 2008 səh 25

470) Neçə üsulda fiksasiya var?

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 5
- E) 6

Механики, fiziki, biomexaniki, biofiziki fiksasiya üsulları var.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Альшиц «Ортопедическая Стоматология» səh 297

471) “Mərz xətti”-ni başqa cür necə adlandırırlar?

- A) Horizontal xətt, qarmaq xətti
- B) Birləşmə xətt, tutucu xətt
- C) Gülüş xətti
- D) Sagital xətt, orta xətt
- E) Diş tacının perimetri, kəsici xətt

Müəllif tərəfindən “Mərz xətti”-i başqa cür horizontal xətt, qarmaq xətt adlandırılmışdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 290

472) Dişin öndə duran dişə tərəf olan səthi necə adlanır?

- A) Distal
- B) Medial
- C) Aproksimal
- D) Vestbulyar
- E) Oral

Dişin öndə duran dişə tərəf olan səthi müəllifə görə medial adlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, В.С.Кнубовец. Зубопротезная техника səh 12

473) Kombinəedilmiş bügel protezlərində blokvari birləşmə hansı vəziyyətdə tətbiq olunur?

- A) Diş ətrafı toxumada iltihab əlamətləri olduqda
- B) Dişin sayı çox olanda
- C) Dişlər oral tərəfə əyiləndə
- D) Dişin sayı az olanda
- E) Dişlərin tacı qısa olanda

Müəllifə əsaslanaraq kombinəedilmiş bügel protezlərində blokvari birləşmə dişin sayı az olan vəziyyətdə tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 165

474) Alt qapaqların üstündə mum ilə modelləşdirmə işi aparanda alt qapaq nə ilə izlə edilməlidir?

- A) Kompozit materialı ilə
- B) Qalaydan olan folqa ilə

- C) Vazelin ilə
- D) Başqa növ mum ilə
- E) Silikon matrisa ilə

Müəllifə görə alt qapaqların üstündə mum ilə modelləşdirmə işi aparanda alt qapaq vazelin ilə izolə edilməlidir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 206

475) Model almaq üçün alginatdan alınan ölçüyə gips nə zaman tökülür?

- A) 30 dəqiqədən sonra
- B) 2-3 saatdan sonra
- C) Həmin dəqiqə
- D) 24 saatdan sonra
- E) 48 saatdan sonra

Alginat ölçü materialı ilə alınan ölçüdə model dərhal tökülməlidir. Çünki, alginat ölçü materialı ilə alınmış ölçü deformasiyaya tez uğrayır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 40

476) Attaçmenlər hazırlanma üsuluna görə hansı növlərə bölünür?

- A) Ancaq fabrik istehsalı olur
- B) Həm fərdi, həm fabrik istehsalı olur
- C) Ştamlama üsulu ilə hazırlanır
- D) Attaçmenlər ancaq xüsusi laboratoriyada hazırlanır
- E) Ancaq fərdi hazırlanır

Müəllifə görə attaçmenlərin hazırlanma üsulu fərdi və fabrik istehsalı olur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 167

477) Aşırma Cekson və dairəvi klammerlərin fərqi göstərin.

- A) Tətbiqi
- B) Hazırlanma materialı
- C) Pəncələrin sayı
- D) Okklüziya yastığının sayı
- E) Hazırlanma texnikası

Aşırma Cekson birtərəfli hüdudlanmayan qüsurdə tətbiq edilir, dairəvi klammerlər isə hüdudlanan qüsurdə tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 158

478) Ardıkəsilməz klammerin sabitləşdirici elementləri hansılardır?

- A) Okklüzion pəncə, cisim
- B) Okklüzion pəncə və bir çox sayda çiyin
- C) 2 çiyin və cisim
- D) Cisim, çıxıntı
- E) 1 çiyin və çıxıntı

Müəllifə görə ardıkəsilməz qarmağın sabitləşdirici elementləri okklüzion pəncə və bir çox sayda çiyindir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 158

479) Odadavamlı materialdan alınmış modelin qaynar muma salınması səbəbləri hansılardır?

- A) Modelin möhkəmliyini saxlamaq üçün
- B) Modeldə 02 bügel mumunun əvəz edilməsi üçün
- C) O izoləedici qatdır
- D) Model sərhəddinin təyin edilməsi üçün
- E) Model üzərində şablon yastığının düzgün hazırlanması üçün

Çünki qaynar mum modelin məsamələrinə dolur və monolit, möhkəm struktur yaradır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 316

480) Seçmə və sərbəst üsullardan başqa paralelometriyada hansı üsul istifadə olunur?

- A) Berezovski
- B) Kennedi
- C) Vasilyev
- D) Gizi
- E) Engl

Seçmə və sərbəst üsuldən başqa Berezovski üsulu da tətbiq olunur.

В.С.Погодин, В.А.Пономарева. «Руководство для зубных техников» səh 151-152

481) Körpüvari protezlərə nisbətən bügel protezlərin mənfi cəhətləri hansılardır?

- A) Qida qəbulu zamanı dadbilmə sahələrini örtür
- B) Xəstə tərəfindən yetərincə təmiz saxlanıla bilmir.
- C) Ağız boşluğunda böyük sahəni tutur
- D) Estetik cəhətdən əlverişsizdir
- E) Allergik reaksiya törədir

Körpüvari protezlərə nisbətən bügel protezlərin mənfi cəhətləri ağız boşluğunda böyük sahəni tutur.

Ədəbiyyat: E.М.Гаврилов, Е.И.Альшиц. «Ортопедическая Стоматология».səh 203

482) Diş səthində retensiya sahəsi harada yerləşir?

- A) Bütün diş səthi boyunca
- B) Kəsici və çeynəmə səthində
- C) Mərz xəttinə nisbətən aşağıda
- D) Mərz xəttinə nisbətən yuxarıda
- E) Aproksimal səthdə

Müəllifin fikrinə ,əsasən diş səthində retensiya sahəsi mərz xəttinə nisbətən aşağıda yerləşir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 42

483) Attaçmenləri qarmaqdan fərqləndirən əsas cəhət hansıdır?

- A) Estetik cəhətdən daha effektivdir
- B) Attaçmenlər fərqli metaldan olur
- C) Attaçmenlər yalnız fabrik istehsalı olur
- D) Attaçmenlər yalnız tökmə üsulu ilə alınır
- E) Attaçmen dişin hər bir vəziyyətində istifadə oluna bilər

Attaçmenlərin qarmaqlardan fərqləndirən əsas cəhət onun estetik cəhətcə daha effektiv olmasıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 237

484) Kəsən qövs başqa cür necə adlanır?

- A) Diagonal
- B) Sagittal
- C) Transversal
- D) Dilaltı qövs
- E) Aproksimal

Müəllifə əsaslanaraq kəsən qövsü başqa cür transversal adlandırırlar.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 59-60

485) Nöqtəvi fiksasiyada neçə dənə qarmaq işlənir?

- A) 5
- B) 3
- C) 2
- D) 4
- E) 1

Çünki nöqtəvi fiksasiyada 1 qarmaq işlənir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Альшиц «Ортопедическая Стоматология». səh 214

486) “Mərz” xəttini başqa cür necə adlandırırlar?

- A) Horizontal xətt, qarmaq xətti
- B) Diş tacının perimetri, kəsici xətt
- C) Birləşmə xətti, tutucu xətt
- D) Sagittal xətt, orta xətt
- E) Diagonal xətt, transversal xətt

“Mərz” xəttini horizontal xətt və qarmaq xətt də adlandırırlar.

В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. «Зубопротезная техника» səh 290

487) Qarmağın çiyinin təmiri zamanı lehimləmə tikişi çiyin hansı hissəsinə qoyulmalıdır?

- A) Çiyin aktiv hissəsinin 1/3 sahəsinə
- B) Çiyin aktiv hissəsinin 1/2 sahəsinə
- C) Çiyin passiv hissəsinə
- D) Çiyin aktiv hissəsinin 1/4 sahəsinə
- E) Çiyin aktiv hissəsinin 1/5 sahəsinə

Çiyində lehimləmə tikişi yalnız çiyin passiv hissəsinə qoyulur.

Х.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 117

488) Xətti fiksasiyada neçə qarmaq istifadə olunur?

- A) 3
- B) 2
- C) 4
- D) 5
- E) 1

Bu fiksasiya növündə yalnız 2 qarmaqdan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Альшиц «Ортопедическая Стоматология» səh 214

489) Bu metallardan hansı daha çox bügel protezin hazırlanmasında istifadə olunur?

- A) Kobalt-xrom ərintisi
- B) Dəmir
- C) Qurğuşun
- D) Qalay
- E) Melod

Bügel protezinin hazırlanmasında ən çox kobalt-xrom ərintisindən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006 səh 384

490) Bügel terminin mənası nədir?

- A) Yəhər
- B) Bazis
- C) Qarmaq
- D) Metal
- E) Qövs

Qövs alman dilindən tərcümədə qövs deməkdir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 153

491) Sadə Akker qarmağının çiyi dişin səthinin neçə hissəsini tutur?

- A) 1/4
- B) 3/4
- C) 2/3

D) 1/3

E) 2/4

Müəlliflərin fikrinə əsaslanaraq Sadə Akker qarmağının çiyini dişin səthinin 3/4 hissəsini tutur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 153

492) Torus harada yerləşir?

A) Alt çənədə

B) Üst çənədə

C) Dodaq nahiyəsində

D) Dilin üstündə

E) Həm alt, həm də üst çənədə

Torus üst çənədə damaqda yerləşir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007 səh 273

493) Düyümə şəklində olan attaçmenlər necə adlanır?

A) Adı yoxdur

B) Anker

C) Hibrid

D) Сeka

E) Şarnir

Düyümə şəklində olan attaçmenlər Anker adlanır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006 səh 176

494) Hissəvi protezi bügel protezindən fərqləndirən əsas səbəb nədir?

A) Ağızda dad hissiyatı olmur

B) Qarmaq və plastmas

C) Ağız boşluğunda az yer tutur

D) Metal karkas

E) Dayaq dişləri az olur

Hissəvi protezi bügel protezindən fərqləndirən əsas səbəb dayaq dişlərin az olmasıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 285

495) Teleskopik qarmağın daxili qapağı dişəti cibinə neçə mm daxil edilir?

- A) 0,3 mm
- B) 0,2 mm
- C) 0,5 mm
- D) 0,7 mm
- E) 0,9 mm

Müəllifə əsaslanaraq teleskopik qarmağın daxili qapağı dişəti cibinə 0,3 mm daxil edilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007 səh 158

496) Skeletşəkilli qövs hansı çənədə işlənir?

- A) Belə qövs yoxdur
- B) Alt çənədə
- C) Sınmış çənə sümüklərinin bərpasında işlənir
- D) Həm alt, həm üst çənədə
- E) Üst çənədə

Skeletşəkilli qövs ancaq üst çənədə yerləşir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 61

497) Paralelometrde olan kalibrlərin köməyi ilə nə ölçülür?

- A) Dayaq dişin eni
- B) Qövsün eni
- C) Podnutriyanın ölçüsü
- D) Mərz xəttini təyin edirik
- E) Dayaq dişin hündürlüyü

Paralelometrde olan kalibrlərin köməyi ilə podnutriya ölçülür.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 49

498) Hansı dişləri klammer altına salmaq məsləhət deyil?

- A) I böyük azı dişini

- B) III böyük azı dişini
- C) I böyük azı dişini
- D) II kiçik azı dişini
- E) Köpək dişləri

Müəllifə görə III böyük azı dişini klammer altına salmaq məsləhət deyil.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 45

499) Teleskopik qarmağın tətbiqinə nə aiddir?

- A) Kəsici səthdə kariyes
- B) Çeynəmə səthdə kariyes
- C) Paradontozlu dişlər
- D) Tacı hündür olan
- E) Tacı qısa olan

Teleskopik qaraq 2 qaraqdan ibarət olduğundan qısa tacın formasını uzadır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 164

500) Səthi fiksasiyasida neçə klammer istifadə olunur?

- A) 1
- B) 1 Bonivel qarmağı
- C) 3 və daha çox
- D) 2
- E) 2 Rouç qarmağı

Səthi fiksasiyasıda 3 və daha çox klammer istifadə olunur. Başqa fiksasiya növlərində 1-2 klammer istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, И.М.Альшиц «Ортопедическая Стоматология» səh 215

501) Funksiyasına görə klammerlər bir neçə qrupa bölünür?

- A) Tökmə, lehimləmə
- B) lentvari, dairəvi
- C) Birçiyinli, ikiçiyinli
- D) Dayaq, tutucu, dayaq-tutucu
- E) Metal, plastmas

Funksiyasına görə klammerlər dayaq, tutucu, dayaq-tutucu qruplarına bölünür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 262

502) Teleskopik qaraqlarda daxili qaraq necə fiksasiya olunur?

- A) Çıxan protezə bərkidilir
- B) Plastmasa sementlənir
- C) Qarağa sementlənir
- D) Plastmasda qalır
- E) Dişə sementlənir

Xarici qaraq daxili qaraqcığa geydirilir, daxili qaraqcıq isə dişə sementlənir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ 2007 səh 158

503) Bügel protezin hazırlanmasına göstəriş hansıdır?

- A) Ağız boşluğunda 1 dişin olması
- B) Ağız boşluğunda dişin olmaması
- C) Ağız boşluğunda 4-5 dişin olması
- D) Bu protezin hazırlanmasına göstəriş lazım deyil
- E) Çənə qırılması zamanı bu protez hazırlanır

Bu protezin dayaq nöqtəsi çox olmalıdır

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 36

504) Karkas hansı hissələrdən ibarətdir?

- A) Qövsdən, yəhərdən, qarmaqdan
- B) Qövsdən
- C) Yəhərdən
- D) Metaldan
- E) Qarmaqdan

Çünki karkas bütün metal hissələri özündə birləşdirir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 285

505) Ney sisteminin I tip qarmağının xarakteristikası hansıdır?

- A) Kombinəedilmiş, hüdudlanan və hüdudlanmayan

- B) İkiçiyinli, pəncəli. hüdudlanan qüsurlarda yaxşı ifadə olunmuş ekvatoru olan dişdə tətbiq olunur
- C) Hüdudlanan
- D) İkiçiyinli, pəncəli hüdudlanmayan qüsurlarda
- E) Kombinə edilmiş hüdudlanan qüsurlarda

Müəllifə əsaslanaraq hüdudlanan qüsurlarda yaxşı ifadə olunmuş ekvatoru olan dişlərdə Ney sisteminin I tip qarmaqları tətbiq olunur. İkiçiyinli, pəncəli, hüdudlanan qüsurlarda yaxşı ifadə olunmuş ekvatoru olan dişdə tətbiq olunur

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» səh 154

506) Verilənlərdən hansı bəgəl protezlərinin laborator mərhələsinə aid deyil ?

- A) Dişləmin hündürlüyünün təyini
- B) Protezin mexaniki işlənməsi
- C) Modelin tökülməsi
- D) Süni dişlərin düzülməsi
- E) Mum konstruksiyasının əridilməsi

Dişləmin hündürlüyünün təyini mərhələsini həkim yerinə yetirir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 35

507) Karkasin son işlənməsində hansı materiallardan istifadə olunur?

- A) Abrazivlər
- B) QOİ pastası
- C) Karborund daş
- D) Turşu
- E) Gips

Müəllifə görə karkasin son işlənməsində QOİ pastası materialından istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 113

508) Kəpək dişin üzərində okklüzion pəncə hansı hissəyə qoyulmalıdır?

- A) Kəsici kənarlar
- B) Oral hissəyə
- C) Vestibulyar hissədə
- D) Qabarlar arasında
- E) Dişin qabarığında

Müəllifə əsaslanaraq körək dişin üzərində okklüzion pəncə kəsici kənarlara qoyulmalıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 70

509) Hansı metaltökmə üsulu tökməni daha dəqiq edir?

- A) Mufel sobasında
- B) Vakum şəraitində əridilmədə
- C) Açıq alov ilə əridilmədə
- D) Aftogenin köməyi ilə
- E) Mərkəzə qaçma qüvvəsi altında əridilmədə

Çünki vakum aparatında havasız və təzyiqli şəraitdə yaradılır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 102-105

510) Nəyə görə texnik bügel protezini modelləşdirmə zamanı orta damaq tikişini yuxarı çənədə qalaydan olan folqa ilə örtməlidir?

- A) tikişə düşən təzyiqli aradan qaldırmaq üçün
- B) bügel protezinin qövsünü daha qalın modelləşdirməkdən ötrü
- C) folqa olmasa biz mum ilə modelləşdirə bilmərik
- D) damaq tikişi sahəsinə qida qalığı yığılmasın deyər
- E) metalın damağa verə biləcək allergiya reaksiyasını aradan qaldırmaq üçün

X.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 81

Texnik bügel protezini mumdan modelləşdirən zaman damaq tikişi nahiyəsinə qalaydan olan folqa ilə örtməlidir ki, gələcəkdə qövslə damaq tikişi arasında məsafə olsun ki, tikişə düşən təzyiqli aradan qalxсын.

511) Ney sistemin I tip klammeri necə adlanır?

- A) Bonvil
- B) Djekson Sadə Akker qarmağı
- C) Rouç
- D) Sadə Akker klammeri
- E) Bonixard

Müəllifə görə Ney sisteminin I tip klammeri Sadə Akker klammeri adlanır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh 152

512) Səthi fiksasiyada neçə klammer istifadə olunur?

- A) 3 və daha çox klammer
- B) 1 klammer
- C) 2 klammer
- D) 1 birçiyinli klammer
- E) 2 dentoalveolyar klammer

Səthi fiksasiyada 3 və daha çox klammerdən istifadə olunur.

В.С.Погодин, В.А.Пономарева. «Руководство для зубных техников» səh 125

513) Bügel protezinin karkasının ilkin işlənməsində nə istifadə olunur?

- A) Rezin diskələr
- B) QOİ pastası
- C) Bezdən olan halqalar
- D) Fırçalar
- E) Haçalanmış diskələr

Müəllifə görə bügel protezinin karkasının ilkin işlənməsində haçalanmış diskərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 110

514) Qarmağın təmiri zamanı hansı çiyində lehimlə tikişi qoyulmalıdır?

- A) Passiv çiyində
- B) Həm passiv, həm aktiv çiyində
- C) Passiv çiyinin cismə keçid yerində
- D) Dışın oral səthində yerləşən passiv çiyində
- E) Aktiv çiyində

Müəllif görə qarmağın təmiri zamanı aktiv çiyində lehimlə tikiş qoyulmalıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 121

515) Kennedi təsnifatının hansı sinfində aşırma-Cekson qarmağı nə zaman tətbiq edilir?

- A) İkitərəfli hüdudlanmayan
- B) Birtərəfli hüdudlanmayan

C) Birtərəfli hüdudlanan

D) Qarmaq bu qüsurların heç birində tətbiq edilə bilməz

E) İkitərəfli hüdudlanan

Kennedi təsnifatının birtərəfli hüdudlanmayan sinfində aşırma-Cekson qarmağı tətbiq edilir

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh 156

516) Bügel protezin konstruksiyasında olan səhvlər nəyə gətirib çıxarır?

A) Haymorit

B) Blefaritə

C) Stomatit

D) Xeylit

E) Rinit

Bügel protezin konstruksiyasında olan səhvlər stomatitin əmələ gəlməsinə səbəb olur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 124

517) Kombinəedilmiş qarmağın uzun çıxıntısı protezin hansı hissəsinə yönəlir?

A) Süni dişlər

B) Yəhər

C) Qövs

D) Dişin ekvatoruna

E) Plastmas

Kombinəedilmiş qarmağın uzun çıxıntısı protezin qövs hissəsinə yönəlir

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
səh156

518) Kombinəedilmiş bügel protezi qarmaqlı bügel protezindən fərqləndirən müsbət cəhət hansıdır?

A) Diş sayının çox olmasında düzəlir

B) Atrofiyaya uğramış damaqda tətbiq edilir

C) Sağlam dişlər yonulur

D) Fiksasiya elementlər görünmür

E) Bu protez daha asan düzəlir

Fiksasiya elementləri çox vaxt alt qapağa birləşdirilir və ona görə də görünmür.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 136

519) Bügel protezləri hansı protezlərdir?

- A) Qarmaqlarla dişlərə söykənən çıxan protez
- B) Metal bazisli çıxan protez
- C) Çıxmayan protez
- D) Yalnız fiksasiya vasitəsi attaçmen olan protez
- E) Süni dişləri çini materialdan olan

Ancaq bügel protezlərin bazisi metaldandır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина»,
Москва, 1985, səh 285

520) Teleskopik qaraqda alt qarağın neçə mm olmalıdır?

- A) 0,4 mm
- B) 0,3 mm
- C) 0,2 mm
- D) 0,1 mm
- E) 0,5 mm

Müəllifə görə teleskopik qaraqda alt qarağın eni 0,2 mm olmalıdır

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 138

521) Nə üçün titan bügelin karkasının hazırlanmasında istifadə olunmur?

- A) Allergik reaksiya verdiyinə görə
- B) Qiyməti baha olduğuna görə
- C) Nadir tapılan metal olmasına görə
- D) Titan bügel karkasında işlənmir
- E) Bu metaldan alınan karkas çox vaxt defektli olduğuna görə

Bu metaldan alınan karkas çox vaxt defektli olduğuna görə titan bügelin karkasının hazırlanmasında istifadə olunmur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес.
Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 260

522) Xətti fiksasiya neçə növə bölünür?

- A) Sagital, transversal, diaqonal

- B) Oral, perpendikulyar
- C) Medial, distal
- D) Oral və vestibulyar
- E) Aproksimal, vestibulyar

Müəllifə görə xətti fiksasiya: saggital, transversal, diaqonal növlərinə bölünür

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, Ш.М.Альшиц «Ортопедическая Стоматология» səh 214

523) Bu aparatlardan hansı bügel protezinin işlənməsində istifadə olunmur?

- A) Elektrolit aparatı
- B) Qumvuran aparat
- C) Cılalayıcı mühərrik
- D) Vakuum aparatı
- E) Mikromühərrik

Vakuum aparatı bügel protezin işlənməsində istifadə olunmur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 250

524) Birçiyinli klammer dişin ən çox hansı meyilliyi zamanı tətbiq olunur?

- A) Kiçik azı və köpək dişlərinin oral, vestibulyar, distal
- B) Böyük azı, distal
- C) Köpək medial, distal
- D) Kiçik azı, distal, medial
- E) Mərkəzi kəsici oral.

Müəllifə görə birçiyinli klammer dişin ən çox mərkəzi kəsici oral tərəfə meyilliyi zamanı tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 262

525) Mərz xəttinə nisbətən dayaq səth harada yerləşir?

- A) Mərz xətti boyunca
- B) Horizontal xəttin altında
- C) Yönəldici xətt boyunca
- D) Mərz xəttinin üstündə
- E) Mərz xəttinin altında

Çünki bu hissədə qarmağın çiyini hərəkətsiz olur.

526) Odadavamlı materialı göstərin?

- A) Silaur, voskalit-3
- B) Kristasil, silamin, silaur
- C) Silaur, kristasil, gilin
- D) Gilin, voskalit-3, silamin
- E) Gilin, silaur, super gips

Odadavamlı materiallar- kristasil, silamin, silaur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина»,
Москва, 1985, səh 314-316

527) Paralelometr verilən funksiyalardan hansını həyata keçirmir?

- A) Okklüziyanın təyin edilməsi
- B) Qarmaqların keçdiyi yer
- C) Dayaq dişin klinik ekvator sahəsinin təyin edilməsi
- D) Dayaq dişlərin boylama oxlarının təyini
- E) Mərz xəttinin təyin edilməsi

Paralelometr verilən funksiyalardan okklüziyanın təyin edilməsini həyata keçirmir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина»,
Москва, 1985, səh 289-290

528) Aşağıdakılardan hansı metal karkasın yəhərinin funksiyasına aid deyil?

- A) Karkasın əsas hissəsidir
 - B) Yəhər bügel protezlərinin dişli hissəsidir
 - C) Qarmaqlarla birləşir
 - D) Plastmanın möhkəm saxlanmasına kömək edir
 - E) Selikli qışaya toxunur
- Bügel protez metal hissə selikli qışaya toxunmur

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец. Зубопротезная техника. «Медицина»,
Москва, 1985, səh 301

529) Nə üçün oynaqlı birləşməsi olan bügel protezi Stomatologiyada geniş yayılmayıb?

- A) Çənə sümüyündə atrofiya prosesi yaradır
- B) Texniki işi çox mürəkkəbdir

- C) Oynaqlı birləşmə bÜgel protezində işlənmiş
- D) Estetik görünüşü pisdır
- E) Çeynəmə və udqunma funksiyasına mane olur

Müəllifə əsaslanaraq çənə sümüyündə atrofiya prosesi yaratdığı üçün oynaqlı birləşməsi olan bÜgel protezindən çox istifadə edilmir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 177

530) Dilaltı qövs üçün hansı mum profilləri işlənir?

- A) Ensiz
- B) Marksorsa görə
- C) Anatomik
- D) Anatomik, marksorsa görə
- E) Enli

Dilaltı qövs üçün anatomik və marksorsa görə olan mum profilləri işlənir

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 218

531) Dilaltı qövs üçün işlənən anatomik mum profilinin quruluşu necədir?

- A) İki tərəfi də yastı olan
- B) Dil tərəfə olan hissədə əyriliyi olan, damaq tərəfdə yastı olan
- C) Dil tərəfə yastı, damaq tərəfdə əyriliyi olan
- D) Anatomik mum profilin hər variantda sadalanan quruluşu ola bilər
- E) İki tərəfində də əyriliyi olan

Müəllifə görə dilaltı qövs üçün işlənən anatomik mum profilinin quruluşu dil tərəf olan hissə əyri, damaq tərəf isə yastıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 218

532) Akker attaçmen çıxan protez üçün hansı elementdir?

- A) Estetik
- B) Yalnız tutucu
- C) Təzyiq göstərən
- D) Dayaq tutucu
- E) Yalnız dayaq

Müəllifə görə Akker attaçmen çıxan protez üçün tutucu elementdir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 238

533) Plastmas patrisa nəyin köməyi ilə fiksasiya olunur?

- A) Paralel tutucu ilə
- B) Xüsusi qarmaq ilə
- C) Kronşteynin köməyi ilə
- D) Əl ilə
- E) Xüsusi maqqaş ilə

Müəllifə görə plastmas patrisa paralel tutucunun köməyi ilə fiksasiya olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 236

534) Matrisa hansı alətin köməyi ilə karkasın içinə qoyulur?

- A) Xüsusi açarın köməyi ilə
- B) Xüsusi maqqaş ilə
- C) Xüsusi qarmaq ilə
- D) Əl ilə
- E) Paralel tutucu

Matrisa xüsusi açarın köməyi ilə karkasın içinə qoyulur

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 238

535) Gipsdən olan modeli silikon qəlibdən hansı vəziyyətdə çıxartmaq lazımdır?

- A) Üfüqi
- B) Şaquli
- C) Silikon qəlibi bərk aralıqda modeli çıxartmaq
- D) Həm üfüqi, həm şaquli
- E) Silikon qəlibi isidib, sonra modeli çıxartmaq lazımdır

Gipsdən olan modeli silikon qəlibdən şaquli vəziyyətdə çıxartmaq lazımdır

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 217

536) Bügel protezlərini hazırlayanda hansı modeldən istifadə olunur?

- A) Yalnız diaqnostik

- B) Bütün model növlərindən istifadə olunur
- C) Həm diaqnostik, həm də master-modeldən
- D) Yalnız master modeldən
- E) Muzey modelindən

Bügel protezlərini hazırlayanda həm diaqnostik, həm də master-modeldən istifadə olunur

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 35

537) Nə üçün texnik diaqnostik modeldən qəlib hazırlamamışdan qabaq aşağı çənənin yəhər hissəsinə qoyulmuş mumda dor bucaq şəklində hissəni kəsin götürürük?

- A) Qövs həmin hissədə xüsusi birləşdirici ilə birləşir
- B) Mum plastmasla əvəz olanda o hissə üfqi istiqamətdə dayaq yaradılır
- C) Selikli qışaya yük düşməsin
- D) Heç bir əhəmiyyəti yoxdur
- E) Sonradan mumu plastmasla əvəz edəndə o hissədə şaquli istiqamətdə dayaq yaradır

Texnik diaqnostik modeldən qəlib hazırlamamışdan qabaq aşağı çənənin yəhər hissəsinə qoyulmuş mumda dor bucaq şəklində hissəni kəsin götürürük ki, sonradan mumu plastmasla əvəz edəndə o hissədə şaquli istiqamətdə dayaq yaradılsın.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 81

538) Hidrokolloid kütlədən qəlib alınan zaman texnik küveti nə ilə təmizləməlidir?

- A) Spirt ilə
- B) Turşu ilə
- C) Vazelin ilə
- D) Su ilə
- E) Sürtkü yağı ilə

Sudan başqa sadalanan maddələr hidrokolloid kütlənin tərkibi ilə uyğunlaşmışlar.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 82

539) Silikon tərkibli maddələrdən qəlib alanda əgər model çox alçaqdırsa texnik onun ölçüsünü qaldırmaq üçün nə etməlidir?

- A) Modelin səthinə pambıq qoyulmalıdır
- B) Modelin səthinə qalaydan olan folqa qoyulur
- C) Modelin səthinə dəmir lövhə qoyulmalıdır
- D) Modelin səthinə salfetka qoyulur
- E) Modelin səthinə plastilin qoyulmalıdır

Silikon tərkibli maddələrdən qəlib alanda əgər model çox alçaqdırsa texnik onun ölçüsünü üzətməyə modelin səthinə plastilin qoyulmalıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 84

540) Elektroliz üsulu ilə cilalanma zamanı qarmaqlarla hansı iş görülməlidir?

- A) İzokolu qarmaqların səthinə çəkirik
- B) Açıq qalır
- C) Pambıq ilə örtülür
- D) Elektroliz aparılan qaba salmırıq
- E) Qoruyucu lak ilə qarmaq səthi örtülür

Çünki qarmaqlar elektroliz üsulu ilə cilalansa onların səthinin quruluşu dəyişir və retensiya funksiyaları pozulur. Buna görə də elektroliz üsulu ilə cilalanma zamanı qarmaqların səthi qoruyucu lak ilə örtülür.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 128

541) Üst qapağın üzlüyü üçün işlədilən fotopolimer plastmasın hansı çatışmayan cəhəti var?

- A) Rəngini tez dəyişir və tez sürtülür
- B) Texniki işi çox mürəkkəbdir
- C) Fotopolimer plastmas üzlük üçün işlənmir
- D) 500⁰ C temperaturun təsirindən əriyə bilər
- E) Tez qurur

Müəllifə görə üst qapağın üzlüyü üçün işlədilən fotopolimer plastmasın çatışmayan cəhəti rənginin tez dəyişməsi və sürtülməsidir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany. 2006. səh 154

542) İkili qapaqlı kombinə edilmiş protezin müsbət cəhəti hansıdır?

- A) Dayaq diş itəndə belə protezin bazisini artırmaq asandır
- B) Qapaqlar hər növ ərintidən hazırlana bilər

- C) Estetik cəhətdən çox yaxşıdır
- D) Fiksasiyaya görə kombinəedilmiş protezlərin arasında ən möhkəmidir
- E) İki qapaq arasında sürtünmə gücü çox sərtir

Dayaq diş itəndə ikili qapaqlı kombinəedilmiş protezin bazisini artırmaq asandır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 166

543) Üfüqi tip rigel birləşməsinin ən müsbət cəhəti hansıdır?

- A) Rigelin texniki işi çox asandır
- B) Dayaq elementləri arasında olan tutuculuq göstəricisi (fiksasiya) çox az hallarda azalır
- C) Frontal dişlərdə quraşdırılan rigel estetik cəhətdən çox əlverişlidir
- D) Rigel birləşməsinin özündə heç bir əlavə birləşdirici element yoxdur
- E) Xəstə tərəfindən bu protez rahat təmizlənir

Üfüqi tip rigel birləşməsinin ən müsbət cəhəti dayaq elementlərinin tutuculuq göstəricisinin nadir hallarda azalmasıdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 175

544) Bunlardan biri paralelometrin aləti deyil?

- A) Artıq mumu kəsən mil
- B) Kalibr
- C) Təhlil aparıcı mil
- D) Qrafit qələm
- E) Burğu

Paralelometrde burğu aləti yoxdur, o, frezləmə aparatının alətidir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 195

545) Bügel protezinin karkasını həkimə göndərməzdən əvvəl texnik karkası nə ilə təmizləməlidir?

- A) Su ilə
- B) Hidrogen peroksid məhlulu ilə
- C) Sulfat turşusu ilə
- D) Buxarla
- E) Nitrat turşusu ilə

Müəllifə görə bügel protezin karkasını həkimə göndərməmişdən qabaq texnik karkası buxar vasitəsilə təmizləməlidir .

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 114

546) Qövsün qeyri-hamar səthi nə zaman pardaxlanmalıdır?

- A) Elektrolit üsulu ilə pardaxlandıqdan sonra
- B) Qeyri-hamar səthi yalnız qumvuran aparat ilə pardaxlanır
- C) Qövsün bu səthi pardaxlanmamalıdır
- D) Qeyri hamar səthi yüksək temperatur altında pardaxlamaq lazımdır
- E) Elektrolit üsulu ilə pardaxlanmamışdan qabaq

Müəllifə görə qövsün qeyri-hamar səthi elektrolit üsulu ilə pardaxlandıqdan sonra aparılır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 110

547) Hansı maddə ilə biz gipsdən olan dayaq dişləri işləsək karkası modelə taxıb çıxaranda gips oturmayacaq?

- A) Kırşan (talk)
- B) Vazelin
- C) İzokol
- D) Bitki yağı
- E) Lak

Karkası modeldən tez-tez çıxarıb taxanda qarmaqlar gipsdən olan dişlərə sürtülərək gips ovulur, bununlada retensiya hissələr get-gedə boşalır .

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 112

548) Kombinəedilmiş protez hazırlayanda nə üçün master model (əsas model) ilə bərabər əlavə model hazırlanır?

- A) Əsasda kombinəedilmiş bügel protezin modelləşdirilməsini aparırıq, əlavə də isə tökmə prosesi aparılır
- B) Əsas modeldə qapaqlar modelləşdirilir, əlavə modeldə isə bügel protezin konstruksiyasını modelləşdirirlər
- C) Əlavə model mum konstruksiyasını həkimə göndərmək üçün lazımdır
- D) Əlavə model ağız boşluğun quruluşunu qoruyub saxlayır, əsas model isə üstündə aparılan yonma və mişarlama nəticəsində bu quruluşunu itirir

E) Kombinədilmiş bğel protezini hazırlayırıq, əlavə modelə ehtiyac yoxdur

Əlavə model ağız boşluğun quruluşunu qoruyub saxlayır, əsas model isə üstündə aparılan yonma və mişarlama nəticəsində bu quruluşunu itirir
Kombinədilmiş bğel protezin hazırlanması adətən texnik modeli diş sütunlarına bölür ki, qapaq modelləşdirmə rahat aparılsın, buna görə də model ilk quruluşunu itirir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 180

549) Kombinədilmiş bğel protez üçün hazırlanan alt qapaqlar necə modelləşdirilməlidir?

- A) Anatomik ekvatora qədər
- B) Modelləşdirilmə aparılmır, xüsusi plastmasdan olan dişlər qoyulur
- C) Çeynəmə səthi modelləşdirilmir
- D) Yalnız üzlük çəkilən səthlər modelləşdirilməlidir
- E) Tam anatomik quruluşda

Kombinədilmiş bğel protez üçün hazırlanan alt qapaqlar tam anatomik quruluşda modelləşdirilməlidir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 182

550) Mum karkası frezləmək üçün hansı burğulardan istifadə olunur ?

- A) Xüsusi disklərdən istifadə olunur
- B) Yumru borlardan istifadə edilir
- C) Düzbucaq altında yerləşən mildən istifadə olunur
- D) Metal karkası frezləmək üçün olan burğular
- E) Rezin dairələrdən istifadə olunur

Frezləmədə burğulardan istifadə olunur, çünki başqa variantda sadalanan alətlər yalnız karkasın ilk və son işlənməsində istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования.Хэннинг Вульфес.
Akademia dental.International School BEGO Germany. 2006. səh 195

551) İlanvari yaylı klammerin hissələri hansıdır?

- A) 2 yarım dairəvi əymə, çiyin və bazisə bərkidilən hissə

- B) 3 yarım dairəvi əymə, dişləm lövhəciyi
- C) Qövs, yay, dişləm lövhəciyi
- D) Mail səth, qövs, yiv
- E) 2-3-dən artıq olmayan əymə və bazisə bərkidilən hissə

İlanvari yay dişlərin vestibulyar tərəfə əyilməsində istifadə olunur. Yayların təsir gücü və dişin hansı istiqamətdə yerdəyişməsi yayların əymələrinin sayından asılıdır. 3 əymədən artıq məsləhət deyil, çünki yayın təsiredici hissəsi uzanır və dişin üstündən sürüşür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 325

552) Uşaq yaşlarında üz-çənə anomaliyalarının aradan qaldırılması üçün tətbiq olunan aparatlar təsir prinsipinə görə neçə qrupa bölünür?

- A) 4
- B) 5
- C) 3
- D) 6
- E) 2

Təsir prinsipinə görə ortodontik aparatlar 3 qrupa bölünür: mexaniki, funksional və kombinə edilmiş.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

553) Qulyayev aparatı hansı funksional qrupa aiddir?

- A) Mexaniki təsirli
- B) Funksional təsirli
- C) Qarışıq təsirli
- D) Profilaktik
- E) Retension təsirli

Qulyayev aparatı mexaniki təsirli aparatdır, çünki dayaq qapaqlardan və onlara lehimlənmiş borucuqdan, sürüşkən qövsdən və rezin dartılardan ibarətdir. Aparatın elementləri mexaniki təsirlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Е.С.Кнубовец, И.М. Оксман, В.Ю.Курляндский. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 358

554) Süd dişləmində diş cərgələri hansı formadadır?

- A) Yarımmellips
- B) Parabola

- C) Yarım dairə
- D) Üçbucaq formasında
- E) Dairəvi

Süd dişləmədə diş cərgələri yarım dairəvi şəkildə olurlar. Yuxarı diş cərgəsi aşağı diş cərgəsindən böyük olur. Təbii ki, bu normal dişləmə aiddir.

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 412

555) Ayrı-ayrı dişlərin anomaliyaları neçə qrupa bölünür?

- A) 2
- B) 5
- C) 7
- D) 4
- E) 6

Ayrı-ayrı dişlərin anomaliyaları 5 qrupa bölünür. 1) formasına görə, 2) ölçüsünə görə, 3) sayına görə, 4) çıxma müddətinə görə, 5) yerləşməsinə görə.

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 433

556) Yuxarı çənənin hər bir dişi normada necə antaqonistlə təmas yaradır?

- A) Aşağı çənənin eyniadlı və öndə dayanan dişi
- B) Aşağı çənənin eyniadlı və arxada dayanan dişi
- C) Öndə dayanan diş
- D) Eyniadlı diş
- E) Arxada dayanan diş

Hər dişin 2 antoqonisti var. Yuxarı çənənin hər dişi aşağı çənənin eyni adlı və arxada dayanan dişlə, aşağı çənənin hər dişi yuxarı çənənin eyni adlı və öndə dayanan dişi ilə təmas yaradır.

Ədəbiyyat: E.И. Гаврилов, А.С. Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 40

557) Dişin tortoanomaliya vəziyyəti onun hansı vəziyyətidir?

- A) Diş qövsündən arxaya
- B) Diş qövsündən önə
- C) Diş fırlanmışdır
- D) Dişin yerdəyişməsi
- E) Damaq tərəfə

Ayrı-ayrı dişlərin anomaliyalarında rast gəlmək olur. Dişin öz oxu ətrafında fırlanması tortoanomaliya adlanır.

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 438

558) Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- A) Dəyişən dişləmdə həm süd, həm də daimi dişlər var
- B) Daimi dişlər 6-7 yaşda çıxmağa başlayır
- C) 4 növ ölçü materialı var
- D) Süd dişləmi 2,5-3 yaşa qədər formalaşır
- E) Süd dişləmi dövründə uşaqlarda kiçik azı dişləri böyük azılardan əvvəl çıxır

Uşaqlarda süd dişləmi dövründə 20 diş , böyüklərdə daimi dişləmdə 32 diş var. Süd dişləmin də daimi dişləmdən fərqli olaraq kiçik azı dişlər yoxdur. Ona görə də kiçik azılar böyük azılardan əvvəl çıxır.

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991 səh 25

559) Dişləm nədir?

- A) Okklüziyanın bir anıdır
 - B) Çənələrin düz qapanmasıdır
 - C) Nisbi sakitlik vəziyyətidir
 - D) İnsanın müəyyən halda dişlərini qapamasıdır
 - E) Diş cərgəsinin mərkəzi okklüziya vəziyyətində qapanmasıdır
- Okklüziyanın 4 əsas növü var: mərkəzi, ön, sağ yan və sol yan .Dişlərin mərkəzi okklüziya vəziyyətində qapanması dişləm adlanır.

Ədəbiyyat: Е.И. Гаврилов, А.С. Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 38 В.Н. Копейкин, Л.М. Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 44

560) Engl VI dişi necə adlandırır?

- A) Heç biri
- B) Yuxarı çənənin açarı
- C) Dişlərin açarı
- D) Dişləmin açarı
- E) Aşağı çənənin açarı

Englin diş cərgələrinə aid olan təsnifatında I böyük azı dişlərin bir-biri ilə medio-distal vəziyyətində qapanması əsas götürülmüşdür. Englə görə I böyük azı dişi həmişə öz yerində çıxır. Ona görə də o, bu dişləri okklüziyanın açarı adlandırılmışdır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

561) Englə görə distal okklüziya nədir?

- A) V sinifdir
- B) I sinifdir
- C) II sinifdir
- D) III sinifdir
- E) IV sinifdir

Engl təsnifatı 3 sinifə bölünür. I sinif – I böyük azı dişlərin normal medio-distal vəziyyəti;

II sinif- aşağı çənənin I böyük azı dişinin yuxarı çənənin I böyük azı dişinə nisbətən distal yerləşməsi;

III sinif- aşağı I böyük azı dişin yuxarı dişə nisbətən medial yerləşməsi.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

562) Diş cərgəsində oral tərəfə əyilmiş yan kəsiciləri hansı elementlərlə əvvəlki yerinə qaytarmaq olar?

- A) Koffin yayı
- B) Əlvəri və itələyici (protroqiruyuşı) yaylar
- C) Oxvari Şvarts qarmağı
- D) Adams qarmağı
- E) Vestibulyar lövhə

Ayrı-ayrı dişlərin yerdəyişməsi üçün müxtəlif aparatlardan istifadə olunur. Ayrı-ayrı dişlərin vestibulyar, transversal, vertikal yerdəyişməsi üçün çıxan lövhəli aparatdan- tərkibində əlvəri, ilanvari, itələyici və s. yayları olan elementlərdən- istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 325

563) Engl aparatı hansı halda hazırlanır?

- A) Diş cərgəsinin anomaliyalarında
- B) Dərin dişləm
- C) Dişlərin yerini dəyişmək üçün
- D) Bütün növ anomaliyalarda

E) Diş cərgəsinin sıxılması və genişləndirilməsi üçün

Engl aparatı mexaniki təsirli, çıxmayan , ağızdaxili, diş üstü aparatlara aiddir. Bu aparat müxtəlif anomaliyaları müalicə edir və onu universal aparat adlandırırlar.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 436

564) Vestibulyar qövsün sərhədləri hansıdır?

- A) Bir körək dişdən digərinə qədər
- B) Bütün çənə boyu
- C) Bir kiçik azıdan digərinə qədər
- D) Yalnız aşağı çənə boyu
- E) Yalnız yuxarı çənə boyu

Dişlərin damaq , dil tərəfə yerdəyişməsi, diş cərgələrinin sıxılması üçün vestibulyar qövsü çıxan aparatlardan istifadə olunur. Bu aparatlar ön dişlər nahiyəsində (körəkdən-körəyə) yerləşən məftil qövsdən , plastmas bazisdən və fiksasiya üçün klammerlərdən ibarətdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 324

565) Funksional aparatların konstruksiyasında iştirak edən elementlər hansıdır?

- A) Mail səth
- B) Rezin dartı, pelot
- C) Yay
- D) Yiv
- E) Mail səth, dişləm lövhəciyi, pelot

Funksional təsirli aparatların konstruksiyasında aktiv təsiredici elementlər yoxdur. Bu aparatlarda dişlərə, diş cərgələrinə və dişləmlərə mimiki və çeynəyən əzələlərin gücündən istifadə edirlər. Əsas elementləri maili səthlər və dişləm lövhəcikləridir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 444 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 313

566) Konstruksiyasında yiv, yay, liqatura olan aparat necə adlanır?

- A) Mexaniki təsirli
- B) Aktiv təsirli aparat
- C) Kombinəedilmiş təsirli

- D) Retensiyaedici aparat
- E) Funksional təsirli

Mexaniki təsirli aparatların tərkibində yay, yiv, liqatura, rezin dartısı və s. elementlər var. Onlar aktiv elementlərdir (yəni daimi təsir göstərir). Həkim tərəfindən regulasiya olunur.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 436 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

567) Kombinəedilmiş aparatlarda hansı elementlər olur?

- A) Passiv təsirli
- B) Aktiv təsirli
- C) Mexaniki və funksional təsirli
- D) Funksional təsirli
- E) Mexaniki təsirli

Kombinəedilmiş aparatlar funksional təsirli aparatlar olub və sonradan tərkibinə mexaniki təsirli elementlər daxil olunur. (yiv, yay və s.)

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 447 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

568) Dəyişən və daimi dişləmində aşağı çənə darlığı zamanı hansı aparatlar tətbiq edilir?

- A) Frenkel aparatı
- B) Xorosilkina aparatı
- C) Yiv genişləndirici lövhə
- D) Andrezen-Hoypl aparatı
- E) Bryükl aparatı

Genişləndirici çıxan ortodontik aparatlar yuxarı və aşağı çənə üçün olur. Bu aparatların tərkibində müxtəlif konstruksiyalı yivlər daxil edilir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 443 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 336

569) Çıxmayan aparatlarda ən çox tətbiq edilən fiksasiyedici elementlər hansıdır?

- A) Rezin dartılar

- B) Halqa
- C) Liqatur
- D) Qapaqlar
- E) Kappa

Çıxmayan ortodontik aparatlarda qapaqlar fiksasiyanı təmin edir. Bu qapaqlar adi qapaqlardan fərqli olaraq qalınlığı daha nazik, yonulmamış dişə və diş ətinə keçməmək şərtilə hazırlanır.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 436 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 317

570) Ortodontiya sözünün mənası nədir?

- A) Ortos-düz, odontos-diş
- B) Ortos-tam, odontos-çənə
- C) Ortos-düz, odontos-çənə
- D) Ortos-elm, odontos-diş
- E) Ortos-diş, odontos-çənə

Ortodontiya sözü ilk dəfə 1840-cı ildə Lefulen tərəfindən istifadə olunmuşdur. Əvvəllər bu termin öz vəzifələrinə uyğun gəlirdi, çünki yalnız ayrı-ayrı dişlərin düzəlməsi ilə məşğul olur. Müasir dövrdə ortodontiya dişlərin, diş cərgələrinin və dişləmlərin anomaliyalarının müalicəsi ilə məşğul olur.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 404

571) Qövsələrin təsir mexanizmi hansıdır?

- A) Mexaniki
- B) Funksional
- C) Kombinəedilmiş
- D) Retensiyəedici
- E) Qarışıq

Qövsələr çox vaxt çıxan lövhəli ortodontik aparatların tərkib hissəsidir. Qövsələr ön dişlərin nahiyəsində , dişlərin vestibulyar səthini əhatə etmək şərtilə hazırlanır. Onlar dişlərə daima təsir göstərir və mexaniki təsirli elementlərə aiddir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 436 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 324

572) Fiksasiyasına görə Engl aparatı necə aparatdır?

- A) Çıxmayan
- B) Kombinəedilmiş
- C) Qarışıq
- D) Çıxan
- E) Retensiyaedici

Fiksasiyasına görə Engl aparatı çıxmayan aparatlara aiddir. Aparatın əsas hissəsi vestibulyar qövsdür. Hər iki tərəfdən dayaq dişlərə qapaq və ya üzlük hazırlanır. Bu qapaqlar dişlərə (I böyük azı) sementlənilir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 436 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

573) Süd dişləmində köpək dişinin çıxma müddəti hansıdır?

- A) 14-16 ay
- B) 20-30 ay
- C) 6-8 ay
- D) 16-20 ay
- E) 12-16 ay

6-cı aydan başlayaraq uşaqlarda süd dişləri çıxmağa başlayır. 6-8 aydan mərkəzi dişlər, 8-12 aydan-kəsicilər, 12-16 aydan birinci böyük azı, 16-20 aydan-köpək dişlər, 20-30 aydan –II azı diş.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 25

574) Vestibulyar qövs nə üçün istifadə edilir?

- A) Arxa dişlərin yerdəyişməsi üçün
- B) Frontal dişlərin yerdəyişməsi üçün
- C) Aparatın fiksasiyası üçün
- D) Ortodontik aparatın fiksasiyası üçün və frontal dişlərin yerdəyişməsi üçün
- E) Köpək dişinin yerdəyişməsi üçün

Vestibulyar qövs çıxan lövhəli aparatın əsas elementlərindəndir. Vestibulyar qövs frontal dişlər nahiyəsində düzəldilir. Köpək dişin nahiyəsində olan əyintilər sıxılır və frontal dişlər diş cərgəsinə qaytarılır. Bəzi hallarda bu qövs fiksasiya üçün də istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977, səh 119

575) Yayın təsir qüvvəsi nədən asılıdır?

- A) Məftilin forması, ölçüsü
- B) Məftilin uzunluğu
- C) Əymələrin sayı
- D) Əymələrin forma və ölçüsü, kəsişməsi
- E) Məftilin kəsişməsi, əymə və buruqların ölçü və sayı

Ortodantik yaylar müxtəlif anomaliyaların müalicəsində istifadə olunur; ayrı-ayrı dişlərin yerdəyişməsi üçün , çənələrin genişlənməsi üçün onlar ortodontik məftildən (müxtəlif diametrlə) hazırlanır, dairəvi, ilgəkli və spiral şəkilli olur. Yayın təsir gücü metalın xassələrindən , məftilin diametridən, yayın uzunluğundan və formasından, əymələrin sayından , kəsişməsindən asılıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 338

576) Ortodontik aparatlarda bazis plastmasının çatışmayan cəhəti hansıdır?

- A) Müalicənin müddətini uzadır
- B) Aparat küvetdən çıxarıldıqda məftil elementlər deformasiyaya uğrayır
- C) Aparatın hazırlanma prosesi uzanır
- D) Həddən çox material sərf olunur
- E) Ağız boşluğunda çox yer tutur

Çıxan ortodontik aparatlarda fiksasiya elementləri klammerlər olur. Klammerlərin çıxıntılarını plastmas bazisə yerləşdirilir. Aparatın polimerzasiya zamanı məftil elementləri deformasiyaya uğraya bilər. Bunun olmaması üçün bütün texniki qaydalara riayət etmək lazımdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 325

577) Neçə növ Frenkel funksiya nizamlayıcısı var?

- A) 6
- B) 3
- C) 2
- D) 5
- E) 4

Frenkel tərəfindən təklif olunmuş aparatlar dodaq və yanaq əzələlərinin təziyiqi nəticəsində təsir göstərir. Bu aparatlar nizamlayıcı (regulyasiya edən) adlanır və 3 tipdə olur. Bu aparatlar dodaq və yanaq pelotlardan , vestibulyar, damaq, dil

qövsələrindən və başqa elementlərdən ibarətdir. I tip distal dişləmin müalicəsində ; II tip –distal dişləmin və ön dişlərin damaq tərəfə əyilməsində ; III tip-mezial dişləmin müalicəsində istifadə olunur.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 450 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 348

578) Çıxan lövhəli ortodontik aparatlarda ən çox istifadə edən qarmaqlar hansıdır?

- A) Djekson klammeri
- B) Pelot
- C) Adam klammeri
- D) Şvarts klammeri
- E) Duayzinq klammeri

Adams klammeri ən çox istifadə olunan qarmaqdır, çünki asan düzəldilir və çox effektivdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 330

579) Bir Engl sürüşkən qövsü hansı variantda təsir edə bilməz?

- A) Ön dişlərin əyilməsində
- B) Dişləm anomaliyalarında
- C) Diş cərgəsi genişlənməsində
- D) Diş cərgəsi sıxılmasında
- E) Yan dişləri cərgədən çıxanda

Engl aparatı, əsasən 2 cür olur: standart və sürüşkən. Standart Engl aparatı ilə diş cərgələri müxtəlif tərəfə uzatmaq, genişləndirmək olur. Sürüşkən qövsə isə diş cərgələrinin sıxılmasını təmin etmək olar.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 437 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 335

580) Xəstənin ağız boşluğunda 2 Engl qövsünün olması nəyə lazımdır?

- A) Distal dişləmi düzəldir
- B) Açıq dişləmi düzəldir
- C) Çəp dişləmi düzəldir
- D) Distal və mezial dişləmi düzəldir
- E) Müxtəlif dişləm anomaliyalarını düzəldir

Engl aparatı universal aparat adlanır, çünki onu müxtəlif diş-çənə anomaliyaların müalicəsində istifadə etmək olar. Sagital və vertikal anomaliyaların müalicəsi üçün Engl aparatı yuxarı və aşağı çənələrdə istifadə olunur. Bunun üçün qövslər dişlərə liqaturla bərkidilir və qövslərə qarmaqlarla lehimlənir. Qarmaqlar müxtəlif dişlər nahiyəsində yerləşdirilə bilər və onlara rezin dartılar salınır. Qarmaqların yerindən asılı olaraq yuxarı və aşağı diş cərgələri öz yerini dəyişdirir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 437 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 335

581) Şvarts kappası nə üçün istifadə olunur?

- A) Retensiyaedici aparatdır
- B) Funksional aparatdır, ön dişlərin yerini vestibulyar tərəfə dəyişir
- C) Funksional aparatdır, ön dişlərin yerini oral tərəfə dəyişir
- D) Kombinə olunmuş aparatdır, distal dişəmi müalicə edir
- E) Mexaniki aparatdır, distal dişləmi müalicə edir

Şvarts kappası funksional təsirli aparatdır, aşağı çənənin ön dişlərini əhatə edir və sementlə dişlərə fiksasiya olunur. Yuxarı ön dişlər damaq tərəfə əyildikdə və məcburi progeniyaya səbəb olduqda aparat istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 446

582) Engl aparatında boru qapağa nə üçün lehimlənir?

- A) Qövsün daxil olması üçün
- B) Dişləmi qaldırmaq üçün
- C) Dişin yerini dəyişmək üçün
- D) Çənəni genişləndirmək üçün
- E) Çənənin daraldılması üçün

Vestibulyar tərəfdən qapaq və ya üzüyə lehimlənmiş boruya qövs daxil olur ki, bununla da çənəni ya daralda və ya genişləndirə bilərik.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 437 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 335

583) 32 dişli dişləmin adı nədir?

- A) Süd
- B) Qarışıq

- C) Kombinə edilmiş
- D) Daimi
- E) Dəyişən

Daimi dişləmdə 32 diş var; hər çənədə 16 diş olmaqla -2 mərkəzi, 2 yan kəsici, 2 körək, 4 kiçik azı və 6 böyük azı dişlər.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 21-32

584) Mexaniki təsirli aparatlara hansılar aiddir?

- A) Bının kappası, Andrezen-Hoypl monobloku, Frenkel nizamlayıcısı
- B) Engl aparatı, Koffin yaylı damaq lövhəsi, yivli aparat
- C) Koffin yaylı qarmaq damaq lövhəsi, Kats qapağı
- D) Kopeykin qapağı qapağı, Muleman propulsoru, Kurlyandski aparatı.
- E) Şvarts kappası, Engl aparatı, Frenkel aparatı

Mexaniki təsirli aparatlar aktiv təsirli aparatdır. Tərkibində yaylar, yivlər, qövsələr və s. aktiv elementlər var və onlar daimi ağızda təsir göstərir. Engl aparatı – mexaniki təsirli aparata aiddir, çünki çıxmayan, qövslü, liqatur və rezin dartılarından ibarətdir. Koffin yaylı damaq lövhəsi də mexaniki aparatdır, çünki tərkibində yay var. Yivli aparat da mexaniki aparatdır, çünki tərkibində yiv var.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

585) Profilaktik aparat hansıdır?

- A) Baş sarğısı
- B) Adams qarmağı
- C) Çənəaltı saparı
- D) Kats qapağı
- E) Vestibulyar kappa

Profilaktik aparatlar diş-çənə anomaliyaların yaranmasının qarşısını alır. Bu anomaliyalar pis vərdişlər nəticəsində də yarana bilər. Ona görə də rezin əlcəkdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991 səh 417

586) Aktiv təsirli çıxan aparatların konstruksiya elementləri hansıdır?

- A) Vestibulyar qövs, liqatur məftil, kappa
- B) Vestibulyar qövs, ortodontik qapaq

- C) Vestibulyar qövs, Kats qapağı, rezin halqa
- D) Vestibulyar qövs, yaylar, yivlər
- E) Vestibulyar qövs, liqatur məftil, ortodontik qapaq

Ortodantik aparatlar təsir prinsipinə görə 3 qrupa bölünür: mexaniki, funksional və kombinəedilmiş. Mexaniki təsirli aparatlar və ya aktiv təsirli aparatların tərkibində yay, yiv, vestibulyar qövs, rezin dartılar və s. daxil edilir.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 437 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

587) Bnin kappası hansı üsulla küvetə gipslənir?

- A) Düz
- B) Əks
- C) Birbaşa
- D) Qarışıq
- E) Kombinəedilmiş

Bnin kappası məcburi mezial dişləmin müalicəsində istifadə olunur. Aparatın düzəldilməsi üçün aşağı çənənin modelinin üzərində dişlərin üstü mum ilə örtülür və mumdən yuxarı dişlərə nisbətən 45° bucaq altında dişləm yastığı yaradılır. Sonra kappə əks üsulla küvetə gipslənir və çıxan protezləri polimerzasiya edən üsulla hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 343

588) Diş çənə anomaliyaların müalicəsi neçə qrupa bölünür?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

Diş çənə anomaliyaların müalicəsi üçün bu metodlardan istifadə olunur. 1) aparat, 2) aparat-cərrahiyyə, 3) cərrahiyyə, 4) funksional (miogimnastika)

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 433

589) Ayrı-ayrı dişlərin yerdəyişməsi üçün hazırlanan yayların neçə dənə əyintisi olmalıdır?

- A) 2-5
- B) 2-6
- C) 1-3
- D) 1-4
- E) 1-2

Ayrı-ayrı dişlərin yerdəyişməsi üçün hazırlanan yayların 3-dən çox əyintisi olmamalıdır, çünki yayın təsir edən hissə uzun və elastik olur, dişin üstündən sürüşür və dilə mane olur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977, səh 127

590) İnsan ömrü boyu neçə dişləm dövrü keçirir?

- A) 3
- B) 2
- C) 1
- D) 5
- E) 4

İnsan ömrü boyu 3 dişləm dövrü keçirir. 1. Süd dişləm 2. dəyişən dişləm (ağızda süd dişlər var və daimi dişlər çıxmağa başlayır) 3. daimi dişləm

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 24

591) Bryukl aparatının təsir elementi nədir?

- A) Dişləm yastığı
- B) Koffin yayı
- C) Əlvəri yay
- D) Adams qarmağı
- E) Şvarts qarmağı

Dişləm yastığı aşağı çənənin frontal dişlər nahiyəsində dişlərin dil tərəfinə dəyməmək şərtlə hazırlanır. Bu da yuxarı frontal dişlərin damaq, aşağı frontal dişlərin dil tərəfə əyilməsinin qarşısını alır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 447

592) Süd dişlərinin daimi dişlərlə əvəz olunması hansı yaş dövrünü əhatə edir?

- A) 4 -5

- B) 5 -10
- C) 5 -8
- D) 4 -6
- E) 6- 13

İnsan 3 dişləm d vr  keçirdir.1 dövr-s d dişləm 6 ayından-6 yaşına kimi , 6 yaşıdan başlayaraq uşaqda daimi dişlər çıxmağa başlayır.Ağızda bu dövrdə həm s d, həm də daimi dişlər olur.13 yaşına kimi davam edir və dəyişən dövr adlanır.13 yaşında uşaqın ağızında bütün s d dişlər daimi dişlərlə əvəz olunur və 13 yaşıdan sonra daimi dişlər d vr  başlayır.

 d biyyat: A.A.Колесов.Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991.səh 24-30

593) Kappalar təsirinə görə hansı aparatlara aiddir?

- A) Funksional təsirli
- B) Mexaniki təsirli
- C) Qarışıq təsirli
- D) Retension təsirli
- E) Profilaktik

Bu aparatların x susu təsir elementi yoxdur. Təsir gücü çeynəyən v  danışan zaman əzələlərin hərəkəti hesabına yaranır. Bu da funksional aparatların x susiy tidir.

 d biyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 446

594) İlanvari yay n   c n istifadə olunur?

- A) Dişlərin diastemasını düzəltmək  c n
- B) Dişlərin transpozisiyası  c n
- C) Dişlərin vestibulyar yerdəyişməsi  c n
- D) Dişlərin tremalarını düzəltmək  c n
- E) Dişlərin oral yerdəyişməsi  c n

İlanvari yay dişlərin vestibulyar yerdəyişməsi  c n istifadə olunur. 2 və ya 3 yarım dairəvi əyintidən v  çıxıntıdan ibarətdir. Bu  yintil r dişin dil tərəfində yerləşir və dişi vestibulyar tərəfə itələyir.

 d biyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 126

595) Dişin distal vəziyyəti hansıdır?

- A) Diş qövsündən önə
- B) Damaq tərəfə
- C) Diş qövsündən arxaya
- D) Antaqonistlərə doğru yerləşmişdir
- E) Vestibulyar tərəfə yerləşməsidir

Dişlərin diş cərgəsində yerləşməsinə görə müxtəlif anomaliyalar var. Onların biri dişin distal vəziyyətdə çıxmasıdır. Bu o, deməkdir ki, diş öz yerindən arxaya çıxıb.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 462

596) Proqnatiyaya aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) Çənələrin yerləşməsi
- B) Çənələrin ölçüsü
- C) Çənələrin forma anomaliyaları
- D) Dişlərin oral yerləşməsi
- E) Dişlərin retensiyası

Proqnatiya patoloji dişləmlərə aiddir. Proqnatiya yuxarı çənənin önə çıxmasıdır. Proqnatiyaya aşağı çənənin distal vəziyyəti də səbəb ola bilər.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 42 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 44

597) Adentiya nə deməkdir?

- A) Daimi dişlərdir
- B) Ağız boşluğunda dişlər azdır
- C) Süd dişləridir
- D) Dişlərin olmamasıdır
- E) Dəyişən dişləmdir

Dişlərin anomaliyaları müxtəlifdir. Dişlərin anomaliyalarının bir növü onların sayına görədir. Adentiya dişlərin olmamasıdır. Adentiya 2 cür olur: I-dərəcəli (anadangəlmə), II-dərəcəli (dişləri itirəndən sonra)

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 435

598) Funksional təsirli aparatlarla müalicə hansı dövrü əhatə edir?

- A) Sümükləşmədən sonra
- B) Tam sümükləşdikdən sonra

- C) Sümükləşməyə qədər
- D) Daimi dişləm dövrü
- E) Profilaktikdan sonra

Aparatlar təsir prinsipinə görə 3 qrupa bölünür; mexaniki , funksional və qarışıq. Funksional təsirli aparatların tərkibində öz təsir gücü mexanizmi yoxdur. Onlar çeynəmə və mimiki əzələlərinin hərəkəti zamanı təsir göstərirlər. Ona görə də bu aparatlarla çənələrin tam formalaşmasına qədər müalicə aparmaq olar.

Ədəbiyyat: A.A.Колесов.Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991 səh 422

599) Koller yayı nə üçün istifadə olunur?

- A) Aşağı çənənin sıxılması üçün
- B) Yuxarı çənənin sıxılması üçün
- C) Aşağı çənənin genişlənməsi üçün
- D) Yuxarı çənənin genişlənməsi üçün
- E) Yuxarı və aşağı çənələrin sıxılması üçün

Koller yayı aşağı çənənin genişlənməsi üçün istifadə olunur. O, dilaltı bügəldən , 2 yarım dairəvi əyintidən və bazisin içində yerləşən çıxıntılardan ibarətdir. Bügel hissə aşağı çənəni qeyri-simmetrik və simmetrik genişləndirir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 132

600) Uşaq ortodontik aparatlar fiksasiyasına görə neçə qrupa bölünür?

- A) 3
- B) 1
- C) 4
- D) 2
- E) 5

Fiksasiyasına görə ortodontik aparatlar çıxan və çıxmayan olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

601) Yerləşdiyi yerinə görə aparatlar neçə yerə bölünür?

- A) 3
- B) 4
- C) 5

- D) 6
- E) 2

Yerləşdiyi yerinə görə ortodontik aparatlar 2 yerə bölünür.1) ağızdaxili 2) ağızdankənar.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

602) Yuxarı çənə üçün genişləndirici yiv neçə oxludur?

- A) 2
- B) 5
- C) 4
- D) 3
- E) 1

Genişləndirici lövhəli çıxan yivli aparatlar yuxarı və aşağı çənələr üçün bir-birindən fərqlənir. Yuxarı çənədə yiv ölçüsünə görə daha böyük və yivin tərkibində 2 istiqamətləndirici ox , aşağı çənədə isə bir istiqamətləndirici ox var.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 336

603) İlgəkli Kats qapağının tətbiqi:

- A) Proqnatik dişləmədə
- B) Çənələrin yerinin dəyişilməsi
- C) Yuxarı çənənin ön dişlərinin yerinin dəyişilməsi
- D) Yuxarı çənənin ön dişlərin damaq, aşağı çənənin ön dişlərin dil tərəfə əyilməsində təsir edir
- E) Aşağı çənənin ön dişlərinin yerinin dəyişilməsi

İlgəkli Kats qapağı funksional təsirli çıxmayan aparatlara aiddir. Yuxarı çənənin dişlərin vestibulyar tərəfə və aşağı çənənin ön dişlərin dil tərəfə əyilməsini müalicə edir. Aparat ortodontik qapaqdan ibarətdir. Qapağın damaq tərəfindən məftil ilgək lehimlənmişdir. İlgək dişlərə təsir edir və onları düz vəziyyətə qaytarır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 323

604) Mexaniki aparatlar təsir prinsipinə görə funksional və kombinəedilmiş aparatlardan nə ilə fərqlənir?

- A) Təzyiqi artırır
- B) Bu aparat eyni təsirlidir

- C) Aktiv təsir göstərən elementlər daxildir.
- D) Çeynəmə təzyiği ayrı-ayrı dişlərə yayılır
- E) Çeynəmə təzyiğini azaldır

Mexaniki təsirli aparaların tərkibində yaylar, yivlər, liqaturlar və s elementlər var. Onlar aktiv və daimi təsir göstərir. Funksional aparatların təsir gücünü dişləm yastıqları yaradır. Bu da ki, yalnız əzələlərin (mimiki və çeynəyən) hərəkəti zamanı olur. Ona görə də bu aparatlar passivdir. Kombinə edilmiş aparatların tərkibində mexaniki və həm də funksional aparatların elementləri olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

605) Vestibulyar qövslü lövhədə nədən istifadə edilir?

- A) Rezin halqanın gücündən
- B) Plastmanın möhkəmliyindən istifadə edilir
- C) Məftilin möhkəmlik xassəsindən
- D) Qarmağın gücündən
- E) Yivin , qövsün gücündən

Vestibulyar qövslü aparatlar mexaniki təsirli olur. Qövs körəkdən körəyə kimi yerləşir və dişlərin ekvatorunu əhatə edir. Bu aparatlarda qövs dişləri sıxır və diş cərgəsinin inkişafını ləngidir. Əgər aparatın tərkibinə yiv daxil olunursa , o genişləndirici təsirə malik olur. Ona görə də bu aparatlarda qövs və yiv əsas təsiredici elementlərdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 336

606) Retension aparat nə vaxt tətbiq olunur?

- A) Progeniya
- B) Dərin
- C) Proqnatiya
- D) Çəp dişləm
- E) Dişlərin və ya çənələrin müalicəsindən sonra düzgün vəziyyətini saxlanması

Retensiyaedici aparatlar aparatür müalicədən sonra salınır və müalicənin nəticələrini bərkidir, çünki bəzi hallarda aparatür müalicə bitəndən sonra anomaliya qayıda bilər.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 427

607) Dişləm lövhəcikli Kats lövhəsinin xüsusiyyətləri nədən ibarətdir ?

- A) Bir diş nahiyəsində ilgəyin olması
- B) Aralanmış dişlər nahiyəsində yivin olunması
- C) Ön dişlər nahiyəsində damaq tərəfdən kəsici kənarlardan keçən və dişlərin vestibulyar səthində yerləşən qarmaqlar
- D) Bütün diş cərgəsi boyu plastmasla örtülməsi
- E) Dişləm lövhəcik nahiyəsində yivin olunması

Dişləm lövhəcikli Kats lövhəsi proqnatik və dərin dişləmin müalicəsində istifadə olunur .Onun əsas xüsusiyyətləri ön dişlər nahiyəsində yerləşən qarmaqlardır. Bu qarmaqlar hər diş üçün (mərkəzi dişlər) hazırlanır və arxa hissədən dişləm yastığında fiksasiya olunur. Bu zaman dişləm yastıqları damağın ön hissəsində selikli qişaya və dişlərin boyunlarına dəyməmək şərti ilə hazırlanır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 447

608) Bryukl aparatı hansı çənə üçün hazırlanır?

- A) Aktivatordan
- B) Yuxarı və aşağı çənə üçün
- C) Yuxarı çənə üçün
- D) Aşağı çənə üçün
- E) Monoblokdan

Bryukl aparatı çıxan , aşağı çənə üçün hazırlanmış vestibulyar qövsdən, qarmaqlardan və ön dişlər nahiyəsində dişləm yastığından ibarətdir. Dişlərin bağlı vəziyyətində yuxarı çənənin ön dişləri damaq səthləri ilə dişləm yastığına toxunurlar və dodaq tərəfə yerini dəyişirlər. Aşağı çənə distal yerini dəyişir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 447

609) Çənəaltı sapand hansı aparatlara aiddir?

- A) Qarışıq təsirli
- B) Funksional təsirli
- C) Profilaktik təsirli
- D) Mexaniki təsirli
- E) Retensiyaedici

Bu aparat mexaniki təsirli aparatdır, çünki tərkibində rezin dartısı (aşağı çənə üçün) dişlərə, paradonta, diş qövsünə, çənələrə və əzələlərə daimi təsir göstərir.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов.Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991.səh 419

610) Təsir prinsipinə görə Kats qapağı hansı aparatlara aiddir?

- A) Retensiya olunmuş
- B) Kombinəedilmiş
- C) Profilaktik
- D) Mexaniki təsirli
- E) Funksional təsirli

Kats qapağı qapaqdan və ona lehimplənmiş məftil ilgəkdən ibarətdir. Məftil ilgək aşağı ön dişlərin vestibulyar səthinə dəyir və yuxarı ön dişlərin önə, aşağı ön dişlərin isə arxaya yerini dəyişir. Aparatın tərkibində mexaniki təsirli elementlər yoxdur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 445

611) İstiqamətləndirici Kats qapağı hansı deformasiyanın müalicəsi üçün istifadə olunur?

- A) Yuxarı ön dişlərin arasında dastemanın müalicəsində
- B) Yuxarı çənənin önə çıxmasının aradan qaldırılması
- C) Yuxarı ön dişlərin damaq tərəfə əyilməsində və aşağı ön dişlərin dil tərəfə əyilməsində
- D) Aşağı ön dişlərin arasında tremanın müalicəsində
- E) Aşağı çənənin önə çıxmasının aradan qaldırılması

Bu aparat ortodontik qapaqdan və ona lehimplənmiş (damaq tərəfdən) və məftildən hazırlanmış dişləm yastığından ibarətdir. Ona görə də bu dişləm yastığı yuxarı çənənin ön dişlərinin damaq tərəfə əyilməsində (onları önə itələyir) və aşağı çənənin ön dişlərini dil tərəfə əyilməsində (dişləri önə itələyir) istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 322

612) Adams klammeri nə üçün istifadə olunur?

- A) Ön dişlərin oral yerdəyişməsi üçün
- B) Aparatın ağızda yerdəyişməsi üçün
- C) Aparatın ağızda fiksasiyası üçün
- D) Ayrı-ayrı dişlərin yerdəyişməsi üçün
- E) Frontal dişlərin oral istiqamətə yerdəyişməsi üçün

Adams klammeri ən effektiv, universal və hazırlanması sadə olan və tək dişlərə qoyulan qarmaqdır. Adams qarmaqları çıxan bazisli ortodontik aparatları ağızda fiksasiya üçün istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 114

613) Oxvari Şvarts klammerinin Adams qarmağından fərqi nədədir?

- A) Şvarts klammeri köpək dişi əhatə edir
- B) Şvarts klammeri yan dişləri əhatə edir
- C) Şvarts klammeri bir dişi əhatə edir
- D) Şvarts klammeri iki dişi əhatə edir
- E) Şvarts klammeri frontal dişləri əhatə edir

Oxvari Şvarts klammeri 2 dişi əhatə edir, Adams klammeri isə 1 dişi əhatə edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 329-330

614) Dişləm lövhəcikli Kats lövhəsi müalicə prosesində hansı hissəyə plastmas əlavə edilməklə fəallaşdırılır ?

- A) Vestibulyar dişlər nahiyəsində
- B) Aralanmış dişlər nahiyəsində
- C) Bir diş nahiyəsində
- D) Bütün diş cərgəsi boyu
- E) Dişləm lövhəcik nahiyəsində

Funksional təsirli aparatdır. Bu aparatların təsir mənbəyi dişləm lövhəciyi olduğu üçün aktivləşmə bu nahiyədə aparılır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985. səh 339-340

615) Yerləşdiyi yerinə görə ortodontik aparatların növləri hansıdır?

- A) Passiv, çıxmayan
- B) Retensiyaedici, aktiv
- C) Çıxmayan, kombinəedilmiş
- D) Mexaniki, çıxan
- E) Ağızdaxili, ağızdankənar

Aparatların çoxu ağızdaxili olur. Lakin elə aparatlar var ki, ağızdan kənar yerləşir. Məsələn: çənəaltı sapand, üz qövsü

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

616) Fiksasiyasına görə aparatların növləri hansılardır?

- A) Çıxan, çıxmayan, qarışıq
- B) Çıxmayan qarışıq
- C) Çıxan, qarışıq
- D) Hissəvi çıxan, tam çıxan, çıxmayan
- E) Çıxan, çıxmayan

Çıxan aparatları uşaq özü ağızından çıxara bilir, çıxmayan aparat isə dişə sementlə bərkidilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

617) Ortodontiyada ən çox tətbiq edilən qarmaq növləri hansılardır?

- A) Sadə Akker klammeri
- B) Reyxelman klammeri
- C) Bonivel klammeri
- D) Şvarts klammeri
- E) Qarmaq istifadə olunmur

klammer aparatın dayaq-fiksasiya elementidir. Ortodontiyada ən çox Şvarts və Adams klammerlərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985. səh 329

618) Hansı qüsurlar zamanı ortodontik aparat tətbiq olunmur?

- A) Dişin öz oxu ətrafında fırlanması
- B) Diastema zamanı
- C) Çənə sınıqları
- D) Progeniya zamanı
- E) Prognatiya zamanı

Çənə sınıqları zamanı çənəaltı sarğılar və şinalardan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Т.Г.Ровустова.«Хирургическая Стоматология». Москва.«Медицина»1990 səh 359

619) Engl aparatının təsir mexanizmi necədir?

- A) Mexaniki
- B) Qarışıq
- C) Funksional

- D) Aktiv
- E) Retensiyaedici

Qövs və liqaturalardan ibarətdir. Bu təsiredici elementlər mexaniki təsirli aparatlara aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985. səh 335

620) Funksional təsirli aparat hansıdır?

- A) Andrezen-Hoypl aparatı
- B) Aşağı çənə üçün ortodontik yivli aparat
- C) Kats qapağı və ilgəkli Kats qapağı
- D) Yuxarı çənə üçün Koffinin genişləndirici aparatı
- E) Engl aparatı

Funksional aparatın xüsusi təsiredici elementi olmur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 339

621) Kats qapağının adi qapaqlardan fərqi nədir?

- A) Boyun hissəsi geniş modelləşdirilir
- B) Anomaliyaları aradan qaldırır
- C) Ekvatoru qabarıq modelləşdirilir
- D) Damaq tərəfdən məftil ləhimlənir.
- E) Ekvatoru modelləşdirilmir

Kats qapağı funksional təsirli aparat kimi istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985. səh 323

622) Çənəaltı sapand hansı dişləmdə tətbiq olunur?

- A) Açıq
- B) Düz
- C) Çər
- D) Progeniya
- E) Proqnatiya

Çənəaltı sapand ağızdankənar aparatdır. Aşağı çənənin inkişafını ləngidir.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов.Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991.səh 419

623) Oxvari Şvarts qarmağı neçə diametrlı (mm) məftildən hazırlanır ?

- A) 1,5
- B) 0,8
- C) 1,0
- D) 0,6
- E) 0,7

Oxvari Şvarts qarmağı 0,6 mm diametrlı məftildən hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985.səh 329

624) Kappaların nə kimi rolu var?

- A) Dayaq elementidir
- B) Funksional aparatdır
- C) Klammer funksiyasını yerinə yetirir
- D) Aparatların fiksasiya elementidir
- E) Fiksasiya elementidir

Kappalar funksional aparatdır. Şvarts və Bının kappası məcburi progeniyanın müalicəsində istifadə olunur. Yuxarı ön dişlər damaq tərəfə əyildikdə məcburi progeniya yaranır.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин «Ортодонтия». Москва.1999. səh 65

625) Diş cərgəsinin sıxılması ilə ağırlaşmış distal dişləmdə hansı tip Frenkel funksiya nizamlayıcısı tətbiq edilir?

- A) I və III
- B) I
- C) II və III
- D) III
- E) II

I tip Frenkel aparatında olan aşağı çənə üçün 2 dodaq pelotu aşağı çənənin inkişafına mane olan əzələlərin mənfi təsirini aradan qaldırır və aşağı çənənin inkişafına müsbət təsir göstərir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 , səh 350

626) Retension aparata tələb hansıdır?

- A) Çıxan olmalıdır
- B) Müalicənin nəticəsini möhkəmləndirir
- C) Çıxmayan olmalıdır
- D) Rahat və gözəl olmalıdır
- E) Rahat və ucuz olmalıdır

Retension aparatlar müalicənin nəticəsini möhkəmləndirir və patologiyanın geri dönməsinin qarşısını alır.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh79

627) Vestibulyar lövhənin tətbiqi hansı halda olur?

- A) Uşağın üst dodağını, barmağını sovurmaqdan yayındırmaq üçün
- B) Uşağın yuxusunun normallaşdırılması üçün
- C) Açıq dişləmdə
- D) Çəp dişləmdə
- E) Aşağı və yuxarı çənə dişlərinin qarşılıqlı əlaqəsini normallaşdırmaq üçün

Uşaqlar barmağını, dodağını sorarkən onlarda gələcəkdə dişləm qüsurları əmələ gəlir. Vestibulyar lövhə uşaqları bu zərərli vərdislərdən çəkindirir, ağızın dairəvi əzələlərinin funksiyasını normallaşmasına xidmət edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 345

628) Yivli lövhə hansı aparatlara aiddir?

- A) Mexaniki təsirli aparatdır
- B) Kombinə edilmiş aparatdır, mezial dişləmi müalicə edir
- C) Mexaniki aparatdır, distal dişləmi müalicə edir
- D) Funksional aparatdır, yuxarı ön dişlərin yerini oral tərəfə dəyişir
- E) Retensiyəedici aparatdır

Yivli mexaniki təsirli aparatların təsiredici elementidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 , səh 310

629) Ortodontik aparatlar nə vaxt tətbiq olunur?

- A) Üz-çənə sınıqlarında
- B) Çənə sınıqları
- C) Bütün qüsurlar zamanı (Kennediye görə)

- D) Dişlərin, diş cərgələrinin, dişləmin anomaliyalarında
- E) İkitərəfli hüdudlanmayan qüsurlar

Mexaniki, funksional və qarışıq tipli aparatlarla müxtəlif anomaliyaları aradan qaldırmaq olar. Üz-çənə sınıqlarında şinalardan, hüdudlanmayan qüsurlarda (Kennediyə görə) protezlərdən istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

630) Müalicəvi aparatlar neçə qrupa bölünür?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 2
- E) 6

1.Mexaniki; 2.Funksional; 3.Qarışıq təsirli aparatlar.

Müalicənin sonunda retension aparatlardan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

631) Ortodontik yivlər neçə qrupa bölünür?

- A) 6
- B) 1
- C) 2
- D) 3
- E) 5

Ortodontik yivlər 3 qrupa bölünür.

- 1) Ayrı-ayrı dişlərin və ya 1 qrup dişlərin yerdəyişməsi;
- 2) Diş cərgəsinin genişlənməsi;
- 3) Dişləmin düzəldilməsi.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина Л.С.Персин. «Ортодонтия». səh 25

632) Engl qövsü hansı aparatlara aiddir?

- A) Profilaktik
- B) Funksional
- C) Kombinəedilmiş
- D) Retension
- E) Mexaniki

Bu aparat birbaşa dişlərə, diş cərgəsinə təsir edir. Qövs və liqatur mexaniki təsirli aparatların təsiredici elementidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 335

633) Qarışıq təsirli aparat hansıdır?

- A) Engl qövsü
- B) Ortodontik yiv
- C) Kats qarağı
- D) Bryükl aparatı
- E) Koffin yaуı

Bu aparatın tərkibində həm mexaniki təsirli aparatların elementi olan qövs və lazım gəlsə yiv , həm də funksional təsirli aparatın elementi olan dişləm yastığı var.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 343

634) Engl tərəfindən yuxarı altıncı dişlərə verilən ad necədir?

- A) Diş cərgələrinin açarı
- B) Aşağı çənənin açarı
- C) Dişlərin açarı
- D) Yuxarı çənənin açarı
- E) Okklüziyanın açarı

Englə görə diş cərgəsində olan qüsurlar yuxarı və aşağı 6-cı dişlərin qapanmasında olan qüsurlardan yaranır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

635) Engl aparatında qövs hansı diametrlı məftildən hazırlanır?

- A) 0,8-1 mm
- B) 0,6 mm
- C) 0,7 mm
- D) 0,5 mm
- E) 2 mm

Engl aparında qövs 0,8-1 mm diametrlı məftildən hazırlanır.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 437 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 335

636) Sūd dişlərinin sayı neçədir?

- A) 20
- B) 18
- C) 28
- D) 32
- E) 22

Sūd dişlərinin sayı 20-dir.

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev .”Terapevtik Stomatologiya”.Bakı-1982.”Maarif” nəşriyyatı.səh15

637) Sūd dişlərinə aid olmayan əlamət hansıdır?

- 1.Sayı 20-dir.
- 2.Hər çənə 16 diş olur.
- 3.VII diş birinci çıxır.
- 4.Rəngi sarıya çalır.
- 5.Ölçüsü kiçikdir.

- A) 1 və 2
- B) 4 və 5
- C) 2
- D) 2, 3 və 4
- E) 1

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev.”Terapevtik Stomatologiya”.Bakı-1982.”Maarif” nəşriyyatı.səh15

638) Bnin kappası hansı aparatlara aiddir?

- A) Çıxmayan
- B) Funksional təsirli
- C) Yivli
- D) Mexaniki təsirli
- E) Qarışıq təsirli

Bnin kappası aşağı çənənin bütün dişlərini əhatə edir.Dişlən yastığı frontal dişlər nahiyəsində modelləşdirilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 343

639) Yuxarı çənənin kəsiciləri normada aşağı çənənin kəsiciləri ilə necə kontaktda olur?

- A) Kəsici kənarı ilə
- B) Damaq səthi
- C) Çeynəmə səthi ilə
- D) Vestibulyar səthi ilə
- E) Aproksimal səth ilə kontaktda olmur

Yuxarı çənənin kəsiciləri normada aşağı çənənin kəsiciləri ilə damaq səthi ilə kontaktda olur

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 48

640) Dişləm neçə qrupa bölünür?

- A) 6
- B) 3
- C) 5
- D) 2
- E) 4

Fizioloji və patoloji dişləmlər. Fizioloji dişləm normal funksiyanı təmin edən dişləmdir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev "Ortopedik Stomatologiya". Bakı-2008. səh 40

641) Anomaliyalar yaranma səbəbinə görə neçə cür olur?

- A) 4
- B) 5
- C) 1
- D) 3
- E) 2

Anomaliyalar yaranma səbəbinə görə anadangəlmə və qazanılmış olur.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 399-405

642) Neçə cür adentiya var?

- A) 2-cili
- B) 1-cili və 2-cili
- C) 2-cili və 3 cülü

- D) 1-cili, 2 cili, 3-cülü
E) 1-cili

I-li anadangəlmə, II-li isə müəyyən səbəbdən sonradan yaranır.

Ədəbiyyat: A.A.Колесов.Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991.səh 436

643) Engl təsnifatı neçə qrupa bölünür?

- A) 3
B) 4
C) 6
D) 2
E) 5

Yuxarı 6-cı dişin aşağı 6-cı dişlə qapanma əlamətinə görə

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

644) Engl təsnifatı hansı qapanmaya əsaslanır?

- A) Bütün dişlərin
B) II azı dişlərin
C) Çənələrin
D) II kəsici dişlərin
E) I azı dişlərin

Engl I azı dişləri okklüziyanın açarı adlandırmışdır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

645) Englə görə mezial okklüziya nədir?

- A) II sinifdir
B) II və III sinifdir
C) I yarım sinifdir
D) I sinifdir
E) III sinifdir

Englə görə aşağı çənin VI dişi medial istiqamətdə yerini dəyişib.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

646) Hansı aparatlara mexaniki aparatlar deyilir?

- A) Çənələrin vəziyyətindən asılı olaraq təsir göstərir
- B) Əzələlərin funksiyasından asılı olaraq təsir göstərir
- C) Çənələrin vəziyyətindən asılı olmayaraq təsir göstərir
- D) Profilaktik təsirli aparatlar
- E) Müalicəni möhkəmləndirən aparatlar

Birbaşa diş cərgəsinə təsir göstərir. Funksional aparatlar isə çənənin vəziyyətindən asılı olaraq əzələlərə təsir edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

647) Bu aparatlardan hansı mexaniki təsirli aparatlardır?

- A) Engl aparatı
- B) Kats qarağı
- C) Bryükl aparatı
- D) Kurlyandski aparatı
- E) Kalvelis aparatı

Engel aparatının təsiredici elementi mexaniki təsirlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 335

648) Koffin yayı nə vaxt tətbiq olunur?

- A) Aşağı çənənin daraldılması
- B) Yuxarı çənənin daraldılması
- C) Yuxarı çənənin genişləndirilməsi
- D) Hər iki çənənin genişləndirilməsi
- E) Aşağı çənənin genişləndirilməsi

Koffin yayı yuxarı çənənin qeyri-simmetrik genişlənməsi üçün istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 338

649) Andrezen-Hoypl aparatı hansı qüsurda tətbiq olunur?

- A) Proqnatiya və progeniya
- B) Düz dişləm
- C) Çəp dişləm

- D) Ortoqnatik dişləm
- E) Protruziya

Andrezen-Hoypl aparatı proqnatıya və progeniyanın müalicəsində istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 73

650) Funksional aparatlar mexaniki və kombinəedilmiş aparatlardan nə ilə fərqlənir?

- A) Təzyiqi artırır
- B) Yalnız çənələrin hərəkəti zamanı təsir göstərir
- C) Əzələlərə, çənələrə və diş cərgələrinə təsir göstərir
- D) Çeynəmə təzyiqi ayrı-ayrı dişlərə yayılır
- E) Təzyiqi azaldır

Funksional aparatların aktiv təsiredici elementləri yoxdur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 13

651) Engl stasionar qövsünü nə təşkil edir?

- A) Daimi azılar üzərində ortodontik qapaq, borular, qövslər, liqaturalar
- B) Borular və qövslər
- C) Daimi azılar üzərində ortodontik qapaq, borular
- D) Liqatura və qövslər
- E) Liqatura və borular

Qapaqlar dayaq məqsədilə I böyük azı dişlərə hazırlanır, borular qapağa lehirlənir. Qövs və liqaturalar dişlərin normal vəziyyətini bərpa edir.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 48

652) I tip Frenkel funksiya nizamlayıcısının konstruksiyasına hansılar daxildir?

- A) Vestibulyar qövs və mail səth
- B) Yiv və vestibulyar qövs
- C) Yay
- D) Yanaq lövhələri, damaq bükəli, aşağı dodaq pelotu, linqval qövs
- E) Vestibulyar qövs

2 yanaq lövhə , aşağı dodaq üçün 2 pelot, aşağı çənə üçün dil qövsü I tip Frenkel aparatının konstruksiyasına daxildir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 350

653) Ən çox tətbiq olunan yaylar hansılardır?

- A) Kats yayı
- B) Oval yay
- C) Koller yayı
- D) Adams yayı
- E) Koffin yayı

Əksər ortodontik aparat və genişləndirici lövhələrdə yuxarı çənənin qeyri-simmetrik genişlənməsində Koffin yayı tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 338

654) Çıxan ortodontik aparatlarda ən çox tətbiq edilən qövslər hansıdır?

- A) Vestibulyar
- B) Dairəvi oral və vestibulyar
- C) Oral
- D) Linqval
- E) Əyilmiş vestibulyar, ziqzaqvari uclu oral

Vestibulyar qövs aparatın əsas təsiredici elementidir. M-şəkilli, T-şəkilli, П-şəkilli növləri var.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 324

655) Dişlərin anomaliyaları neçə cür olur?

- A) 4
- B) 5
- C) 1
- D) 3
- E) 2

1. Sayına; 2. Formasına; 3. Ölçüsünə; 4. Yerləşməsinə; 5. Çıxma müddətinə görə anomaliyalar.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991 səh 433

656) Yuxarı və aşağı çənələri eyni vaxtda genişləndirən aparat hansıdır?

- A) Koffin yaylı genişləndirici aparat

- B) Bının kappası
- C) Andrezen-Hoypl aktivatoru
- D) Engl aparatı
- E) Şvarts kappası

Çıxan , ikiçənəli aparatdır. Hər iki çənəyə təsir göstərir.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 73

657) Vestibulyar qövsün yerləşdiyi yer haradır?

- A) Vestibulyar yanaq tərəf
- B) Çənəaltı
- C) Vestibulyar frontal tərəf
- D) Oral tərəf
- E) Azı dişlər nahiyəsi

Ağız boşluğunda vestibulyar səthdə yerləşir. Qövsün adı yerləşdiyi nahiyəyə uyğundur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 324

658) Kats qapağının İlgəkli Kats qapağından fərqi nədədir?

- A) Ekvator qabarıq modelləşdirilir
- B) Oral tərəfdən məftil lehimlənilir
- C) Vestibulyar tərəfdən məftil lehimlənilir
- D) Oral və vestibulyar tərəfdən məftil lehimlənilir
- E) Kəsici səthi enli modelləşdirilir

İlgəkli Kats qapağına damaq tərəfdən distal səthə yaxın vertikal istiqamətdə məftil lehimlənilir. Digər üçü qapağa elə lehimlənilir ki, məftil ilgək 1 və ya bir neçə dişə əhatə etsin.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh səh 323

659) Konstruksiyasına görə ortodontik aparatın neçə növü var?

- A) Çıxmayan, mexaniki, qarışıq
- B) Çıxan, çıxmayan, qarışıq
- C) Kappa, lövhəli, karkaslı, qövslü
- D) Mexaniki, funksional, qarışıq
- E) Ağızdaxili, ağızdankənar, qarışıq

Konstruksiyasına görə ortodontik aparatın 3 növü var: mexaniki , funksional, qarışıq

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

660) Engl stasionar qövsünün müalicə zamanı fəallaşması necə gedir?

- A) Sıxılır
- B) Qövs dəyişdirilir
- C) Boşaldılır
- D) Rezin dartılar dəyişdirilir
- E) Vintlər sıxılır

Engl qövsünün aktivləşməsi liqaturların sıxılması ilə aparılır.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 48

661) Koffin yayının əymələrinin kənarları nə üçün yaxınlaşdırılır?

Çünki Koffin yayının təsir gücü onun əymələrinin kənarındadır. Əymələr açıldıqca çənə genişlənir.

- A) Estetik olması üçün
- B) Ağız boşluğu selikli qişasını əzməmək üçün
- C) Aktivləşmə dəqiq olsun
- D) Bütün təsir ehtiyatını istifadə etmək üçün
- E) Gigiyenik olması üçün

Çünki Koffin yayının təsir gücü onun əymələrinin kənarındadır. Əymələr açıldıqca çənə genişlənir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 338

662) Kats qapağı hansı dişlərə hazırlanır?

- A) Aşağı mərkəzi dişlərə
- B) I azı dişlərə
- C) Aşağı köpək dişlərə
- D) Yuxarı köpək dişinə
- E) Yuxarı mərkəzi dişlərə

Bu aparat yuxarı çənənin ön dişlərinin damaq tərəfə. aşağı çənənin ön dişlərinin dil tərəfə əyilməsinin qarşısını almaq üçün istifadə edilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 323

663) Mezial dişləmin müalicəsi üçün hansı tip Frenkel funksiya nizamlayıcısı tətbiq olunur?

- A) I
- B) III
- C) I və II
- D) II
- E) I və III

Yuxarı dodaq pelotları yuxarı çənənin inkişafına mane olan əzələlərin mənfi təsirini azaldır, bu da yuxarı çənənin inkişafına kömək edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 355

664) Diastema nədir?

- A) Mərkəzi , kəsici dişlər arasında məsafə
- B) Diş ölçüsünün böyük olması
- C) Dişlərin gec çıxması
- D) Dişin olmaması
- E) Yan dişlər arasında məsafə

Diastema –mərkəzi kəsici dişlər arasında məsafədir.Mərkəzi dişlərin kökləri arasında çoxkompektli dişlər olduqda, enli damaq tikişi , yuxarı dodaq yüyəninin çox inkişaf etməsi diastemaya səbəb olur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 465

665) İlgəkli Kats qapağı hansı dişlərə hazırlanır?

- A) Köpək dişlərə
- B) İkiçik dişlərə
- C) I böyük azı dişlərə
- D) Yan kəsici dişlərə
- E) Yuxarı mərkəzi

İlgək qapağın oral tərəfdən mezial səthinə yaxın lehimlənilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 323

666) Mezial dişləmin Enql qövsü ilə müalicəsi necədir?

- A) Hər iki çənəyə sürüşkən qövs hazırlanır
- B) Hər iki çənəyə sürüşkən qövs hazırlanıb rezin dartılar birləşdirilir
- C) Yuxarı çənəyə sürüşkən qövs, aşağı çənəyə stasionar qövs hazırlanır
- D) Hər iki çənəyə stasionar qövs hazırlanır
- E) Yuxarı çənəyə stasionar qövs, aşağı çənəyə sürüşkən qövs hazırlanır

Enql aparatı ilə çənəni həm genişləndirmək , həm də sıxmaq olar.Sürüşkən qövs aşağı çənənin sıxılmasını təmin edir.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 49

667) Südəmər dövr hansı yaşda əhatə edir?

- A) 6 ayına qədər
- B) 8 ayına qədər
- C) 2,5-3,5 həftəyə qədər
- D) 1 yaşına qədər
- E) 10 ayına qədər

Ədəbiyyat: А.А.Колесов.Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991.səh 15

668) Müalicəvi aparatlar hansılardır?

- A) Mexaniki, funksional, qarışıq, aktiv
- B) Mexaniki, retensiyaedici
- C) Mexaniki, qarışıq
- D) Mexaniki, funksional, qarışıq
- E) Mexaniki, funksional

Mexaniki təsirli aparatlar təsiredici elementləri hesabına ayrı-ayrı dişlərə və diş cərgəsinə birbaşa təsir edir. Funksional aparatlar mail səthin (plastmas) hesabına dişləmədə və diş cərgəsində olan qüsurları əzələlərin təsir gücü hesabına aradan qaldırır. Kombinəedilmiş aparatlarda hər iki tip aparatların təsiredici elementləri var.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

669) Aşağıdakılardan hansı anomaliyaların müalicəsi növləridir?

- A) Profilaktika, aparat, gimnastika
- B) Profilaktika, cərrahi
- C) Profilaktika, aparat, cərrahi
- D) Aparat, cərrahi, gimnastika

E) Gimnastika, cərrahi

Anomaliyalar kiçik yaşlarda profilaktik tədbirlərdə (miogimnastik hərəkətlər) , dəyişən dişləm dövründə aparatlarda müalicə olunur. Cərrahi üsuldən isə aparatür müalicə mümkün olmayanda istifadə olunur.

dodaq və damaq yarıqları, irsi və endokrin xəstəlikləri nəticəsində yaranan progenik dişləm zamanı cərrahi müalicə aparılır.

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 414

670) Koller yayı hansı halda tətbiq olunur?

- A) Progenik dişləmdə
- B) Yuxarı çənəni genişləndirməsi
- C) Aşağı çənəni genişləndirməsi
- D) Aşağı çənənin sıxılması
- E) Yuxarı çənənin sıxılması

Koller yayı aşağı çənəni genişləndirir. Yay dilaltı bügel hissədən , 2 yarım dairəvi əyintidən və fiksasiya üçün 2 çıxıntıdan ibarətdir. Frontal hissədə dil yüyənini zədələməmək üçün yay yan hissələrə nisbətən yuxarıda yerləşdirilir.

Ədəbiyyat: Ф.Я. Хорошилкина, Ю.М. Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 132

671) Stasionar qövsün başqa adı nədir?

- A) Enql aparatı
- B) Şvarts aparatı
- C) Müleman propulsoru
- D) Xorosilkina aparatı
- E) Kats aparatı

Qövs Enql tərəfindən hazırlanmışdır. 2 növü var: sürüşkən və stasionar

Ədəbiyyat: Л.С. Персин. «Ортодонтия». Москва. 1999. səh 48

672) Retension aparatlar neçə qrupa bölünür?

- A) 4
- B) 6
- C) 5
- D) 2
- E) 3

Çıxan və çıxmayan olur. Müalicənin nəticəsini möhkəmləndirmək üçün istifadə olunur. Çıxan retension aparatlar bazis lövhə, klammerlərdən, çıxmayan isə üzük, qapaq və qarmaqdan ibarət olur.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 79

673) Şvarts kappasının müalicə prosesində fəallaşdırılması nədədir?

- A) Tezbərkiyənlə plastmasın bir qatı kəsilir
- B) Yeni ilə əvəz olunur
- C) Tezbərkiyənlə plastmasa yeni qat əlavə olunur
- D) Okklüzion səthdə pəncərə açılır
- E) Xüsusi qarmaqlar qoyulur

Dişlərin çıxması üçün yer olmayanda, diş mayasının travması, dişin kök nahiyəsində kistaların olması dişlərin çıxmasını ləngidir.

Plasmasdan hazırlanmış kappanın aşağı çənənin frontal (kəpəkdən-kəpəyə) dişlərinə sementlənir. Yuxarı çənənin ön dişlərini alveol çıxıntı ilə birlikdə önə itələyir. Aktivləşmə məqsədilə plastmasın bir hissəsi götürülür.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 65

674) Retensiya nədir?

- A) Dişlərin tez çıxması
- B) Dişlərin olmaması
- C) Dişlərin gec çıxması
- D) Dişlərin normadan az olması
- E) Dişlərin normadan çox olması

Dişlərin çıxması üçün yer olmayanda, diş mayasının travması, dişin kök nahiyəsində kistaların olması dişlərin çıxmasını ləngidir.

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev. "Терапевтик Стomatологиya". Bakı-1982. "Maarif" nəşriyyatı. səh 11

675) İnsanda ilk süd dişlərinin çıxması neçə aylıqda baş verir?

- A) 20-30 ay
- B) 8-10 ay
- C) 1 yaş
- D) 6-8 ay
- E) 7-8 ay

İnsanda ilk süd dişlərinin çıxması 6-8 aylığında baş verir.

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev .”Terapevtik Stomatologiya”. Bakı-1982”Maarif” nəşriyyatı.səh 16

676) Süd dişlərinin çıxması 6-8 aylıqda başlayır. Bu proses hansı yaşda başa çatır?

- A) 2,5-3 yaş
- B) 3-6 yaş
- C) 2-3 yaş
- D) 1,5-2 yaş
- E) 3,5-4 yaş

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev .”Terapevtik Stomatologiya”. Bakı-1982.”Maarif” nəşriyyatı.səh 15

677) Dişlərin neçə səthi var?

- A) 3
- B) 2
- C) 5
- D) 4
- E) 6

Böyük və kiçik azılar üçün çeynəmə, kəsici və köpək dişləri üçün kəsici səth, vestibulyar və dil səthi özündən əvvəl və sonrakı dişlərlə təmas səthi

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev .”Terapevtik Stomatologiya”. Bakı-1982. ”Maarif” nəşriyyatı səh 19

678) Okklüziya dişlərin hansı halda qapanmasıdır?

- A) Yuxarı çənənin normal vəziyyətində
- B) Aşağı çənənin normal vəziyyətində
- C) Fizioloji sakitlik halında
- D) Aşağı çənənin yuxarı çənə ilə üst-üstə düşməsi halında
- E) Aşağı çənənin azı dişlərinin eninin yarısı qədər önə çəxması halında

Okklüziya fizioloji sakitlik halında diş sırasının qapanmasıdır. Mərkəzi, yan, ön okkluziyar var.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev. ”Ortopedik Stomatologiya”. Bakı-2008 , səh 39-40

679) Aşağıdakılardan fizioloji dişləmə aid olanlar hansıdır?

- A) Distal distal
- B) Çəp dişləm
- C) Açıq dişləm
- D) Düz dişləm
- E) Dərin dişləm

Fizioloji dişləmə-düz, ortoqnatik, fizioloji progeniya və fizioloji opisnoqnatiya aiddir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev. "Ortopedik Stomatologiya". Bakı-2008 səh 4

680) Anomaliyaların növləri aşağıdakılardan hansılardır?

1. Anadangəlmə
2. Həkimin səhvlərindən yaranan
3. Travma nəticəsində yaranan
4. Qazanılma

- A) 1
- B) 2
- C) 2 və 3
- D) 3 və 4
- E) 1 və 4

2 cür olur. Anadangəlmə və sonradan uşağın pis vərdişləri, keçirdiyi xəstəliklərin nəticəsində yaranan

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 414

681) Ölçüsünə görə dişin anomaliyası hansıdır?

- A) Retensiya
- B) Hiperodontiya
- C) Makroodontiya, mikroodontiya
- D) Hipodontiya
- E) Adentiya

Dişlərin ölçüsünün böyük olması makroodontiya, kiçik olması isə mikroodontiya

Ədəbiyyat: A.A. Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 433-435

682) Engelin I təsnifatı hansıdır?

- A) Dişləmin anomaliyası
- B) I böyük azı dişlər normal mediodistal təmas yaradır
- C) II böyük azı dişlər normal mediodistal təmas yaradır

- D) Diş cərgəsinin anomaliyası
- E) Ayrı-ayrı dişlərin anomaliyası

Engelin I təsnifatı –yuxarı çənənin böyük azı dişinin ön yanaq qabarı aşağı çənənin I böyük azı dişinin iki yanaq qabarı arasına düşür.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

683) Hansı aparat funksional aparatdır?

- A) Andrezen-Hoypl aparatı
- B) Müleman propulsoru
- C) Frenkel aparatı
- D) Engl aparatı
- E) Bryükl aparatı

Müleman propulsoru funksional təsirli aparatdır, ona görə ki, yuxarı çənə üçün vestibulyar lövhə, aşağı çənə üçün bazis lövhədən ibarətdir. Bunlar da funksional təsirli aparatların təsiredici elementləridir.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 71

684) Vestibulyar qövsün təsiri hansıdır?

- A) Protezə düşən təzyiqli azaldır
- B) Oral tərəfə əyilmiş dişlərin yerinə qaytarır
- C) Fiksasiya vasitəsidir
- D) Diş cərgəsinə genişləndirir
- E) Önə çıxmış dişlərin yerinə qaytarır

Vestibulyar qövsün orta hissəsi önə çıxmış dişləri yerinə qaytarır, əymələr aktivləşmə üçün, çıxıntılar isə bazisdə fiksasiyanı təmin edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 324

685) Retension ortodontik aparatlar hansılardır?

- A) Müalicənin nəticələrinin stabilizasiyası üçün istifadə edilən aparatlar
- B) Diş cərgəsi və çənələrin deformasiyasının qarşısını alan aparatlar
- C) Diş-çənə anomaliyalarında istifadə edilən aparatlar
- D) Bərpaedici aparatdır
- E) Fiksasiyaedici aparatdır

Retension aparat müalicədən sonra tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 79

686) Çıxan ortodontik aparatlarda fiksasiyaedici elementlər hansıdır?

- A) Qarmaq
- B) Maili səth və pelot
- C) Maili səth
- D) Pelot
- E) Bazis

Aparatlarda Adams və oxvari Şvarts qarmaqlarından yalnız fiksasiya məqsədilə istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 329

687) Engl qövsü təsirinə görə hansı aparatlara aiddir?

- A) Kombinəedilmiş
- B) Passiv təsirli aparatlara aiddir
- C) Mexaniki
- D) Funksional
- E) Retensiyaedici

Çıxmayan mexaniki təsirli aparatdır. Tərkibinə mexaniki təsirli elementlər daxildir.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 49

688) I tip Frenkel funksiya nizamlayıcısı hansı qüsurda tətbiq edilir?

- A) Mezial, okklüziya
- B) Distal okklüziya
- C) Diş cərgəsinin anomaliyaları
- D) Yuxarı kəsicilərinin protruziyası ilə distal okklüziya
- E) Distal, dərin

Aşağı dodaq üçün olan dodaq pelotlar aşağı çənənin inkişafını ləngidən əzələlərin mənfi təsirini aradan qaldırır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 350

689) III tip Frenkel funksiya nizamlayıcısı hansı patologiya üçün tətbiq edilir?

- A) Distal okklüziya

- B) Mezial dişləm
- C) Diş cərgəsinin dizokklüziyası
- D) Mərkəzi okklüziya
- E) Dərin dişləm

III tip Frenkel aparatında dodaq pelotları yuxarı çənəyə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 355

690) Uşaqlarda II azı dişləri nə zaman çıxır?

- A) 6-8 ay
- B) 8-12 ay
- C) 16-20 ay
- D) 20-30 ay
- E) 12-14 ay

Uşaqlarda II azı dişləri 20-30 ayında çıxır

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev .”Terapevtik Stomatologiya”. Bakı-1982”. Maarif” nəşriyyatı. səh 16

691) Frenkel funksiya nizamlayıcısı yerləşdiyi yerinə görə necə aparatdır?

- A) Ağızdankənar qarışıq
- B) Ağızdankənar aktiv
- C) Ağızdaxili birçənəli
- D) Ağızdankənar
- E) Ağızdaxili ikiçənəli

Gecələr istifadə olunur. İkiçənəli aparatdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 350

692) I-li adentiya nədir?

- A) Dişlərin əyri çıxması
- B) Bir qrup dişlərin çıxmaması
- C) Ağız boşluğunda dişlər çıxdıqdan sonra müəyyən dişlərin çıxmaması
- D) Diş xəstəliklərindən sonra dişlərin çıxarılması
- E) Dişlərin tamamilə çıxmaması

I- li adentiya anadangəlmə, II isə sonradan qazanılındır.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»- 1991.сəh 433-435

693) Frontal dişlər nahiyəsini genişləndirmək üçün Koffin yayı necə yerləşdirilməlidir?

- A) Açıq tərəfi sol tərəfdəki dişlərə doğru
- B) Bağlı tərəfi frontal dişlərə doğru
- C) Açıq tərəfi distal dişlərə doğru
- D) Açıq tərəfi frontal dişlərə doğru
- E) Açıq tərəfi sağ tərəfdəki dişlərə doğru

Çünki Koffin yayının təsir gücü açıq tərəfi ilə olur. Açıq tərəf hansı nahiyədə yerləşsə həmin nahiyə genişlənir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 338

694) Universal aparat hansıdır?

- A) Bryükl aparatı
- B) Bnin kappası
- C) Şvarts kappası
- D) Frenkel aparatı
- E) Engl aparatı

Engl aparatı çıxmayan mexaniki təsirli aparatdır. Bütün növ anomaliyaların qarşısını alır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 334

695) Engl qövsünün müalicə zamanı fəallaşdırılması necə aparılır?

- A) Qövsün təyinatından asılı olaraq radiusu böyüdülmür
- B) Qövsün təyinatından asılı olaraq radiusu kiçildir
- C) Radiusu kiçildir
- D) Qövsün təyinatından asılı olaraq radiusu böyüdülmür və ya kiçildir
- E) Radiusu böyüdülmür

Engl qövsündə liqaturların vasitəsilə çənələri genişləndirilməsi və sıxılması hesabına bir çox anomaliyalar müalicə olunur.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 48

696) Koffin yayının daxili hissəsi neçə diametrlə (mm) məftildən əyilir?

- A) 1,5 mm

- B) 0,5 mm
- C) 0,8-1,2 mm
- D) 0,6 mm
- E) 1,0 mm

Koffin yayının daxili hissəsi 0,8-1,2 mm diametrli məftildən əyilir

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 338

697) Bryükl aparatı hansı patologiyada istifadə olunur?

- A) Aşağı kəsiciləri oral tərəfə əyir, yuxarı ön dişləri vestibulyar tərəfə yönəldir, yan dişləri yaxınlaşdırır
- B) Aşağı çənənin yerini distal, yuxarı çənənin yerini medial tərəfə dəyişir
- C) Aşağı çənənin yerini medial, yuxarı çənənin yerini distal tərəfə dəyişir
- D) Aşağı çənənin böyüməsini məhdudlaşdırır, yuxarı çənənin böyüməsini stimulyasiya edir
- E) Açıq dişləm düzəldir

Çıxan , kombinəedilmiş aparatdır. Vestibulyar qövs, dişləm yastığı və qarmaqlardan ibarətdir. Dişləm yastığı yuxarı və aşağı frontal dişlərin düzgün yerləşməsini təmin edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 343

698) Frenkel aparatı üçün plastmas lövhənin qalınlığı nəqədərdir?

- A) 2,5 mm-dən çox olmamalıdır
- B) 1,5 mm-dən çox olmamalıdır
- C) 3 mm olmalıdır
- D) 1 mm-dən çox olmamalıdır
- E) Xəstəliyin klinik şəkli ilə əlaqədə seçilir

Frenkel aparatı üçün plastmas lövhənin qalınlığı 2,5 mm-dən çox olmamalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 348

699) Nəyə görə əlvəri yayın tutucu hissələri diş boynuna yaxın yerləşdirilir?

- A) Diş ətinin əyilməməsi üçün
- B) Dişlərin yerdəyişməsi zamanı onların əyilməsinin qarşısını almaq üçün
- C) Dişin ətinə qaraq qoyduğu üçün
- D) Diş minasının yayla sürtülməsinin qarşısını almaq üçün

E) Yayın təsirinin artırmaq üçün

Yayın təsiredici hissəsi diş oxuna perpendikulyar olmalı, dişin tac hissəsindən sürüşməməlidir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 325

700) Kats lövhəciyinin müalicə prosesində fəallaşdırılması necə gedir?

- A) Dişləm səthi nahiyəsində plastmasa əlavə edilir və ya götürülür
- B) Yiv sıxılır
- C) Yiv genişləndirmə məqsədi ilə açılır
- D) Vestibulyar qövs sıxılır
- E) Aşırma qarmaqlar əyilir

Dərin dişləmin müalicəsində istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 339

701) Açıq dişləmin Engl qövsü ilə müalicəsi necə gedir?

- A) Yeri dəyişiləcək dişə qarmaqlı müvəqqəti qaraq hazırlanır, diş boynu açıq qalır
- B) Yeri dəyişiləcək dişə qarmaqlı müvəqqəti qaraq hazırlanır, kəsici kənar açıq qalır
- C) Bütün dişlərə çənəarası rezin dartılar qoyulur
- D) Ön dişlərə çənəarası rezin dartılar qoyulur
- E) Ayrı-ayrı dişlərə qaraq qoyulur

Açıq dişləmdə hər iki çənəyə qövs qoyulur, aralarında rezin dartılar qoyulur ki, bunlar da çənələri yaxınlaşdırır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 334

702) Südəmər dövrdə ağız boşluğunda nə baş verir?

- A) Diş sırası genəlir
- B) Çənə inkişaf edir
- C) Daimi dişlər çıxmağa başlayır
- D) Süd dişləri çıxmağa başlayır
- E) Köpək dişləri çıxır

I süd dişi 6-8 ayında çıxır. Bu da südəmər dövrüdür

Ədəbiyyat: A.A.Колесов. Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991.səh 17

703) Aşağıdakılardan hansı mexaniki aparatlara aiddir?

- A) Çənəaltı sapand, Şvarts və Binin kappaları
- B) Çənəaltı sapand, Engl qövsü, yaylı və yivli lövhəli aparatlar
- C) Çənəaltı sapand, Frenkel aktivatoru, Binin kappası
- D) Çənəaltı sapand, Binin kappası, Kats qapağı
- E) Çənəaltı sapand, Engl qövsü, Binin kappası

Bu aparatlar fasiləsiz dişə , diş cərgələrinə və çənələrə təsir göstərir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 310

704) Uşaqların ağız boşluğunda ölçü almaq üçün istifadə edilən ölçü materialları hansılardır?

- A) Ölçü alınmır
- B) Polimerləşən, termoplastik
- C) Elastiki ölçü materialları
- D) Yalnız gips
- E) Gips, stomalgin

Uşaqların ağız boşluğundan ölçü almaq üçün istifadə edilən ölçü materialları elastiki ölçü materiallarıdır.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev”Ortopedik Stomatologiya”. Bakı-2008 , səh 79

705) Neçə istiqamətdə dişləm anomaliyaları mövcuddur?

- A) 3
- B) 7
- C) 5
- D) 6
- E) 4

Transversal, sagital, vertikal-yəni 3 istiqamətdə dişləm anomaliyaları var. Sagital anomaliyaya dərin və açıq dişləm, transversal istiqamətdə olan anomaliyaya isə çəp dişləm aiddir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 42-47

706) Retension aparatların növləri hansıdır?

- A) Çıxan, çıxmayan
- B) Çıxmayan, ağızdaxili
- C) Çıxan, ağızdaxili
- D) Çıxan, çıxmayan, qarışıq
- E) Çıxan, ağızdankənar

Bəzi müalicəvi aparatlar qeyri-aktiv vəziyyətdə retension aparat kimi təsir göstərir.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва. 1999, səh 79

707) Kəsici və köpək dişlərində fiksə olunan kappa hansı alimin adını daşıyır?

- A) Enql
- B) Kats
- C) Şvarts
- D) Bnin
- E) Adams

Şvarts kappası ön dişlərə sementlə bərkidilir, məcburi progeniyanın müalicəsində tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва. 1999. səh 65

708) İnsan ömrü boyu neçə dişləm dövrü keçirir?

- A) Süd, daimi, dəyişən
- B) Proqnatik, progenik, açıq, düz
- C) Süd, dəyişən, sükunət
- D) Daimi, fizioloji, çəp
- E) Daimi, açıq, dəyişən

3 yaşa qədər süd dişləmi , 6-13 yaş dəyişən dişləm , 13-18 yaş daimi dişləm dövrü.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов.Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991.сəh 24-30

709) Uşaqlarda ilk dəfə hansı dişlər çıxır?

- A) Kəsici dişlər
- B) Kiçik azı dişlər
- C) Azı dişlər
- D) Mərkəzi kəsici dişlər
- E) Köpək dişlər

Uşaqlarda ilk dəfə mərkəzi kəsici dişlər çıxır.

Ədəbiyyat: R.B.Mirzəyev .”Terapevtik Stomatologiya”.Bakı-1982”Maarif” nəşriyyatı.səh 15

710) Aşağı yan dişlərin yanaq qabarıları normada necə kontaktdadır?

- A) Antoqonisti ilə
- B) Yuxarı dişlərin damaq qabarıları ilə
- C) Yuxarı dişlərin yanaq qabarıları ilə
- D) Yuxarı dişlərlə kontaktda olmur
- E) Yuxarı dişlərin fissurları ilə

Normal dişləm yuxarı VI və aşağı VI dişlərin normal mediodistal qapanmasına əsaslanır.

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

711) Ortodontik aparatlarda yivlərin rolu nədir?

- A) Çənələrin sıxılması üçün
- B) Çənələrin normal qapanması üçün
- C) Aparatın fiksasiyası üçün
- D) Aparatın estetik olması üçün
- E) Çənələri genişləndirmək üçün

Çənələrin simmetrik genişlənməsi üçün aparatın bazis hissəsində yerləşdirilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 336

712) Dişləm növlərini ifadə edən fikirlərdən hansı yanlışdır?

- A) Düz dişləm – diş dişin üzərinə düşür
- B) Proqnatiya – üst çənənin çox inkişaf etməsidir
- C) Progeniya-yuxarı çənənin kəsici və köpək dişləri aşağı çənənin eyniadlı dişlərini örtür
- D) Açıq dişləm - dişlər qapanmır
- E) Ortoqnatik dişləm – yuxarı çənənin öz dişləri aşağı çənənin ön dişlərinin 1/3-ini örtür

Progeniya-yuxarı çənənin kəsici və köpək dişləri aşağı çənənin eyni adlı dişlərini örtür. Pogeniya zamanı aşağı çənə sagital istiqamətdə çox inkişaf edir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev. ”Ortopedik Stomatologiya”. Bakı-2008, səh 44

713) Həyatda qazanılan anomaliyaların səbəbləri hansı variantda düzgün göstərilmişdir?

- 1.Travma**
- 2.Sosial vəziyyət**
- 3.Valideynlərin nəzarətsizliyi**
- 4.Burunda adenoidlər**

- A) 1, 2, 4
- B) 2, 3
- C) 1, 3, 4
- D) 4, 2
- E) 2

Uşaqların aldığı travmalar, valideynlərin səhlənkarlığı nəticəsində süd dişlərinin vaxtından əvvəl itirilməsi, burun adenoidləri zamanı tənəffüsün pozulması nəticəsində dişləmədə əmələ gələn qüsurlar qazanılmış qüsurlardır.

Ədəbiyyat: A.A.Колесов. Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина». 1991 səh 399

714) Engl III sinif təsnifatına görə dişlərin hansı yerdəyişməsilə xarakterizə olunur?

- A) Yuxarı çənə arxaya
- B) Yuxarı çənə önə
- C) Aşağı çənə arxaya
- D) Aşağı çənə önə
- E) I böyük azı dişlərin meziodistal təmas yaratması ilə

Yuxarı çənənin VI dişinin ön yanaq qabarı, aşağı çənənin VI dişinin distal yanaq qabarı ilə üst-üst düşür və ya VI və VII dişlərin arasında yerləşir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984. səh 426

715) Kalvelis bütün anomaliyaları neçə sinfə bölmüşdür?

- A) 6
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 2

1.Ayrı-ayrı dişlərin, 2.Diş cərgəsinin, 3.Dişləmin anomaliyaları

Ədəbiyyat: E.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984. səh 428

716) Aşağıdakılardan hansı çıxmayan aparatdır?

- A) Frenkel aparatı
- B) Genişləndirici yivi olan lövhə
- C) Kats qapaqları və ilgəkli Kats qapaqları
- D) 4 süni dişli lövhə
- E) Binin kappası

Qapaq dişə sementlə bərkidilir, yalnız həkim tərəfindən çıxarıla bilər. Bu aparatlar çıxmayan aparatlar adlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 322

717) Vestibulyar qövsün təsiri nədən ibarətdir?

- A) Retensiyadıcıdır
- B) Önə çıxmış dişləri əvvəlki vəziyyətə gətirir, aktiv elementdir
- C) Fiksasiya vasitəsidir
- D) Oral tərəfə əyilmiş dişləri önə çıxır
- E) Passiv elementdir

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 324

718) Sürüşkən qövslü Engl aparatı nə üçün istifadə olunur?

- A) Diş cərgəsinin genişlənməsi
- B) Ayrı-ayrı dişlərin düzəlməsi üçün
- C) Diş cərgəsinin uzadılması
- D) Diş cərgəsinin sıxılması
- E) Diş cərgəsinin qısaldılması

Sürüşkən qövslü Engl aparatında qövsün ucu sərbəstdir. Bu da çənələrin sıxılmasını aktivləşmə zamanı təmin edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 335

719) Progeniya müalicəsində hansı aparat tətbiq edilir?

- A) Muleman aparat

- B) Andrezen-Hoypl aktivatoru
- C) Kats qarağı
- D) Frenkel aparatı
- E) Bryükl aparatı

Aşağı çənə üçün hazırlanır. Dişlən yastığı aşağı çənənin frontal dişlər nahiyəsində hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 343

720) Trema nədir?

- A) Diş səthini dayaq və tutucu hissələrə bölən xəttidir
- B) Dişin boynudur
- C) Mərkəzi kəsici dişlər arasındakı yarıqdır
- D) Yan dişlər arasındakı yarıqdır
- E) Diş tacının kökə keçdiyi yerdir

Trema yan dişlər arasındakı məsafədir.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984 , səh 465

721) Aşağıdakı yaylardan ən çox tətbiq edilən hansıdır?

- A) Koffin, ilanvari, əlvəri
- B) Vestibulyar. Adams, Şvarts
- C) İlanvari, əlvəri, Şvarts
- D) Vestibulyar. Adams, əlvəri
- E) Adams. Şvarts, əlvəri

Koffin yayı çənəni qeyri-simmetrik genişləndirir, əlvəri və ilanvari yaylar isə oral səthdə çıxan dişləri yerinə qaytarır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 325

722) Çənəaltı sapandın tətbiq üsulu hansıdır?

- A) Qarışıq
- B) Ağızdaxili
- C) Ağızdankənar
- D) Birçənəli
- E) İkiçənəli

Çənəaltı sapand yumşaq parçadan tikilir. Baş paraq, çənənin altında olan hissə və onları birləşdirən parça ibarətdir.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991 səh 419

723) Ortodontik aparatların protezlərdən fərqi nədir?

- A) Müalicəvi keyfiyyəti
- B) Bərpaedici və estetik keyfiyyəti
- C) Bərpaedici keyfiyyəti
- D) Estetik keyfiyyəti
- E) Profilaktik keyfiyyəti

Protez bədənin olmayan orqanını əvəz edir. Ağız boşluğunda dişləri protezlə əvəz edirlər. Aparatla isə qüsurlu müalicə olunur.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991.səh 416

724) Təsirinə görə aparatların növləri hansılardır?

- A) Retensiyaedici, funksional
- B) Aktiv, retensiyaedici
- C) Kombinəedilmiş, aktiv, passiv
- D) Aktiv, passiv
- E) Aktiv, mexaniki, funksional

Aktiv təsirli-mexaniki; passiv təsirli-funksional; qarışıq təsirli-mexaniki, həm də funksional aparatdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

725) Adams qarmağı neçə diametrlə (mm) məftildən hazırlanır?

- A) 1,0
- B) 1,5
- C) 0,7
- D) 0,8
- E) 0,6-0,7

Adams qarmağı 0,6 mm diametrlə məftildən hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 330

726) Yayın təsiredici hissəsi hansıdır?

- A) Əymələr və buruqlar
- B) Çıxıntılar
- C) Açıq kənar
- D) Yayın cismi
- E) Dişə toxunan səth

Yayın təsir gücü əymələrin hesabına olur. Çıxıntılar bazisdə fiksasiyanı təmin edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 325

727) Andezen-Hoypl aparatının müalicə prosesində fəallaşdırılması necə gedir?

- A) Hər yeri dəyişilən diş nahiyyəsində plastmasa əlavə edilməsi
- B) Hər yeri dəyişilən diş nahiyyəsində plastmasın artığının götürülməsi
- C) Plastmas əlavə edilməsi və götürülməsi, vestibulyar qövsün əyilməsi
- D) Apparat gecə salınmalıdır
- E) Vestibulyar qövsün əyilməsi

Uşaqda olan pis vərdişlər gələcəkdə qüsurlar yaradır. Vestibulyar lövhədə uşaqda bu pis vərdişləri tərgitmək üçün hazırlanır.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 73

728) Retensiya dövrü neçə müddət davam edir?

- A) Bu dövrə sağalmanın vaxtı ilə əlaqədardır
- B) Aktiv müalicə dövründən çoxdur
- C) Aktiv müalicə dövrü ilə bərabərdir
- D) Aktiv müalicədən sonra 1 ilə kimi
- E) Müalicədən əvvəl gedir

Müalicə qurtarandan sonra istifadə olunan retension aparat 1 ildən çox istifadə olunmur.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов. Стоматология детского возраста. Москва. «Медицина»-1991. səh 429

729) Bir Enql qövsü hansı variantda təsir edə bilməz?

- A) Yan sahələrdə diş cərgəsinin sıxılmasına
- B) Zərərli vərdişlərin aradan qaldırılması
- C) Yan sahələrdə diş cərgəsinin genişlənməsində

- D) Yalnız daimi dişlərdə
- E) Yan sahələrdə diş cərgəsinin sıxılmasına və genişlənməsinə

Engl qövsü universal aparatdır. Ona görə də bir çox anomaliyaların müalicəsində tətbiq edilir. Sadəcə zərərli vərdişlərdə istifadəsinə ehtiyac yoxdur.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 48

730) Bının kappasının müalicə prosesində fəallaşdırılması necə gedir?

- A) Yeni kapp düzəldilir
- B) Mail səth nahiyəsində plastmas götürülür və ya əlavə edilir
- C) Okkluzion səthdə pəncərə açılır
- D) Mail səthdə plastmas götürülür və ya əlavə edilir, okkluzion səthdə pəncərə açılır
- E) Yan dişlər kappaya dəyikdə çeynəyən səthlər yonulur

Bının kappasının müalicə dövründə yan dişlər nahiyəsində çeynəmə səthləri yonulur ki, aparatın təsir gücü ən çox ön dişlər nahiyəsinə ötürülsün.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 343

731) İstiqamətləndirici ilgəkli Kats aparatı hansı aparatlara aiddir?

- A) Funksional təsirli aparatdır, oral vəziyyətdəki dişləri diş cərgəsinə qaytarır
- B) Mexaniki təsirli aparatdır, oral vəziyyətdəki dişləri yerinə qaytarır
- C) Kombinə edilmiş aparatdır, vestibulyar tərəfi əyilmiş dişləri yerinə qaytarır
- D) Funksional aparatdır, yuxarı kəsici dişlərin damaq vəziyyətini düzəldir
- E) Retensiyaedici aparatdır

Ilgəkli Kats qapağı passiv, yəni funksional təsirli aparatdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 322

732) Dişi çıxarmadan diş cərgəsinə genişləndirilməsini təklif etmiş alim kimdir?

- A) Kneyzel
- B) Engl
- C) Foşar
- D) Şvarts
- E) Riçmond

Əvvəllər diş sırasından kənara çıxmış dişi yerinə qaytarmaq üçün yaxın dişlərdən biri çəkilirdi.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

733) Müleman propulsoru hansı aparatlara aiddir?

- A) Profilaktik təsirli
- B) Profilaktik və retensiyaedici təsirli
- C) Funksional təsirli
- D) Mexaniki təsirli
- E) Qarışıq təsirli

Funksional təsirli apratların təsir mənbəyi olan dişləm lövhəciyindən ibarətdir və əzələlərin təsir gücünə əsaslanır.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 70

734) Yerləşdiyi yerinə görə aparatların növləri hansılardır?

- A) Vestibulyar, oral, ağızdaxili
- B) Vestibulyar, oral, qarışıq
- C) Ağızdaxili, ağızdankənar
- D) Vestibulyar, qarışıq, ağızdaxili, ağızdankənar
- E) Vestibulyar, oral, kontakt, qarışıq

Ən çox aparatlar ağızdaxilidir. Ağızdankənar aparat-çənəaltı sapand, üz qövsü.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

735) Ağızdaxili aparatlar yerləşməsinə görə neçə qrupa bölünür?

- A) 4
- B) 5
- C) 2
- D) 6
- E) 3

Ağızdaxili aparatlar 2 qrupa bölünür: Birçənəli, ikiçənəli.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 314

736) Anomaliyaların müalicəsi üçün aparatlar neçə qrupa bölünür?

- A) 2

- B) 5
- C) 3
- D) 6
- E) 4

Mexaniki, funksional və qarışıq.Müalicədən sonra isə retension aparatlardan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 310

737) Koller yayı hansı diametrlə məftildən hazırlanır?

- A) 1,1-1,2 mm
- B) 0,6 mm
- C) 0,7 mm
- D) 0,8 mm
- E) 0,9 mm

Koller yayı 1,1-1,2 mm diametrlə məftildən hazırlanır.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин, «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 132

738) Şvarts lövhəsi hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- A) Mexaniki təsirli aparat olub, progenik dişləmi müalicə edir
- B) Funksional təsirli olub, ön dişlərin yerini vestibulyar istiqamətdə dəyişir
- C) Kombinə edilmiş aparat olub, progeniyaları müalicə edir
- D) Retensiyəedici aparat müalicənin nəticəsini möhkəmləndirir
- E) Profilaktik aparat olub anomaliyanın qarşısını alır

Şvartslövhəsi (kappası) funksional təsirli aparatdır, aşağı çənənin ön dişlərini əhatə edir və sementlə dişlərə fiksasiya olunur. Yuxarı ön dişlər damaq tərəfə əyildikdə və məcburi progeniyaya səbəb olduqda **Şvarts lövhəsi** istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 446

739) Koller yayında bügel hissədə neçə yarım dairəvi əyinti olur?

- A) 3 və ya 5
- B) 2 və ya 5
- C) 3 və ya 6
- D) 3 və ya 5

E) 2 və ya 4

Koller yayında bügel hissədə 3 və 5 yarım dairəvi əyinti olur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977, səh 132

740) Patoloji dişləmin növləri hansılardır?

1.Proqnatiya

2.Progeniya

3.Çəp dişləm

4.Açıq dişləm

5.Düz dişləm

6.Ortoqnatik dişləm

A) 1, 2, 3, 4

B) 1, 3, 5, 6

C) 1, 2, 4, 6

D) 1, 5, 6, 4

E) 2, 3, 4, 6

Düz dişləm fizioloji dişləmə aiddir.

Ədəbiyyat: Z.İ.Qarayev. "Ortopedik Stomatologiya". Bakı-2008 səh 40

741) Engl təsnifatının II sinfi neçə yarımqrupa bölünür?

A) 3

B) 4

C) 2

D) 5

E) 6

2 yarımqrup sinfə bölünür.

1.Yuxarı ön dişlər vestibulyar tərəfə əyilib.

2.Yuxarı ön dişlər oral tərəfə əyilib və dərin dişləm yaradır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков.Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 426

742) Yayın əyintilərinin sayı maksimum neçə olmalıdır?

A) 6

B) 2

C) 3

- D) 4
- E) 5

3-dən çox olmamalıdır, çünki təsiredici hissə uzun və elastiki olur, dişin üzərindən sürüşür və dilin hərəkətinə mane olur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977, səh 127

743) Aşağıdakılardan hansı müalicəvi aparatlara aiddir?

- 1. Aktiv
- 2. Passiv
- 3. Retensiyəedici

- A) 1
- B) 1 və 2
- C) 3 və 1
- D) 2 və 3
- E) 2

Aktiv yəni- mexaniki, passiv isə funksional aparatdır. Retensiyəedici isə müalicənin davamlılığını təmin edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер, Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 310

744) Andrezen-Hoypl aparatı nə zaman tətbiq olunur?

- A) Yuxarı çənənin genişləndirilməsində
- B) Diş cərgəsinin genişləndirilməsində
- C) Diş cərgəsinin sıxılmasında
- D) Aşağı çənənin genişləndirilməsində
- E) Hər iki çənənin eyni zamanda genişləndirilməsində

İkiçənəli aparatdır. Aparatın üzərində olan yivlər çənələri genişləndirir. Bu aparat qeyri-aktiv vəziyyətdə, həm də retension aparat kimi istifadə oluna bilər.

Ədəbiyyat: Л.С.Персин. «Ортодонтия». Москва.1999. səh 73

745) Vestibulyar qövs nə zaman tətbiq olunur?

- A) Frontal dişlərin önə yerdəyişməsi zamanı
- B) Prognatiya
- C) Düz dişləm
- D) Çəp dişləm

E) Dişləmin sagital və vertikal anomaliyaları

Qövsün orta hissəsi önə çıxmış frontal dişləri yerinə qaytarır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 324

746) Müalicəvi aparatlar nə zaman tətbiq edilir?

- A) Dişlərə düşən təzyiği azaltmaq üçün tətbiq edilir
- B) Pis vərdişləri aradan qaldırmaq
- C) Anomaliyaları müalicə etmək üçün
- D) Burun tənəffüsünü normallaşdırmaq
- E) Çənələrin ölçülərini artırmaq üçün

Dişlərdə , diş cərgəsində, dişləmdə olan anomaliyaları uşaq stomatologiyanın bölməsi olan –ortodontiya öyrənir və ortodontik aparatlarla müalicə edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 310

747) Ağızdanxaric aparat hansıdır?

- A) Kurlyandski aparatı
- B) Papaqlı çənəaltı sapand
- C) Yuxarı çənə üçün yivli lövhə
- D) Frenkel aparatı
- E) Aşağı çənə üçün yivli lövhə

Baş papaq hissədən , çənənin altında yerləşən kappa və onları birləşdirən (qarmaqlarla) parçadan ibarətdir.

Ədəbiyyat: А.А.Колесов.Стоматология детского возраста.Москва. «Медицина»-1991.səh 419

748) Enql aparatında dayaq hansı dişlərdir?

- A) Köpək dişləri
- B) I böyük azılar
- C) Yalnız yan kəsicilər
- D) Kiçik azılar
- E) Mərkəzi kəsicilər

I böyük azı dişlərə qapaq hazırlanır, qapaqlara boru lehirlənir ki, qövs həmin borulara keçirilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 335

749) Yanaq lövhəsi və dodaq pelotları hansı aparatda hazırlanır?

- A) Frenkel aparatı
- B) Andrezen-Hoypl
- C) Engl aparatı
- D) Şvarts kappası
- E) Bryukl aparatı

Frenkel aparatı əzələlərin mənfi təsirini aradan qaldırmaq üçün hazırlanır. Yanaq lövhəsi yanaq əzələsinin, dodaq pelotu isə dodağın təsirini azaldır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 450 В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 348

750) Adams qarmağı hansı hissələrdən ibarətdir?

- A) Vestibulyar səthin kontakt səthə keçdiyi yerdə iki fiksasiyaedici cism, iki çıxıntı
- B) Kontakt səthdə iki fiksasiyaedici kənar, iki cism, iki çıxıntı
- C) Vestibulyar səthdə iki fiksasiyaedici kənar, iki cism, iki çıxıntı
- D) İki cism, iki çıxıntı
- E) Bir cism, iki çıxıntı və bir fiksasiyaedici kənar

Aparatda Adams qarmağı fiksasiya məqsədilə hazırlanır. Qarmaq süd dişləmində ikinci molyara, daimi dişləmdə isə I daimi dişə (6-cı dişə) hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 330

751) Ortodontik yivlər nə üçün istifadə olunur ?

- A) Ayrı-ayrı dişlərin yerdəyişməsi üçün
- B) Çənələri sıxmaq üçün
- C) Kəpək dişlərin yerdəyişməsi üçün
- D) Çənələri genişləndirmək üçün
- E) Supraokklyuziyanı düzəltmək üçün

Ortodiontik yivlər mexaniki təsirli aparatların təsiredici elementlərindən vacibidir. Bazisin içində yerləşir və çənələri müxtəlif istiqamətlərdə genişlənməsi üçün istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 136

752) Dişlərin transpozisiyası nədir?

- A) Dişlərin arxada yerləşməsi
- B) Dişlərin yerdəyişməsi
- C) Dişlərin önə çıxması
- D) Dişlərin bir-birindən sıx yerləşməsi
- E) Dişlərin bir-birindən aralı yerləşməsi

Transpozisiya- ayrı-ayrı dişlərin yerdəyişməsi, məsələn köpək dişin yan kəsicinin yerində çıxmasıdır.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 7

753) Qetçinson dişləri hansı anomaliya adlanır?

- A) Dişlərin formasına görə
- B) Dişlərin köklərinə görə
- C) Dişlərin ölçüsünə görə
- D) Dişlərin yerdəyişməsinə görə
- E) Dişlərin çıxmasına görə

Qetçinson dişləri-ayrı-ayrı və ya bütün dişlərin eybəcər formasında olur. Ona görə də Qetçinson dişləri formasına görə anomaliyalara aiddir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 7

754) Kats qapağı hansı dişlərə hazırlanır?

- A) Mərkəzi dişlər üçün
- B) Böyük azı dişlər üçün
- C) Köpək dişlər üçün
- D) Kiçik azı dişlər üçün
- E) Bütün dişlər üçün

Kats qapağı ön dişlərin vestibulyar tərəfə əyilməsində istifadə olunur. Ona görə də bu qapaqlar yalnız ön dişlər üçün hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 323

755) Vestibulyar qövsün köpək diş nahiyyəsində olan əyintinin eni nə qədər olmalıdır?

- A) Köpək dişin eninə
- B) Yan kəsici dişin eninə
- C) Mərkəzi və yan kəsici dişin eninə
- D) Mərkəzi dişin eninə
- E) Kiçik azı dişin eninə

Vestibulyar qövs hazırlayarkən köpək diş nahiyyəsində qövsün əyintisi düzəldilir.(qövsü aktivləşdirmək üçün) Bu əyinti köpək dişdən yuxarı (2-2,5 mm) və köpək dişin eninə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 325

756) Adams qarmağını hazırlamaq üçün məftilin diametri neçə mm olmalıdır ?

- A) 1,5-2 mm
- B) 0,6-0,7 mm
- C) 0,8-1 mm
- D) 1 mm
- E) 1,2-1,5 mm

Adams qarmağı ən universal və effektiv fiksasiya vasitəsidir. Onu hazırlamaq üçün diametri 0,6-0,7 mm , uzunluğu 50-60 mm məftil (ortodontik) götürülür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 330

757) Yuxarı çənə üçün aparatın bazis hissəsi hansı səthləri örtməlidir?

- A) Damağı, alveol çıxıntını daxili tərəfdən, dişlərin boyun hissəsini
- B) Kəsici səthləri
- C) Vestibulyar səthləri
- D) Çeynəmə səthlərini
- E) Frontal dişlər nahiyyəsini

Bazisin arxa hissəsi axırına böyük azı dişlərin arxasına qədər çatır, orta damaq hissə A xəttinə çatmasına ehtiyac yoxdur, çünki qıcıqlanma olmasın deyə.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 147

758) M-şəkilli əymələr hansı qövsdə olur?

- A) Engl stasionar qövs
- B) Vestibulyar qövs
- C) Linqval qövs
- D) Engl sürüşkən qövs
- E) Üz qövsü

M-şəkilli vestibulyar qövs köpək dişi diş sırasına qaytarmaq üçün istifadə olunur. Aktivləşmə yan tərəfdəki əymələrlə aparılır, orta əyinti köpək dişə təzyiq edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 324

759) Linqval qövslər harada yerləşdirilir?

- A) Vestibulyar tərəfdə
- B) Ağızdan kənar
- C) Köpək dişin üstündə
- D) Azı dişlər nahiyəsində
- E) Dil və ya damaq tərəfdən

Linqval qövslər dil və ya damaq tərəfdən yerləşdirilir, qövs frontal dişlərin önə yerdəyişməsi və çıxan aparatın fiksasiyası məqsədilə hazırlanır..

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 119

760) Linqval qövslər nə vaxt tətbiq olunur?

- A) Diastemanın müalicəsində
- B) Frontal dişlərin önə yerdəyişməsi
- C) Önə çıxmış dişləri yerinə qaytarmaq üçün
- D) Çənəni genişləndirmək üçün
- E) Köpək dişlərin yerinə qayıtması üçün

Qövs frontal dişləri arxadan əhatə edən orta hissədən, 2 əyintidən və bazisdə yerləşən 2 çıxıntıdan ibarətdir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 119

761) İstiqamətləndirici Kats qapağında ilgəyin möhkəm fiksasiyası üçün nə edilir?

- A) Qapağa boru lehimlənilir
- B) İlgək qonşu dişə lehimlənilir
- C) İlgəyə əlavə məftil lehimlənilir
- D) İlgək kəsici kənara lehimlənilir
- E) İlgək qapağın boyun hissəsinə hazırlanır

İlgək bir neçə dişə əhatə edirsə möhkəm fiksasiyalı olmalı və dişlərə güclü təsir etmək üçün əlavə məftil lehimlənilir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977, səh 99

762) Engl aparatının mənfi cəhətləri hansıdır?

- A) Paradontda dəyişiklik yaradır
- B) Diş cərgəsini sıxır
- C) Diş cərgəsini genişləndirir
- D) Əzələlərə təsir göstərir.
- E) Nitqə mane olur

Engl aparatının mənfi cəhətlərindən biri çox güc yaratdığı üçün paradontda kobud dəyişikliklər yaratmasıdır. Dayaq və yerini dəyişən dişlər laxlaya bilər.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 438

763) Koffin yayı hansı hissələrdən ibarətdir?

- A) Dilaltı bügel hissə və çıxıntı
- B) Ziqzaqvari əyinti və çıxıntı
- C) Dairəvi əyinti və çıxıntı
- D) Yarım dairəvi əyinti və çıxıntı
- E) П-şəkilli əyinti və çıxıntı

Koffin yayı yarım dairəvi və ya armudvari əyintidən və bazisdə qalan çıxıntıdan ibarətdir. Çıxıntılar yaxın yerləşdirilir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977, səh 130

764) Engl qövsü yerini dəyişmiş dişlərə necə fiksasiya olunur?

- A) Liqatur məftillə
- B) Üzüklə

- C) Qarmaqla
- D) Qapaqla
- E) İlgəklə

Yerini dəyişmiş dişləri öz yerinə qaytarmaq üçün dişlər qövsə liqaturla bağlanır və yerinə qayıtması üçün təsir edir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 53

765) Əlvari yayın hissələri hansıdır?

- A) Perpendikulyar əyintilər
- B) 2 yarım dairəvi əyinti və çıxıntı
- C) Г-şəkilli əyinti və çıxıntı
- D) 2 qat əyinti və çıxıntı
- E) 2 dairəvi əyinti və çıxıntı

Əlvari yay 2 yarım dairəvi əyintidən və bazisdə olan çıxıntıdan ibarətdir. Yarım dairəvi əyintinin bir ucu sərbəst qalır ki, bu da dişə əhatə edir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 127

766) Diş cərgəsinin simmetrik genişlənməsi üçün nədən istifadə olunur?

- A) Yivlərdən
- B) İlanvari yaydan
- C) Linqval qövsdən
- D) Vestibulyar qövsdən
- E) Əlvari yaydan

Ən çox skeletşəkilli yivlərdən istifadə olunur. Aşağı çənə üçün olan yivlər ölçücə kiçik olur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 157

767) Aşağıdakılardan hansı iki çənəli aparatdır?

- A) Bnin kappası
- B) Bryukl aparatı
- C) Andrezen-Hoypl aparatı

- D) Genişləndirici lövhə
- E) Şvarts kappası

Aparat hər iki çənə üçün hazırlanır. Okklüdatora konstruktiv dişləm vəziyyətində bərkidilir. Lazım gələrsə yay daxil edilir. Ancaq gecələr istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 449

768) Bryukl aparatında dişləm yastığı hansı nahiyədə hazırlanır?

- A) Aşağı çənənin azı dişlər nahiyəsində
- B) Aşağı çənənin bütün dişlər nahiyəsində
- C) Aşağı çənə frontal dişlər nahiyəsində
- D) Yuxarı çənənin frontal dişlər nahiyəsində
- E) Yuxarı çənənin azı dişlər nahiyəsində

Bryukl aparatı aşağı çənə üçün hazırlanır. Dişləm yastığı aşağı çənənin frontal dişlər nahiyəsində hazırlanır. Dişləm yastığı yuxarı çənənin ön dişlərinin damaq tərəfə əyilməsinin qarşısını alır.

Ədəbiyyat: Е.И.Гаврилов, А.С.Щербаков. Ортопедическая стоматология. «Медицина», Москва, 1984, səh 447

769) Şvarts klammerində birinci əyilən hissə hansıdır?

- A) Çeynəmə səthi
- B) Premolyar hissə
- C) Oxvari hissə
- D) Çıxıntı hissə
- E) Molyar hissə

3 başlı və ya dairəvibaşlı kəlbətinlə əvvəlcə oxvari hissə əyilir. Oxvari hissə dişlərin arasına düşür.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 113

770) Vestibulyar qövsün bazisə daxil olduğu nahiyə hansıdır?

- A) Yan kəsici ilə köpək dişin arası
- B) Yan kəsici ilə mərkəzi dişin arası
- C) Köpək dişlə premolyarın arası
- D) Mərkəzi dişlərin arası
- E) Frontal dişlərin vestibulyar tərəfi

Qövs yan kəsici dişin distal nahiyəsində 90^0 bucaq altında əyilir. Köpək dişin eninə uyğun yarım dairəvi formada olmaqla köpək dişin eninə uyğun əydikdən sonra çıxıntı hissə bazisə daxil olur .

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh 40

771) İkiqat Koffin yayında əvvəlcə hansı qat əyilir?

- A) Açıq hissə
- B) Yarım dairəvi hissə
- C) Daxili qat
- D) Çıxıntı hissə
- E) Xarici qat

İkiqat Koffin yayın xarici qatı 0,8-0,9 mm diametrli, daxili qat isə 0,6-0,7 mm diametrli məftildən hazırlanır. Əvvəlcə daxili qat əyilir. Xarici qat isə daxili qatı təkrar edir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 131

772) Engl aparatında boru qapaqlara hansı tərəfdən lehimlənilir?

- A) Dişin distal səthindən
- B) Vestibulyar tərəfdən
- C) Oral tərəfdən
- D) Dişin medial səthindən
- E) Çeynəmə səthindən

Boru vestibulyar tərəfdən dayaq qapaqlara lehimlənilir. Borulara qövs daxil olur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Ю.М.Мальгин. «Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов». «Медицина» 1977 , səh 40

773) Hansı halda vestibulyar qövs M-şəklində əyilir?

- A) Yan kəsiciləri önə gətirmək üçün
- B) Açıq dişləmin müalicəsində
- C) Diastemanın müalicəsində
- D) Frontal dişləri önə çıxarmaq üçün
- E) Köpək dişi öz yerinə gətirmək üçün

M-şəkilli əyrilər köpək dişi öz yerinə qaytarmaq üçün əyilir. Aktivləşmə üçün kənardakı əyintilər sıxılır, orta əyinti isə təzyiqlə məyruz qalır və köpək dişə təzyiqlə göstərir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh 40

774) Çənəaltı kappalar nə üçün istifadə olunur?

- A) Tremaların müalicəsi üçün
- B) Profilaktik tədbir kimi
- C) Diastemanın müalicəsi üçün
- D) Retensiya olunmuş dişlərin müalicəsi üçün
- E) Sagital anomaliyaların müalicəsi üçün

Çənəaltı kappalar plastmasdan hazırlanır və ağızdankənar aparatlara aiddir. Baş paraqdan istifadə olunur və üzün çənəaltı hissəsi üçün hazırlanır və sagital anomaliyaların müalicəsi üçün istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh 235

775) Çənəaltı sapand nə üçün istifadə olunur?

- A) Retensiya olunmuş dişlərin müalicəsi üçün
- B) Tremaların müalicəsi üçün
- C) Profilaktik tədbir kimi
- D) Diastemanın müalicəsi üçün
- E) Sagital anomaliyaların müalicəsi üçün

Çənəaltı kappalar plastmasdan hazırlanır və ağızdankənar aparatlara aiddir. Baş paraqdan istifadə olunur və üzün çənəaltı hissəsi üçün hazırlanır və sagital anomaliyaların müalicəsi üçün istifadə olunur

\$\$

Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh 235

776) Üz qövsləri neçə hissədən ibarətdir?

- A) 5
- B) 1
- C) 2
- D) 4
- E) 3

Üz qövsü ağızdan kənar aparatların elementlərinə aiddir və 3 hissədən ibarətdir- 1 hissə ağızdaxili və 2 yan hissələr –ağızdankənar.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh 230

777) Ortodontik yivlər hansı aparatların elementlərinə aiddir?

- A) Mexaniki təsirli
- B) Profilaktik təsirli
- C) Funksional təsirli
- D) Retensiyaedici
- E) Kombinəedilmiş

Ortodontik yivlər mexaniki təsirli aparatların əsas elementlərinə aiddir. O yivləri bazisin içində orta hissəsində yerləşdirirlər və $\frac{1}{4}$ bir oborot həftədə 1 dəfə onu aktivləşdirməklə daimi ağızda təsirini saxlayırlar.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh 136

778) Koller yayı hansı çənə üçün hazırlanır?

- A) Hər iki çənə üçün
- B) Aşağı çənə üçün
- C) Monoblokda
- D) Kappalarda
- E) Yuxarı çənə üçün

Koller yayı aşağı çənənin genişlənməsi üçün istifadə olunur. O, dil altı bügel qövsdən , 2 yarım dairəvi əyintidən və 2 çıxıntıdan ibarətdir.

Ədəbiyyat: Ф.Я.Хорошилкина, Л.С.Персин. «Ортодонтия». «Ортодент-инфо» 1999 səh 132

779) Hansı aparat əzələlərin funksiyasını nizamlamaqla təsir edir?

- A) Bryukl aparatı
- B) Yivli lövhə
- C) Frenkel aparatı
- D) Bnin kappası
- E) Çənəaltı sapand

Frenkel hesab edir ki, udqunma, çeynəmə, tənəffüs funksiyalarının pozulması, üz-çənə sisteminin patologiyalarına səbəb olur. Aparatın elementləri əzələlərin mənfi

təsirini aradan qaldırmaq üçün nəzərdə tutulub. Frenkel aparatına funksiya nizamlayıcısı deyilir

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 348

780) Andrezen-Hoypl aparatı hansı dişləm vəziyyətində hazırlanır?

- A) Düz dişləm vəziyyətində
- B) Çəp dişləm vəziyyətində
- C) Progenik dişləm vəziyyətində
- D) Konstruktiv dişləm vəziyyətində
- E) Proqnatik dişləm vəziyyətində

Andrezen-Hoypl aparatı konstruktiv dişləm vəziyyətində oklüdatora bərkidilir. Təsir prinsipinə görə aşağı çənə məcburi vəziyyətdə önə çıxır, bu da aşağı çənənin önə inkişafını təmin edir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 345

781) Obturator hazırlanarkən plastmas bazisə hansı elementlər əlavə edilir?

- A) Süni diş
- B) Mail səth
- C) İkinci –metal səth
- D) Fiksasiyaedici elementlər
- E) Qövs

Model üzərində plastmas bazis hazırlayaraq üzərinə fiksasiyaedici elementlər əlavə edilir.

Ədəbiyyat: Б.К.Костер, В.А.Миняева »Челюстно-лицевое протезирование». Медицина, 1985. səh 32

782) Kats aparatı hansı hissələrdən təşkil olunmuşdur?

- A) Dayaq qarağı və aralıq hissə
- B) Dayaq hissə və əlavə hissə
- C) Dayaq hissə və üç sterjen
- D) Dayaq hissə və iki sterjen
- E) Dayaq hissə və aralıq hissə

Aşağı çənə bucağı nahiyəsindəki sınıqlarda xəstənin gicgah-çənə oynaqında hərəkəti məhdudlaşdırmağa imkan verən fraqmentlərin təsbit edilməsi üçün A.Y.Kats tərəfindən təklif edilmiş aparat dayaq hissədən və iki sterjəndən (mil) ibarətdir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov. Üz-çənə qüsurlarının bərpası. Bakı, 1996 səh 20

783) Qatlanan protezlər hansı hissələrdən ibarətdir?

- A) Birləşdirici və mərkəzi
- B) İki yan və orta birləşdirici
- C) Məftil lövhə və birləşdirici
- D) Bir mərkəzi və iki yan
- E) Məftil lövhə və iki qarmaq

Protezin ağız boşluğuna rahat yerləşdirilməsi üçün iki yan və orta –yan hissələri birləşdirən hissələri olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 386

784) Obturasiyaedici hissə protez bazisinə hansı yolla birləşdirilir?

- A) Qarmaqla
- B) Mumla
- C) Ştamlama yolu ilə
- D) Yarışqanla
- E) Tezbərkiyən plastmasla

Polimerləşdirilmədən sonra obturasiyaedici hissə işlənir və az miqdarda tezbərkiyən plastmasın köməyiylə protez bazisinə birləşdirilir.

Ədəbiyyat: Б.К.Костер, В.А.Миняева »Челюстно-лицевое протезирование«. Медицина, 1985. səh 32

785) İlgəkli kapp aparatı hansı növ aparatlara aiddir?

- A) Fiksasiyaedici
- B) Reponedici
- C) Əvəzedici
- D) Formaverici
- E) Nizamlayıcı

Bu aparatla müalicənin məqsədi yumşaq toxumaların gələcəkdə plastika üçün formalaşdırılması olduğundan aparat formaverici aparatlara aiddir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 370

786) Rudko və Uvarov standart şinaları hansı növ aparatlara aiddir?

- A) Əvəzedici
- B) Formaverici
- C) Fiksasiyaedici
- D) Kombinəedilmiş
- E) Reponəedici

Fiksasiya məqsədilə daha yaxşı effekt sümük daxili osteointez və ya Rudko, Uvarov kimi müəlliflərin standart aparatlarının tətbiqindən alınır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 368

787) Qüsurlu nahiyəsində yumşaq toxumaların sallanması zamanı protezə hansı əlavələr edilir?

- A) Yumşaq toxumaya toxunan hissə kəsilib götürülür
- B) Qarmaq əlavə edilir
- C) Süni diş əlavə edilir
- D) Vestibulyar səthə mum qatı əlavə edilir
- E) Dil səthinə mum qatı əlavə edilir

Protez sərhədləri yoxlandıqdan sonra həkimin göstərişi ilə yumşaq toxuma sallanması kimi deformasiyaları aradan qaldırmaq üçün protezin vestibulyar səthinə mum qatı əlavə edilib modelləşdirilir.

Ədəbiyyat: Б.К.Костер, В.А.Минаява »Челюстно-лицевое протезирование». Медицина, 1985. səh 46

788) Postrezeksion əvəzedici aparat nədir?

- A) Rezeksiyanın sonunda ağız boşluğuna daxil edilən aparat
 - B) Əməliyyatdan əvvəl hazırlanıb sonradan ağız boşluğuna daxil edilən aparat
 - C) Rezeksiyadan əvvəl hazırlanan aparat
 - D) Əməliyyatdan dərhal sonra hazırlanan aparat
 - E) Əməliyyatdan müəyyən vaxt keçdikdən sonra hazırlanan əvəzedici aparat
- Protezin tətbiqi əməliyyatdan sonra xəstənin itirilmiş çənə fraqmentini, dişlərini əvəz etmək, nitq, qida qəbulu funksiyalarını bərpa etmək olduğu üçün əməliyyatdan bir müddət sonra hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 375

789) Əvəzedici aparatın bazisinin sərhədləri haradan keçir?

- A) Dişlərin anatomik boynuna qədər olur

- B) Çıxan protezin sərhəddindən qısa olur
- C) Çıxan protezin sərhəddindən uzun olur
- D) Sərhəddən vacib şərt deyil
- E) Adi çıxan protezin sərhəddinə uyğun

Protez sərhədi çıxan protez sərhəddinə uyğun olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 373

790) Obturator nədir?

- A) Reponəedici
- B) Əvəzedici aparatın bir növüdür
- C) Kombinəedilmiş
- D) Formaverici
- E) Fiksasiyaedici aparatın bir növü

Obturator –qarayıcı deməkdir. Bu da çənənin itirilmiş hissəsini əvəz etmək anlamında işlədilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 381

791) Z.V.Kopp hansı qüsurları aradan qaldırmaq üçün protez təklif etmişdir?

- A) Düzgün bitişməyən sınıqları
- B) Çənə cisminin sınıqları
- C) Əng sümüyünün sınıqları
- D) Sərt damağın qüsurları
- E) Yalançı oynaqları

Z.V.Kopp yalançı oynaqlar zamanı 3 konstruksiya protez hazırlamağı təklif etmişdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 384

792) M.M.Vankeviç şinasında hazırlanan karkas hansı formada əyilməlidir?

- A) Lövhəcik formasında
- B) Qarmaq formasında
- C) Protez bazisi formasında
- D) Aşağı çənə sümüyü formasında
- E) Diş cərgəsi qövsü formasında

Karkas diş cərgəsi qövsü formasında əyilib, çənənin alveolyar hissəsini vestibulyar və dil səthlərindən əhatə etməlidir.

Ədəbiyyat: Б.К.Костер, В.А.Миняева »Челюстно-лицевое протезирование». Медицина, 1985. səh 64

793) Qatlanan və sökülən protezlər hansı qüsurlarda hazırlanır?

- A) Düzgün bitişməyən sınıqlarda
- B) Yalançı oynaqlarda
- C) Əng sümüyünün sınıqlarında
- D) Çənə cisminin sınıqlarında
- E) Çənənin bir hissəvi rezeksiyasında

Yalançı oynaq əmələ gəlməsi zamanı ağızın açılıb-qapanması çətinləşdiyindən protezin qatlana və sökülə bilməsi işi asanlaşdırır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 386

794) Qatlanan protezin yan hissəsi bir-biri ilə necə birləşir?

- A) Ştiftlə
- B) Attaçmenlə
- C) Qarmaqla
- D) Şarnirlə
- E) Yivlə

Qatlanan protez 3 hissədən ibarətdir: 2 yan və orta-birləşdirici –yan hissələr bir-birilə şarnirin köməyiylə birləşir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 386

795) M.M.Vankeviç şinasının konstruksiyası nədən təşkil olunmuşdur?

- A) Dişüstü lövhəcikdən
- B) Qarmaqlı bazis lövhəciyindən
- C) Gips diş-dişətiüstü lövhəcikdən
- D) Plastmas diş-dişətiüstü lövhəcikdən
- E) Lehimlənmiş qapaqlardan

Aşağı çənədə yan hissələrdə dişsiz sınıq hissələri çox olduqda onların yerini dəyişməsinin qarşısını almaq və düzgün vəziyyətdə fiksasiyası üçün plastmas diş-dişətiüstü lövhəcikdən ibarət olan Vankeviç şinası tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 366

796) Neçə cür damaq qüsuru var?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 1
- E) 2

Ortopedik nöqteyi-nəzərdən 3 növ damaq qüsuru ayırd edilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 378

797) A.Y.Kats aparatında hazırlanan borucuqlar şınaya necə bərkidilir?

- A) Horizontal istiqamətdə yanaq səthinə
- B) Horizontal istiqamətdə dil səthinə
- C) Vertikal istiqamətdə dil səthinə
- D) Horizontal istiqamətdə dil və yanaq səthlərinə
- E) Vertikal istiqamətdə yanaq səthinə

Model tökülür, borucuqlar hazırlanır və yanaq səthinə horizontal istiqamətdə lehimlənilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» 1983, səh 197

798) Plastmas şınanın sərhəddi keçid büküşündən nə qədər aralı olur?

- A) 0,8 mm
- B) 0,2 mm
- C) 1-2 sm
- D) 0,8-1 mm
- E) 1-2 mm

Qusma refleksinin yaranmaması məqsədilə plastmas şınanın sərhəddi keçid büküşündən 1-2 mm aralı olmalıdır.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov. Üz-çənə qüsurlarının bərpası. Bakı, 1996 səh 18

799) Bütün üz-çənə aparatları neçə qrupa bölünür?

- A) Fiksasiyaedici, reponəedici, formalaşdırıcı

- B) Fiksasiyaedici, reponaedici, əvəzedici, formaverici, kombinəedilmiş
- C) Fiksasiyaedici, reponaedici, istiqamətləndirici, profilaktik
- D) Fiksasiyaedici, əvəzedici, profilaktik
- E) Fiksasiyaedici, reponaedici, əvəzedici, qapayıcı, profilaktik

Bütün üz-çənə aparatları 5 qrupa bölünür:

- 1)Fiksasiyaedici
- 2) Reponaedici
- 3)Formaverici
- 4)Kombinəedilmiş
- 5) Əvəzedici

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 365

800) Üz-çənə protezləri fiksasiya üsullarına görə neçə qrupa bölünür?

- A) Ağızdaxili, ağızdan xaric, qarışıq
- B) Yalnız ağızdaxili
- C) Birçənəli, ikiçənəli, qarışıq
- D) Çıxan, çıxmayan
- E) Yalnız ağızdanxaric

Təsbit etdiyi (fiksasiya) yerə görə çənə zədələnmələrini müalicə etmək üçün istifadə edilən ağızdaxili , ağızdanxaric və kombinəedilmiş aparatlar ayırd edilir.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev."Ortopedik Stomatologiya" səh 304

801) V.Y.Kurlyandsikin kapp aparatında borucuqlar kappalara nə zaman lehimlənir?

- A) Mərkəzi okklüziyanın təyinindən sonra
- B) Modeller okklüdatora gipslənməzdən əvvəl
- C) Model töküldükdən sonra
- D) Modeller okklüdatora gipsləndikdən sonra
- E) Kappa dayaq dişlərinə oturdulduqdan sonra

Okklüdatora gipsləmədən sonra model üzərindəki kappaların vestibulyar səthindən oval və ya kvadrat formalı borucuqlar lehimlənir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» 1983, səh 198

802) İ.M.Oksmanın çıxan pelotlu aparatında hazırlanan polad srüşkən şarnirin forması necə olmalıdır?

- A) Bilərzik qıfılı şəklində
- B) Boruşəkilli
- C) Sapandşəkilli
- D) İlgəkşəkilli
- E) Qarmaqşəkilli

Sürüşkənşarnir 0,3-0,4 mm qalınlığında polad lövhəcikdən hazırlanıb, bilərzik qıfılı şəklində olur.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» 1983, səh 202

803) Yalançı oynaqlar zamanı hazırlanan protezin aralıq hissəsinə gilizlər bir-birindən hansı məsafədə yerləşdirilir ?

- A) 1 sm
- B) 5mm
- C) 3 sm
- D) 5 sm
- E) 3mm

Protezin aralıq hissəsi mütləq modelləşdirildikdən sonra ona dil tərəfdən bir-birindən 3 mm aralı olmaqla gilizlər yerləşdirilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» 1983, səh 206

804) Çənə sınıqları hansı istiqamətdə yerini dəyişir?

- A) Vertikal, horizontal, kombinəedilmiş
- B) Yerini dəyişmir
- C) Vertikal və horizontal
- D) Yalnız vertikal
- E) Yalnız horizontal

Çənə sınıqları hissələrin yerini dəyişməsi ilə müşayiət olunur ki, bu da vertikal horizontal və kombinəedilmiş olmaqla 3 qrupa bölünür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 362

805) Biroynaqlı protez hazırlanarkən protezə boru daxil edilməsi üçün protez hansı hissədə kəsilməlidir ?

- A) Yalançı oynaq yerində
- B) Alveol sümüyü üzərində

- C) Protezin süni dişləri üzərində
- D) Yalançı oynaqdan arxada
- E) Yalançı oynaqdan sonra

Protez yalançı oynağın lokalizasiyası yerində kəsilir, boru şarvari çıxıntılı böyük hissə üzərinə yerləşdirilir.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника» 1983, səh 206

806) Müdafiedici lövhəciyin yayları hansı yolla hazırlanır?

- A) Şlifmotorda sıxılmaqla
- B) Burğac maşınında sıxılmaqla
- C) Krampon kəlbətinlə sıxılmaqla
- D) Tvin-kəlbətinlə sıxılmaqla
- E) Dimdikvari kəlbətinlə sıxılmaqla

Müdafiedici lövhəciyin yayları xüsusi olaraq şlifmotorda diametri 0,5-1 mm, uzunluğu 8 sm olan sərt metal çubuqdan sıxılma yolu ilə hazırlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 378

807) Çənə zədələmələrinin müalicəsində tətbiq edilən aparatlar neçə qrupa bölünür?

- A) 4
- B) 8
- C) 6
- D) 2
- E) 5

Çənə zədələmələrinin müalicəsində tətbiq edilən aparatlar 5 qrupa bölünür.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985 səh 365

808) İkiyanaqlı protezin hansı səthində dərinlik açılır?

- A) Damaq
- B) Yanaq
- C) Vestibulyar
- D) Oral
- E) Vestibulyar və oral

Protezin oral səthində diametri 5-6 mm olan dərinliklər açılır.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
1983, səh 208

809) Diş cərgəsi qüsuru böyük olduqda şina üzərinə hansı element əlavə olunur?

- A) İlgək
- B) Yiv
- C) Qarmaq
- D) Rezin dartı
- E) Mail səth

Protezin mum kompozisiyasına II premolyar, I və II molyarların vestibulyar tərəfinə xüsusi yataq-mail səth əlavə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина»,
Москва, 1985 səh 379

810) Qatlanan protezin modelin üzərindən hansı dişlər kəsilir?

- A) 6 frontal diş
- B) 4 kəsici
- C) Yalnız 2 köpək dişi
- D) 2 yan kəsici
- E) 2 mərkəzi kəsici

Şarnir yerləşdirilməsi üçün mum protezin ön səthi 4 kəsici dişlə birlikdə kəsilir və protez yarığa bölünür.

Ədəbiyyat: В.С.Погодин, Б.А.Пономарев. «Руководство для зубных техника»
1983, səh 210

811) Metal tökmə laboratoriyasında əsas iş prinsipini həyata keçirən aparatlar hansılardır?

- A) Mufel sobası, körük, vibrasiya masası
- B) İnduksiya sobası, paralelometr, qumvuran aparat
- C) Mikromator, şlifmator, mufel sobası, körük
- D) Mufel sobası, induksiya sobası, qumvuran aparat
- E) Mikromator, samson, vibrasiya masası

Mufel sobası mumun əridilməsində, induksiya sobası metalın əridilməsində, qumvuran aparat isə metalın üzərinə yapışmış qumun təmizlənməsində istifadə olunur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 93, 96

812) Metalın əriyib qəlibdən dəqiq tökülməsi funksiyasını hansı aparat yerinə yetirir?

- A) Adi qaz peçində əridilir
- B) Qumvuran aparatdan istifadə edilir
- C) Körükdən istifadə olunur
- D) Mufel sobasında olan xüsusi qazaparıcı boru
- E) İnduksiya sobasının içərisində yerləşən mərkəzdən qaçma qurğusu

İnduksiya sobasının içərisində yerləşən mərkəzdən qaçma qurğusu metalın əriyib qəlibdən dəqiq tökülməsi funksiyasını yerinə yetirir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 95

813) Tökmə laboratoriyasında istifadə olunan metal ərintilər hansılardır?

- A) 960 əyarlı qızıl ərintisi, sera plyus
- B) Kobalt-xrom-nikel ərintisi, qızıl-platin ərintisi, viron
- C) Volfram ərintisi, 960 əyarlı qızıl ərintisi
- D) Qızıl-platin ərintisi, gümüş- palladium, viron
- E) Mis-qalay ərintisi, sera plyus

Metal ərintilərdən metal tökmə yolu ilə yüksəkkeyfiyyətli konstruksiyalar alınır . Bu metal ərintilərə misal olaraq, yüksək mexaniki xüsusiyyətlərə malik, az çöküntü verən , korroziyaya davamlı , axıcılıq qabiliyyəti olan kobalt-xrom-nikel ərintisini, qızıl-platin ərintisini, vironu göstərmək olar

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын.Зуботехническое материаловедение. « Медицина», Москва,1986; səh 49

814) Şiftlər düzbucaqlı və silindik olmaqla hansı sistemlərə bölünür?

- A) Çoxkanallı, qanadvari
- B) Xaçvari, bir kanallı
- C) Bir kanallı, düzbucaqlı
- D) İkikanallı, xaçşəkilli
- E) Düzbucaqlı, xaçşəkilli

Xaçvari şift sistemini bügel protezlərin tökülməsində, yolka və bir kanallı şiftlərdən isə körpüyəbənzər protezlərin , metal-keramik dişlərin tökülməsi zamanı istifadə edilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 83, 85

815) Mumun əridilməsi hansı temperaturda aparılır?

- A) 300⁰C
- B) 1000⁰-1200⁰C
- C) 200⁰-250⁰C
- D) 100⁰-150⁰C
- E) 40⁰-60⁰C

Mumun əridilməsi mufel sobasının xüsusi qazaparıcı borusu olan sistemdə 100⁰-150⁰C temperaturda aparılır. Mum kompozisiyası tam şəkildə yanır və buxarlanır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 93

816) Etilsilikatla marşalit neçə nisbətində qarışdırılmalı və alınmış kütlə hansı formada olmalıdır?

- A) 3:1 nisbətində və çox duru olmalı
- B) 2:3 nisbətində və qatı kütlə
- C) 1:2 nisbətində və xamayaoxşar kütlə
- D) Bu iki maddəni biri- birinə qarışdırmaq olmaz
- E) 1:1 nisbətində və çox duru olmalı

Silikat marşalitle 1:2 nisbətində və xamayaoxşar kütlə halında qarışdırılır. Alınan üzlük qatı odadavamlılıq qabiliyyətinə və mexaniki dayanıqlığa malikdir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 89

817) Odadayamlı kütlənin xassələri hansılardır?

- A) Qaz keçirən olmamalıdır, tökmədən asan ayrılmalıdır
- B) Metalın termiki genişlənməsi əmsalına uyğun əmsalda olmamalıdır
- C) 2000⁰-2500⁰C t-da davam gətirməlidir
- D) Əridilmiş metalın istiliyinə davamlı, qaz keçirən , tökmədən asan ayrılmalıdır
- E) Belə bir kütlə müasir zamanda istehsal olunmur

Metaltökmə də istifadə olunan ərintilər yüksək temperaturda əridiyi üçün odadavamlı kütlə-qəlib əridilmiş metalın istiliyinə davamlı, qaz keçirən və tökmədən asan ayrılmalı, metalın termiki genişlənməsi əmsalına uyğun əmsalda olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 88

818) Metaldan tökülmüş detalların üzərinə yapışmış qum-kvars qumu hansı aparatla təmizlənir?

- A) İnduksiya sobası
- B) Qumvuran aparatla
- C) Ammonyak olan mühitdə 1 saat saxlamaqla
- D) Mufel sobası
- E) Dişli dəmir fırça ilə

Qumvuran aparat metaldan tökülmüş detalların üzərindəki qumları qısa müddət ərzində və daha keyfiyyətli təmizləyir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 96

819) Tökmə kanallarının say və ölçüsünə təsir göstərməyən faktor hansıdır?

- A) Vakuüm tökmədə təzyiqin qalxması və davamlılığı
- B) Tökmənin temperaturu
- C) Metalın forma boşluğunun tam doldurulması
- D) Obyektin qalınlığı
- E) Ərimə vaxtı

Metalın forma boşluğunun tam doldurulması tökmə kanallarının say və ölçüsünə təsir göstərmir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany; səh 97

820) Tökmə şiftlərinin qalınlığı hansı ölçülərdə olmalıdır?

- A) 3-4 mm
- B) 5-6 mm
- C) 1,3 mm
- D) 0,8-1,2 mm
- E) 1 sm

Tökmə şiftlər detallara uyğun qalınlıqda seçilməlidir. Müəllifə görə şiftin qalınlığı 3-4 mm olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 83

821) Qəlibin soyudulması necə aparılır?

- A) Ventilyatorun köməyilə
- B) Sönmüş mufel peçində
- C) Otaq temperaturunda
- D) Soyuq suda
- E) Qaynar suda

Müəllifə görə sönmüş mufel peçində qəlib soyudulduqda metalın gərginliyi aradan qaldırılır, deşik və çixıntılardan əmələ gəlməsinin qarşısı alınır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGo Germany; səh 108

822) KXƏ-nin ərimə temperaturu hansıdır?

- A) 980⁰C
- B) 1200⁰C
- C) 1460⁰C
- D) 900⁰C
- E) 1100⁰C

KXƏ-nin ərimə temperaturu-1460⁰C-dir

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986; səh 49

823) Tökmə detalların (qapaqların, körpüvarı protezlərin) qalınlığı hansı ölçülərdə olmalıdır?

- A) 0,35-0,55 mm
- B) 0,2-0,4 mm
- C) 0,8 mm
- D) 0,6 mm
- E) 1 mm

Müəllifə görə tökmə detalların (qapaqların, körpüvarı protezlərin) qalınlığı 0,35-0,55mm ölçülərdə olmalıdır.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 83

824) Metaldan tökülmüş detalların cilalanması nə ilə aparılır?

- A) Qumlama aparatında
- B) Sərt ərintili frezlərlə
- C) Gips bıçağı ilə
- D) Sumbata kağızı

E) Natfil, borlar

Müasir dövrdə alət və aparatlar daha yaxşı təkmilləşdirildiyindən işin keyfiyyətli olması üçün və vaxta qənaət etmək üçün sərt ərintili frezlərdən istifadə edilməsi müəllifə görə daha məqsədəuyğundur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 96

825) Kobalt xrom ərintisinin tərkib hissəsi neçədir?

- A) Co-46%,Cr-20%, Ni-34%,Mo-0,5%,marqans-0,5%
- B) Co-26%,Cr-67%, Ni-6%,Mo-0,5%,marqans-0,5%
- C) Co-67%,Cr-26%, Ni-6%,Mo-0,5%,marqans-0,5%
- D) Co-37%,Cr-26%, Ni-36%,Mo-0,5%,marqans-0,5%
- E) Co-37%,Cr-56%, Ni-6%,Mo-0,3%,marqans-0,7%

Kobalt -xrom ərintisinin tərkib hissəsi Co-67%,Cr-26%, Ni-6%,Mo-0,5%,marqans-0,5%.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын.Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва,1986; səh 49

826) Tökmə hansı üsullarla həyata keçirilir?

- A) Modeldən kənar, model üzərində tökmə
- B) Arqon, mexaniki
- C) İnduksion mərkəqəçmə, təzyiç altında olan vakum
- D) Təzyiqlə, təzyiç altında olan vakuum,arqon
- E) Model üzərində tökmə, təzyiç altında olan vakuum

Tökmə induksion mərkəqəçmə və təzyiç altında olan vakuum üsullarla həyata keçirilir.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985, səh 95

827) Qəlibin ilkin qızdırılması hansı şəraitdə aparılır?

- A) Elektrik sobasında
- B) Qaz sobasında
- C) 250⁰C mufel sobasında
- D) Ammonyak olan mühitdə 1 saat saxlamaqla
- E) İnduksiya sobasında

Kitabın adından görüldüyü kimi müasir zamanda texnika inkişaf etmişdir. Daha keyfiyyətli protez hazırlamaq üçün daha geniş imkanlara malik aparatlardan istifadə etmək lazımdır. Mufel sobasında qəlibin qızdırılması 250°C -də aparılır. Temperatur fasilələrlə 580°C , sonra 1050°C -yə qədər qaldırılır. Qəlib belə qızdırıldıqda daha yüksək temperatura davamlı olub keyfiyyətli metalın alınmasına şərait yaradır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGo Germany; səh 101

828) Metalın tərkibində olan Cr ərintiyə hansı xüsusiyyəti verir?

- A) Davamlılıq
- B) Parıltılıq
- C) Yüksək mexaniklik
- D) Möhkəmlik
- E) Axma xassəsini yaxşılaşdırır

Metalın tərkibində olan Cr ərintiyə möhkəmlik verir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986; səh 49

829) Hidroliz reksiyası hansı mayelərlə aparılır?

- A) Etilen qlikol, ortafosfat turşusu, spirt
- B) Etilsilikat, spirt, sulfat turşusu, distillə olunmuş su
- C) Etilsilikat, distillə olunmuş su
- D) Fosfat turşusu, etil spirti
- E) Sulfat turşusu, etilen qlikol, etil spirti

Hidroliz reaksiyası 10-15 dəq ərzində etilsilikat, spirt, sulfat turşusu, distillə olunmuş su ilə aparılır. Hidroliz edilmiş silikat marşalilə qarışdırıldıqda alınan üzlük qatı odadavamlılıq qabiliyyətinə və mexaniki dayanıqlığa malik olur.

Ədəbiyyat: В.Н.Копейкин, Л.М.Демнер. Зубопротезная техника. «Медицина», Москва, 1985; səh 89

830) Metalın tərkibində olan Co ərintiyə hansı xüsusiyyəti verir?

- A) Axma xassəsini yaxşılaşdırır
- B) Yüksək mexaniklik
- C) Davamlılıq
- D) Elastilik
- E) Parıltılıq

Metalın tərkibində olan Co ərintiyə yüksək mexaniklik xüsusiyyəti verir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986; səh 49

831) Çini kütlələrinin tərkib hissəsini hansı materiallar təşkil edir ?

- A) Kvars, çöl şpatı, metal ərintiləri
- B) Çöl şpatı, kvars, qum
- C) Çöl şpatı, kvars, kaolin
- D) Çöl şpatı, kaolin, metal ərintiləri
- E) Kvars, kaolin, qum

Ortopedik Stomatologiyada istifadə edilən çini kütlələr 60-75% çöl şpaından, 15-35% kvarsdan və 3-10% kaolindən ibarətdir. Bu komponentlərin faizi-zı çini kütlənin istifadəsindən asılı olaraq dəyişir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 93

832) Keramika nədir?

- A) Çini kütləsinin metal ərintisi ilə qarışığından alınmış məhsul
- B) Çini kütləsinin plastik kütlədən ayrılmasından alınmış məhsul
- C) Çini kütləsinin qumla qarışığından alınmış məhsul
- D) Çini kütləsinin yandırılması nəticəsində alınmış məhsul
- E) Çini kütləsinin çöl şpatından ayrılmasından alınmış məhsul

Çini kütləsinin yandırılması nəticəsində alınmış məhsul keramika adlanır. Qarışıqın qızdırılması zamanı çöl şpatı birinci əriməyə başlayır (ərimə dərəcəsi 1180-1200°C), qızdırılma davam etdikdə kvars və kaolin əriyir. Çöl şpatı burada əridici rolunu oynayır. (ərimə dərəcəsinə endirən maddə)

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 96

833) Abrziv materialların alınmasında hansı əlaqələndiricilər istifadə olunur?

- A) Keramik, bakelit, vulkanit, silikat, maqnezit
- B) Keramik, bakelit, termik
- C) Keramik, bakelit, plastik
- D) Keramik, bakelit, seqmentar
- E) Keramik, bakelit, elektralit

Əlaqələndirici materiallar abriziv dənəciklərin birləşdirilməsi üçün istifadə edilir. Onlar üzvi və qeyri-üzvi olur. Qeyri-üzvilər keramik, silikat və maqnezit əlaqə yaradır. Üzvilər bakelit və vulkanit əlaqə yaradır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 152

834) Abraziv materiallar hansı qruplara bölünür?

- A) Keramik və plastik
- B) Təbii və süni
- C) Pasta və duz
- D) İri və xırda
- E) Tam və hissəvi

Protezlərin cilalanması və parıldadılması üçün abraziv materiallardan istifadə edilir. Onlar iki qrupa bölünür: təbii və süni

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 145

835) Pemza nədir?

- A) Kristallaşan ölçü material
- B) Əlaqələndirici material
- C) Vulkan mənşəli formaverici material
- D) Vulkan mənşəli abraziv material
- E) Süni yolla alınmış abraziv material

Abraziv materiallar iki qrupa bölünür: təbii və süni. Pemza vulkanik mənşəli təbii abreziv materialdır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 147

836) Abraziyin hərəkət sürətinin cilalamada nə kimi əhəmiyyəti var?

- A) Abraziyin sürəti artdıqca cilalama xassələri azalır
- B) Cilalamada abraziyin hərəkət sürətinin böyük əhəmiyyəti yoxdur
- C) Abraziyin sürəti artdıqca cilalama xassələri artır
- D) Abraziyin sürəti azaldıqca cilalama xassələri azalır
- E) Abraziyin sürəti azaldıqca cilalama xassələri artır

Abraziyin sürəti azaldıqca cilalama xassələri artır. Yəni cilalayan dənəciklər sürət azaldıqda cilalanan səthdə daha dərin şırımlar, izlər qoyur.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh .157

837) Materiallarına görə hansı fərdi ölçü qaşıqları var?

- A) Mum, plastmas
- B) Mum, metal
- C) Plastmas, metal
- D) Mum, plastmas, metal
- E) Mum, stens, plastmas

Fərdi ölçü qaçıqların hazırlanma materialına görə 3 növü var: mumdan, stensdən və plastmasdan. Plastmasdan hazırlanmış fərdi qaşığı digərlərindən onunla fərqlənir ki, onu istənilən plastik ölçü materialından hazırlamaq olar.

Ədəbiyyat: M.З.Штейнгатт, В.Н.Батовский «Руководство по зуботехническому материаловедению. Səh 144

838) Silikodent hansı materiallara aiddir?

- A) Cilalayıcı
- B) Formaverici
- C) Əlaqələndirici
- D) Abraziv
- E) İzoləedici

Silikodent –silikon polimerdir. Silikodent plastmas protezlərin dişin boyun ətraflarının və diş arası nahiyələrinin izolyasiyası üçün nəzərdə tutulub. Bu izolyasiya həmin nahiyələrdə protezin relyefinin qorunması məqsədi ilə aparılır.(estetik nöqtəyi-nəzərdən)

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 169

839) Akril plastmasdan süni dişlərin neçə alınma üsulu var?

- A) 3
- B) 4
- C) 2
- D) 5
- E) yalnız 1

Sənayedə akril plastmasdan süni dişlər iki üsulla alınır.

1. Formaverici kütlə metaldan olan pres-qəlibə yerləşdirilir və 105⁰ C dərəcədə təzyiqlə altında polimerləşir.

2. Metaldan olan pres –qəlibin içinə toz polimer yerləşdirilir, hidravlik presin təzyiqlə altında qızdırılma yolu ilə yumşaldılır, möhkəmlənir və sonra soyudulur.

Hər iki üsulla müxtəlif çalarlarda çox rəngli süni dişlər hazırlamaq olur.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 91

840) Aşağıdakılardan hansı gipsin tez və ya gec bərkiməsinə öz təsirini göstərir?

- A) Katalizator dan və ingibitor dan
- B) Yalnız gipsin və suyun nisbəti
- C) Yalnız suyun temperaturu
- D) Adları çəkilən bütün amillər gipsin bərkiməsinə öz təsirini göstərir
- E) Gipsin keyfiyyətindən (narınlığı və quruluğu)

Ortopedik Stomatologiyada bütün növ protezlərin müxtəlif hazırlanma mərhələlərində gipsdən istifadə olunur. Bir sıra mərhələlərdə gipsin tez bərkiməsi lazımdır. Bunu nəzərə alaraq bu prosesə nəzarət etmək olar. Yəni gipsin tez və ya gec bərkiməsini texnik özü idarə edə bilər.

- 1) Gipsin və suyun nisbəti ilə
- 2) Suyun temperaturu ilə
- 3) Katalizator və ya ingibitor dan istifadə etməklə
- 4) Gipsin keyfiyyəti ilə
- 5) Gips narın və quru olduqda tez bərkiyir, ondan keyfiyyətli ölçü və model almaq olar.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 104-110.

841) Stens hansı temperaturda yumşalır?

- A) 40-50⁰C
- B) 30-40⁰C
- C) 50-60⁰C
- D) 60-70⁰C
- E) 45-55⁰C

Stens 45-55⁰C-də yumşalır, 35-37⁰C bərkiyir.

Diş texnikasında stens fərdi qaşıqların , müvəqqəti ölçülərin hazırlanmasında və digər işlərin görülməsində istifadə edilir.

Ədəbiyyat: М.З.Штейнгатт, В.Н.Батовский «Руководство по зуботехническому материаловедению. Сəh 27

842) Arı mumu hansı növ mumdur?

- A) Sintetik
- B) Mineral
- C) Bitki
- D) Heyvani
- E) Kristal

Heyvanlardan və həşaratların ifrazından əmələ gələn mumlara heyvani mumlar deyilir. Bunlara aiddir: arı mumu və stearin (heyvan piyinin hidrolizindən əmələ gələn mumabənzər material).

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 124-125

843) Çıxan protezlərin təmirində işlədilən material hansıdır?

- A) Redont
- B) Ortosil
- C) Dental
- D) Repin
- E) Kaolin

Tezbərkiyə akril plastmislərə aid olan material (maye, toz) “Redont” adlanır. Bu material çıxan protezlərin təmiri və bazislərin yenilənməsi üçün istifadə edilir.

Ədəbiyyat: М.З.Штейнгарт, В.Н.Батовский «Руководство по зуботехническому материаловедению. Səh 67-69

844) Xəlitə nəyə deyilir?

- A) Yığılma xüsusiyyəti olmayan metal qarışığına
- B) İki və daha çox metalın qarışığına
- C) Kimyəvi qarışıq halında olan metala
- D) Heç bir kimyəvi təsirə məruz qalmayan metala
- E) Qızılın müxtəlif əyarlarına

Diş texnikliyində metal və metal ərintilərindən protezlərin hazırlanmasında istifadə edilir. İki və ya bir neçə metalın qarışığına ərinti deyilir. (xəlitə) Xəlitəyə daxil olan metalların fiziki və kimyəvi xassələrini nəzərə alaraq onları ərintiyə daxil edirlər. Bununla alınmış xəlitədə yeni fiziki və kimyəvi xassələr əmələ gəlir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 29-30

845) Valplastın akril kütlələrdən üstün cəhətləri hansılardır?

- A) Yüksək estetiklik, superplastiklik
- B) Rəngi
- C) Zəriflik
- D) Yığılma xüsusiyyəti
- E) Fiksasiya qabiliyyəti

Valplastın digər kütlələrdən fərqli üstün cəhətləri onun yüksək estetikliyi və superelastikliyidir. Bu nəticəyə material istifadə olunduqca nail olunub. Valplast haqqında geniş məlumat internet saytlardan əldə edilir.

Ədəbiyyat: [www/valplast/com](http://www.valplast.com)

846) Diş protezlərində ən çox tətbiq edilən xromnikel və xromkobalt ərintilərinin mənfi xüsusiyyətləri hansıdır?

- A) Allergik reaksiya yaratması
- B) Korroziyaya uğraması
- C) Yüksək yığılma qabiliyyəti
- D) Ağız boşluğunun PH-ı ilə uyğun gəlməməsi
- E) Davamsızlığı

Müəllifin sözlərinə istinad edilir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 46-48

847) Plastmas hazırlanmasının hansı üsulları var?

- A) Polimerləşmə, sopolimerləşmə
- B) Polimerləşmə, reaktivləşmə
- C) Polikondensləşmə, sopolimerləşmə
- D) Polimerləşmə, polikondensləşmə
- E) Polikondensləşmə, reaktivləşmə

Plastmasın alınmasının əsas iki üsulu var: polimerləşmə və polikondensləşmə. Bu üsulların bir-birindən fərqi ondan ibarətdir ki, polimerzasiya zamanı polimer zəncirində monomer molekulları birləşdikdə reaksiyanın tərkibindən spirt, su xaric olunmur. Polimerzasiya prosesi dönməz prosedir, polikondensləşmə isə dönməz prosedir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 67-69

848) Elektrokorund hansı xüsusiyyətlərinə görə növlərə bölünür?

- A) Tətbiq olunduğu sahəyə görə
- B) Davamlılığına görə
- C) Tərkibindəki alüminium oksidinin %-nə görə
- D) Tərkibindəki mis oksidinin %-nə görə
- E) Tərkibindəki dəmir oksidinin %-nə görə

Tərkibində (Al_2O_3) alüminium oksidinin qədərinə görə

elektrokorundun üç növü var. Normal elektrokorundun (alund) tərkibində 87%-ə qədər alminium oksidi var. Ağ elektrokorundun (korraks) tərkibində 97 %-ə qədər aliminium var. Monokorund 99%-ə qədər Al_2O_3 –dən ibarətdir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 147-148

849) Almaz başlıqların diametri neçə mm olmalıdır?

- A) 0,1-1,0
- B) 10,0-11,0
- C) 1,0-2,0
- D) 0,8-6,0
- E) 2,0-2,5

Almaz başlıqlar yumru silindrik, konus, disk və mərci formasında stehsal olunur. Onların diametri 0,8-6 mm qədərdir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 155

850) Neyzilberin (melxior) lehimlənməsində hansı lehim tətbiq olunur?

- A) Düralüminium
- B) Gümüş
- C) Bürünc
- D) Maqnalium
- E) Latun

Neyzilber (milxior) 50 hissə misdən , 22 hissə sinkdən və 15 hissə nikeldən ibarət olan ərintidir. Görünüşü katerladır (yeni gümüş). Ortodontiyada və üz-çənə ortopediyasında müvəqqəti aparatların hazırlanmasında istifadə olunur. Onun qaynağı gümüş lehim vasitəsilə aparılır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 161

851) Gümüş lehimində gümüş, mis və sink hansı münasibətində götürülür?

- A) 6:2:1
- B) 1:2:6
- C) 6:2:3
- D) 6:3:1
- E) 6:3:2

Gümüş lehim 6 hissə gümüşdən , 2 hissə misdən və 1 hissə sinkdən ibarətdir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 161

852) Sərt lehimləmədə hansı maddə tətbiq olunur?

- A) Düralüminium
- B) Bor turşusu
- C) Kanifol
- D) Qalay
- E) Natrium tetraborat

Sərt lehimləmədə natrium tetraboratdan istifadə olunur ($\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$). Bu ağ rəngli kristalilik tozdur. Ərimə dərəcəsi 741°C

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 162-163

853) Nitrat turşusu hansı metalları əritmir?

- A) Qızılı və misi
- B) Platini və misi
- C) Qızılı və platini
- D) Bütün metalları əridir
- E) Qızılı və qalayı

Təmiz nitrat turşusu rəngsiz mayedir, kəskin iyi var, təmiz havada tüstülənir. Nitrat turşusu fəal turşulara aiddir. Qızılla, platindən başqa bütün metalları əridir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 164

854) Termo kütlələrə aşağıdakılardan hansı *aid deyil*?

- A) Ağız boşluğuna zərər toxundurmayacaq dərəcədə yumşalmalıdır
- B) Yarısqan olmalıdır
- C) Yumşalmış vəziyyətdə eynihəcmli kütlə vəziyyətində olmalıdır
- D) Ağız boşluğunun dərəcəsiyindən daha böyük dərəcədə bərkiməlidir
- E) Üzərində alətlərlə asand işlənilməlidir

Termo kütlələr yarısqan olmamalıdır ki, onlarla ölçü almaq mümkün olsun, adları çəkilən bütün qalanlar onun xassələrinə aiddir.

Ədəbiyyat: М.З.Штейнгатт, В.Н.Батовский «Руководство по зуботехническому материаловедению. səh 26-27

855) Repin hansı ölçü materiallar sırasına daxildir?

- A) Elastiki
- B) Kristallaşan
- C) Termoplastik
- D) Polimerləşən
- E) Özübərkiyənləşmələr

Repin kristallaşan ölçü materiallar qrupuna aiddir (Çexoslovakiya istehsalı). Bu qrupa gips, dentolda aiddir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 112

856) Etakril neçə dəqiqəyə polimerləşir?

- A) 60 dəq
- B) 10-15 dəq
- C) 45 -50 dəq
- D) 20 dəq
- E) 25-30 dəq

İnstruksiyasına görə etakril 45 -50 dəqiqəyə polimerləşir.

Ədəbiyyat: М.З.Штейнгатт, В.Н.Батовский «Руководство по зуботехническому материаловедению. Səh 52-53

857) Tiodent hansı ölçü materiallarına aiddir?

- A) Polimerləşən
- B) Elastik
- C) Tezbərkiyənləşmələr
- D) Termoplastik
- E) Kristallaşan

Tiodent polimerləri əsasında hazırlanmış ölçü materialıdır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 118

858) Polimerləşən ölçü materialları hansı sırada dolğun verilib?

- A) Tiodent, ksantopren, sielast
- B) Stens, ortosil, sielast
- C) Ekzafleks, stomalgin, tiodent
- D) Ekzafleks, sielast, stens

E) Tiodent, stens

Bu materiallar öz xassələrinə görə polimerləşən ölçü materiallarına aiddir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986, səh 118

859) Termoplastik ölçü materialı hansı sırada göstərilmişdir?

- A) Ekzafleks, termoplastik kütlə
- B) Stens, ekzafleks, termoplastik kütlə
- C) Stens, tiodent, alqelast
- D) Sielast, dental, silas
- E) Stens, termoplastik kütlə

Bu materiallar öz xassələrinə görə termoplastik ölçü materiallarına aiddir.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 119-121

860) Aşağıdakı adları çəkilən tələblərdən hansı modelləşdirici materiallara aid deyil?

- A) Model üzərinə qat-qat çəkilməsi mümkün olmalıdır
- B) Modelləşdirmə yekunlaşdıqda öz bərkliyi və möhkəmliyini qoruymalıdır
- C) Yandırılma və kütlənin əridilməsi zamanı formanın daxilində çöküb qalmamalıdır
- D) Deformasiyaya uğramamalıdır
- E) Qoyulacaq səthin rəngindən asılı olmayaraq istənilən rəngdə ola bilər

Modelləşdirici materiallar müəyyən tələblərə uyğun olmalıdır:

1. Model üzərinə qat-qat çəkilməsi mümkün olmalıdır
2. Model üzərinə qat-qat çəkilməsi mümkün olmalıdır
3. Deformasiyaya uğramamalıdır
4. Yandırılma və kütlənin əridilməsi zamanı formanın daxilində çöküb qalmamalıdır
5. Modelləşdirici materialın rəngi tətbiq olunacaq səthin rəngindən fərqli olmamalıdır.

Ədəbiyyat: А.И.Дойников, В.Д.Синицын. Зуботехническое материаловедение. «Медицина», Москва, 1986 səh 124

861) II süd azı dişi hansı rəqəmlə işarə olunur?

- A) V
- B) II
- C) 4

- D) 5
- E) 6-8 yaşında

İkinci kiçik azı dişi 20-30 aylıqda çıxır, kökləri 4 yaşda formalaşır. Roma rəqəmi V ilə ifadə olunur.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 16

862) Daimi köpək dişi neçə yaşında çıxır?

- A) 7-8 yaşında
- B) 10-11 yaşında
- C) 9-10 yaşında
- D) 6-8 yaşında
- E) 8-9 yaşında

Daimi köpək dişi 10-11 yaşda çıxır, kökü 11-12 yaşda formalaşır.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 16

863) I aşağı süd molyarı nə vaxt çıxır?

- A) 11-13 aylıqda
- B) 21-30 aylıqda
- C) 12-16 aylıqda
- D) 12-30 aylıqda
- E) 7-9 aylıqda

I aşağı süd molyarı və ya azı dişi 12-16 aylıqda çıxır.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 16

864) Daimi mərkəzi kəsici diş nə zaman çıxır?

- A) 9-10 yaş
- B) 10-13 yaş
- C) 8-10 yaş
- D) 6-8 yaş
- E) 9-11 yaş

Daimi mərkəzi diş 6-8 yaşda çıxır.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 16

865) Birinci premolyar hansı rəqəmlə ifadə olunur?

- A) 6
- B) IV
- C) 4
- D) 1
- E) I

Birinci premolyar (kiçik azı dişi) 4 rəqəmi ilə ifadə olunur.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 16

866) Süd dişləmində hansı diş yoxdur?

- A) Kiçik azı dişi
- B) Kəsici dişlər
- C) Mərkəzi kəsici
- D) Köpək dişi
- E) Böyük azı dişi

Süd dişləmində kiçik azı dişi olmur. I II III IV V
I II III IV V

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 16

867) Daimi dişləmdə neçə azı dişi var?

- A) 10
- B) 8
- C) 20
- D) 6
- E) 4

Daimi dişləmdə hər yarımçənədə 2 kiçik azı və 3 böyük azı olmaqla ümumilikdə 20 azı dişi var.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 16

868) Diş hansı hissələrdən təşkil olunmuşdur?

- A) Dentin, sement, fissur
- B) Tac, sement, kök
- C) Dentin, sement, kök
- D) Mina, sement, sümük
- E) Tac, boyun, kök

Hər bir diş tacdan –dişəti üzərində olan hissədən, kökdən –çənə yuvasında olan hissədən, diş boynundan –diş tacı ilə diş kökü arasındakı hissədən ibarətdir.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 17

869) Dişin əsas toxumasını təşkil edən maddə:

- A) Mina
- B) Emal
- C) Pulpa
- D) Dentin
- E) Sement

Dentin (dentinum s. substantia eburnea) dişin əsasını təşkil edir.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 26

870) Hər təbii dişdə neçə səth var?

- A) 2
- B) 6
- C) 4
- D) 5
- E) 3

Dişin tacında azı dişləri üçün çeynəmə səthi, kəsici və köpək dişləri üçün kəsici kənar, vestibulyar səth, dil səthi, iki təmas səth - medial və distal-ayrılma edilir.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 18

871) Kariyədə hansı mərhələlər ayrılma edilir?

- A) Başlanğıc kariyəs, səthi kariyəs, orta kariyəs, dərin kariyəs
- B) Səthi kariyəs, orta kariyəs, dərin kariyəs
- C) Başlanğıc kariyəs, səthi kariyəs, orta kariyəs
- D) Başlanğıc kariyəs, orta kariyəs, dərin kariyəs
- E) Orta kariyəs, dərin kariyəs, inkişaf etmiş mərhələ

Zədələnmə dərinliyinə əsaslanan təsnifata görə 4 növ kariyəs var: başlanğıc, səthi, orta, dərin

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 109

872) Orta kariyəsli xəstə hansı tip ağrıdan şikayətlənir?

- A) Öz-özünə başlayan ağrılar
- B) Termiki, mexaniki və kimyəvi amillərdən əmələ gələn ağrılar
- C) Gecə ağrıları
- D) Dişlərin qapanması zamanı ağrılar

E) Ağrısız keçir

Orta kariyes adətən ağrısız gedir. Lakin bəzən mexaniki, kimyəvi, temperatur qıcıqlandırıcılarından qısamüddətli ağrılar ola bilər.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 110

873) Pulpitin hansı formasında “vəhşi ət” əmələ gəlir?

- A) Fibroz pulpit
- B) Hipertrofik pulpit
- C) Qranulomatoz pulpit
- D) Qranulyasiyalaşan pulpit
- E) Hipertrofik, fibroz pulpit

Obyektiv müayinə zamanı xronik hipertrofik pulpitdə pulpanın böyüməsi aşkara çıxarılır. O, karioz boşluğu qismən və ya tam doldurur. Buna bəzən vəhşi ət də deyirlər.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 156

874) Periodontda kəskin iltihabın inkişafında neçə faza ayırd edilir?

- A) 4
- B) 1
- C) 3
- D) 5
- E) 2

Kəskin zirvə periodontitinin klinikasında (M.İ.Qroşikov, 1964) iltihabın iki fazası ayırd edilir:

1. İntoksikasiya mərhələsi
2. Görünən ekssudativ proses fazası

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 197

875) Parodontozda neçə zədələnmə dərəcəsi var?

- A) 5
- B) 3
- C) 1
- D) 2
- E) 4

Parodontozun bütün formalarında başlanğıc, I, II və III dərəcələr ayırd edilir.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 268

876) Parodontozun formaları hansılardır?

- A) Periodontun destruktiv zədələnməsidir
- B) Dışın sərt toxumasının iltihabı xəstəliyidir
- C) Parodontun diştrofik zədələnməsidir
- D) Parodontun distrofik – iltihabı xəstəliyidir
- E) Parodontun distrofik və distrofik – iltihabı forması

Distrofik və distrofik-iltihabi formalı parodontozlar mövcuddur.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 269

877) Xeylit nədir?

- A) Ağız boşluğunun selikli qişasının irinli xəstəliyidir
- B) Dodağın qırmızı haşiyəsinin iltihabı
- C) Ağız boşluğunun selikli qişasının göbələk xəstəliyidir
- D) Gigiyenaya əməl edilməməsindən əmələ gələn xəstəlikdir
- E) Dodağın travma, infeksiya keçməsi və meteoroloji amil nəsiəri nəticəsində yaranan iltihabı prosesdir

Xeylit dodağın xəstəliyi olub, qırmızı haşiyənin iltihabıdır.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 379

878) Kataral stomatitin yerli müalicəsi hansıdır?

- A) Diş daşlarının təmizlənməsi, dişlərin iti kənarlarının hamarlanması
- B) Pəhriz
- C) Diş daşlarının təmizlənməsi
- D) Əsas infeksiyon xəstəliyin müalicəsi, antiseptiklərlə işlənməsi
- E) Dişlərin iti kənarlarının hamarlanması

Kataral stomatitin yerli müalicəsində ağızın yaxalanmaları, ilıq soda vannaları, antiseptiklərlə işlənməsi, infeksiyon xəstəliyin müalicəsi kimi metodlar tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: Н.М.Александров, А.В.Клементов и др.: « Неотложная стоматологическая помощь » səh.37

879) Kandidoz nədir?

- A) Ağız boşluğu selikli qişasının göbələk xəstəliyidir
- B) Leykoplakiya
- C) Ağız boşluğu selikli qişasının iltihabi xəstəliyidir

- D) Dişin sərt toxumasının travmatik xəstəliyidir
E) Ağız boşluğu selikli qişasının travmatik xəstəliyidir

Kandidoz çox yayılmış, maya göbələklərinə bənzər göbələklər tərəfindən yaranmış ağız selikli qişasının zədələnməsidir.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 329

880) Leykoplakiyanın xarakterinə nə aiddir?

- A) Güclü ağrı, dişin uzanması, çənənin keyiməsi;
B) Selikli qişa epitelisinin qalınlaşması, buynuzlaşması və hiperkeratoz;
C) Güclü gecə ağrıları, ağız suyunun artması;
D) Diş ətinin qanaması
E) Dişin uzanması, ağız suyunun artması, buynuzlaşma.

Leykoplakiya lokalizasiyasından, formasından asılı olaraq ağız boşluğu selikli qişası epitelisinin qalınlaşması, buynuzlaşma ocaqlarının yaranması və nəhayət, hiperkeratoz kimi proseslərlə təzahür edir.

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 311

881) Leykoplakiyanın neçə forması var?

- A) 4
B) 5
C) 1
D) 3
E) 2

Klinik istifadə üçün münasib olan aşağıdakı təsnifata görə leykoplakiyanın 3 forması var:

1. Yastı və ya sadə leykoplakiya
2. Verrukoz leykoplakiya
3. Eroziv leykoplakiya

Ədəbiyyat: R.Mirzəyev: Terapevtik stomatologiya, Bakı, 1990 səh 310

882) Mikroorqanizmlərin iltihab ocağına keçmə yolları hansılardır?

- A) Odontogen və limfagen
B) Odontogen, limfagen, hematogen
C) Hematogen
D) Odontogen və hematogen
E) Limfagen və hematogen

Eksperimentlər nəticəsində aşkar edilmişdir ki, mikroorqanizmlər iltihab ocağına odontogen, hematogen və limfogen yolla keçir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: “Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım”. səh 50-51

883) Mikroorqanizmlər orqanizmə neçə yolla daxil olur?

- A) 5
- B) 1
- C) 2
- D) 3
- E) 4

Mikroorqanizmlər orqanizmə 3 yolla - odontogen, hematogen və limfogen - daxil olur

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: “Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım”. səh 50-51

884) Periostit zamanı təxirəsalınmaz əməliyyat hansıdır?

- A) Səbəbkər diş müalicə olunur
- B) Səbəbkər diş çıxarılır
- C) Periostun açılması, yaraya drenaj qoyulması
- D) Ağrıkəsici dərman tətbiq olunur
- E) Periostotomiya

Kəkin irinli periostitin müalicəsi kompleks tədbirlərdən (operasiya, drenaj, dərman vasitələri) ibarətdir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: “Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım”. səh 55

885) Fleqmonanın ağırlaşması hansıdır?

- A) Abses
- B) Limfadenit
- C) Periostit
- D) Stomatit
- E) Meningit

Limfatik düyünlər orqanizmin müdafiə mənbəyidir. Limfatik düyünlərə daxil olmuş mikroblar orqanizmin müdafiəsini təmin edən amillərlə ləğv edilməzsə infeksiya ocağı yaranır. Beləliklə, fleqmonanın ağırlaşması limfadenit adlanır.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: “Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım”. səh 69

886) Hansı variant osteomielitin müalicəsinə aid deyil?

- A) Periostotomiya
- B) Səbəbkar dişin çıxarılması
- C) Ümumi müalicə
- D) Sekvestrektomiya
- E) Fleqmonaya qarşı müalicə

Ambulator şəraitdə naqili, infiltrasion ağrısızlaşdırma altında diş çıxarılmalı, sümüküstlüyüaltı irinli ocaq kəsilməli, ümumi müalicə metodları tətbiq edilməsi üçün xəstə stasionara göndərməlidir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 57

887) Sümük iliyinin iltihabı nədir?

- A) Fleqmona
- B) Stomatit
- C) Abses
- D) Periostit
- E) Osteomielit

Osteomielit sümük iliyinin iltihabı deməkdir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 56

888) Hematogen osteomielitin əmələ gəlmə səbəbləri hansılardır?

- A) Irinin yumşaq toxumadan bilavasitə sümüyə keçməsi nəticəsində
- B) Qanla
- C) Kista
- D) Sümüyün sınması nəticəsində
- E) Kəskin irinli və ya xronik periodontitin ağırlaşması

İnfeksiya sümüyə hematogen yolla keçərsə, hematogen (qan) osteomielit adlanır.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 57

889) İrinli proseslərdən hansının sərhədləri dəqiq, səthi məhdudlaşmış olur?

- A) Periostit
- B) Abses
- C) Limfadenit
- D) Osteomielit
- E) Fleqmona

Abses - sərhədləri dəqiq, səthi, məhdudlaşmış irinli prosesdir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 58

890) Periostitin müalicəsi hansı yolla aparılır?

- A) Pulpanın ekstirpasiyası
- B) Cərrahi müdaxilə
- C) Ultrabənövşəyi şüalar
- D) İrinin təmizlənməsi
- E) Pulpanın amputasiyası

Periostitin müalicəsi operasiya - cərrahi müdaxilə yolu ilədir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 55

891) Osteomielitin formaları hansılardır?

- A) Kəskin, xronik
- B) Kəskin, xronik və xronik prosesin ağırlaşmış forması
- C) Kəskin, xronik, ağır
- D) Kəskin, ağır, yüngül
- E) Yalnız xronik

Osteomielit klinik gedişinə görə kəskin və xronik prosesin ağırlaşmış formasında olur.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 57

892) Dişin çıxarılması mərhələləri hansılardır?

- A) Fiksasiya, dişin çıxarılması, traksiya
- B) Kəlbətinin diş boynu üzərinə qoyulması, diş ətinə yeridilməsi, fiksasiya, lüksasiya və rotasiya, traksiya
- C) Dişin laxladılması və çıxarılması
- D) Kəlbətinin diş üzərinə qoyulması, traksiya, rotasiya, dişin çıxarılması
- E) Dişin laxladılması

Dişin çıxarılması əməliyyatı 5 mərhələdən ibarətdir:

1. Kəlbətinin dimdiyinin dişə qoyulması
2. Kəlbətinin dimdiyinin diş əti altına yeridilməsi
3. Kəlbətinin sıxılması, yəni dişə bərkidilməsi
4. Dişin oynadılması (lüksasiya və ya rotasiya)
5. Dişin yuvadan çıxarılması (traksiya)

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 37

893) Kəlbətsiz diş çıxarılması hansı alətlə yerinə yetirilir?

- A) Zondla
- B) Şpatellə
- C) Ekskavatorla
- D) Pinsetlə
- E) Elevatorla

Dişin kökünü kəlbətinlə tutmaq mümkün olmazsa onda elevatordan istifadə edilir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 36

894) Dişin yuvadan çıxarılması hansı terminlə ifadə olunur?

- A) Preparasiya
- B) Lüksasiya
- C) Rotasiya
- D) Koaqulyasiya
- E) Traksiya

Diş çıxarılmasının son mərhələsi traksiya - dişin yuvadan çıxarılması adlanır.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 37

895) Variantlardan hansı dişlərin çıxarılmasına yerli əks göstərişdir?

- A) Pulpit, dişin natamam çıxıçı
- B) Stenokardiya tutmaları, miokard infarktı, hemofiliya, diabet
- C) Stenokardiya tutmaları, parodontoz
- D) Fibroz periodontit, diabet, dərin karies
- E) Dərin kariyes, hipertrofik pulpit, parodontoz

Dişin çıxarılmasına əks-göstərişlər ümumi və yerli ola bilər. Yerli olaraq dərin kariyes, hipertrofik pulpit, parodontoz kimi hallar buna aiddir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 34

896) Aşağı çənənin sol dişlərinin çıxarılmasında həkimin xəstəyə nəzərən vəziyyəti:

- A) Xəstənin arxasında, sağında
- B) Xəstənin arxasında, solunda
- C) Xəstənin arxasında
- D) Sağında və solunda
- E) Xəstənin önündə, sağında

Aşağı çənənin sol dişlərinin çıxarılması zamanı həkim xəstənin önündə və sağında dayanır.

Ədəbiyyat: Н.М.Александров, А.В.Клементов и др.: « Неотложная стоматологическая помощь » səh 60

897) Sağ aşağı dişlərin çıxarılmasında həkimin xəstəyə nəzərən vəziyyəti:

- A) Xəstənin arxasında, sağda
- B) Xəstənin önündə, solda
- C) Xəstənin arxasında, solda
- D) Xəstənin arxasında və önündə
- E) Xəstənin önündə, sağda

Sağ aşağı dişləri çıxararkən həkim xəstənin arxasında durmaqla sol əli ilə xəstənin başını saxlayır.

Ədəbiyyat: Н.М.Александров, А.В.Клементов и др.: « Неотложная стоматологическая помощь » səh 60

898) Kəlbətinini düzgün tutulmaması nəyə səbəb ola bilər?

- A) Qanaxmaya, operativ müdaxilədən sonra ağırlaşmaya
- B) Diş tacının dağılmasına, kəlbətinin sürüşməsinə
- C) Kökün tam çıxarılmamasına
- D) Qanaxmaya
- E) Arterial təzyiqin artmasına, qanaxmaya

Kəlbətinin düzgün tutulması, dimdiyinin diş tacına düzgün qoyulmaması, diş tacının dağılması kəlbətinin sürüşməsi kimi fəsadlara səbəb ola bilər.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: “Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım”. səh 38

899) Dişin tərpidilməsi hansı terminlə ifadə olunur?

- A) Lüksasiya, rotasiya
- B) Lüksasiya
- C) Traksiya
- D) İnnervasiya
- E) Fiksasiya

Dişin oynadılması lüksasiya və ya rotasiya terminləri ilə ifadə olunur.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: “Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım”. səh 37

900) Variantlardan hansı dişlərin çıxarılmasına yerli əks göstərişdir?

- A) Fibroz periodontit, diabet, dərin karies
- B) Stenokardiya tutmaları, miokard infarktı, hemofiliya, diabet
- C) Pulpit, dişin natamam çıxıçı
- D) Səthi və orta karies
- E) Dərin karies, hipertrofik pulpit, parodontoz

Diş çəkilməsinə olan əks-göstərişlər yerli və ümumi olmaqla 2 qrupa bölünür. Yerli əks-göstərişlərdən müalicəsi mümkün olan bəzi karioz və qeyri-karioz xəstəlikləri, o cümlədən, dərin kariyes hipertrofik pulpit, parodontozun ilkin mərhələləridir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: "Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım". səh 34.

901) Yanaq–dodaq yarığı zamanı protezləmədə ölçü alındıqdan sonrakı mərhələdə hansı iş görülür?

- A) Ölçü küvetə gipslənilir
- B) Model alınır
- C) Ölçü üzərində mum kompozisiya hazırlanır
- D) Ölçüdən bir ölçü alınır
- E) Ölçü üzərinə polimer kütləsi qoyulur

Ölçüdən ölçü kütləsinin artıqları götürülür, küvetə gipslənilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 465

902) Müdafiəedici lövhəciyin distal sərhəddi haradan çəkilir?

- A) "A" xəttindən arxada
- B) Azı dişlərinin kontakt səthlərindən arxada
- C) "A" xətti üzrə
- D) Azı dişlərinin kontakt səthindən öndə
- E) "A" xəttindən öndə

Müdafiəedici lövhəciyin mum kompozisiyası hazırlanır. Bu zaman distal sərhəd "A" xətti üzrə, vestibulyar sərhəd isə diş boynu üzrə keçməlidir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 466

903) Müdafiəedici lövhəciyin vestibulyar sərhədi haradan keçir?

- A) Diş boynu üzrə
- B) Diş boynundan aşağı
- C) "A" xəttindən öndə
- D) "A" xətti üzrə

E) Diş boynundan yuxarı

Müdafiedici lövhəciyin mum kompozisiyası hazırlanır. Bu zaman distal sərhəd “A” xətti üzrə, vestibulyar sərhəd isə diş boynu üzrə keçməlidir

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 466

904) Kappa aparatında klammerlərin təsbit edilməsi üçün qapaqların xarici səthinə nə əlavə edilir?

- A) Məftil lehimlənilir
- B) Boru lehimlənilir
- C) Pəncə əlavə edilir
- D) Mail səth əlavə edilir
- E) Qapaq lehimlənilir

Klammerləri daha yaxşı təsbit etmək üçün qapaqların xarici səthinə mezio-distal istiqamətdə gedən 0,8 mm qalınlıqda məftil lehimlənilir.

Ədəbiyyat: Y.Yusubov: “Poliklinikada cərrahi stomatoloji yardım”, səh 21

905) Birtərəfli rezeksiyadan sonra aparat hazırlanarkən molyar və premolyarlar nahiyəsində süni dişəti yastığı hansı istiqamətdə modelləşdirilir?

- A) Ön-arxa
- B) Arxa
- C) Ön
- D) Yanaq
- E) Dodaq

Molyar və premolyarların süni dişəti yastığı ön-arxa istiqamətdə modelləşdirilir.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 469

906) Protezləmənin (rezeksiya) III mərhələsində obturasiyaedici protezin hansı hissəsi kəsilir?

- A) Vestibulyar səthi
- B) Yanaq səthi
- C) Dil səthi
- D) Dişəti hissəsi
- E) Damaq səthi

Yara səthinin epitelizasiyasından sonra III mərhələdə obturasiyaedici protezin damaq hissəsi qalınlığı 0,5 -1 mm olan frezlə kəsilib, özübərkiyən plastmas qatı ilə örtülür.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 469

907) Uzaq protezləmədə protezin hansı hissəsinə izoləedici lövhəcik qoyulur ?

- A) Mərkəzi xətt hissəsinə
- B) Damaq tikişi hissəsinə
- C) Dişəti hissəsinə
- D) "A" xətti hissəsinə
- E) Vestibulyar səthinə

Model tökülüb, damaq tikişi nahiyəsinə izoləedici lövhəcik qoyulur.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 469

908) Obturasiyaedici yüngül protez nə yolla hazırlanır?

- A) Bazisin yonulub nazildilməsi ilə
- B) Bazisin tam kəsiləcək, yalnız diş və klammer sistemli yəhərvari hissənin saxlanması ilə
- C) Yəhərvari hissənin kəsilib çıxarılması
- D) Bazisə tənzip qatı qoymaqla
- E) Damaq hissənin özübərkiyən plastmasla əvəz olunması ilə

İzoləedici lövhəciyin damaq tikişi nahiyəsinə qoyulmasından sonra, demək olar ki, bütün bazis kəsilir, yalnız diş və klammer sistemli yəhərvari hissə saxlanılır. Bu yolla yüngül obturasiyaedici çənə protezi hazırlanılır.

Ədəbiyyat: Н.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 469

909) Sərt damağın orta qüsurlu düzəldilmiş obturatorun daxili hissəsi hansı materialdan hazırlanır?

- A) Mumdan
- B) Ölçü kütləsindən
- C) Yumşaq plastmasdan
- D) Metal ərintisindən
- E) Sərt plastmasdan

Obturatorun daxili hissəsi qüsura doğru yönəlir, içərisinə girir və hətta burun boşluğuna da keçir, buna görə də yumşaq plastmasdan hazırlanması məsləhətdir

Ədəbiyyat: H.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 466

910) Damaq qüsurlərində hazırlanan yumşaq protezin obturasiyaedici hissəsi hansı formada olur?

- A) Konus şəkilli
- B) Dairəvi formada
- C) Kvadrat formada
- D) Göbələkvari çıxıntı formasında
- E) Çətirvari formada

Damaq zonasında yan şöbələrdə əng sümüyü boşluğu da qüsura daxil olarsa, yumşaq protezin orturasiyaedici hissəsi göbələkvari çıxıntı formasında hazırlanır.

Ədəbiyyat: H.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.2007, səh 467

911) Obturasiyaedici protezin göbələkvari çıxıntısı bazislə necə birləşir?

- A) Relsvari elementlə (şarnir)
- B) Yarışqanla
- C) Lehimləmə yolu ilə
- D) Polimerləşmə yolu ilə
- E) Özübərkiyənlə plastmasla

Yan lövhələrdə əng sümüyü boşluğu damaq qüsurlunun dayacağına bitişik olarsa, obturasiyaedici protezin göbələkvari çıxıntısı relsvari şarnirin köməyiylə bazislə birləşdirilir.

Ədəbiyyat: H.Г.Аболмасов. Н.Н. Аболмасов. «Ортопедическая Стоматология». Москва. Медпресс- информ.200, səh 467

912) Stomatoloji praktikada hansı ucluqlardan istifadə olunur?

- A) Silindrik və düz
- B) Künclü və iti bucaq
- C) Konusvari və diyircəkli
- D) Düz və künclü
- E) Düzbucaq və iti bucaq

Stomatoloji kabinetlərdə istifadə olunan ucluqlar düz və künclü olur.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasımov və başqaları. “Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası”. Bakı-2011, səh 19

913) Stomatologiyada tətbiq edilən burğaclar hansılardır?

- A) Polad, volfram-karbidli polad, KXƏ
- B) Polad, volfram-karbidli polad, almaz
- C) Almaz, karborund
- D) Polad, almaz
- E) Volfram-karbidli polad, almaz

Burğaclar hazırlandığı materialına görə, əsasən üç qrupa ayrılır;

1. Polad
2. Xüsusi (volfram-karbidli)
3. Almaz

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 20

914) Ştift hazırlanması, klammer əyilməsi, ortodontik aparat düzəldilməsi üçün hansı kəlbətindən istifadə olunur?

- A) Krampon kəlbətini
- B) Adi kəlbətini
- C) Küncü kəlbətini
- D) Yarımovaş dişli kəlbətini
- E) Dimdikvari kəlbətini

Ştift, ortodontik aparat hazırlanması, klammer əyilməsi məqsədilə xüsusi krampon kəlbətini tətbiq edilir.

Ədəbiyyat: M.B.Мухин, Д.Е.Тамфильев « Руководство для медицинских сестер работающих в стоматологических лечебных учреждениях» , səh 58

915) Yuxarı dodağın anadangəlmə yarığının əməliyyatından sonra tənəffüs yollarının iltihabının profilaktikası məqsədilə hansı tədbir həyata keçirilir?

- A) Qan köçürülür
- B) Çənə hərəkətləri
- C) Tam sakitlik yaradılır
- D) Tənəffüs gimnastikası
- E) Tənəffüs aparatı geyindirilir

Yuxarı dodağın anadangəlmə yarığı əməliyyat edildikdən sonra tənəffüs yollarının iltihabı xəstəliklərinin profilaktikası məqsədilə tənəffüs gimnastikası təyin edilir.

Ədəbiyyat: M.B.Мухин, Д.Е.Тамфильев « Руководство для медицинских сестер работающих в стоматологических лечебных учреждениях» , səh 95

916) Çənə çıxıqlarının hansı növləri var?

- A) Birtərəfli
- B) Yuxarı və aşağı çənə çıxıqları
- C) Yan və mərkəzi çıxıqlar
- D) Aşağı çənə və almasıq sümüyünün çıxıqları
- E) Birtərəfli və ikitərəfli

Ağzın həddən artıq açılması zamanı aşağı çənənin çıxması birtərəfli və ikitərəfli olur.

Ədəbiyyat: M.V.Мухин, Д.Е.Тамфильев « Руководство для медицинских сестер работающих в стоматологических лечебных учреждениях» , səh 36

917) Təzyiq altında buxarla sterilizasiya harada aparılır?

- A) Avtoklav və çay sobasında
- B) Avtoklav və bakterisid lampada
- C) Avtoklav və metal biksdə
- D) Çay sobasında
- E) Metal biksdə

Təzyiq altında buxarla sterilizasiya 30 dəq müddətinə avtoklav və metal bikslərdə aparılır.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasımov və başqaları. “Терапевтик Стоматологиyanın propedevtikası”. Bakı-2011, səh 25

918) Quru hava ilə sterilizasiyanın temperaturu və müddəti neçə olmalıdır?

- A) 100⁰ C -də 20 dəq
- B) 200⁰ C -də 1 saat
- C) 150⁰ C -də 30 dəq
- D) 160-180⁰ C -də 30-40 dəq
- E) 500⁰ C -də 1 saat

Quru hava ilə sterilizasiya 160⁰-180⁰ C temperaturda 30-40 dəq müddətinə aparılır

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasımov və başqaları. “Терапевтик Стоматологиyanın propedevtikası”. Bakı-2011, səh 25

919) Kimyəvi (soyuq) sterilizasiya məhlulları hansılardır?

- A) 1-2%-li xloramin, üçqat məhlul
- B) Bakterisid yağ, çay sodası
- C) Üçqat məhlul, bakterisid yağ

- D) 1-2%-li xloramin, çay sodası
- E) 1-2%-li xloramin, bakterisid yağ

Kimyəvi (soyuq) sterilizasiya üçün üşqat məhlul (çay sodası, formalin, fenolin suda məhlulu), 1-2%-li xloramin tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 24

920) Sıx yerləşmiş dişlərin yonulması zamanı aralama məqsədilə hansı alətdən istifadə edilir ?

- A) Puster
- B) Matrisa tutqacı
- C) Ştopfer
- D) Separator
- E) Karborund daş

Sıx yerləşmiş dişlərin aralanması üçün separatorlardan istifadə edilir.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 16

921) Alətləri sterilizasiya etmək və amalqama ilə işləmək üçün hansı vasitədən istifadə olunur?

- A) Tibbi dolab
- B) Burğac maşını
- C) Sterilizator
- D) Pnevmatik qurğu
- E) Sorucu (ventilyasiyalı) qurğu

Alətlərin sterilizasiyası və amalqama ilə işləmək üçün sorucu (ventilyasiyalar) qurğudan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 7

922) Plombun artığını kənar etmək, kobud səthləri hazırlamaq üçün hansı alətdən istifadə edilir?

- A) Sorucu qurğu
- B) Karborund daş
- C) Rezin dairə
- D) Finir
- E) Polir

Plombun artığını kənar etmək, kobud səthləri hamarlamaq üçün karborund daşlardan istifadə edilir.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 15

923) Finirləmə nədir?

- A) Protezin cilalanması
- B) Süni dişin hamarlanması
- C) Mina kənarlarının hamarlanması
- D) Karioz boşluğun işlənməsi
- E) Mina qatının hamarlanması

Finirləmə mina kənarlarının hamarlanması olub, plomb materialının dişin sərt toxumaları ilə təmas sahəsini böyüdür.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 80

924) Plastmas plomblar hansı alətlərlə cilalanır?

- A) Almaz burğac və abrazivlərlə
- B) Finir və polirlərlə
- C) Silikon disk və fırçalarla
- D) Fırça və zərif keçə dairələrlə
- E) Abraziv və kağız disklərlə

Plastmas plomblar karborund abrazivlər kağız disklərlə pardaxlanır, fırça və zərif keçə dairələrlə cilalanır.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 86

925) Pulpa və onun qalıqlarını kənar etmək üçün hansı alət tətbiq olunur?

- A) Pulpa ekstraktor
- B) Kanal genişləndirici
- C) Kanal doldurucusu
- D) Kök (Miller) iynəsi
- E) Kök burğusu

Endodontik müalicə zamanı pulpa və onun qalıqlarını kənar etmək üçün pulpa ekstraktorlardan istifadə olunur.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 175

926) Quttaperça şiftlər hansı maddədə dezinfeksiya edilir?

- A) Spirt
- B) Hidrogen-peroksid
- C) Formalin
- D) Xloramin
- E) Natrium-xlorid

Endodontik alətlərdən olan quttaperça şiftlər spirtlə dezinfeksiya olunur.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 221

927) Endodontik alətlər hansı ardıcılıqla kanala daxil edilir?

- A) Dərinlik ölçən, pulpaekstraktor, kök törpüsü, drilburğac
 - B) Dərinlik ölçən, pulpaekstraktor, kök burğusu, kök törpüsü, drilburğac
 - C) Dərinlik ölçən, kök iynəsi, kök törpüsü, pulpaekstraktor
 - D) Dərinlik ölçən, kök burğusu, kök törpüsü, drilburğac
 - E) Pulpaekstraktor, kök burğusu, kök iynəsi, drilburğac
- Dərinlik ölçən, pulpaekstraktor, kök burğusu, kök törpüsü, drilburğac

Endodontik alətlərin kanala daxil edilməsi ardıcılığı:

1. Dərinlik ölçən
2. Pulpaekstraktor
3. Kök burğusu
4. Kök törpüsü
5. Drilburğac

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. "Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası". Bakı-2011, səh 234

928) Plomb materialını boşluqda kipləşdirmək üçün hansı alət tətbiq olunur?

- A) Ekskavator
- B) Polirlər
- C) Hamarlayıcılar
- D) Ştopferlər
- E) Finirlər

Plomb materialının boşluqda kipləşdirilməsi, sıxlaşdırılması üçün ştopferlər tətbiq olunur.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. “Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası”. Bakı-2011, səh 14

929) Ucluqlar nə üçün tətbiq olunur?

- A) Karioz boşluğun açılması üçün
- B) Pambıq kürəcik və yastıqcıqları tutmaq üçün
- C) Parodontal ciblərin dərinliyini ölçmək üçün
- D) Diş daşlarını kənar etmək üçün
- E) Fırlanma hərəkətini kəsici alətlərə ötürmə üçün

Burğac maşınından kəsici alətlərə fırlanma hərəkətini ötürür.

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. “Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası”. Bakı-2011, səh 19

930) Dişlərin vəziyyəti süni dişlə necə ifadə olunur ?

- A) Sd
- B) C
- C) Çd
- D) Mk
- E) Cd

Dişlərin vəziyyətini müəyyən etmək üçün latın hərflərindən istifadə edilir. Kariyes-C, Pulpit-P, Plomb-Pl, Qapaq-G, Periodontit-Pt, Süni diş-Sd, Çəkilməmiş diş-Çd,

Ədəbiyyat: R.M.Məmmədov, R.K.Qasimov və başqaları. “Terapevtik Stomatologiyanın propedevtikası”. Bakı-2011, səh 60

931) Super gipsi qarışdırmaq üçün istifadə olunan maye hansıdır?

- A) Xüsusi hazırlanmış maye
- B) Adi su
- C) Distillə edilmiş su
- D) Kondensat suyu
- E) Xlorid turşusu

Distillə edilmiş su olmasa gipsin genişlənməsi prosesi düzgün getməyəcək və model ağız boşluğundakı vəziyyətlə uzlaşmayacaq.

Ədəbiyyat: Матиас Вецлер: « Искусство керамики » Москва 2005 səh 18

932) Gipsin maye ilə qarışmasının mütənasibliyi necə olmalıdır?

- A) 150q- 40 ml
- B) 100q-20 ml
- C) 100q- 30ml
- D) 100q- 25ml
- E) 100q- 15 ml

Əgər maye – toz mütənasibliyi pozularsa gipsin genişlənməsi prosesi düzgün getməyəcək və model ağız boşluğundakı vəziyyətlə uzlaşmayacaq.

Ədəbiyyat: Матиас Вецлер: « Искусство керамики » Москва 2005 səh 18

933) Gipsi vakuum aparatında hansı müddət ərzində qarışdırmaq lazımdır?

- A) 50 san
- B) 20 san
- C) 30 san
- D) 40 san
- E) 60 san

Vakuum qarışdırıcı aparatda gipsin qarışdırılmasının optimal vaxtı 50 san-dir. Bu müddət ərzində gips tam qarışdırılır və daxilindəki hava qabarcıqları tam çıxır.

Ədəbiyyat: Матиас Вецлер: « Искусство керамики » Москва 2005 səh 19

934) Tökülmüş modeli neçə müddət keçdikdən sonra ölçüdən ayırmaq olar?

- A) 50 dəq
- B) 30 dəq
- C) 120 dəq
- D) 60 dəq
- E) 40 dəq

Tökülmüş modeli 60 dəq keçdikdən sonra ölçüdən ayırmaq olar. Çünki bu vaxtdan tez ayrılrsa gips tam bərkiməmiş olur. Gec ayrılrsa gipsin düzgün bərkiməsinə ölçü mane ola bilər.

Ədəbiyyat: Матиас Вецлер: « Искусство керамики » Москва 2005 səh 20

935) Qiymətli ərintilərin tərkibindəki qızılın (Au) göstəricisi nə qədər olmalıdır?

- A) 50%-dən yuxarı
- B) 70 %-dən yuxarı
- C) 60%-dən aşağı
- D) 70%-dən aşağı
- E) 60%-dən yuxarı

Əgər ərintinin tərkibində 70%-dən çox qızıl olarsa onda bu ərintilər qiymətli sayılır. Çünki qızılın çoxluğu ərintiyə qiymət verir. Qalan komponentlər qiymətsiz metallardan ibarətdir.

Ədəbiyyat: Макото Ямамото. Базисная техника изготовления металлокерамических зубных протезов. Москва. 1998 səh 10

936) Nikel-xrom ərintisindən alınmış metal özülün minimal qalınlığı nə qədər olmalıdır?

- A) 0,2mm-0,5mm
- B) 0,5mm-0,7mm
- C) 0,3mm-0,4 mm
- D) 0,7mm-0,8mm
- E) 0,1mm-0,2 mm

Nikel-crom ərintisindən alınmış metal özülün qalınlığının minimal ölçüsü 0,3 mm-0,4 mm olmalıdır. Qalınlığı az olarsa onda çeynəmə təzyiqi zamanı metal özül mikrohərəkətlər edər ki, buda keramikanın qopmasına səbəb ola bilər.

Ədəbiyyat: Макото Ямамото. Базисная техника изготовления металлокерамических зубных протезов. Москва. 1998 səh 9

937) 4-cü sinif gipslərin genişlənmə faizi neçəyə bərabərdir?

- A) 0,10%-0,15%
- B) 0,20%-0,25%
- C) 0,30%-0,35%
- D) 0,40%-0,45%
- E) 0,50%-0,55%

Əgər gipsin genişlənmə faizi 0,10%-0,15%-dən yuxarı olarsa onda qeyri-dəqiq olar və gələcək konstruksiya ağız boşluğundan fərqli olar.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А « ZrO_2 в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

938) ZrO_2 bərklik göstəricisi neçədir?

- A) 900-1200 МПа
- B) 600-800 МПа
- C) 500-800 МПа
- D) 400-600 МПа
- E) 300-500 МПа

ZrO₂ –in bərkliyi 900-1200 Mpa olduğu üçün onun çeynəmə hərəkətləri zamanı sınımmasının göstəricisidir.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А «ZRO₂ в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

939) Qiymətli ərintiləri neçə mikron Al₂O₃ qumu ilə qumlamaq məqsəduyğundur?

- A) 180-200 μm
- B) 150-160 μm
- C) 200-250 μm
- D) 110-125 μm
- E) 250-300 μm

Qiymətli ərintiləri 110-125 μm Al₂O₃ qumu ilə qumlamaq lazımdır. Qumun əyarı kiçik olsa ərinti üzərində məsamələr yaranmaz, böyük olsa özülü deşə bilər.

Ədəbiyyat: VITA Wegweiser: Путеводитель фирмы VITA по изготовлению металлокерамических каркасов под керамику. 2000. VITA Zahnfabrik H.Rauter GHBH & CO,KG səh 20

940) Qeyri qiymətli ərintilər neçə mikron Al₂O₃ qumu ilə qumlanmalıdır?

- A) 250 μm
- B) 100 μm
- C) 50 μm
- D) 150 μm
- E) 200 μm

Qeyri –qiymətli ərintilər 250 μm qum ilə qumlanmalıdır. Əgər qumun əyarı az olarsa özül üzərində məsamələr yarana bilməz. Çox olarsa özülü deşə və ya nazıqlaşdırə bilər.

Ədəbiyyat: VITA Wegweiser: Путеводитель фирмы VITA по изготовлению металлокерамических каркасов под керамику. 2000. VITA Zahnfabrik H.Rauter GHBH & CO,KG səh 20

941) Qiymətli ərintilər neçə bar təzyiq altında qumlanmalıdır?

- A) 2-3 bar
- B) 5-6 bar
- C) 4-5 bar
- D) 7-8 bar
- E) 3-4 bar

Qiymətli ərintiləri qumlamaq üçün 2-3 bar hava təzyiqi lazımdır. Təzyiq az olarsa Al_2O_3 qumu özül üzərində məsamələr yarana bilməz, çox olarsa metal özülü deşər .

Ədəbiyyat: VITA Wegweiser: Путеводитель фирмы VITA по изготовлению металлокерамических каркасов под керамику. 2000. VITA Zahnfabrik H.Rauter GHBH & CO,KG səh 20

942) Qeyri qiymətli ərintilər neçə bar təzyiq altında qumlanmalıdır?

- A) 9-10 bar
- B) 4-6 bar
- C) 8-9 bar
- D) 6-8 bar
- E) 2-3 bar

Qeyri qiymətli ərintilər 4-6 bar hava təzyiqi ilə qumlanmalıdır. Əgər təzyiq az olarsa Al_2O_3 qumu metal özül üzərində məsamələr yarada bilməz, çox olarsa metal özülü deşər.

Ədəbiyyat: VITA Wegweiser: Путеводитель фирмы VITA по изготовлению металлокерамических каркасов под керамику. 2000. VITA Zahnfabrik H.Rauter GHBH & CO,KG səh 20

943) Metal ərinti üzərində keramikanın maksimal qalınlığı nə qədər olmalıdır?

- A) 1,5-2,0 mm
- B) 2,5-3,0 mm
- C) 3-4 mm
- D) 3,5-5 mm
- E) 2,0-2,5 mm

Metal ərinti üzərində keramikanın maksimal qalınlığı 1,5-2,0 mm olmalıdır. Əgər bu ölçüdən çox olarsa çeynəmə təzyiqi zamanı keramika sınaq.

Ədəbiyyat: Макото Ямамото. Базисная техника изготовления металлокерамических зубных протезов. Москва. 1998 səh 9

944) Rəng opakın vurulma səbəbləri hansıdır?

- A) Keramika ilə birləşmənin yaradılması
- B) Oksid təbəqənin yaradılması
- C) Metalın rənginin örtülməsi
- D) Gələcək protezin baza rənginin verilməsi
- E) Metal ərintinin möhkəmləndirilməsi

Rəng opakın əsas vurulma səbəbləri gələcək protezin baza rənginin verilməsidir. Rəng opak keramika kütlələri arasında işıq keçirtməyən kütlədir. Elə bu səbəbdən o baza rəngini verən əsas kütlədir.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси . Форма и цвет. Москва 2003 səh 58

945) Mum kompozisiyasında mum qapaqcıqlarının minimal qalınlığı neçədir?

- A) 0,30 mm
- B) 0,2 mm
- C) 0,35-0,40 mm
- D) 0,70 mm
- E) 0,8 mm

Mum kompozisiyasının minimal qalınlığı 0,35-0,40 mm-dən çox olmalıdır. Çünki işləmə zamanı 0,05 -0,1 mm üzərindən yonulur. Məhz bu səbəbdən mum kompozisiyasının qalın modelləşdirmək lazımdır.

Ədəbiyyat: VITA Wegweiser: Путеводитель фирмы VITA по изготовлению металлокерамических каркасов под керамику. 2000. VITA Zahnfabrik H.Rauter GHBH & CO,KG səh 6

946) Dentin necə modelləşdirilməlidir?

- A) Oval formada
- B) Üçbucaqlı formada
- C) Tam anatomik formada
- D) Yarım anatomik formada
- E) Anatomik formanın 1/3 qədər

Dentinin modelləşdirilməsi tam anatomik formada olmalıdır. Çünki belə modelləşdirmədən sonra dentin-emal mütnasibliyini düzgün formalaşdırmaq olar. Əks təqdirdə rəng effektlərinin düzgün alınmaması baş verəcək.

Ədəbiyyat: Макото Ямамото. Базисная техника изготовления металлокерамических зубных протезов. Москва. 1998 səh 31

947) Mum kompozisiyası hazırlanacaq protezin tam anatomik formasının neçə hissəsini təşkil etməlidir?

- A) 2/3 hissəsini
- B) 1/3 hissəsini
- C) 1/2 hissəsini
- D) 1/4 hissəsini
- E) 2/4 hissəsini

Metal özül gələcək protezin 2/3 hissəsini təşkil etdiyi üçün mum kompozisiyası da həmin mütənasibliqlə modelləşdirməlidir.

Ədəbiyyat: Макото Ямамото. Базисная техника изготовления металлокерамических зубных протезов. Москва. 1998 səh 11

948) Gips sütunlarına lakın vurulmasının səbəbləri nədir?

- A) Gipsin mumla yapışmaması üçün
- B) Metalın yıqılmasının qarşısını almaq üçün
- C) Sement üçün deponun yaradılması
- D) Mumun yıqılmasının qarşısını almaq üçün
- E) Gips sütunların sement üçün deponun yaradılması

Hazır kompozisiyasının ağız boşluğunda dayaq dişlərə sementlənməsi üçün diş ilə protez arasında müəyyən məsafə qalmalıdır. Bu məsafəni saxlamaq üçün gips sütununa lak çəkilir.

Ədəbiyyat: Carter M S Wilson PR Austrian Dental Journal 1997. III nəşr səh 132

949) Opakları qarışdırmaq üçün hansı mayelərdən istifadə olunur?

- A) Opaq və dentin mayedən
- B) Xüsusi opaqlar üçün mayedən
- C) Adi sudan
- D) Etil spirtindən
- E) Distillə olunmuş sudan

Opaqların tərkibinin düzgün alınması üçün onu qarışdırılması xüsusi mayelərlə aparılır. Bu mayeləri istehsalçılar istehsal edirlər.

Ədəbiyyat: Е.Н. Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 80

950) Keramik çiyin hazırlanması üçün istifadə olunan maddənin hansı maye ilə qarışdırılır?

- A) Modelləşdirmə mayesi ilə
- B) Distillə olunmuş su ilə
- C) Adi su ilə
- D) Opaq mayesi ilə
- E) Xüsusi maye ilə

Keramik çiyin kütlələrini modelləşdirməsi zamanı istifadə olunan kütlələr adi dentin kütlələri ilə eyni tərkibli olduğu üçün onları eyni modelləşdirmə mayesi ilə qatma lazımdır.

Ədəbiyyat: E.H.Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 89

951) Artikulyatorlar oynaq və kəsici hərəkətlərinin verilməsinə görə neçə yerə bölünür?

- A) 3
- B) 2
- C) 6
- D) 4
- E) 5

Ümumən artikulyator aşağı çənə hərəkətlərini tam göstərən cihazdır. Artikulyator, əsasən oynaq və kəsici hərəkətlərini təkrar edir. Oynaq və kəsici hərəkətlərinin verilməsinə görə 4 yerə bölünür.

Ədəbiyyat: E.H.Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 117

952) Artikulyatorlar oynaq mexanizminin quraşdırılmasına görə neçə yerə bölünür?

- A) 5
- B) 2
- C) 3
- D) 6
- E) 4

Artikulyator aşağı çənə hərəkətlərini tam göstərən cihazdır. Artikulyator oynaq mexanizmini quraşdırılmasına görə 2 yerə bölünür.

Ədəbiyyat: E.H.Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 117

953) Dentin tozunu qatmaq üçün hansı mayelərdən istifadə olunur?

- A) Modelləşdirmə mayesindən
- B) Adi sudan
- C) Etil spirti
- D) Distillə olunmuş sudan
- E) Opak mayesindən

Dentin tozu modelləşdirmə kütlələrinə aid olduğu üçün onu modelləşdirmə mayesi ilə qarışdırmaq lazımdır.

Ədəbiyyat: E.H.Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 84

954) Emal tozunu qatmaq üçün hansı mayelərdən istifadə olunur?

- A) Distillə olunmuş sudan
- B) Adi sudan
- C) Etil spirit
- D) Opaq mayesindən
- E) Modelləşdirmə mayesindən

Emal tozu modelləşdirmə kütlələrinə aid olduğu üçün onu modelləşdirmə mayesi ilə qatmaq lazımdır.

Ədəbiyyat: E.H.Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 86

955) Transparant tozlarını qatmaq üçün hansı mayelərdən istifadə olunur?

- A) Distillə olunmuş sudan
- B) Adi sudan
- C) Opaq mayesindən
- D) Modelləşdirmə mayesindən
- E) Etil spirti

Transparant tozları modelləşdirmə kütlələrinə aid olduğu üçün onları modelləşdirmə mayesi ilə qatmaq lazımdır.

Ədəbiyyat: E.H.Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 86

956) Qleyz tozlarını hansı maye ilə qatmaq lazımdır?

- A) Distillə suyu ilə
- B) Opaq mayesi ilə
- C) Modelləşdirmə mayesi ilə
- D) Qleyz üçün maye ilə
- E) Adi su ilə

Qleyz tozları xüsusi tərkibə malikdir. Bu səbəbdən istehsalçılar onun qatılması üçün xüsusi qleyz mayesi istehsal edirlər.

Ədəbiyyat: E.H.Жулев: « Металлокерамические протезы » səh 88

957) Wax-ap nədir?

- A) Keramik kütlə
- B) Keramik sobada bişirilmək üçün kütlə
- C) Metaldan almaq üçün mumla modelləşdirmə
- D) Plastmanın bir növü
- E) İşlənəcək protezin son nəticəsinin əvvəlcədən mumla modelləşdirilməsi

Wax-ap, yəni mumla tam anatomik formanın modelləşdirilməsi deməkdir. Bu əvvəlcədən olunaraq son nəticəni planlaşdırmaq üçün lazımdır.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany, səh 158.

958) Set-ap nədir?

- A) Keramik kütlə ilə modelləşdirmə
- B) Metaldan almaq üçün plastmasla modelləşdirmə
- C) Son nəticənin mumla modelləşdirilməsi
- D) Hazır protezin son nəticəsinin əvvəlcədən süni dişlər vasitəsilə düzülməsi
- E) Metaldan almaq üçün mumla modelləşdirmə

Set-ap süni dişlər vasitəsi ilə modelləşdirmədir. Son nəticəni görmək üçün süni dişlərin modellər üzərinə düzülməsinə deyilir.

Ədəbiyyat: Современные технологии протезирования. Хэннинг Вульфес. Akademia dental. International School BEGO Germany, səh 158.

959) ZrO_2 -dan hazırlanmış qapaqların minimal qalınlığını neçədir?

- A) 0,4-0,5 mm
- B) 0,2-0,3 mm
- C) 0,1-0,2 mm
- D) 0,01-0,02 mm
- E) 0,15-0,25 mm

ZrO_2 -dan hazırlanmış qapaqların minimal qalınlığı 0,4-0,5 mm olmalıdır. Əgər qalınlıq bundan az olarsa konstruksiyanın sınma ehtimalı çoxalır.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А « ZRO_2 в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

960) Qum şırnağı aparatında istifadə olunan qumun tərkibi nədir?

- A) Al_2O_3
- B) K_2O_3
- C) Ca_2O_3
- D) Na_2O_3
- E) Si_2O_3

Qum şırnağı aparatı üçün istehsalçılar Al_2O_3 tərkibindən istifadə edirlər.

Ədəbiyyat: VITA Wegweiser: Путеводитель фирмы VITA по изготовлению металлокерамических каркасов под керамику. 2000. VITA Zahnfabrik H.Rauter GHBH & CO,KG səh 20

961) Keramik çiyin (margin) –in düzəldilməsi üçün dayaq dişdə neçə dərəcəli pillə yaratmaq məqsəduyğundur?

- A) 90^0
- B) 35^0
- C) 45^0
- D) 50^0
- E) 80^0

Marginin yaradılması üçün 90^0 pillə yaratmaq məqsəduyğün sayılır. Bu vəziyyət dəqiq keramik çiyinin düzəldilməsində ən optimal ölçüdür.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси . Форма и цвет. Москва 2003 səh 67

962) Keramik çiyinin (marginin) düzəldilməsi üçün dayaq dişin yonulmuş pilləsinin eninin nə qədər olması məqsəduyğundur?

- A) 2,5 mm
- B) 1mm
- C) 2 mm
- D) 1,5 mm
- E) 3mm

Dayaq dişin pilləsinin eni 1mm olması keramik çiyininin düzəldilməsində ən optimal ölçüdür. Bu ölçüdə dəqiqlik alınır və keramik çiyində rəng effekti düzgün alınır.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси: « Форма и цвет » Москва 2003 səh 67

963) Keramik çiyinin hazırlanması üçün keramik sobada neçə dəfə bişmə aparılır?

- A) 1
- B) 3
- C) 2
- D) 4
- E) 5

Keramik çiyinin hazırlanması zamanı 2 bişim sikli keçirtmək vacibdir, çünki I bişim siklindən sonra keramik çiyin kütləsində yığılma baş verir.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси: « Форма и цвет » Москва 2003 səh 67

964) Keramik çiyinin hazırlanması zamanı gips sütununu nə ilə izolə edirlər?

- A) Vazelinlə
- B) Mum karandaşı ilə
- C) izoləedici məhlulla
- D) Su ilə
- E) Adi yağla

Gips sütununu keramik çiyindən ayırmaq üçün mum karandaşından istifadə edirlər. O gips ilə keramik çiyin arasında qat yaratmır və onların yapışmasının qarşısını alır.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси: « Форма и цвет » Москва 2003 səh 68

965) Press keramik protezlərin hazırlanması zamanı protezin nə ilə modelləşdirirlər?

- A) Adapta vasitəsilə
- B) Gips vasitəsi ilə
- C) Keramik kütlələr vasitəsilə
- D) Mum vasitəsi ilə
- E) Plastmas vasitəsi ilə

Press keramikada konstruksiyanın keramika ilə əvəz olunması üçün mumla modelləşdirilir, sonra mum əridilir və əvəzinə keramika preslənir.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси: « Форма и цвет » Москва 2003 səh 162

966) Mexaniki işlənmədən sonra ZrO_2 -dən hazırlanmış özülün bərpası hansı temperaturda aparılır?

- A) $1050^{\circ}C$
- B) $980^{\circ}C$
- C) $950^{\circ}C$
- D) $750^{\circ}C$
- E) $650^{\circ}C$

Mexaniki işlənmədən sonra ZrO_2 -dən hazırlanmış özülün bərpası $1050^{\circ}C$ aparılır, çünki bu temperaturda özülün bərpası baş verir.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А « ZrO_2 в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

967) Press keramik protezlərin preslənməsi zamanı hansı sobalardan istifadə olunur?

- A) Xüsusi kompozit sobasından

- B) Xüsusi press və keramika sobasından
- C) Metal plastmas sobasından
- D) Mufel sobasından
- E) Adi keramik sobadan

Press keramikanın pressləmək üçün xüsusi press sobalardan istifadə olunur. Bu sobalarda həm pressləmə , həm də keramik kütlələri bişirmək olur.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси: « Форма и цвет » Москва 2003 səh 162

968) ZrO_2 -dən hazırlanmış özülü neçə mkm Al_2O_3 qumu ilə qumlanır?

- A) 50 mkm
- B) 100 mkm
- C) 150 mkm
- D) 200 mkm
- E) 250 mkm

50 mkm qum ilə ZrO_2 –dən hazırlanmış özülü qumlamaq üçün ən optimal ölçüdür.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А «**ZRO₂** в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

969) Vinir nədir?

- A) Çeynəmə dişlərin press keramika ilə bərpası
- B) Frontal dişlərin vestibulyar tərəfdən bərpası
- C) Çeynəmə dişlərin vestibulyar tərəfdən bərpası
- D) Frontal və ya çeynəmə dişlərin müvəqqəti bərpası
- E) Frontal dişlərin press keramika vasitəsi ilə bərpası

Vinir vasitəsilə frontal dişləri üzdən protezləşdirirlər, bu dişdəki sağlam toxumanın maksimum saxlanması üçün yaxşı şərait yaradan protezlərdən sayılır.

Ədəbiyyat: Геральд Убасси: « Форма и цвет » Москва 2003 səh 199

970) Ən çox Cad-Cam sistemləri neçə akces olur?

- A) 5 akces
- B) 6 akces
- C) 7 akces
- D) 8 akces
- E) 9 akces

Ən çox Cad-Cam sistemləri 5 akces olur.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А «**ZRO₂** в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

971) Metal keramik protezlərin mexaniki birləşməsi nəyin hesabına baş verir?

- A) Qumlamanın yaratdığı məsamələr hesabına
- B) Oksid təbəqənin qapanması hesabına
- C) Termiki genişlənmə əmsalı hesabına
- D) Opaqın yarışması hesabına
- E) Fiziki birləşmə olmur

Termiki genişlənmə əmsalı keramika ilə metal arasında ən möhkəm mexaniki birləşmə yaradan səbəbdir. Keramikanın genişlənmə əmsalı metalın genişlənmə əmsalından çox olduğu üçün keramika metalı “ qucaqlayaraq” mexaniki birləşmə yaradır.

Ədəbiyyat: Е.Н.Жулев: « Металокерамические протезы » səh 59

972) Metal keramik protezlərdə metalın keramika ilə mexaniki birləşməsi olurmu?

- A) Metaldan asılıdır
- B) Prosesdən asılıdır
- C) Fiziki birləşmə olur
- D) Mexaniki birləşmə olmur
- E) Mexaniki birləşmə olur

Mexaniki birləşmə metal ilə keramika arasında ən möhkəm birləşmə hesab olunur. Bu termiki genişlənmə əmsalına uyğun baş verir.

Ədəbiyyat: Е.Н.Жулев: « Металокерамические протезы » səh 59

973) Stomatologiyada işlənən ZrO₂ hansı kristallik birləşmə formasına malikdir?

- A) Tetraginal
- B) Monoklin
- C) Kub şəkilli
- D) Kristallik
- E) Atomik.

Stomatologiyada işlənən ZrO₂ tetraginal kristallik birləşmə formasına malikdir.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А «**ZRO₂** в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

974) ZrO_2 -dən hazırlanmış özülün termiki genişlənmə əmsalı neçədir?

- A) $10,5 \times 10^{-6} \text{ XK}^{-1}$
- B) $15,5 \times 10^{-6} \text{ XK}^{-1}$
- C) $20,5 \times 10^{-6} \text{ XK}^{-1}$
- D) $21,5 \times 10^{-6} \text{ XK}^{-1}$
- E) $25,5 \times 10^{-6} \text{ XK}^{-1}$

ZrO_2 üzərinə işlənən keramika $10,5 \times 10^{-6} \text{ XK}^{-1}$ ətrafında olduqda özül və keramika birləşmə əmələ gətirir.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А « ZrO_2 в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

975) ZrO_2 -dən hazırlanmış körpüvari protez üçün özülün birləşmə hissələrinin minimal qalınlığı neçədir?

- A) 12 mm
- B) 8 mm
- C) 4 mm
- D) 5 mm
- E) 6 mm

ZrO_2 -dən hazırlanmış körpüvari protez üçün özülün birləşmə hissələrinin minimal qalınlığı 12 mm-dir.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А « ZrO_2 в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

976) Siqmentlərə ayrılan modellərin hazırlanması zamanı pinlərin paralel yerləşdirilməsi üçün istifadə olunan aparat necə adlanır?

- A) Mobiloskop
- B) Torchscreen
- C) Topspin
- D) Paralelospin
- E) Spinkast

Bu aparatın adı Topspin adlanır. Yəni pinləri paralelliklə yerləşdirən aparat. Lazer işıqla təchiz olunmuş bu aparat lazer vasitəsilə pinlərin yerlərini dəqiq təyin edir.

Ədəbiyyat: Матиас Вецлер: « Искусство керамики » Москва 2005. səh 21

977) Sirkon oksidindən özülü yonma üsulu ilə almaq üçün, aparatın adı nədir?

- A) Can-Can
- B) Cad-Sam
- C) Cad-Cam
- D) Top-Cam
- E) Set-ap

Aparat Cad-Cam adlanır. Həmin aparatda sirkon oksidini, metal özülü və s. planlaşdıraraq yonmaq mümkündür.

Ədəbiyyat: Доменико Массирони: «Точность и эстетика». Москва 2008, səh 343

978) Ağız boşluğunda implant üzərində yerləşdirilən və gələcək konstruksiyanın dayaq sayılan siqment necə adlanır?

- A) Abatmen
- B) Transfer
- C) Analoq
- D) Attaçmen
- E) Klammer

Ağız boşluğunda implant üzərində yerləşdirilən və gələcək konstruksiyanın dayaq sayılan siqment abatmen adlanır.

Ədəbiyyat: Хегенбарт Э.А « ZrO_2 в стоматологии, характеристика и методы работы» səh 132

979) Dentin və emal qatlarının mütənasibliyi pozularsa nə baş verə bilər?

- A) Anatomik forma alınmaz
- B) Keramik kütlə çatlayar
- C) Keramik kütlə metal üzərindən qopar
- D) Lazımi rəng alınmaz
- E) Çeynəmə hərəkətləri pozular

Qatların düzgün mütənasibliyinin pozulması düzgün rəng effektinin alınmamasına gətirib çıxarır, çünki dentin emal mütənasibliyi işığı keçirməklə rəngin alınmasının əsas səbəbidir..

Ədəbiyyat: Макото Ямамото. Базисная техника изготовления металлокерамических зубных протезов. Москва. 1998 səh 40-48

980) Frontal dişlərin vestibulyar hissəsinə düzələn protezlər necə adlanır?

- A) Polir
- B) Тахма
- C) Ştift

- D) Güdül
- E) Vinir

Vestibulyar hissəyə düzələn protezlər vinirlər adlanır. Onlar ön dişlərin vestibulyar hissələrinə bərkidilir, bununlada dişin oral hissələri yonulmamış qalır.

Ədəbiyyat: Галип Гурен: «Керамические Виниры» səh 5-10

@981) Xətti fiksasiya neçə növə bölünür?

- A) Sagital, transversal, dianoqal
- B) Aproksimal, vestibulyar
- C) Medial, aproksimal
- D) Oral, perpendikulyar
- E) Medial, distal

Xətti fiksasiya sagital, transversal, dianoqal növlərə bölünür.

В.С.Погодин, В.А.Пономарева. «Руководство для зубных техников» səh 125

982) Bügel protezini lehimləmədən qabaq plastmas səthləri nə ilə örtürük?

- A) Termoqoruyucu pasta ilə
- B) Mum ilə
- C) Hidrokolloid ilə
- D) Aerozol ilə
- E) Silikon ilə

Lehimləmə zamanı bügel protezinin plastmas hissələri xüsusi termoqoruyucu pasta ilə örtülür.

Х.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 119

983) Kombinə edilmiş bügel protezində hansı fiksasiya vasitələrindən istifadə olunur?

- A) Anker attachment
- B) Rouç qarmağı
- C) Kats qapağı
- D) Andrezen-Hoypl aparatı
- E) Engl qövsü

Kombinə edilmiş bügel protezində fiksasiya növlərindən biri Anker attachmentdır.

Х.Вульфес «Современные технологии протезирования» səh 176

984) Bu aparatlardan hansı bügel protezinin hazırlanmasında istifadə olunmur?

- A) Oksman aparatı

- B) Elektroliz aparatı
- C) Qumvuran aparat
- D) Cilalayıcı aparat
- E) Mikromühərrik

Bügel protezinin hazırlanmasında Oksman aparatından istifadə olunmur.

В.С.Погодин, В.А.Пономарева. «Руководство для зубных техников» səh 206

985) Diş tacı qüsurları nələrə səbəb ola bilər?

- A) Estetik görkəmi pozur
- B) Nitqi və tənəffüzü pozur
- C) Estetik görkəmi, çeynəməni, nitqi poza bilər
- D) Qidalanmanı pozduğundan mədə-bağırsaq sisteminə əks təsir göstərir
- E) Selikli qışada xroniki zədələyici təsir göstərir

Diş tacı qüsurları lokalizasiyasından asılı olaraq, xəstənin estetik görkəmini pozur, bəzən çeynəmə və nitqdə dəyişikliklərə səbəb olur. Bəzi hallarda tacın qüsuru dilə və ağız boşluğunun selikli qışasına xroniki zədəyici təsir göstərir.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev səh 82

986)Diş tacı qüsurlarının neçə növü var?

- A) Tam, hissəvi, kombinəedilmiş
- B) Tam və hissəvi
- C) Kiçik həcmli, böyük həcmli
- D) Təmaslı və təmassız
- E) Lokallaşan və hissəvi

Diş tacının tam və hissəvi qüsurları aid edilir. Tam qüsurlar dedikdə kariyes və qeyri-kariyes mənşəli xəstəliklər nəticəsində dişin tac hissəsinin tamamilə dağılması nəzərdə tutulur.

Diş tacının hissəvi qüsurlarında onun anatomik forması dəyişilir, dişlərarası təmaslar pozulur, bəzən qida qalıqlarının ilişməsi üçün retensiya nöqtələri patoloji diş əti cibləri yaranır.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev səh 82

987) Diş tacı qüsurlarının müalicəsi nədən ibarətdir?

- A) Çıxan və çıxmayan protezlərdən
- B) Plomb, taxma və qapaqlardan
- C) Çıxan və bügel protezlərindən
- D) Yalnız plomb və taxmadan
- E) Yalnız qapaqların müxtəlif növlərindən

Diş tacı qüsurları plombla, taxmalar və qapaqlarla müalicə edilir. Diş tacı qüsurlarının ortopedik müalicəsində əsas məqsəd protezləmə yolu ilə tacın tamlığını bərpa etməklə xəstəliyin gələcək inkişafının və fəsadlarının qarşısını almaqdır.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev səh 82-83

988) Taxmaları hansı materiallardan hazırlamaq olar?

- A) 750 əyyarlı qızıl, platin, kobalt-xrom ərintilərindən
- B) Çini və plastik kütlədən
- C) Taxmaları yalnız metaldan hazırlamaq olar
- D) Yalnız keramik kütlədən
- E) 900 əyyarlı qızıl, platin, gümüş-palladium, kobalt-xrom xəlitələrindən, çini və plastik kütlədən

Taxmaları 900 əyyarlı qızıl, platin, gümüş-palladium, kobalt-xrom xəlitələrindən, çini və plastik kütlədən hazırlamaq olar.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev səh 85

989) Provizor qapaqlar hansı məqsədlə hazırlanır?

- A) Müvəqqəti olaraq yonulmuş və dişləri qorumaq üçün
- B) Çıxan protezin fiksasiyası üçün
- C) Ortodontik aparatların fiksasiyası üçün
- D) Çıxan və bügel protezlərin fiksasiyası üçün
- E) Patoloji sürtülmənin qarşısını almaq üçün

Provizor qapaqlar müvəqqəti konstruksiyalara aiddir. Onlar plastmasdan hazırlanır. Daimi qapaqlar hazırlanana qədər ortodontik müalicə zamanı yonulmuş dişləri qorumaq məqsədi ilə hazırlanır.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev səh 88

990) Qapaqların hazırlanmasına aid olmayan göstəriş hansıdır?

- A) Estetik qüsurlarda (pulpanın nekrozu, flüoroz, hipoplaziya) minanın rəngi dəyişmiş olduqda
- B) Körpüyəbənzər protez hazırladıqda
- C) Proqnatiya zamanı dişləmi bərpa etmək üçün
- D) Müxtəlif ortopedik aparatların fiksasiyası üçün
- E) Dişin sərt toxumalarının patoloji sürtülməsində dişin formasını bərpa etmək

Qapaqların hazırlanmasına göstərişlər aşağıdakılardır:

-diş tacının kariyes və ya qeyri-kariyes mənşəli qüsurunun plombla və ya taxma ilə bərpası mümkün olmadıqda;

- estetik qüsurlarda: dişin forma anomaliyalarında, bəzi patologiyalar zamanı (pulpanın nekrozu, flüoroz, hipoplaziya) minanın rəngi dəyişmiş olduqda; körpüyəbənzər protez hazırladıqda;
- hissəvi çıxan protezin klammerinin fiksasiyası üçün dişdə əlverişli şərait olmadıqda: dayaq dişinin forması protezləmə üçün əlverişli olmadıqda, boynu açıldıqda, vestibulyar səthində və boynu ətrafında kariyes olduqda, istinad-tutucu klammer üçün çeynəmə səthində çuxurluq yaratmaq lazım gəldikdə;
- dişin sərt toxumalarının patoloji sürtülməsində dişin formasını bərpa etmək, mina və dentini sonrakı sürtülmədən qorumaq və alveollararası hündürlüyü düzəltmək məqsədilə;
- diş cərgəsinin qüsurlarına doğru yerini dəyişmiş diş xeyli yonmaq lazım gəldikdə;
- müxtəlif ortopedik aparatların fiksasiyası məqsədilə;
- ortodontik müalicə məqsədilə müxtəlif aparatların fiksasiyası üçün

Ədəbiyyat:Z.Qarayev səh 89

991)Dişin yonulması zamanı səthlərinin hansı qalınlıqda yonulması nədən asılıdır?

- A) Hazırlanacaq konstruksiyadan, üsuldan və materialdan
- B) Dişin anatomik formasından
- C) Dişin funksiyasından
- D) Müxtəlif səthlərinin yonulması fərqlidir
- E) Yalnız hansı materialdan hazırlanacağından asılıdır

Dişin səthlərinin hansı qalınlıqda yonulması hazırlanacaq konstruksiyadan, onun hazırlanma üsulundan və hazırlanacaq materialdan asılıdır.

Ədəbiyyat:Z.Qarayev səh 89

992) Ştamplanmış qapaq hazırlamaq üçün diş tacının hansı səthləri yonulur?

- A) Vestibulyar və oral
- B) Oral səthdən başqa hamısı
- C) Vestibulyar və aproksimal
- D) Bütün beş səthi yonulur
- E) Okklüziya, vestibulyar və aproksimal

Ştamplanmış qapaqlar hazırlamaq üçün diş tacının bütün səthlərindən – okklüziya, vestibulyar, oral və aproksimal səthlərindən metal qapağın qalınlığı qədər (0,3 mm) yonulmalıdır.

Ədəbiyyat:Z.Qarayev səh 90

993) Dişin aproksimal səthlərinin yonulması necə adlanır?

- A) Rotasiya
- B) Ekstripasiya
- C) Amputasiya
- D) İzolyasiya

E) Separasiya

Separasiya diskləri ilə dişin aproksimal səthlərinin yonulması separasiya adlanır.

Ədəbiyyat:Z.Qarayev səh 90

994) Yonulmuş dişin pulpasının canlı qalması nəticəsində aşağıda sıralanan səbəblərdən hansı müşahidə olunmur?

- A) Kimyəvi və termiki qıcıqlandırıcılara həssaslığın artması
- B) Mina qatının qoruyucu funksiyasının olmaması
- C) Periodont toxumasının artıq yüklənməsi
- D) Dentin kanalcıqları açıldığından pulpanın infeksiyalaşma ehtimalının artması
- E) Sinirin həssaslığı artması

Dişlərin pulpası canlı olduqda yonulduqdan sonra müəyyən termiki və kimyəvi qıcıqlandırıcılara həssaslığı kəskin artır. Həmçinin dişin mina təbəqəsi yonulduğundan və dentin kanalcıqları açıldığından pulpanın infeksiyalaşma ehtimalı yaranır.

Ədəbiyyat:Z.Qarayev səh 91

995) Hazırlanmış metal qapaqlara adları çəkilən tələblərdən hansı aid deyil?

- A) Metal qapaq diş əti boynuna çatmamalıdır
- B) Dişin anatomik formasına uyğun hazırlanmalıdır
- C) Qabarların və ekvatorun düzgün modelləşdirilməsi qapağın antoqonisti və qonşu dişlərlə normal münasibətini təmin etməlidir
- D) Qapağın ekvatoru vestibulyar və oral tərəfdən diş ətinin qida ilə zədələnməsinin qarşısını alır
- E) Dişlərarası təmasın düzgün modelləşdirilməsi diş əti məməciyini travmadan qoruyur

Hazırlanmış qapaqlar aşağıdakı tələbatlara cavab verməlidir. O dişin anatomik formasına uyğun düzəldilməlidir. Qabarların və ekvatorun düzgün modelləşdirilməsi qapağın antoqonisti və qonşu dişlərlə normal münasibətini təmin edir. Qapağın ekvatoru vestibulyar və oral tərəfdən diş ətinin qida ilə zədələnməsinin qarşısını alır, dişlərarası təmasın düzgün modelləşdirilməsi isə diş əti məməciyini travmadan qoruyur və diş qövsünün fasiləsizliyini təmin edir.

Ədəbiyyat:Z.Qarayev səh 92

996) Qapaq diş boynunu kip əhatə etməsə baş verənlərin ardıcılığını doğru seçin.

1. Qida kütlələri qapağın altına dolur
2. Diş əti cibinə yox, onun üstünə oturur
3. Qapaq sementləndikdə onunla dişin arasındakı boşluğu sement doldurur
4. Qida qalıqlarının artıqları parçalanarkən boyunətrafi kariyesə səbəb olur
5. Ağız suyunun təsirindən sement sorulur

- A) 2, 3, 5, 1, 4
- B) 1, 2, 3, 4, 5
- C) 5, 4, 3, 2, 1
- D) 3, 2, 4, 1, 5
- E) 2, 4, 5, 1, 3

Qapaq dişin boynunu kip əhatə etməklə, fizioloji diş əti cibinə minimal (0,3-0,5 mm) daxil olmalıdır. Əgər qapaq dişin boynundan enlidirsə, o diş əti cibinə deyil, onun üstünə oturur. Belə qapaq sementlənsə, onunla diş arasındakı boşluğu sement doldurur. Lakin sonradan ağız suyunun təsirindən sement sorulur və həmin boşluğa qida kütlələri dolur. Qidanın parçalanma məhsulları ağızda xoşagəlməz qoxunun yaranmasına səbəb olmaqla yanaşı, boyunətrafi kariyesin yaranmasına gətirib çıxarır.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 92

997) Metal qapağın kənarları uzun olduqda nə baş verir?

- A) Marginal parodontitin qarşısını alır
- B) Qapağın daha yaxşı fiksasiyasına səbəb olur
- C) Gələcəkdə boyun ətrafi kariyesə səbəb olur
- D) Qapaq tez bir zamanda deformasiyaya uğrayır
- E) Diş əti cibinə normadan artıq daxil olur, dişin həlqəvi bağını zədələyir

Qapağın kənarları uzun olduqda o, diş əti cibinə normadan artıq daxil olur və dişin həlqəvi bağını zədələyir. Bu marginal parodontitlə ağırlaşsa bilər. Qapağın kənarları qısa olduqda o, diş əti cibinə çatmır və həmin nahiyədə gələcəkdə boyunətrafi kariyesin əmələ gəlməsinə səbəb ola bilər.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 92

998) Qapaq diş əti cibinə onun dərinliyi qədər daxil olmalıdır. Bu zaman mina-sement sərhəddinin hər bir diş üçün özünəməxsus topoqrafiyası nəzərə alınmalıdır. Verilmiş variantlardan hansı doğrudur?

- A) Dişin aproksimal səthlərində taca doğru qabarıq, vestibulyar və oral səthlərdə isə basıq əyri xətt boyunca yerləşir
- B) Vestibulyar səthdə alçaq, oral səthdə qabarıq, aproksimal səthlərdə isə düz yerləşir
- C) Oral səthdə alçaq, vestibulyar səthdə qabarıq, aproksimal səthdə isə düz yerləşir
- D) Oral səthdə düz, vestibulyar səthdə alçaq, aproksimal səthdə isə dalğavari yerləşir
- E) Aproksimal səthlərdə düz, oral və vestibulyar səthlərdə isə qabarıq yerləşir

Qapaq diş əti cibinə minimal, cəmin dərinliyi qədər daxil olmalıdır. Bu zaman mina-sement sərhəddinin hər bir diş üçün özünəməxsus topoqrafiyası nəzərə alınmalıdır. Dişin aproksimal səthlərində bu sərhəd taca doğru qabarıq, vestibulyar və oral səthlərdə isə basıq əyri xətt boyunca yerləşir. Ən böyük qabarıqlıq yuxarı köpək diş, sonra yuxarı mərkəzi kəsici diş, yuxarı və aşağı yan kəsici diş, aşağı mərkəzi kəsici diş, yuxarı dördüncü diş, aşağı premolyarlar, yuxarı beşinci dişdə olur. Molyar dişlərdə bu əyrilik düz xəttə yaxınlaşır.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 92

999) Çeynəmə dişləri üçün qapaq modelləşdirilərkən xəstənin yaşı nə kimi rol oynayır?

- A) Bunun yaşla heç bir əlaqəsi yoxdur
- B) Cavanlarda qabarcıqlar daha az ifadə oluna bilər, nəinki yaşlılarda
- C) Cavanlarda qabarcıqlar daha yaxşı ifadə olunmalıdır, yoxsa sürtülməyə məruz qala bilər
- D) Cavan adamlarda qapaqcıqlar yaxşı ifadə olunduğu halda, yaşa dolduqca onlar sürtülməyə məruz qalır
- E) Həm cavanlarda, həm də yaşlı nəsildə qabarcıqların zəif ifadə olunması vacibdir

Çeynəmə dişləri üçün qapaq modelləşdirilərkən xəstənin yaşı da nəzərə alınmalıdır. Belə ki, cavan adamlarda qapaqcıqlar yaxşı ifadə olunduğu halda, yaşa dolduqca onlar sürtülməyə məruz qalır. Ona görə də yaşlı xəstə üçün qabarcıqları az ifadə olunmuş qapaqlar hazırlanır.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 93

1000) Çini qapaqlarla bərpa nə zaman mümkün deyil?

- A) Dişlərin forma və yerləşmə anomaliyalarında, hipoplaziya və patoloji sürtülmədə
- B) Diş tacının hissəvi qüsurlarını plomb və ya taxmalarla bərpa etmək mümkün olmadıqda
- C) Konvergensiya və divergensiya zamanı qüsuru aradan qaldırmaq məqsədi ilə
- D) Plastmas və metal qapaqların əvəz edilməsi zamanı
- E) Dişlərin rəngi və formasının tam bərpası zamanı

Çini qapaqlardan diş tacının hissəvi qüsurlarını plomb və ya taxmalarla bərpa etmək mümkün olmadıqda, dişin sərt toxumalarının rəngi dəyişəndə (depulpsiyadan sonra, turşu nekrozu, flüoroz, natamam amelogenez və s.), dişlərin forma və yerləşmə anomaliyalarında, hipoplaziya və patoloji sürtülmədə, plastmas və metal qapaqların əvəz edilməsi zamanı dişlərin rəngi və formasının tam bərpası etmək məqsədilə istifadə olunur.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 93

1001) Çini qapaqlarla bərpaya əks göstərişə nə aid deyil?

- A) Dərin dişləmədə, dərin qapanmada protezləmədə
- B) Şaquli sürtülmədə
- C) Dişlərin forma və yerləşmə anomaliyalarında
- D) Parodontit və parodontoz zamanı parodontun ehtiyat qüvvəsi azaldıqda
- E) Pulpa boşluğunun həcmi böyük olduğu üçün 16 yaşadək uşaqlara çini qapaqların hazırlanması

Dərin dişləmədə, dərin qapanmada, şaquli sürtülmədə, parodontit və parodontoz zamanı parodontun ehtiyat qüvvəsi azaldıqda, pulpa boşluğunun həcmi böyük olduğu üçün 16 yaşadək uşaqlara çini qapaqların hazırlanması əks-göstəriş sayılır.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 94

1002) Çini qapaqların üstünlüklərinə hansı variant aid deyil?

- A) Zaman keçdikcə çini qapağın rəngi və həcmi dəyişir
- B) Çini qapaq dişin sərt toxumaları kimi bir neçə qatdan ibarət olduğundan onu təbii dişlərin rənginə tam uyğunlaşdırmaq mümkündür
- C) Allergiya vermir
- D) Diş ətinə qıcıqlandırmır
- E) Səthi çox hamar olduğundan qida qalıqları yapışmır və bununla ağız boşluğunun gigiyenik vəziyyəti pisləşmir

Çini qapaq dişin sərt toxumaları (mina, dentin) kimi bir neçə qatdan ibarət olduğundan, onu təbii dişlərin rənginə tam uyğunlaşdırmaq mümkündür. Zaman keçdikcə çini qapağın rəngi və həcmi dəyişmir, allergiya vermir, diş ətinə qıcıqlandırmır. Səthi çox hamar olduğundan qida qalıqları yapışmır, üzərində diş əri yaranmadığına görə ağız boşluğunun gigiyenik vəziyyəti pisləşmir.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 94

1003) Çini qapağın optimal qalınlığı nə qədərdir?

- A) 0,8-1,5 mm
- B) 1,5-2,0 mm
- C) 0,8-1,0 mm
- D) 1,2-1,5 mm
- E) 1,7-2,0 mm

Çini qapağın optimal qalınlığı 1,2-1,5 mm olur. Qapağın qalınlığı 1,2 mm-dən az olduqda, o, mexaniki təzyiqlə davam gətirmir və çatlayaraq sınır.

Ədəbiyyat: Z. Qarayev səh 94

1004) Çini qapaq hazırlamaq üçün diş yonularkən bir sıra qaydalara riayət etmək lazımdır. Adları qeyd edilənlər sırasından hansı bu qaydalara aid deyil?

- A) Yonucu ucluq və burğacla titrəməməlidir
- B) Yonma birbaşa, fasiləsiz aparılmalıdır
- C) Yonma fasilələrlə aparılmalıdır
- D) Burğac bir nöqtədə çox saxlanmamalıdır
- E) Dişin pulpası qızmamalı, pulpa kamerası açılmamalı, dişin həlqəvi bağı və selikli qişa zədələnməməlidir

Çini qapaq hazırlamaq üçün dişin mina qatı tamamilə yonulur. Dişin yonulması zamanı yonucu ucluq və burğacla titrəməməli, yonma fasilələrlə, dişə təzyiqlə etmədən aparılmalı, burğac bir nöqtədə çox saxlanmamalıdır. Çox diqqətli olmaq lazımdır ki, dişin pulpası qızmasın, pulpa kamerası açılmasın, dişin həlqəvi bağı və selikli qişa zədələnməsin.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev səh 94

1005) Dişlərin yonulması müəyyən ardıcılıqla aparılır. Bu ardıcılıq hansı variantda düzgün göstərilib?

1. Aproximal səthlər kəsici kənara doğru yonulmalıdır. 7-9⁰-li bucaq altında konus şəklinə salınır.

2. Diş ətinə 0,5 mm qalmış 1 mm enində pillə yaradılır.

3. Diş tacının hündürlüyünün dördə birinə qədər, kəsici kənardan yaxud okklüziya səthindən təxminən 1,5-2,0 mm yonulur.

4. Dişin aproksimal səthləri almaz disk vasitəsilə yonulur.

A) 4, 2, 1, 3

B) 1, 2, 3, 4

C) 2, 3, 1, 4

D) 3,1, 2, 4

E) 4, 3, 2, 1

Dişlərin yonulması müəyyən ardıcılıqla aparılır. Əvvəlcə dişin aproksimal səthləri almaz disk vasitəsilə yonulur və diş ətinə 0,5 mm qalmış 1 mm enində pillə yaradılır. Aproximal səthlər kəsici kənara doğru yonularaq, 7-9⁰-li bucaq altında konus şəklinə salınır. Sonra diş tacının hündürlüyünün dördə birinə qədər kəsici kənardan yaxud okklüziya səthindən təxminən 1,5-2,0 mm yonulur.

Ədəbiyyat: Z.Qarayev səh 94

1006) Konsol protez haqqında verilənlərdən hansı səhv deyil?

A) Bir diş protezidir

B) Yalnız köpək dişlərə tətbiq edilir

C) Birtərəfli dayaq nöqtəsi olur

D) Yalnız mərkəzi dişlərə tətbiq edilir

E) Dayaq elementi kimi yalnız ştifli konstruksiyalardan istifadə olunur

Konsol protezin digər adları asma protezlərdir, diş sırası protezidir. Körpüvari protezlərdən fərqli olaraq onların bir tərəfli bir və daha çox fiksasiya nöqtəsi olur.

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 167

1007)

Taxmaların dolayı üsulla hazırlanmasının bir sıra ardıcılığı vardır. Bunlardan hansı düzdür.

1. Dişdən və diş sırasından ölçünün alınması

2. Taxmanın mum reproduksiyasının modelləşdirilməsi

3. Dişin boşluğunun formalaşdırılması

4. Kombinə edilmiş modelin alınması

5. Taxmanın mum reproduksiyasının metala və ya plastmasa keçirilməsi

A) 1, 2, 4, 3, 5

B) 1, 2, 3, 4, 5

C) 4, 3, 1, 2, 5

D) 3, 1, 4, 2, 5

E) 2, 4, 1, 3, 5

Taxmanın dolay üsulla hazırlanması bu ardıcılıqla aparılır:

1. Dişin boşluğunun formalaşdırılması
2. Dişdən və diş sırasından ölçünün alınması
3. Kombinə edilmiş modelin alınması
4. Taxmanın mum reproduksiyasının modelləşdirilməsi
5. Taxmanın mum reproduksiyasının metala və ya plastmasa keçirilməsi

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 132

1008) Variantlardan hansı taxmanın dəqiq tərifini əks etdirir?

- A) Yalnız körpüyəbənzər protezin dayaq elementi kimi istifadə olunan protezdir
- B) Çıxan protezlərin fiksasiyası üçün hazırlanan protezdir
- C) Plombu əvəz edən protezdir
- D) Təbii dişin qismən dağılmış toxumalarının bərpası və körpüyəbənzər protezin dayaq elementi üçün hazırlanan protezdir
- E) Ştiftlərin fiksasiyası üçün hazırlanan protezdir

Taxmalar mikroprotezdir. Təbii dişin qismən dağılmış toxumalarının bərpası və körpüyəbənzər protezin dayaq elementi kimi istifadə olunan protezdir.

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 131

1009) Taxma hansı materiallardan hazırlanır?

- A) Yalnız metal xəlitələrindən
- B) Metal xəlitələrindən, çinidən və hətta kombinə edilmiş forması metal-plastmas və metal-keramikadan
- C) Yalnız keramika və plastmasdan
- D) Yalnız kombinə edilmiş metal-plastmas və metal-keramikadan
- E) Yalnız qızıldan

Taxmalar metal xəlitələrindən, çinidən və hətta kombinə edilmiş forması metal-plastmas və metal-keramikadan hazırlana bilər.

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 132

1010) Dişlərin taxmalarla bərpası bir sıra ardıcıl klinik və laborator mərhələlərdən ibarətdir. Hansı ardıcılıq daha doğrudur?

1. reproduksiyanın mumdən metala və ya çiniyə keçirilməsi
 2. dişin boşluğunun formalaşdırılması
 3. taxmanın mum reproduksiyasının alınması (model üzərində)
 4. ölçünün, dişin və diş sırasının modelinin alınması
 5. taxmanın dəqiqliyinin yoxlanması və onun ağız boşluğunda fiksasiyası
- A) 1, 2, 3, 4, 5
 - B) 1, 2, 3, 5, 4
 - C) 2, 4, 3, 1, 5

D) 4, 3, 5, 1, 2

E) 2, 3, 1, 4, 5

Dişlərin taxmalarla bərpası bir sıra ardıcıl klinik və laborator mərhələlərdən ibarətdir.

1. dişin boşluğunun formalaşdırılması
2. ölçünün, dişin və diş sırasının modelinin alınması
3. taxmanın mum reproduksiyasının alınması (model üzərində)
4. reproduksiyanın mumdən metala və ya çiniyə keçirilməsi
5. taxmanın dəqiqliyinin yoxlanılması və onun ağız boşluğunda fiksasiyası

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 131

1011) Adları çəkilən mərhələlərdən hansı diş texnikinin metal taxmanın hazırlanma mərhələsində gördüyü işə aid deyil?

A) Taxma üçün dişin yonulması

B) Tökmə ştiftinin yerləşməsinin və diametrinin dəqiqləşdirilməsi

C) Tökmə formanın alınması

D) Mumun əridilib yox edilməsi, formanın qurudulması və yandırılması

E) Taxmanın metalla doldurulması

Sadələn bütün mərhələlər metal taxmanın hazırlanması zamanı texnikin gördüyü işlərdir. Bir tək taxma üçün dişin yonulması həkim işidir.

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 132

1012) Adları çəkilən mərhələlərdən hansı dolay üsulla taxma hazırlanmasına aid deyil?

A) Diş boşluğunun formalaşdırılması, dişdən və diş sırasından ölçünün alınması

B) Kombinə edilmiş modelin alınması

C) Gips sütunlarının gipsobloka basdırılması

D) Taxmanın mum reproduksiyasının modelləşdirilməsi

E) Mum reproduksiyasının metala və ya plastmasa keçirilməsi

Taxmanın dolay üsulla hazırlanması bu ardıcılıqla aparılır:

1. Dişin boşluğunun formalaşdırılması

2. Dişdən və diş sırasından ölçünün alınması

3. Kombinə edilmiş modelin alınması

4. Taxmanın mum reproduksiyasının modelləşdirilməsi

5. Taxmanın mum reproduksiyasının metala və ya plastmasa keçirilməsi

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 132

1013) Yarımqapaq təbii dişin hansı səthlərini örtən çıxmayan konstruksiyaya deyilir?

A) Oral və çeynəyici

B) Bütün səthləri

C) Oral, çeynəyici, iki aproksimal

- D) Çeynəyici və aproksimallar
- E) Vestibulyar və aproksimallar

Yarımqapaq təbii dişin vestibulyar səthdən başqa bütün səthlərini örtən çıxmayan protezə deyilir. Onlara $\frac{3}{4}$ qapaqlar deyilir.

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 134

1014) Aşağıda adları çəkilən mərhələlərdən hansı yarımqapağın hazırlanma mərhələsinə aid deyil?

- A) gips sütunlardan metal sütunların alınması
- B) təbii dişin hazırlanması
- C) dişdən və diş sırasından ölçünün alınması
- D) kombinə edilmiş modelin alınması, modelin işlənməsi
- E) yarımqapağın mum formasının modelləşdirilməsi və onun metalla əvəz edilməsi

Gips sütunlardan metal sütunların alınması yarımqapağın hazırlanmasının mərhələlərinə aid deyil.

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 134

1015) Yarımqapağın fiksasiyasının dəqiqliyi nə ilə təyin edilir?

- A) Ştiftlərin hazırlanması
- B) Ölçünün dəqiq alınması
- C) Tam paralel pazların hazırlanması və hazırlanma zamanı dəqiq olması
- D) Modelin supergipsdən olması
- E) Dişin dəqiq yonulması

Həkim yarımqapaq üçün diş yonur (oral, çeynəyici və 2 aproksimal səthlərdən). Sonra yan səthlərdə tam paralel pazlar hazırlanır. Onların dərinliyi fissur burğacın (№1, №2) diametrinə bərabər olmalıdır. Yarımqapağın yaxşı fiksasiyası bu pazların və dəqiq hazırlanmasının sayəsində təmin edilir.

Ədəbiyyat: Копейкин, Демнер səh 135

1016) Asma protezin körpüvari protezlə eyni xüsusiyyəti hansıdır?

- A) Hər ikisi diş sırası üçün çıxmayan protezdir
- B) Hər ikisi gigiyenikdir
- C) Hər ikisi çıxan protezdir
- D) Hər ikisi bir diş protezidir
- E) Hər ikisinin yalnız iki dayaq elementi olur